

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

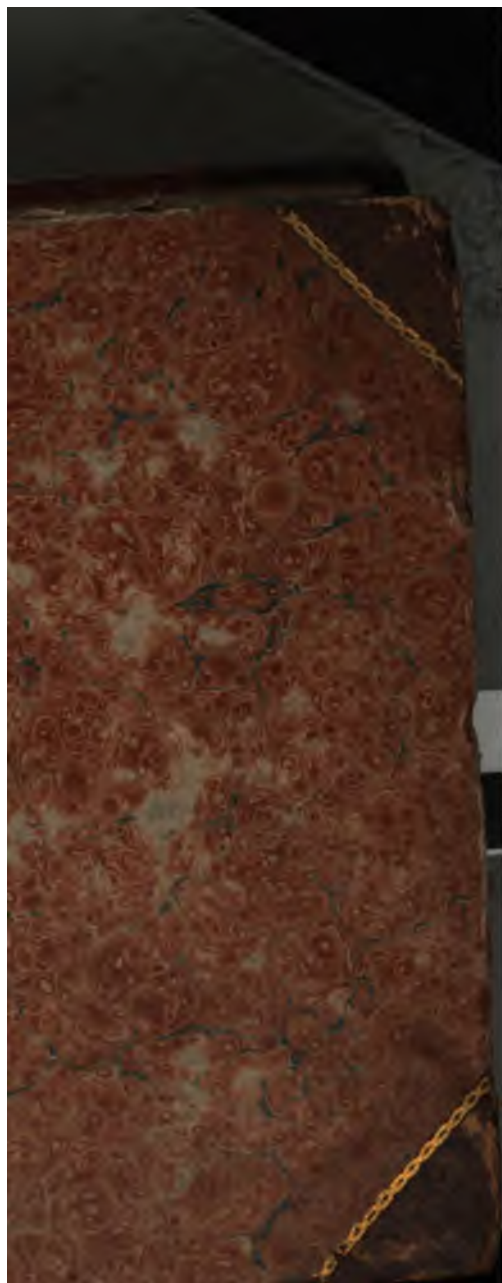
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

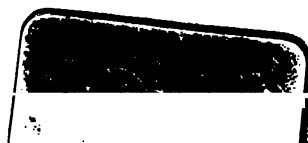
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

600094387.

Turner
1848

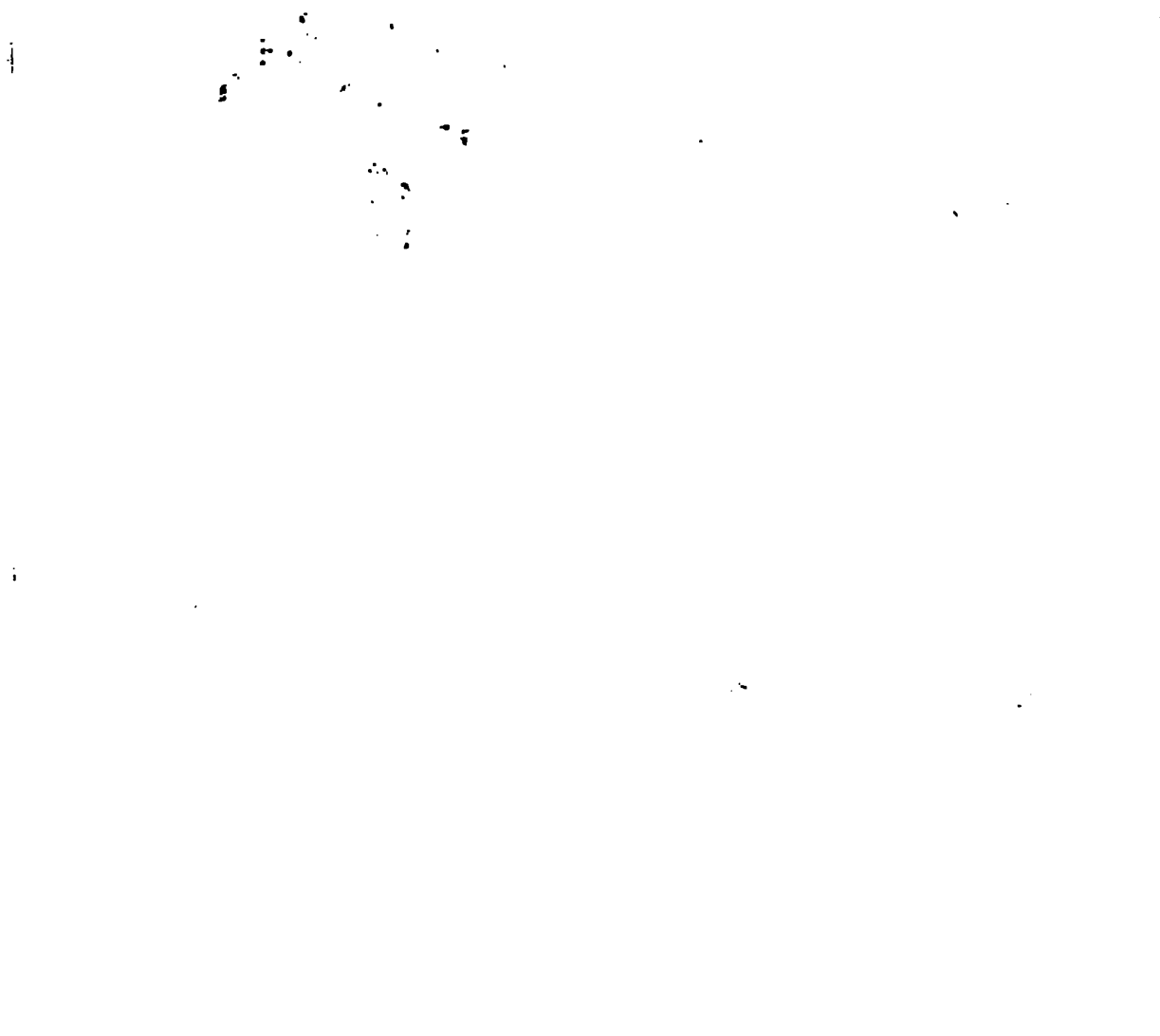
W. H. L. L. L.
77

7. P. 8.

10/10/10

AN
English and Burman
VOCABULARY,

PRECEDED BY A
CONCISE GRAMMAR,

IN WHICH THE BURMAN DEFINITIONS AND WORDS ARE ACCOMPANIED WITH A
PRONUNCIATION IN THE ENGLISH CHARACTER;

DESIGNED TO EXTEND THE COLLOQUIAL USE OF THE
BURMAN LANGUAGE.

BY G. H. HOUGH, OF RANGOON.

SERAMPORE:

1825.

P R E F A C E.

AS the design of this volume is to extend the colloquial use of the Burman Language, the attention of the compiler in the formation and arrangement of its contents has been chiefly directed to that object. It is hoped, however, that a learner of the written language may find it a convenient auxiliary.

All words in the Vocabulary of verbal form terminate in ဘဒ္ဒ *the*; this termination is merely an affix, exhibiting the root to which it is attached, in the positive or assertive mode of action or being; divested of which, the root may be connected with other affixes of mode or tense, as the sense to be conveyed may require; of these the Grammar will afford requisite information to the learner.

In pronouncing the Burman words written in the English character, particular attention must be given to the rules in the first page of the Grammar.

At the end of the Vocabulary is a short supplement of words, which occurred to the compiler when too late to insert them in their proper places.

A Burman and English Dictionary, both copious and correct, will hereafter, it is expected, be a *desideratum*. The American Mission, having been established several years in Burmah, is provided with adequate means, in regard to materials and printing in that country, for producing it. One of the Missionaries, the Rev. Mr. Judson, now in Ava, who has made the Burman language his study more than ten years, has had the opportunity of collecting materials for such a work, and has already arranged the greater proportion of them according to the most approved orthography and etymology of the language. Having had access to elementary books, to many of the religious and historical works of the country, and obtained the assistance of several Burmans of learning and ability, it may be expected that when he shall be in a situation to complete and publish the work, it will be a valuable addition to the many useful philological publications already existing in the east,

It is to these materials, that the compiler of this volume is chiefly indebted for his selections.

April, 1825.

GRAMMAR OF THE BURMAN LANGUAGE.

THE foundation of the Burman Language consists, with a few exceptions, in monosyllabic roots ; and of particles and post positions or affixes, which constitute the relation between words ; its Grammar, therefore, is the right formation of Nouns, Verbs, Participles, Adjectives, and Adverbs from monosyllabic roots, and the right use of particles and affixes in modifying sentences.

In pronouncing the Burman words written in the English character, particular attention must be given to the sounds of the following vowels and consonants, viz.

a	as in <i>ark</i> .
aa	above sound protracted:
a	as in <i>ark</i> , but very short.
ā	as in <i>mane</i> .
ä	above sound contracted.
eo	long.
o	short.
ö	very short.
o	as in <i>tone</i> or as <i>ow</i> in <i>own</i> .

ø	as in <i>go</i> .
oo	as in <i>moon</i> .
o	above sound contracted.
ae	final, like ae in <i>aeronaut</i> .
ai	as <i>ay</i> in <i>Mayor</i> , or <i>ai</i> in <i>Laird</i> .
au	as in <i>author</i> .
au	above sound protracted.
ie	as in <i>pie</i> .
oi	nearly as long i, the sound of o being scarcely perceived.
ou	as in <i>round</i> .
ya	final, as in <i>yarn</i> , otherwise the y is short, as in <i>holy</i> .
n	final, a strong nasal sound similar to final <i>ng</i> .
ng	initial, as their final sound in <i>sing</i> ; or by dividing the word singing thus, <i>si-ning</i> , the right pronunciation will be found in the initial of the syllable <i>ning</i> .
h	aspirates the consonant which it precedes or follows, as, <i>kha</i> , <i>gha</i> , <i>hnga</i> , <i>tsha</i> , <i>dzha</i> , <i>hnya</i> , <i>hta</i> , <i>dha</i> , <i>hna</i> , <i>hpa</i> , <i>bha</i> , <i>hma</i> , <i>hla</i> , <i>hwa</i> .
the	final, as in <i>them</i> .
th	as in <i>theme</i> .
:	heavy accent.
o	light accent.

Note.—In a few instances, the pronunciation of the Burmese word is given in the English character according to *colloquial* usage.

OF THE BURMAN LANGUAGE.

3

VOWELS.

Character.	Symbol.	Combinations.
အ a	none	က ka
အာ aa	ာ or ၂	ကာ ka
ဧ e	ေ	ကိ ke
ဤ ee	ေ	ကီ kee
ဉ္စ or ဉ္စ ဝ	၌	ကု ko
ဉ္စ oo	၌	ကူ koo
ဧ ā	ေ	ကာ kā
အိ ai	ိ	ကိ kai
ဧဝ္ဎာ au	ေဝ္ or ၂	{ ကော kau ခေါ kha u
ဧဝ္ဎာ au	ေဝ္ or ၂	{ ကော kau ခေါ kha u

The vowel အ, a, has no symbol, but its sound is combined with every consonant which has not the symbol of some other character attached to it.

CONSONANTS.

Gutturals.	Palatale.	Linguals.	Dentale.	Labiale.	Liquida.	
က <i>ka</i>	စ <i>tsa</i>	င <i>ta</i>	တ <i>ta</i>	ပ <i>pa</i>	ယ <i>ya</i>	သ <i>tha</i>
ခ <i>kha</i>	ဆ <i>tsha</i>	ဋ <i>hta</i>	ထ <i>hta</i>	ဖ <i>hpa</i>	ရ <i>ra</i>	လ <i>ba</i>
ဂ <i>ga</i>	ဌ <i>dza</i>	ဉ <i>da</i>	ဒ <i>da</i>	ဗ <i>ba</i>	လ <i>la</i>	ဠ <i>la</i>
ဃ <i>gha</i>	ဍ <i>dzha</i>	ဎ <i>dha</i>	ဏ <i>dha</i>	ဘ <i>bha</i>	ဝ <i>wa</i>	
င <i>nga</i>	ည <i>gnya</i>	က <i>na</i>	န <i>na</i>	မ <i>ma</i>		

This character°, called thā:-thā:-ten လာ:လာ:တင်, superadded to any consonant, also to the vowel ခ *a*, and having the power of final *n*, may be considered as a consonant.

: Affixed, denotes a heavy accent, and is called shā:-pouk ရှေးလှိုက်.

° Subjoined, denotes a light accent, and is called an-myeet အမြဲ.

၊ Is the only mark of punctuation, called pōk ပုတ်.

The following consonants are frequently represented by their symbols in combination with other consonants.

Consonants.	Symbol.	Power.
ယ <i>ya</i>	၂	မှ <i>mye</i>
ည <i>ya</i>	၂	မှ <i>mye</i>

OF THE BURMAN LANGUAGE.

Consonants.	Symbol.	Power.
ဝ wa	ဝ	မ္ မwa
ဟ ha	ဟ	မ္ hma
ယ and ဝ	ယ	မ္ mywa
ယ and ဟ	ယ	မ္ hmya
ရ and ဝ	ရ	မ္ mywa
ရ and ဟ	ရ	မ္ hmya
ဝ and ဟ	ဝ	မ္ hmwa

The three vowels ခ a, ဣ e, ိဝ o, combine in forming the triphthong ခို which has the sound of o as in no; its symbolic form is ဝို joined with the consonant thus ကို, ko; but when the consonant is initial, it has the sound of oi or of long i, as ကိုက် koik.

This mark ့ called သတ် *that*, (to kill or to extinguish) and affixed to a consonant thus, က်, annihilates the sound of ခ a, which the consonant would otherwise have, and renders it final; thus သတ်, not *thata* but *that*. In double consonants, thus က်, က်, က်, &c. the first or upper consonant

is final without the character ၵ, *that*, being attached, thus စက္က is pronounced tsek-ko, and လတ္တ is pronounced lat-tan.

The preceding remarks relative to the sound of the vowel *o*, *a*, in consonants, do not invariably apply ; for in syllables consisting of two consonants, the intermediate vowel-sound is sometimes *e* or *ee*. Thus, if the syllable terminate in က် *ka*-that, and င် *nga*-that, the intermediate vowel-sound is *e*, according to the following examples. N. B. It will be perceived that there is a permutation in the sounds of some of the final consonants. This permutation is uniform throughout the language.

ကက် ket

ကင် keng

ခက် khet

ခင် kheng

ဂက် get

ဂင် geng

ဂက် nget

ငင် ngeng

စက် tset

စင် tseng

ဆက် tshet

ဆင် tsheng

ဇက် dzet

ဇင် dzeng

ညက် gnyet

ညင် gnyeng

တက် tet

တင် teng

ထက် htet

ထင် hteng

ဒက် det

ဒင် deng

ဂက် dhet

ဂင် dheng

နက် net

နင် neng

and thus in all syllables terminating in this manner. In syllables terminating in စ် *tsa*-that, and ည် *gnya*-that, the intermediate vowel-sound is *ee*, as follows :

ကတ် keet	ကည် keen or kee	ခတ် kheet	ခည် kheen, khee
စတ် tseet	စည် tseen, tsee	ဆတ် tsheet	ဆည် tsheen, tshee
တတ် teet	တည် teen, tee	ထတ် hteet	ထည် hteen, htee
နတ် neet	နည် neen, nee, and thus in all syllables terminating in this manner. But syllables terminating in င် ta-that, က် na-that, ဝ် ta-that, န် na-that, ဝ် pa-that, မ် ma-that, and ယ် ya-that, the intermediate vowel sound is အ, a, thus,		

ကတ် kat	ကက် kan	ခတ် khat	ခက် khan
ကတ် kat	ကန် kan	ဆတ် khat	ဆန် khan
ကတ် kat	ကမ် kan	ဝတ် khat	ဝမ် khan
ကယ် kay	ခယ် khay	ဝယ် tsay	ဆယ် tsay
တယ် tay	ထယ် htay	ငယ် ngay	နယ် nay, and thus

in all syllables terminating in this manner.

In the following tables are exhibited the pronunciation of various combinations, and the permutation of final consonants.

TABLE I.—*အ a, and its combinations with symbols of other vowels.*

အ a, အာ aa, အိ e, အီ ee, အု o, အူ oo, အေ ā, အဲ ai, အော au, အော် aū, အိက် iek, အိင် ieng, အိတ် iek, အိန် ien, အိပ် iek, အိမ် ien, အုတ် ok, အုပ် on, အုတ် ok, အုပ် on, အောက် ouk, အောင် oung, အို o, အိုင် oing. See a remark on the triphthong အို, page 5.

TABLE II.—*Consonants in combination with symbols of vowels and of other consonants.*

က ka, ကာ ka, ကိ ke, ကီ kee, ကု ko, ကူ koo, ကော kā, ကဲ kai, ကော kau, ကော် kaū, ကံ kan.

ကိ kè, ကိက် kiek, ကိင် kieng, ကိတ် kiek, ကိန် kien, ကိပ် kiek, ကိမ် kien, ကု kò, ကုတ် kók, ကုန် kón, ကုပ် kōk, ကုမ် kón, ကုံ kōn.

ကော kau, ကောက် kouk, ကောင် koun.

ကို ko, ကိုက် koik, ကိုင် koing.

ကျ kya, ကျာ kya, ကျီ kye, ကျီ kee, ကျူ kyo, ကျူ kyoo, ကျေ kyā, ကျဲ kyai, ကျော kyau, ကျော် kyau.

ကျက် kyct, ကျင် kyeng, ကျစ် kyeet, ကျည် kyeen or kyee, ကျတ် kyat, ကျန် kyan, ကျပ် kyat, ကျစ် kyan, ကျံ kyan.

ကျိ kye, ကျိက် kyiek, ကျိင် kyieing, ကျိတ် kyiek, ကျိန် kyien, ကျိပ် kyiek,
ကျိမ် kyien.

ကျ kyo, ကျတ် kyök, ကျန် kyön, ကျပ် kyök, ကျမ် kyön, ကျို kyön.
ကျော kyau, ကျောက် kyouk, ကျောင် kyoun, ကျီ kyo, ကျိက် kyoik,
ကျိင် kyoing.

ကြ kya, ကြာ kya, ကြိ kye, ကြီ kye, ကြ kyo, ကြ kyoo, ကြ kyā, ကြ
kyai, ကြော kyau, ကြိန် kyau.

ကြက် kyet, ကြင် kyeng, ကြိတ် kyeet, ကြည် kyeen or kye, ကြတ် kyat
ကြန် kyan, ကြပ် kyat, ကြမ် kyan, ကြီ kyan.

ကြ kyo, ကြတ် kyök, ကြန် kyön, ကြပ် kyök, ကြမ် kyön, ကြို kyön.

ကြော kyau, ကြောက် kyouk, ကြောင် kyoun.

ကြ kyo, ကြိတ် kyoik, ကြိင် kyoing.

ကွ kwa, ကွာ kwa, ကွ kwā, ကွ kwai.

ကွက် kwet, ကွင် kweng, ကွတ် kwöt, ကွန် kwön, ကွပ် kwöt, ကွမ် kwön,
ကွံ kwön.

ကျ kywa, ကျာ kywa, ကျော kywā, ကျှ kywai.
 ကျက် kywet, ကျင် kyweng, ကျတ် kywöt, ကျှ် kywön, ကျပ် kywöt,
 ကျမ် kywön, ကျှ် kywön.

ကြ kywa, like ကျ through all its compounds.

ခ kha, like က ka, through all its compounds.

Note.—Any other consonant in the alphabet, which admits the same combined form, may be substituted for က ka, the pronunciation varying only in the sound of the consonant itself.

TABLE III.—Consonants admitting the symbol of က ha, , singly, as an aspirate, or in connexion with other symbols.

c nga, င hnga, ငါ hnga, ငှာ hngā, ငှဲ hngai, ငှါ hngau, ငှါ hngaū, ငှါက် hngouk, ငှိ hngo, ငှိက် hngoik, ငှိုင် hngoing, ငှက် hngēt, ငှင် hngeng, ငှတ် hngat, ငှ် hngan, ငှ် hngat, ငှ် hngan, ငှ် hngan.

ည gnya, ညှ hnya, ညှာ hnya, ညှိ hnye, ညှိ hnyee, ညှိ hnyo, ညှိ hnyoo,
 ညှိ hnyā, ညှိ hnyai, ညှိာ hnyau, ညှိာ hnyaū, ညှိက် hnyet, ညှိင် hnyeng
 ညှိတ် hnyat, ညှိ် hnyan, ညှိပ် hnyat, ညှိမ် hnyan, ညှိောက် hnyouk, ညှိိုင်
 hnyoung, ညှိို hnyo.

ညွ gnwa, ညွ hnwa, ညွတ် hnwöt, ညွန် hnwön, &c.

န na, နှာ hna, နှာ hna, နှိ hne, နှိ hnee, နှဲ hno, နှဲ hnno, နှဲ hnā, နှဲ hnai, နှော hnau, နှော် hnau, နှက် hnet, နှင် hnen, နှစ် hneet, နှည် hneen or hnee, နှတ် hnat, နှ် hnan, နှပ် hnat, နှမ် hnan, နှယ် hnay, နှ် hnan, နှိတ် hniet, နှိုင် hnieng, နှိတ် hniet, နှိန် hnien, နှိပ် hniet, နှိမ် hnien, နှိတ် hnök, နှိန် hnön, နှိပ် hnök, နှမ် hnön, နှဲ hnön, နှောက် hnouk, နှောင် hnoung, နှဲ hno, နှိတ် hnoik, နှိုင် hnoing.

နွ nwa, နွ hnwa, နွာ hnwa, နွဲ hnwā, နွဲ hnwai, နွက် hnwet, နွိုင် hnweing, နွတ် hnwöt, နွ် hnwön, နွပ် hnwöt, နွမ် hnwon, နွဲ hnwön, &c.

မ ma, မှာ hma, မှာ hma, မှိ hme, မှိ hmee, မှာ hmo, မှာ hmo, မှာ hmā, မှာ hmai, မှော hmau, မှော် hmau, မှက် hmiek, မှိုင် hmieng, မှတ် hmök, မှ် hmön, မှိ hmön, မှောက် hmouk, မှောင် hmoung, မှိ hmo, မှိတ် hmoik, မှိုင် hmoing, မှက် hmet, မှင် hmeng, မှတ် hmat, မှ် hman, မှယ် hmay.

မျ mya, မျ hmya, မျာ hmya, မျော hmyau, မျော် hmyau, မျှ hmyo.

မြ mya, မြ hmya, မြာ hmya, မြာ hmyo, မြာ hmyoo, မြော hmyau, မြော် hmyau,

မြတ် *hmyet*, မြင် *hmyeng*, မြတ် *hmyat*, မြန် *hmyan*, မြတ် *hmyök*, မြန် *hmyön*,
 မြတ် *hmyök*, မြင် *hmyön*, မြ် *hmyon*, မြတ် *hmyouk*, မြင် *hmyoung*, မြ် *hmyo*,
 မြ် *hmyoik*, မြ် *hmyoing*.

မ္မ *mwa*, မ္မ *hmwa*, မ္မ *hmwa*, မ္မ *hmwā*, မ္မ *hmwai*, မ္မ *hmwön*, မ္မ *hmwon*, မ္မ *hmwon*.

မြ် *mywa*, မြ် *hmywa*.

ဃ် *gha*-that, ယ် *ya*-that, ဝ် *wa*-that, and ဟ် *ha*-that, when preceded by the symbol ဝ် thus ဝ်ဃ်: *mo*; ဝ်ယ် *ho*, are mute; otherwise ယ် *ya*-that, takes the sound of *ee*, ဝ် *la*-that, commonly of *n*, ဝ် *tha*-that, ဝ် *ha*-that, of *l* and *k*, but their use is so infrequent it is not necessary to be more particular.

Abbreviations.—မ္မ for မ္မ မ် *mee*, မ္မ for မ် *lee*, မ္မ for မ် *the*, မ္မ for မ် *ee*, မ္မ for မ် *hnoit*, မ္မ for မ် *yawā*, မ္မ for မ် *lee-goung*, မ္မ for မ် *thau*, မ္မ for မ် *loo-leng*.

NOUNS.

Original nouns are names of persons or things, as မ် *ieng*, *a house*.

Derived nouns are formed from roots by prefixing **ဆ** a, as **မှတ်** *hmat*, *to observe, attend*, **ဆမှတ်** *a-hmat*, *observation, attention*; or by affixing

1st. **ခြင်း**, *khyen*, as **မှတ်** *hmat*, *to observe*, **မှတ်ခြင်း** *hmat-khyen*, *observation, an observing*.

2d. **စရာ** *tsa-ya*, as **မှတ်စရာ** *hmat-tsa-ya*, denoting *matter of observation, thing or object observed*.

3d. **ရန်** *yan*, as **မှတ်ရန်** *hmat-yan*, *ditto*.

4th. **ရာ** *ya*, as **မှတ်ရာ** *hmat-ya*, *observing-place*.

5th. **ဇွယ်** or **ဘွယ်** *bway*, as **မှတ်ဇွယ်** *hmat-bway*, denoting *a fit object of observation*.

Number.—The plural number of nouns is formed by affixing **တို့** pronounced *dō*, as **လူ** *loo*, *man*, **လူတို့** *loo-dō*, *men*, when used, it intervenes between the noun and the noun affixes.

Gender.—Male sex **ယောက်ျား** *youk-kya*, female sex **မိမ့်** *mien-ma*, or **လူယောက်ျား** *loo-youk-kya*, a man-male, **လူမိမ့်** *loo-mien-ma*, a man-female. The gender of quadrupeds is generally distinguished by affixing **ထီး** *hsee*.

for the male, and ဓာ *ma*, for the female, to the name of the species. The male gender of birds, fowls, &c. is, with a few exceptions, distinguished by affixing to the specific name ဓာ *hpa*, and the female by affixing ဓာ *ma*.

NOUN AFFIXES.

Nouns are not declined, but their relations are formed by affixing to them particles as follow —

သည့် *the*, most commonly the nominative affix, but may not be used in conversation.

သည့် *the*, ကား *ga*:, သည့်ကား *the-ga*:, မူကား *moo-ga*:, မူ *moo*, denote the *nominative, agent, or subject*.

ကား *ga*:, သည့်ကား *the-ga*:, မူကား *moo-ga*:, *as to, concerning, in regard to*.

ကို *go*, denotes the *object of, to, or for*.

ထို့ *thō*, *towards, unto, at*.

၏ *ee*, denotes *possession or property*.

အား *aa*:, *to, by*.

၍ *hnga*, *in order to, for*.

ကြောင့် gyoung, *because of, on account of, for the sake of.*

မို mö, *ditto.*

ဖြင့် hpyen, အားဖြင့် aa:-hpyen, *by, by means of.*

နှင့် hnen, *with, instrumental; also, together with, being connective, and used like the conjunction and.*

၌ hnqit, မှာ hma, တွင် tweng, *in.*

ထွင် tweng, *among, in.*

မှာ hma, *in presence of, in, concerning, in regard of.*

က ga, *from, out of; also, sometimes in.*

၍ hma, *ditto; also, besides.*

ကဲ့သို့ gai-thö, *as, like as.*

လို lo, *as, like as so, thus, according to.*

လိုလို lo-lo, *a little like.*

ပေါ်မှာ pau-hma, *over, above, upon, up.*

အောက်မှာ ouk-hma, *under, underneath, down, downwards.*

ရှေ့မှာ shä-hma, *before, in front of, anterior to.*

နောက်မှာ nouk-hma, *behind, posterior to.*

ပြင်မှာ pyeen-hma, *out, outside of, exterior.*

ထဲမှာ htai-hma, *in, inside of, interior.*

နားမှာ na:-hma, *near to.*

ထဲမှာ htan-hma, *in presence of.*

ဆီမှာ tshee-hma, *ditto.*

ညာသို့ gnya-thō, *up, as a river or country.*

ကျေသို့ kyā-thō, *down, as ditto.*

မို့ hpō, *for, for the use of.*

ထက်ဆုံး htet-tshōn:, *through, to the end of.*

ထိုင်အောင်, toing-oung, *until, as far as.*

ဝတ်လည် pat-lee, *round, in the circuit of.*

ဝန်းကျင် won:-kyeng, *ditto.*

ဝတ်လုံး pat-lōn:, *during.*

ဆင်စည့် hnen:-a-gnyee, *according to, in agreement with, in accordance*

အတိုင်း a-toing:, *ditto*; also, *of (one's) own pleasure.*

အလှောက် a-lyouk, *ditto.*

အလိုအလှောက် a-lo-a-lyouk, *of (one's) pleasure, will, &c.*

အလိုလို a-lo-lo, *ditto.*

နှင့်အတူ hnen-a-too, *together with.*

နှင့်တကွ hnen-ta-kwa, *ditto.*

နှင့်အမျှ hnen-a-hmya, *as much as.*

တိုင်တိုင် toing-toing, *throughout, pervading.*

PRONOUNS.

The same in each gender.

ငါ nga, *I, superior.*

ကျွန်ုပ် kywon-ök, *I, equal, familiar.*

ကျွန်တော် kywon-daū, *I, inferior.*

ကျွန်မ kywon-ma, *I, fem. gen. inferior.*

ကိုယ်တော် ko-daū, *thou, superior.*

မင်း meng, *thou*, equal, familiar.

နင် nen, *thou*, inferior.

သင် then, *thou*, sometimes used colloquially, but chiefly in writing, and has no reference to relative condition.

သူ thoo, *he, she, it*.

ကိုယ်တော် ko-daū, *he, she*, respectful, used in writing.

ကိုယ် ko, *self*.

မိမိ me-me, *ditto*.

ဤ ee, သည် thee, *this*.

ထို hto, *that*, also, ယင် yen.

ဟို ho, လော hau, *that*, colloquial.

ဘာဘယ် a-bay, ဘယ် bay, *what*.

ဘာဘယ်သူ a-bay-thoo, ဘယ်သူ bay-thoo, *who*, used interrogatively.

ဘာဘယ်နဲ့ a-bay-nan, *what*, used in writing with words of time.

ဘာဘယ်ကြောင့် a-bay-gyoung, ဘယ်နည်းကြောင့် bay-nee-gyoung, *why ? wherefore ? for what reason ? on what account ?*

အကြင် a-kyeng, *whatever*.

အကြင်နံ a-kyeng-nan, *ditto*, used in writing with words of time.

မည် mee, *what, whatever*.

မည်သည့် mee-the, *ditto*, prefixed or affixed.

ဤမည် ee-mee, *such*.

သင်: then:, *that or this*, masc. fem. or neut.

RELATIVE PRONOUNS.

The purpose of the relative pronoun is answered by the use of the connective သော thau, or သည် thee, affixed to the root, and connecting it with the noun ; thus, ကောင်း kOUNg:, *to be good*, သော thau, connective, လူ loo *the man*, is thus written, ကောင်းသောလူ kOUNg:-thau-loo, *the man who is good, or the good man*. သွား thwa:, *to go*, သော thau, connective, သူ thoo, *the person*, သွားသောသူ thwa:-thau-thoo, *the person who goes*. The root may admit of an object preceding it in the sentence. In common conversation the connective သော, thau, is by ellipsis frequently omitted.

ADJECTIVES.

Pronominal adjectives are as follow ; they precede, and are usually connected with the noun by the particle သော *thau*.

ထို *thō*, *such*, ဤသို့ *ee-thō*, သည်သို့ *thee-thō*, *such, of this sort*.

ထိုသို့ *htō-thō*, ယင်းသို့ *yen-thō*, *such, of that sort* ; အဘယ်သို့ *a-bay-thō*, ဘယ်သို့ *bay-thō*, မည်သို့ *mee-thō*, *of what sort* ; အကြင်သို့ *a-kyeng-thō*, *of whatever sort* ; လှူသို့ *gai-thō*, *such as*.

The following are commonly *affixed* to the noun ; when, however, they precede the noun, the connective သော *thau*, may or may not be used.

အချို့ *a-khyō*, တချို့ *ta-khyō*, *some*. အချာ: *a-khya:*, တချာ: *ta-khya:*, အထူ *a-htoo*, တထူ *ta-htoo*, တပါ *ta-pa:*, *other*. အားလုံး: *aa:-lōn:*, အားလုံးစုံ *aa:-lōn:-zōn*, ခပ်သိမ်း: *khat-thien:*, ခပ်သိမ်းစုံ *khat-thien:-zōn*, *all, the whole*.

Adjectives denoting the qualities, attributes, or circumstances of men and things, are formed from roots by prefixing *a*, or affixing သော *thau*, or by affixing the simple root itself to the noun. Thus, လူ *loo*, *a man*, မြတ် *myat*, *to be excellent*; အမြတ်လူ *a-myat-loo*, မြတ်သောလူ *myat-thau-loo*, လူမြတ်

loo-myat, severally signify *an excellent man*. In the use of the adjective formed by prefixing အ a, the connective သာ thau, between the adjective and noun, may be optional. Sometimes a reduplication of the root is employed in colloquial discourse, and affixed to the noun; in which case the reduplicated adjective denotes *extraordinary degree*; thus လှမြတ်မြတ် loo-myat-myat, *a very excellent man*. The *superlative degree* is formed by affixing to the adjective, the root ဆုံး tshōn, *to be the end*, thus, အမြတ်ဆုံးလှ a-myat-tshōn-loo, အမြတ်ဆုံးသာလှ a-myat-tshōn-thau-loo, လှမြတ်ဆုံး loo-myat-tshōn, severally signify, *a man superlatively excellent*.

In expressing comparative difference, the word ထက် htet, pronounced dhēt, an abbreviation of အထက် a-htet, *an upper part, above*, is affixed to the noun or object with which the comparison is made, and by prefixing the root သာ tha, *to exceed, be more*, to the verb which agrees with the subject of comparison; thus, ထိုလူထက်သည်လှသာမြတ်သည် hto-loo-dhēt-thee-loo-tha-myat-the, *than that man, this man is more excellent*, အိမ်ထက်သာကြီးသည်, teng-dhēt-tha-kyee-the, *greater than the house*. When a less com-

parative degree is intended to be exhibited, the word **တောက်** *ouk*, *an under part, under*, may be substituted for **တတ်** *htet*, or *dhet*.

NUMERALS.

These in union with their Affixes, may precede the noun, being connected with it by **တော** *thau*, or be immediately subjoined without the connective. See Numeral Affixes on the next page.

တစ် *téet* 1, ၅ abbrev. **တော** *ta*, when united with a numeral affix.

နှစ် *hneet* 2, ၂

သုံး *thôn*: 3, ၃

လေး *lā*: 4, ၄

ငါး *nga*: 5, ၅

ချောက် *khyouk* 6, ၆

ခုနစ် *khwa-hneet* 7, ၇

ရှစ် *sheet* 8, ၈

ကိုး *ko*: 9, ၉

တဆယ် *ta-tshay* 10, ၁၀

တဆယ်တစ် *ta-tshay-téet* 11, ၁၁

တဆယ်နှစ် *ta-tshay-hneet* 12, ၁၂

စုံဆယ် *hneet-tshay* 20 ၂၀

သုံးဆယ် *thôn:-tshay* 30, ၃၀

တရာ *ta-ya* 100, ၁၀၀

နှစ်ရာ *hneet-ya* 200, ၂၀၀

တထောင် *ta-toung* 1000, ၁၀၀၀

နှစ်တောင် *hneet-toung* 2000, ၂၀၀၀
 တသောင်း *ta-thoung* 10,000, ၅၀၀၀၀
 နှစ်သောင်း *hneet-thoung* 20,000, ၂၀၀၀၀
 တသိန်း *ta-thien*, 100,000, ၅၀၀၀၀၀
 နှစ်သိန်း *hneet-thien*: 200,000, ၂၀၀၀၀၀
 တသိန်း *ta-than* 1,000,000, ၅၀၀၀၀၀၀
 နှစ်သိန်း *hneet-than* 2,000,000, ၂၀၀၀၀၀၀
 တကုသုလ *ta-ko-dā* 10,000,000, ၅၀၀၀၀၀၀၀
 နှစ်ကုသုလ *hneet-ko-dā*, 20,000,000, ၂၀၀၀၀၀၀၀

NUMERAL AFFIXES.

The following are most commonly used :

ယောက် *yauk*, is affixed to the numeral, when one or more human beings are numbered, as လူတယောက် *loo-ta-yauk*, *one person*, လူနှစ်ယောက်, *lo-hneet-yauk*, or နှစ်ယောက်သောလူ, *hneet-yauk-thau-loo*, *two persons*.

ဂွေ *goung*, affixed to the numeral when animals are numbered : as

ကျက်သုံးကောင်, kyet-thon-goung, or သုံးကောင်သောကျက် thõx-goung-thau-kyet, *three fowls*.

စီး tsee, affixed to the numerals of beasts of burden, carriages, &c.

ဆူ tshoo, to the numeral of deities, pagodas, &c.

ပါး pa, to the numeral of persons of rank or respectability.

လုံး lön:, affixed to the numeral of things round.

ပျား pya:, to the numeral of things flat.

ခု kho, may be used as a general numeral affix when things of the neuter gender are numbered.

စလုံး tsa-lön: derived from အစ a-tsa, *a beginning*, and အားလုံး aa-lön:, *all*, may be added to the numeral affix when the whole of any number, or all together, are alluded to.

When the idea of *so many and no more* is conveyed, တည်း, tee, is placed after the numeral affix.

Each one, every one individually, is expressed by subjoining စီ tsee, to the numeral affix used, as တစ်စီ ta-kho-tsee, *each one*, or by affixing စီ

tsee, to the numeral, and repeating them in their united form, as လေးစုံလေးစုံ *lā:-tsee-lā:-tsee, each four, every four.*

The following adjectives are immediately subjoined to nouns, viz. တိုင်း *toing, every*, တကာ *ta-ga, all*, ခလေ *kha-lā, (from နာခလေ) small, little*, တော် *taū or daū, honorific*, မ *ma, principal, chief among many things.*

When the question *How many?* is asked, ဘယ် *bay, what*, and the numeral နှစ် *hneet, two*, with the appropriate numeral affix are used, as လောက၌ဘယ်နှစ်လောက် *youk-ya-bay-hnee-youk, Men how many?*

VERBS.

These are formed from roots by affixes, which, also, determine the mode and tense. In the formation of the verb, or in the use of the affixes, no variation in regard to personal pronouns is admitted. The following affixes are the most common.

က *kya, or gya, is the plural affix, and when used, intervenes between the root and other affixes.*

ကြ က် *kya-gön*, *ditto*, and implies the whole of a number.

သည် *the*, or ဤ *ee*, affixed to any root, represents the action as in the indicative mode, present tense, as သွားသည် *thwa:-the*, *I go, thou goest, he goes.*

တာ်သည် *dañ-moo-the*, *ditto*, honorific.

Note. သည် *the*, is the affix used throughout the Vocabulary. In the use of other affixes denoting mode or time, it must be omitted.

Note, also. Verbs with the affix သည် *the*, may be constructed as nouns.

မျှင် *hlyeng*, affixed to any root, conveys the idea of doubt or conditionality, and is equivalent to *if*.

နိုင်သည် *knoing-the*, affixed to any root, conveys the idea of power, liberty, and is equivalent to *may, can, &c.*

ရသည် *ya-the*, *must*.

သည် *the*, or ဤ *ee*, affixed, denotes the action as present, သွားသည် *thwa:-the*, *goes.*

ပြီး byee:, affixed, represents the action as completed, သွားပြီး thwa:-byee:, *has gone.*

နှင်ပြီး hnen:-byee, prior-past or prior-future, သွားနှင်ပြီး thwa:-hnen:-byee:, *had gone.*

သွားသည် bhoo:-the, or သွား၏ bhoo:-ee, indefinite past, သွားသွားသည် thwa:-bhoo:-the, *went.*

သော် thaū, ပြီး၍ byee:-hma, or ၍ hma, is equivalent to *when having*, and denotes an action completed, or to be completed, previously to another.

မည် mee, or အံ့ an:, affixed to the root, denotes the action to be future, and may also denote the *Infinitive Mode.*

လတ္တံ့ lat-tan:, affixed, denotes distant future,

သော်လည်း thaū-lee, affixed to roots, denotes *although, notwithstanding.*

အောင် ounge, affixed to roots, denotes, *so that, so as to, in order to, as* သင် အောင်ဖတ်သည် theng-ounge-hpat-the, *(he) reads so as to learn.*

အံ့လော့ an:-thau:-hnga, *in order to, as,* သင်အံ့လော့ theng-an:-thau:-hnga, *in order to learn.*

အတိုင်: a-toing, အညီ a-guyee, *as, according to*, placed after other affixes, ဆိုသည်အတိုင် tsho-the-a-toing, *as (he) says*.

ကတည်းက ga-tee-ga, denotes *from the first of*, as, သွားကတည်းက thwa-ga-tee-ga, *from the first of (his) going*.

စဉ် zeen, *while*.

တိုင်အောင် toing-oung, *until*, and usually admits between it and the root, the intervention of an affix denoting the present or future time.

လို့ လို, equivalent to *because* (colloquial).

၍ rwā, *and*, connecting verbal roots, as ထိုင်၍ရေးသည် htoing-rwā-yā-the, *(he) sits and writes*.

ဝါ ba, merely euphonic, often intervening between the root and affixes of time.

လိုက် loik, *ditto*.

လာ la, လည်း lee, or လဲ lai, denote interrogation, and are attached to other affixes denoting time, as the question may require, as သွားမည်လာ thwa-mee-ha, *will you go?*

နာၤ naū, *ditto*, implying *leave*, *permission*, familiarly colloquial.

တၢ် dōng, *ditto*, often used when the question is proposed by who? why? what? when?

လၢu lau, *ditto*, used in writing, or in formal colloquy.

န့ၣ် nee, *ditto*, when the question begins with who? why? when? what? used in writing.

Imperative Affixes.—The simple root itself is often used in commanding, but more frequently it is attended with either of the following affixes, viz.

ဝါ ba, တၢ် dau, လၢ lā, ချေ ghyā, ခဲ ghai, လိုက် loik, ဝါတၢ် ba-dau, လိုက်ဝါ loik-ba, လၢu lau.

စို zo, equivalent to *let us*, as သွာ် thwa:-zo, *let us go*.

န့ၣ် hnen, ဝါန့ၣ် ba-hnen, prohibitory, the root being prefixed with မ ma, as မသွာ်န့ၣ် ma-thwa:-hnen, *go not*.

စေ zā, causal, as သွာ်စေ thwa:-za, *cause to go*.

စမ်း zan, စမ်းဝါ zan-ba, *try*, as သွာ်စမ်းဝါ thwa-zan:-ba, *try to go*.

စေသော tsā-thau, စေတည်း tsā-tha-dee, and sometimes ဝါ ba, are precatative.

Auxiliary or Qualifying Affixes.—These are used with other affixes and intervene between them and the root.

သေး thā: yet, as yet, still ; ရှိသေးသည် she-thā:-the, is yet.

ခဲ့ ghai, just past, as သွားခဲ့ပြီ: thwa:-ghai-bye:, just gone.

လှ lo, nearly, about to, on the point of, as သွားလှသည် thwa:-lo-the, near going.

ခံနိုင် hnoing, able, as ခံနိုင်သည်, khan-hnoing-the, can bear.

ချင် khyeng, desire, wish, incline, as သောက်ချင်သည် thouk-khyeng-the, wish to drink.

လီ lo, ditto.

တတ် tat, know, understand, be the natural or common course of, as သွားတတ်သည်, thwa:-tat-the, knows how to go ; တက်တတ်သည် htet-tat-the, usually or naturally ascends.

ရ ya, denotes must, necessarily,

လော့ dau, slight necessity.

ပြန် pyan, *again, over again, once more.*

အံ့ òng, *further, more, still onward.*

လုံး kōn, *wholly, entirely.*

ရပ် yeet, *remaining, as ပြု ရပ်သည့် pyo-yeet-the, remains doing.*

ရာ nā, *ditto.*

လှ hla, *very.*

ကောင်း kounge, *probably, perhaps.*

သောကခါ thau-a-kha, *denotes the time of, time when.*

ခင် kheng, or ခြံ hme, *before, previously, the root being also prefixed with*

မ ma, *as မသွားခင် ma-thwa:-kheng, before going.*

ဆင် at, *suitable, fit, proper.*

စမ်း tsan:, *make effort or trial.*

ဟု he, *that, to wit, namely.*

လေရာရာ, lā-ya-ya, ရာရာ ya-ya, *wherever, ရှိရာရာ, she-ya-ya, wherever*

(it) is.

Negatives are expressed by prefixing မ ma and affixing သူ bho:, to the

root, or to an auxiliary when used, as မသွားဘူး *ma-thwa:-bhoo:*, *goes not*, မသွားပြန်ဘူး *ma-thwa:-pyan-bhoo:*, *goes not again*, မသွားရဘူး *ma-thwa:-ya-bhoo:*, *must not go*. When the negation is imperative, မ *ma* is prefixed, and မှင့် *hnen*, or ပါနှင့် *ba-hnen*, affixed to the root.

ADVERBS.

1st. Such as are so originally, as ဖြစ်သန် *ā-kan*, *certainly*, အလကား *a-la-ga*, *vainly, to no purpose*, လားလား *la:-la:*, *not at all, not in the least*, an intensive, placed before negatives, မဝ် *khat*, *rather*, placed before adverbs of reduplicated roots, သာဌ် *khyee*, *nothing but, merely*, သာ *tha*, *only*.

2d. Such as are formed by a reduplication of roots, as, ပြေ *pyā*, *to be gentle, moderate*, ပြေပြေ *pyā-byā*, *gently, moderately*.

3d. By affixing စွာ *tswa*, to the root, as သဌ်း *thee:*, *to be violent*, သဌ်းစွာ *thee:-tswa*, *violently*.

4th. By prefixing အ *a*, to the root, as လွှန် *hlwon*, *to surpass*, အလွှန် *a-hlwon*, *exceedingly*.

CONJUNCTIONS.

လည်း, *lee, but, and, also*, placed after noun affixes.

လည်းကောင်း, *lee:-gounge, also, and*, placed after verbal affixes.

INTERJECTIONS.

အို, *o, oh!* အော့မယ် *au-may, strange! wonderful!* အလိုလို, *a-lō-lō, distressing! vexatious!* တယ် *tay, or* သယ်, *thay*, expressive of irony or indignant surprize; တကား *ta-ga, indeed!* used at the ends of sentences; အကြောင်းတော် *a-kyoung:-ma-tan, unreasonable!* အော် *aū, အော်အော် aū-aū, oh!* *very well! that's right.*

TIME.

The true epoch commences at the death of Gautama, 544 years before Christ; but the vulgar epoch is placed 1182 years later, or 638 years after Christ. A common year consists of 12 moons; their names are as follow :
viz.

ထိက္ခ: ta-goo	(Nearly) (Days) April 29 သတင်းကျွတ် tha-den:kywöt	(Nearly) (Days) Oct. 29
ကဆုံ ka-tshōn	May 30 တန်ဆောင်မုန်း ta-tshoung-mōn	Nov. 30
နယံ na-yōn	June 29 နတ်တော် nat-daū	Dec. 29
ဝါဆို wa-tsho	July 30 ပြာသိုလ် pya-tho	Jan. 30
ဝါခေါင် wa-goung	Aug. 29 တပို့တွဲ ta-bo-dwai	Feb. 29
တော်သလင်း: tau-tha-leng	Sept. 30 တပေါင်း: ta-boung	March 30

To the name of every month *လ*, *la*, *the moon*, is commonly added, as ထိက္ခ:လ ta-goo:la, *the moon ta-goo*. Every third year is leap year, in which the month *wa-tsho-la* is repeated. The change of the moon is called လကွယ် *la-gway*, the waxing လဆန်း *la-tshan*, the full လပြည့် *la-bye*, the wane လပြည့်ကျော် *la-bye-gyau*.

The days of worship are the change, full, and quadratures of the moon.

The days of the week are:

တနင်္ဂနွေ ta-nen-ga-nwā,	Sunday,	The Sun.
တနင်္လာ ta-neng-la,	Monday,	The Moon.
အင်္ဂါ en-ga,	Tuesday,	Mars

ဗုဒ္ဓဟူ bod-da-hoo,	Wednesday,	Mercury.
ကြာသပတေး kya-tha-ba-dā,	Thursday,	Jupiter.
သောကြာ thouk-kya,	Friday,	Venus.
စနေ tsa-nā,	Saturday,	Saturn.

The day and night are divided into four periods each, viz. တချက်တီး ta-khyet-tee, about 9 o'clock, နှစ်ချက်တီး hneet-khyet-tee, 12 o'clock, သုံးချက်တီး thön:-khyet-tee, 3, o'clock, လေးချက်တီး lā-khyet-tee, 6 o'clock. A natural day is also divided into 60 parts called နာရီ na-ree.

MEASURES OF DISTANCE.

		Feet.	Inches.
10 ဆီချဉ် tsha-khyee	1 နှစ် hnön.		
6 နှစ် hnön	1 မုယော mo-yau		
4 မုယော mo-yau	1 သစ် theet		1 Nearly.
8 သစ် theet	1 မိုက် moik		6
12 သစ် theet	1 ထွာ htwa		9
2 ထွာ htwa	1 တောင် tounng		1 6

		Miles.	Fur.	Yds.	Feet.	Inch.
3 မိုက် moik	1 တောင် tOUNg				1	6
4 တောင် tOUNg	1 လန့် lan (a fathom)				6	
7 တောင် tOUNg	1 တာ ta			3	1	6
20 တာ ta	1 ဦးသာဝာ ok-tha-ba			70		
20 ဦးသာဝာ ok-tha-ba	1 ကောသ kau-tha		6	80		
4 ကောသ kau-tha	1 ဂါဝတ် ga-wöt	3	1	100		
40 ဂါဝတ် ga-wöt	1 ယုဒ္ဓနာ yoo-dza-na	12	5	180		
100 တာ ta	1 ထိုင် doing	{	1	7	200	
7000 တောင် tOUNg			2	Nearly.		

ထိုင် doing, and တာ, ta, are the terms most commonly used, if the distance be not very great.

MEASURES OF CAPACITY.

စလယ် tsa-lay, a very small measure, 4 of which are 1 ပြည် pyee, (a little more than a quart,) 2 of ditto, 1 စရွတ် tsa-rwöt, 2 of ditto, 1 မိတ် tsiet, 2 of ditto, 1 နွဲ့ khwai, 2 of ditto, 1 တင်း ten.

WEIGHTS.

၂ ဝဲ bai ၁ မူ moo.

၂ မူ moo ၁ မတ် mat.

၄ မတ် mat ၁ ကျပ် kyat (Tickal.)

၁၀၀ ကျပ် kyat ၁ ပိဿာ piek-tha (Viss.)

The term အခွက် *a-khwet* is substituted for *piek-tha* in connection with any capital number, as အခွက်တဆယ် *a-khwet-tā:-tsʰay* is 10 *piek-tha* or *viss*, အခွက်လေးဆယ် *a-khwet-lā:-tsʰay* 40 *piek-tha* or *viss*.

A

V O C A B U L A R Y ;

ENGLISH AND BURMAN.

Abate, v. a.	shau _o -the ; v. n. yau _o -the	ရှော့သည်, ရော့သည်
Abhor,	mon:-the	မုးသည်
Abide,	nā-the	နေသည်
Ability,	aa:-eng, that-te,	အားအင်, သတ္တိ
Able, to be,	hnoing-the, tat-the	နိုင်သည်, တတ်သည်
Abode,	nā-ya	နေရာ
Abolish,	hpyet-the, hpyet-tse:-the	ဖျက်သည်, ဖျက်ဆီးသည်
Abolished, to be,	yweng-the, pyet-the	ယွင်သည်, ပျက်သည်
Abominable, to be,	tset-tshok-the	စက်ဆန်သည်

A

Above,	a-paū-hma	အပေါ်မှာ
About as much, to be,	louk-the	လောက်သည်
Absent, to be,	ma-she-boo	မရှိဘူး
Absorb,	tsok-the	စုပ်သည်
Abusive language, to be,	ts'ai-the	ဆဲသည်
Accede,	wōn-khan-the	ဝံ့သည်
Accept,	yoo-the	ယူသည်
Access,	a-weng	အဝင်
Accompany,	loik-the	လိုက်သည်
Accord,	gnyee-the	ညီသည်
According to, (affix)	hneng-a-gnyee	နှင့်အညီ
Account,	tsa:-yeng:	စာရင်း
Account, (narrative)	a-kyoung-a-ya	အကြောင်းအရာ
On account of, (affix)	kyoung	ကြောင့်

BURMAN VOCABULARY.

3

Accurately,	thā-thā-khya-khya	သေသချာချာ
Accuse,	a-pyeet-ten-the	အပြစ်တင်သည်
Ache,	koik-the	ကိုက်သည်
Acid, to be,	khyen-the	ချည်သည်
Acquaintance,	a-the-a-kuon:	အသိအကျွန်း
Acquainted, to be,	a-kuon:-weng-the	အကျွန်းဝင်သည်
Acquiesce,	won-khan-the	ဝံခံသည်
Acquit,	hlwöt-the	ထွတ်သည်
Acquiesce,	won-khan-the, aa-ya-the	ဝံခံသည်, အားရသည်
Acquittal, (discharge)	pyā-tsa	ပြေစာ
Across, to go,	koo-thwa:-the	ကူးသွားသည်
Add, (arithmetically)	poung:-the	ပေါင်းသည်
To superadd,	htat-the	ထပ်သည်
Address, (superscription)	liek-tsa	လိပ်စာ

Adhere,	kat-the	ကပ်သည်
Adjacent, to be,	nee:-the	နီးသည်
Adjust,	thā-khya-the	သေးချသည်
Admiral,	yā-won	ရေဝန်
Admonish,	tshom-ma-the [the	ဆုမ္မသည်
Adore,	shc-kho-the, ko-kway-	ရှိခိုးသည်, ကိုယ်ကွယ်သည်
Adorn,	ta-tsha-tshen-the	တံဆာဆင်သည်
Advance,	to:-thwa:-the	တိုးသွားသည်
To give in advance,	pā:-hnen:-the	လေးနှင်းသည်
Advantage, (profit)	a-kyo:, a-tse:-a-pwa:	အကျိုး, အစီးအပွား
Adultery, to commit,	thoo-ma-ya:-go-pyeet-	
as a man,	hma:-the	သူမယားကိပြစ်မှားသည်
Adultery, to commit,		
as a woman,	myouk-ma-hta:-the	မြောက်မထားသည်

BURMAN VOCABULARY:

5

Adultress,	leng-tsong, myouk-ma	လင်စောင်, ခြောက်မ
Advocate, (in law)	shā-na	ရှေ့နေ
Adze,	ta-ze:	တံစည်း
Affable, to be,	tso-ga:-mya:-the	စကားများသည်
Affair,	a-hpyeet-a-ya	အဖြစ်အရပ်
Affection,	māt-ta	မေတ္တာ
Affectionate, to be,	māt-ta-pyo-the	မေတ္တာပြုသည်
Affix,	tsat-the	ဖပ်သည်
Affliction,	wā-da-na	ဝေဒနာ
Affraid, to be,	kyouk-the	ကျောက်သည်
Affront, v.	yan-sha-the	ရံရှာသည်
Affrighted, to be,	toik-lan-the	တိုက်လန့်သည်
After, to be,	nouk-the	နောက်သည်
One after another, adv.	a-lan-tan,	အတန်းတန်း

Afterwards,	nouk-hma	နောက်မှာ
Afternoon, to be,	mwön:-lwai-the	မွန်းလွဲသည်
Afternoon, n.	nyeen-nā	ညဉ့်နေ့
Again,	ta-kha, nouk-hma-ta,kha	တစ်၊ နောက်ဖွဲ့တစ်
Against, to be, (opposed to one)	yan-bet-nā-the	ရှက်ကပ်နေသည်
Against, to hit,	tok-the, hte-khoik-the	တိုက်သည်, ထိခိုက်သည်
Age, (one's life)	a-thet	အသက်
Aged, to be,	o-the, a-thet-kyee:-the	အိုသည်, အသက်ကြီးသည်
Agent,	ko-za:	ကိုယ်စား
Agitate,	lök-the	လှုပ်သည်
Ago,	kyā-byee:	ကြာပြီ
Agree, (mentally)	siet-too-the	စိတ်တူသည်
Agreement, (written)	tsa:-khyök	စာချုပ်

Ague and fever,	tön-hpya	ထုန်ဖျာ
Aid, assist,	woing-lök-te	ပိုင်လုပ်သည့်
Aim, v.	y'wäy-the, hman:-hta:the	ရွယ်သည်, မှန်းထားသည်
Air,	lā	လေ
Alabaster,	kyouk-hpyoo -	ကျောက်ဖြူ
Alike, to be,	too-the	တူသည်
Alike, adv.	a-too-doo-	အတူတူ
All,	aa:-lon:	အားလုံး
Alligator,	mee:-gyoung.	မီးကြောင်
Alloy or Allay,	a-kai	အကဲ
Allure,	ouk-thwā:-the	အောက်တွေးသည်
Aloes,	mök	မုတ်
Alone, one person,	ta-youk-te:	တယောက်တည်း
Also,	le:-goung	လည်းကောင်း

Alternately,	a-hle.-hle.	အလှည့်လှည့်
Although, (verbal affix)	thañ-lee:	သော်လည်း
Altogether,	thoung-byoung	သောငြောင်
Alum,	kyouk-khyen	ကျောက်ချည်
Always,	a-tseen-ma-pyat	အစဉ်မြတ်
Am, be,	she-the, hpyeet-the	ရှိသည်, ဖြစ်သည်
Amalakar fruit,	sheet-sha:-thee:	ရှစ်ရှားသီး
Amazed, to be,	mien:-mau-the	မိန်းမောသည်
Ambassador,	than-ta-ma	သံတမန်
Amber,	am-beng	အမွှင်
Ambush,	kway-nā	ကျယ်ရဲ
Amiable, to be,	khyeet-toik-the	ချစ်ထိုက်သည်
Amiss, to be,	hma:-the	မှားသည်
Ammunition,	tseet-tan-za	စစ်တံဆာ

BURMAN VOCABULARY.

9

Amount,	a-poung:	အပေါင်း
Ancestor,	shā:-a-myo:	ရှေးအမျိုး
Anchor,	kyouk-tshoo	ကျောက်ဆူ
Ancient time,	a-shā:-ka-la	အရှေးကာလ
Ancle,	hpa-myet	ဖျောက်
And,	hnen, lee:-goung:	နှိုင်း, လည်းကောင်း
Angel,	koung:-geng-ta-man-dau	ကောင်းကင်တမန်တော်
Anger,	a-myet	အမျက်
Angle, (corner)	a-toung	အတောင့်
Angry, to be, v.	a-myet-twet-the, tsiet-	အမျက်ထွက်သည်, စိတ်
Anise,	tsho:-the	ဆိုးသည်
Ankle, see Ankle.	tso-myik	ချိတ်
Annex,	tsat-the	

Annoy,	<i>hnoung-shet-the</i>	နှောင်ရှက်သည်
Annually,	<i>hneet-toing:</i>	နှစ်တိုင်း
Anoint,	<i>loo:-the, lien:-kyan-the</i>	လူးသည်, လိမ်းကျံသည်
Another,	<i>a-khya:</i>	အခြား
Answer, v.	<i>pyan-pyau-the</i>	ဖြန်ဖြောသည်
Answer, when called,	<i>htoo-the</i>	ထူသည်
Ant,	<i>pa-rwet</i>	ပရွက်
Antecedent, in past time,	<i>a-yeng:-ga</i>	အရင်းက
Anus,	<i>tsa-o</i>	စခို
Anvil,	<i>pā</i>	လ
Anxious, to be,	<i>tsiet-poo-the, tso:-yien-the</i>	စိတ်ပူသည်, စိုးရိမ်သည်
Any one person,	<i>mee-thoo, ta-tsōn-ta-youk</i>	မည်သူ, စာစုံတယောက်

Any one thing,	ta-tsōn-ta-ko	တစုံတခု
Apiece,	ta-ze-ta-ze	တစီတစီ
Apparent, to be,	hten-sha-the	ထင်ရှာသည်
Appease,	hpyā-the	ဖြေသည်
Appeased, to be,	pyā-the	ဖြေသည်
Appertain,	tshoing-the	ဆိုင်သည်
Apple, (thorn)	pa-doing	ပခိုင်
Applicable, to be,	theng-the	သင့်သည်
Appoint, (to office)	khan-hta-the	ခန့်ထားသည်
Appoint, (a time)	khyein-khyet-the	ချိန်ချက်သည်
Approach,	khyen-kat-the	ချည်းကပ်သည်
Approve,	hneet-thet-the	နှစ်သက်သည်
Appurtenance,	poing-net	ပိုင်နက်
Aquafortis,	nga-yai-mee-yā	ငရဲမီးရေ

Aqueduct,	prwon	ပြွန်
Arch,	poung:-koo	လင်းကူ
Archer,	lā- <i>tha</i> -ma:	လေသွား
Architect,	piek- <i>tho</i> -ga	ပိယုကာ
Arise,	<i>hta</i> -the	ထသည်
Arm,	let-moung	လက်မောင်
Armpit,	let-ka-tee	လက်ကတိ
<i>Ditto</i> ,	kyoing:-tweng	ကျိုင်းတွင်
Army,	tseet, tseet-met	စစ်, စစ်မက်
Army, van of,	tat-oo	တပ်ဦး
Army, main body of,	tat-ma	တပ်မ
Arrange,	a-then- <i>hta</i> :-the	အသင့်ထားသည်
Array, adorn,	pan-lshen-the	ပန်ဆင်သည်
Arrive,	youk-the	ရောက်သည်

BURMAN VOCABULARY.

13

Arrogant, to be,	{ young-yan:-the yan:-young-the	ရောင်ရန်းသည်
Arrow,	hmya:	ရန်းရောင်သည်
Arsenal,	tseet-tan-zha-toik	မြား
Arsenic,	tsien	စစ်ဘဲဆာထိုက်
Art,	a-tat	မိန့်
Artery,	a-kyau-ma	ဆာတတ်
Artful, to be,	hle-pat-the	ဆကြောမ
Artificer,	let-tat	ထွဉ်ပတ်သည်
Artifice,	pa-re-yay	လက်တတ်
As, like as, (affix)	gai-tho., lo	ပရိယာယ်
Ascend,	tet-the	ကဲ့သို့, လို
Ascend a river,	tshan the	တက်သည်
Ascertain,	the-the	ဆန့် သည်
		သိသည်

Ashamed, to be,

shet-the

ရှက်သည်

Ashes,

pya

ပျာ

Ask, beg,

tounge-the

တောင်းသည်

Ask, inquire,

mā:-the

မေးသည်

Ask, supplicate,

ts^ho-tounge-the

ဆုတောင်းသည်

Asleep, to be,

iek-pyaū-the

အိတ်ပျော်သည်

Ass,

myai

မြိ

Assault,

toik-the

တိုက်

Assemble,

tso-wā:-the

စုဝေးသည်

Assent, v.

won-k^han-the

ဝံ့သည်

Assess,

nguā-k^hwai-the

တွေးသည်

Assist,

woing-the, koo-the

ပိုင်သည်, ကူသည်

Associate, v.

pounge-^hpet the

လင်းဖက်သည်

Associate, n.

a-pounge-a-^hpet

အလင်းအဖက်

Assuming, to be,	htee-the	ထည်သည်
Asthma,	pan:-na	ပန်းနာ
Astonished, to be,	mien:-mau-the	မိန်းမောသည်
Astringent, to be,	hpan-the	ဖန်သည်
Athirst, to be,	yā-ngat-the	ရေငတ်သည်
Atom,	a-hmön-ga-lā	အမှုန်ကလေး
Atom-like, to be,	hmwa:-the	မှူးသည်
Atone,	pyā-the, a-pyeet-pyā-the	ပြေသည်, အပြစ်ပြေသည်
Attach,	tswai-kat-the	စွဲကပ်သည်
Attack,	toik-the	တိုက်သည်
Attain,	hmee-the, ya-the	မီသည်, ရသည်
Attend, listen,	na-htoung-the	နာထောင်သည်
Attendants,	a-khyan-a-yan	အခြံအရံ
Athwart,	kan_-lan-	ကန့်လန့်

Attest,	thet-thā-khan-the	သက်သေသည်
Attract,	loik-tshwai-the	လျှော်ဆွသည်
Auction,	lā-lan	လေလ
Audience, levee,	gnyee-la	ညီလာ
Audience, to hold,	gnyee-la-khan-the	ညီလာခံသည်
Auditor,	pa-riek-that	ပရီသတ်
Augment,	to:-pwa:-the	တိုးပွားသည်
Austere, to be,	kyan:-tan:-the	ကြမ်းတမ်းသည်
Aunt,	a-ree	အရီ
Authority,	a-tso:, aa-na, let-tet	အစိုး, အာဏာ, လက်တက်
Avoid,	shoung-thwa:-the	ရှောင်သွားသည်
Awake, v. a.	hno:-the ; v. n. no:-the	နှိုးသည်, နိုးသည်
Awful, to be,	kyouk-pwā-she-the	ကြောက်စွယ်ရှိသည်
Awl,	tsou	ဝှံ

Axe,	po-tsien, pouk-tshien	ပုဆိန်, ပေါက်ဆိန်
Axis,	weng-yo	ဝင်ရိုး
Axle-tree,	weng-yo	ဝင်ရိုး

B.

Back,	kyau	ကြော
Back, small of,	kha:	ခါး
Back-bone,	kyau-yo	ကြောရိုး
Bad, to be,	tsho:-the, ma-koung-boo	ဆိုးသည်, မကောင်းဘူး
Bag,	iek	ဆိပ်
Bake,	hpok-the	ဖုတ်သည်
Baker,	mon.-the	မု်သည်
Balance, v.	tset-the	စက်သည်
Balances, n.	khying-gweng	ချိန်ခွင်

Balances, small;	kap-pay	ကပ္ပယ်
Bale, v.	yā-pet-the	ရေပက်သည်
Ball,	a-lon:	အလုံး
Ball, (for cannon)	a-myouk-ze.	အမြောက်ရုံစ
Ball, (for musket)	thā-nat-ze.	သေနတ်ရုံစ
Ball of thread,	khyee:-lon:	ချည်လုံး
Ball, (for playing)	pa-lee-lon:	ပုလုံး
Bamboo-tree,	wa:-beng	ဝါးပင်
Band,	a-tsee:	အစည်း
Banish,	hnen-htok-the	နှင်ထုတ်သည်
Banisters,	let-thon:	လက်သုံး
Bank,	kam:-pa:-tsoung	တစ်ပါးစောင်
Banyan-tree,	gnyoung-beng	ညောင်ပင်
Bar,	kan.-lan.	ကန်လန်

Barbarous, to be,	kyan:-kyok-the	ကျမ်းကြပ်သည်
Barber,	tshat-ta-thæ	ဆတ္တာသည်
Bark, n.	a-kawon	ဆွံ
Bark, v.	houn-g-the	ဟောင်သည်
Barley,	tshat-tsa-bæ	ဆတ်စပါး
Barrel,	stsee	စည်
Barren, to be,	myōn-the	မြိုသည်
Base, foundation,	khyā-yeng:	ခြေရင်း
Base, inferior, of low extraction, to be,	yōk-the	ယုတ်သည်
Basket,	toung	တောင်
Bat,	len-nō	လင်နှို့
Bat, large, Vampire,	len-tshwai	လင်ဆွ
Bathe,	yā-khyo:-the	ရေချိုးသည်

Bathing-garment,	yā-tha-nok	ရေသန့်ဝတ်
Batt,	pa-lee-tan or pa-lee-dan	ပလိတန်, pron. ပလိဒန်
Battallion,	tat	တပ်
Battle, to fight a,	tseet-toik-the	စစ်တိုက်သည်
Battle, to receive,	tseet-khan-the	စစ်ခံသည်
Battle, to march to,	tseet-khyee-the	စစ်ချီသည်
Battle, to set in array,	tseet-kheng-the, tseet- tsheng-the,	စစ်ခင်းသည်, စစ်ဆင်းသည်
Battle, field of,	tseet-myā-pyeng	စစ်မြေပြင်
Bay, (water)	a-kwā.	အရံကွ
Bay, (colour)	tsoing-hlyau	စိုင်းလျှော်
Bayonet,	hlan-pa-thā-nat	လျှော်ပါသေနတ်
Bazar,	dzā:	ဈေး
Bdellium,	ka-ra-wā	ကရဝေ

Be,	<i>hpyeet-the</i>	ဖြစ်သည်
Beads,	<i>pa-dee:</i>	ပုဒီး
Bean,	<i>pai</i>	ပဲ
Bear n.	<i>wet-won</i>	ဝက်ဝန်း
Bear, to carry	<i>tan:-the, tshoung-the</i>	တမ်းသည်, ဆောင်သည်
Bear, on the head,	<i>tan:-yawet-the</i>	တမ်းခေါက်သည်
Bear, to suffer,	<i>khan-the</i>	ခံသည်
Bear, to forbear,	<i>thee:-khan-the</i>	သည်းခံသည်
Bear, to press, bear up- on,	<i>hniet-the</i>	မှိတ်သည်
Bearer, porter,	<i>htan:-tha-ma:</i>	ထမ်းသမား
Beard,	<i>mok-tshiek</i>	ချတ်ဆိတ်
Beast,	<i>te-riet-tshan</i>	ထိရိစ္ဆာန်
Beat,	<i>yoik-the</i>	ရိုက်သည်

Beat, on a musical in-

strument,	tee:the	တီးသည်
Beat against,	toik-the	တိုက်သည်
Beat out, as metals,	khok-the	ခုတ်သည်
Beautiful, to be,	hla-the	လှသည်
Because, (verbal affix) thau-gyoung.		သောကြောင့်
Beckon,	let-yat-the	လက်ရပ်သည်
Become, be,	hpyeet-the	ဖြစ်သည်
Becoming, to be,	lyouk pat-the	လျောက်ပတ်သည်
Bed,	iek-ya	အိတ်ရာ
Bed-stead, cot,	kha-deng	ခံတင်
Bee,	pya:	ပျား
Bee, swarm of,	pya-on:	ပျားစုန်း
Bee-hive,	pya-ieng	ပျားအိမ်

Beef,	nwa:-tha:	ခွာ:သား
Beetle-nut,	kwon:-thee:	ကွမ်းသီး
Beetle-leaf,	kwon:-yawet	ကွမ်းရွက်
Beetle-box,	kwon:-eet	ကွမ်းဆစ်
Beetle, an insect,	pa-don	ပဒို
Before, formerly,	a-yeng:-ga, a-shā:-ga	အရင်းက, အရှေးက
Before or previous to, is expressed by prefixing <i>ma</i> မ and affixing <i>kheng</i> or <i>hmes</i> ဆင်, ခြံ to the verb used, as <i>ma-thwa:-kheng</i> မသွားဆင် before going.		
Beg,	toung:-the	တောင်းသည်
Beggar,	toung:-thau-thoo	တောင်းသားသူ
Beginning,	a-tsa, a-oo:	အစ, အစဦး
Begone ! away !	tshok:-thwa:	ဆုတ်သွား
Behead,	so-khoung:-hpyat-the	ဦးခေါင်းဖြတ်သည်
Behind, to be,	nouk-hma-she-the	နောက်မှာရှိသည်

Behold,	kyee-sho-the	ကြည့်ရှုသည်
Being,	a-hpyeet	ဓမ္မ
Belch, or have the wind rise in the stomach,	lā-tet-the	လေတက်သည်
Belief, opinion,	a-yoo-wa-da	ဓယုဝါဒ
Believe,	yon-the, yon-kyee-the	ရုံသည်, ရုံကြည့်သည်
Bell,	khōung-loung	ခေါင်းလောင်း
Bell, tongue of,	khōung-loung-tshan	ခေါင်းလောင်းဆန်
Bell, hand-bell,	tshwai-lwai	ဆွဲယွဲ
Bell, small round,	khyyoo	ချို
Bell tree,	ong-sheet-beng	အရှင်ပင်
Bell, fruit of,	ong-sheet-thee	အရှင်သီး
Bellow,	twōn-the	ထွန်သည်
Bellows,	hpo	ပို

Belly,	won:	ဝမ်း
Belong, pertain to,	tshoing-the, poing-the	ဆိုသည်, ပိုင်သည်
Below, beneath, to be,	ouk-hma-she-the	အောက်မှာ ရှိသည်
<i>Ditto</i> , beneath, (affix)	ouk-hma	အောက်မှာ
Bench,	kheng-pyeen	ခင်ပြည်
Bend, as a stick,	kon:-the	ကုန်းသည်
<i>Ditto</i> , the knees,	doo:-kwā:-the	ခူးကွေးသည်
<i>Ditto</i> , to be easily bent,	pyau.-the	ပျော့သည်
<i>Ditto</i> , as the head,	ko.-the	ကိုသည်
<i>Ditto</i> , hanging, bending over,	hnwon-the, hnien.-the	နွဲ့သည်, နှိပ်သည်
Benefactor,	kyā:-dzoo:-sheng	ကျေးဇူးရှင်
Benefit, advantage,	a-kyo:, kyā:-dzoo:	အကျိုး, ကျေးဇူး
Benumbed, to be,	hton-the	ထုံသည်

Besides,

hma, pyen

မှ, ပြင်

*Affixed to nouns, and usually
followed by the numeral adjective.*

See Grammar, numeral affixes.

Besmear,

lien:-the, loo-the

လိမ်သည်, လှသည်

Besmeared, soiled, to be,

hmā:-the

မြှေးသည်

Best,

a-koung:-tshon:

အကောင်းဆုံး

Bestow, (see give)

pā:-the, pā-khya-the

ပေးသည်, လေးချသည်

Bet,

loung:-the

လောင့်သည်

Betray, deliver up,

at-hnan-the

အပ်နှံသည်

Betroth,

htien:-mya:-the

ထိမ်းမြားသည်

Better, to be,

tha-koung:-the

သာကောင်းသည်

Between, to be,

a-kya:-she-the

အကြားရှိသည်

Ditto, space between*a-kya:*

အကြား

Beware of, shun,

shoung-the

ရှောင်သည်

Beware,	shoung-thwa:-the	ရှောင်သွားသည်
<i>Ditto</i> ,	shoung-hlwai-the	ရှောင်ဖွဲ့သည်
Bewitch, to possess as an evil spirit,	hpan:-tsa:-the	ဇမ်းစားသည်
Beyond, on the other side,	ho-bet-ka	ဟိဘက်က
<i>Ditto</i> , to pass,	lwön-the	လွန်သည်
Bile,	thwā:-tso	သွေးစု
Billious disease,	thwā:-tso-na	သွေးစုနာ
Bill, beak,	hnok-thee:	နှုတ်သီး
Bill, account,	tsa-yeng:	စာရင်း
Bind, as with a cord,	khye-the	ချည်သည်
<i>Ditto</i> ,	khye-hnoung-the	ချည်နှောင်သည်
<i>Ditto</i> , with a girdle,	tsee:-the	စည်းသည်

Bind, as the rim of any

thing,

kwöt-the

ကွပ်သည်

Ditto, as a bundle,

htok-the

ထုပ်သည်

Bird,

hnget

ငှက်

Birth,

a-hpwa:

မွေး

To give birth to,

hpwa:-the, myecn-the

မွေးသည်, မြင်သည်

To give birth to, as

animals,

mwā:-the

မွေးသည်

Bishop,

going-ok

ဂိုဏ်းဆရာ

Bit, fragment,

a-tsa-ga-lā

အစဉ်း

Bits, of a bridle,

dzet

ဆက်, or ခြက်

To bit, or bridle,

dzet-khwon-the

ခြက်ခွန်သည်

Bite,

koik-the

ကိုက်သည်

Bitter, to be,

kha:-the

ခါးသည်

Bitterness,	a-kha:	အခါး
Black, to be,	net-the	နက်သည်
Blacking,	hmeng	မှင်
Blacksmith,	pa-bai	ပဲ or ပဲပဲ
Bladder,	kyeng-ngay-ieng	ကျင်ငယ်အိမ်
Blade,	a-thwa:	အသွား
Blame, v.	a-pyeet-teng-the	အပြစ်တင်သည်
Blame, n.	a-pyeet	အပြစ်
Blameworthy, to be,	a-pyeet-khan-toik-the	အပြစ်ရှိထိုက်သည်
Blanket,	tsoung	စောင်
Blaze, v.	loung-the	လောင်သည်
Bleat,	aū-the	အော်သည်
Bleed,	thwā:-htwet-the	သွေးထွက်သည်
To let blood,	thwā:-htok-the	သွေးတုတ်သည်

Blended, mingled, adv.	ta-khai-net	တခဲနက်
<i>Ditto</i> ,	ta-lon:-tee	တလုံးတည့်
Bless,	men-ga-la-tsho-pā:-the	မင်္ဂလာဆုလေးသည်
Blessing,	men-ga-la-tsho	မင်္ဂလာဆု
Blister,	tha:-nan, man:	သားနံ, မန်း
<i>Ditto</i> , water of,	man:-yā	မန်းရေ
Blossom, n.	pan, a-pweng.	ပန်, အပွင့်
Blossom, v.	hpweng.-the	ပွင့်သည်
Blow, (with the mouth)	hmok-the	မှတ်သည်
<i>Ditto</i> , (as the wind)	lā:-la-the	လေးလာသည်
<i>Ditto</i> the nose,	hna-khoung:-hnye.-the	နှာခေါင်းညှိသည်.
Blown away, dispersed,		
to be,	lweng.-the	လွင့်သည်
Blue, to be,	pya-the	ပြာသည်

Blueness,	a-pya	အပြာ
Blunderbuss,	tsien-pyoung	စိန်ပြောင်.
Blunt, (not sharp) to be, hton-the		ထုံသည်
Blush, v.	myet-hra-nee-t he	မျက်နှာနီသည်
Board, plank,	pyeen, pyeen-hya:	ပြည်, ပြည်ပြား
<i>Ditto</i> , thin, sheathing,	po:-ga	ပိုးကာ
Boast, brag,	wa-the	ဝါသည်
Boat,	hlā	ဇေ
<i>Ditto</i> , state, war-boat,	hlañ-ga:-hlā	ဇေခိုကာဇေ
Boat-hook, or pole,	hto:-wa:	ထိုးဝါး
Body,	ko, ko-kha-da	ကိုယ်, ကိုယ်ခန္ဓာ
Body and soul,	yok-nan-hneet-pa:	ရုပ်နဲ့စိတ်ပါး
Body guard,	ko-yan	ကိုယ်ရံ
Boil, v. a.	pyōk-the	ပြွတ်သည်

To bubble,	tshoo-the	ဆူသည်
Bold, to be,	yai-the, yai-yeng-the	ရဲသည်, ရဲရင့်သည်
<i>Ditto</i> , resolute, to be,	tsiet-kyan-the	စိတ်ကြံ့သည်
<i>Ditto</i> , confident, perse- vering, to be,	tsiet-ma-ton-ma-hlok- boo:	စိတ်မတိုမရွက်သူ
Boldness, bravery,	tha-yay-bau	သရုပ်တော
Bolt, bar,	kan-lan, or ga-lan,	ကန်လန်, or ဂလန်
<i>Ditto</i> ,	meng-htok	မင်းထုပ်
Bomb,	bhōm:	ဘုမ်း
Bombastic, to be,	wa-kywa-the	ဝါကြွေးသည်
Bone,	a-yo	အရိုး
Book,	tsa	စာ
Book, religious,	kyan-tsa	ကျမ်းစာ
<i>Ditto</i> bound,	tsa-ok	စာအုပ်

Book, of paste board,	pa-ra-poik	ပရိုက်
Boot,	khyā-tswot	ရြဲစွတ်
Booth,	theet-khet-tat	သစ်ကံတပ်
Borax,	let-khya:	လက်ချား
Border,	a-tswön	အစွန်
Border of a country,	nay-tsat	နယ်စပ်
<i>Ditto</i> ,	a-paing:-a-khya:	အပိုင်းအချား
Bore,	hpouk-the	ဖောက်သည်
Borrow,	hnga:-the [the	ငှါးသည်
Borrow money,	khyā:-the, ngwā-khyā-	ချေးသည်, ငွေချေးသည်
Bosom,	yeng-khweng, yeng-bat	ရင်ခွင်, ရင်ပတ်
Both, (persons)	hneet-youk-tsa-lön:	နှစ်ယောက်စလုံး
<i>Ditto</i> , (beasts)	hneet-koung-tsa-lön:	နှစ်ကောင်စလုံး
<i>Ditto</i> , (things)	hneet-ko-tsa-lön:	နှစ်ခုစလုံး

Bottle,	pa-leng	ပလင်
Bottom,	a-yeng:	အရင်း
Boundary, of a country,	nay-tsat	နယ်စပ်
<i>Ditto</i> ,	a-poing:-a-khya	အပိုင်းအချား
Boundary, of a common place,	yat-tswon	ရပ်စွန်
Boundless, to be,	a-tshōn:-mai-the	အဆုံးမဲ့သည်
Bow, for an arrow,	lā:, leng:-lā:	လေး, လင်းလေး
<i>Ditto</i> , string of,	lā:-hnyō,	လေးညှို့
<i>Ditto</i> , used for balls,	louk-lā	[the လောကလေး
Bow, v.	oo:-gnwot-the, oo:-khya-	ဦးညွတ်သည်, ဦးချသည်
Bowels,	oo	ဧ
Bowl,	po-gan-lon:	ပုဂံလုံး
Box, chest,	theet-ta	သစ်ထာ

Box, round,	eet	ဆပ်
<i>Ditto</i> , with conical cover, ok		အုပ်
Box, v. as a pugilist,	let-thee:- <i>hnen</i> ,- <i>hto</i> :-the	လက်သီးနှင့်ထိုးသည်
Boy,	loo-ga-lā	လူလေး
Bracelet,	let-kouk	လက်ကောက်
Braid, v.	kyeet-the	ကျစ်သည်
Brains,	oo:- <i>hnouk</i>	ဦးနှောက်
Bran,	<i>hpwai-no</i>	ခွံ
Branch,	a-khet, a-koing	ခခက်, ခကိုင်
Brass,	kyā:-wa	ကျေးဝါ
Brave, to be,	yai:-the, yai:-yeng,-the	ရဲသည်, ရဲရင့်သည်
Brave, adj,	aa-ga	ဓာကာ
Brazier,	pa-dee:, pan-dee:	ပဒည်း, ပန်တည်း
Brazil-wood,	tien-gnet	တိန်ညက်

Bread,	mōn	မုန့်
Breadth,	a-pya:, a-nan	အပြား, အနံ
Break,	khyo:-the	ချိုးသည်
<i>Ditto</i> , as crockery, &c.	khwai-the	ခွဲသည်
<i>Ditto</i> , as bread, &c.	khyo:-hpaì-the	ချိုးမဲ့သည်
Breakfast,	ma-net-tsa:	မနက်စာ:
Breast, chest,	yeng-bat	ရင်ပတ်
Breast, of a female,	no, no-on	နှီး, နှီးအို
Breath,	a-thet	အသက်
Breathe,	a-thet-shoo-the	အသက်ရှူသည်
Breeze, light air,	lā-pyā	လေပြေ
Bribe, n.	ta-dzo:	တစ်စိုး, or တစ်ခြံ,
Bribe, to give a,	ta-dzo:-hto:-the	တစ်စိုးထိုးသည်
Brick,	ok, ok-khyat	ဓမ္မာ, အုတ်ချစ်

Brick kiln,	ok-hpo	အပ်ပို
Brick-maker,	ok-hpo-thoo-gyee [mee:	အပ်ပိုသူကြီး
Bride,	men-ga-la-tshoung-tha-	မင်္ဂလာဆောင်သမီး
Bridegroom,	men-ga-la-tshoung-lo-	မင်္ဂလာဆောင်လူလင်
Bridge,	ta-da: [leng	တန်းတား
Bridle,	dzet-thön:-kyo:	ဆက်သုံးကြိုး
Bright, to be,	touk-the	တောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	a-young-htwet-the	အရောင်ထွက်သည်
Brightness,	a-young	အရောင်
Brimstone,	kan,	ကန်
Bring, bear,	yoo-gai-the	ယူခဲ့သည်
<i>Ditto</i> . to bring with,	pa-the	ပါသည်
Bring, lead,	pö-the	ပို့သည်
Brinjals,	kha-yan-thee	ခရမ်းသီး

Bristles,	a-hmeng	အမှင်
Brittle, to be,	tshat-the	ဆတ်သည်
Brittle,	yawa-the	ရွာသည်
Broad, to be,	kyay-the	ကြွယ်သည်
Broil,	keng:-the	ကင်းသည်
Brook,	yā-khyoung:	ရေချောင်း
Brother, (elder)	cet-ko	အစ်ကိုယု
<i>Ditto</i> , (younger)	gnyee	ညီ
Bruise, v.	nay-the	ခုယ်သည်
<i>Ditto</i> , by treading up- on,	nen:-nay-the	နင်းခုယ်သည်
Brush, n.	hpce:	မီး
Brush, v.	pwöt-the, hpee-the	ပွတ်သည်မီးသည်
Brush for the teeth,	ta-boo	တံပူ

Brush the teeth,	ta-boo-tsa:-the	တပူစားသည်
Bubble, n.	a-pwet	အပွက်
Bubble, v.	tshoo-the, pwet-the	အူသည်, ပွက်သည်
Bucket,	yā-pon	ရေပုခ်
Buckle,	hte-ka-pouk	ထိကပေါက်
Bud, n.	a-ngōn, a-hpao:	အငုံ, အဖူး
Buffalo,	ku'wai	ကျွဲ
Bug,	po:	ပိုး
Build, (a house)	tshouk-the	ဆောက်သည်
Ditto, (a vessel, wall, &c.)	tce-the	တည်သည်
Bull,	nwa:-bo:	ခွေးသိုး
Bullet,	kyā-ze	ကျော့စေ့
Bundle,	a-htok	အဝူတံ
Burden,	won	ဝန်

Burn,	mee:-lounge-the	မီးလောင်သည်
<i>Ditto</i> , to set on fire,	mee:-sho:-the	မီးရှို့သည်
<i>Ditto</i> , to parch,	hlaū-the	ထွပ်သည်
Burst, explode,	hwōn-the	ဝှန်သည်
Bury,	hmyōk-the	မြှုပ်သည်
Bury the dead,	then-gyo-the	သင်ဂြိုဟ်သည်
Burying-ground,	then-gyoing	သင်ဂြိုင်း
Business,	a-hmo, a-kheng	အမှု, အခင်
<i>Ditto</i> , any small or com-		
mon work,	kiet-tsa	ကိစ္စ
<i>Ditto</i> , to engage in, begin,		
take hold,	khoing:-the	ချိုင်းသည်
Bust,	a-yok-tha-dan	အချပ်သဘောနှင့်
Bustle, hurry, to be in,	yok-yet-she-the	ရုပ်ရက်ရှိသည်

Busy, to be, not at leisure, <i>ma-aa:-boo:</i>	မအားဘူး
<i>Ditto</i> , industrious, to be, <i>lon-la-pyo-the</i>	လုနွ်ပြည်
But, <i>lee:</i>	လည်း
Butter, <i>tau-bat</i>	တောဗတ်
Butterfly, <i>liek-pya</i>	လိပ်ပြာ
Buttock, <i>teng-pa:, hpa-yōn-tshwai</i>	တင်ပါး, ဖရဲခွေ
Buy, <i>way-the</i>	ဝယ်သည်
By and by, not long, <i>ma-kya:-boo:</i>	မကြာဘူး

C.

Cable, <i>kyouk-tshoo:-kyo:</i>	ကျောက်ဆူးကြိုး
Cackle, (as a hen) <i>ka-touk-the</i>	ကတောက်သည်
Cage, <i>khyoing, hnget-ieng</i>	ချိုင့်, ငှက်အိမ်
Cake, biscuit, <i>mōn-ga-lā</i>	မုန့်လေ

Calamity,	hā-yan	လားရှ်
Calculate,	twet-the	တွက်သည်
Calf,	nwa:-ga-lā	ခွားခလေ
Calk,	htā: kyat the	ထေးကျပ်သည်
Call,	khaū-the	ခေါ်သည်
Calm, to be,	ngyeng-the	ငြိမ်သည်
Camel,	ko-la:-ok	ကုလားအုပ်
Camp,	tai-tsa-khan, tat-khya	တဲစားခန်း, တပ်ချ
Camphor,	pa-yök	ပရုတ်
Can, (verbal affix)	hnoing-the	နှိုင်းသည်
Canal,	yā-myung:	ရေမြောင်း
Cancer, virulent sore,	a-na-pyet	အနာပြက်
Candle,	mee:-toing	မီးသိုင်း
Ditto, wax,	hpa-rOUNg-toing	ဖရောင်းသိုင်း

Candle-stick,	mee-toing-khōn	မီးတိုင်ချုံ
Cane, ratan,	kyien-lōn:	ကြိမ်လုံး
<i>Ditto</i> , sugar,	kyan	ကျန်
<i>Ditto</i> , staff,	toung-wā:	တောင်ဝေး
Cannon,	a-myouk	အမြောက်
Cannon-shot,	a-myouk-ze	အမြောက်စု
Canopy,	myet-hna-kyet	မျက်နှာကြက်
<i>Ditto</i> ,	pe-tan	ပိတာန်
Canter,	ka-tshōn-khya-thwa:-the	ကန်ချ သွားသည့်
Cap,	ok-htōk	အုပ်ထုပ်
Capable, to be,	tat-the, tat-hnōing-the	တတ်သည်, တတ်နိုင်သည်
Capacity, of any vessel,	a-tshan-a-tshoung	အဆွံ့အဆောင်
Cape, promontory,	a-ngoo	အင်္ဂူ
Capital, (city)	myō-dau	မြို့တော်

Capital, (stock)	ngwā-yeng:	ငွေရင်း
Captain,	tat-hmoo	တပ်မှူး
<i>Ditto</i> ,	tat-thoo-gyee:	တပ်သူကြီး
Captive, prisoner of war, let-ya, thön:-kywon		လက်ရ, သိုကျွန်
Caraway,	ka-ra-wā	ကရဝ
Carcass,	thā-goung	သေကောင်
Card,	hpaí	ဇဲ
<i>Ditto</i> , to play at,	hpaí-ka-za:-the	ဇဲကစားသည်
Cardamum,	hpa-la-ze	ဖာလာရစ
Care, attention,	tha-de	သတိ
Careful, to be,	tha-de-pyo-the	သတိပြုသည်
Careless, to be,	tha-de-leet-the	သတိလစ်သည်
Carnal, sensual, to be,	ka-ya-mryoo:-htoo:-the	ကာယဂြိုးဆူးသည်
Carpenter,	let-tha-ma:	လက်သွား

Carpet, (woolen)	kaū-zau	ကော့ဇော
Carriage, coach, &c.	ya-hla:	ရထား
Carry,	yoo-the	ယူသည်
<i>Ditto</i> , on the head,	yawet-the	ရွက်သည်
<i>Ditto</i> , on the shoulder,	htan:-the	တန်းသည်
Cart,	hlai.	လွှဲ
<i>Ditto</i> , wheel of,	hlai,-bee:	လွှဲဘီး
<i>Ditto</i> , yoke of,	ta-bo	တံပို
<i>Ditto</i> , shaft of,	hlai,-than	လွှဲသံ
<i>Ditto</i> , body of,	hlai,-ieng	လွှဲခိမ်
Cart-load,	hlai,-ten	လွှဲတင်
Carve, in stone,	tshat-the	ဆတ်သည်
Carver,	pa-bo. pān:-bo	ပယု, ပန်းပု
Cashew-nut,	them-bau-tha-yet-thee	သင်္ဘောသရက်သီး

Cask,	tsee, tsee-ta-lon:	စည်, စည်တလုံ
Cassia-tree,	ngo-beng	ငပင်
Cast, into,	thweng:-hta:-the	သွင်းထားသည်
<i>Ditto</i> , away,	tswön-pyeet-the	စွန့်ပြစ်သည်
<i>Ditto</i> , hurl, eject,	pyeet-the	မြစ်သည်
<i>Ditto</i> , throw down,	k ^h ya-the	ချသည်
<i>Ditto</i> , as in a foundry,	thwön-the	သွန်သည်
<i>Ditto</i> , in law, to be,	tshön:-shön:-the	ဆိုရှင်းသည်
<i>Ditto</i> , out, as by an act of ejectment,	hnen-htök-the	နှင်ထုတ်သည်
Castrate,	then:-the	သင်းသည်
Castor-oil,	kyet-tshoo-tshee	ကြက်ဆူဆီ
<i>Ditto</i> , tree,	kyet-tshoo-beng	ကြက်ဆူပင်
Cat,	kyoung	ကျောင့်

Cat, wild,	tau-kyoung	တောကျောင့်
Cat's eye stone,	a-thoo-ra-kan	အသုရက်
Cataract, cascade,	yā-ta-khwon	ရေတခွန်
<i>Ditto</i> , cloud in the eye,	myet-tse-tien	[the မျက်စိထိမ်
Catch,	hpan:-the, hpan-tshee:-	ဖမ်းသည်, ဖမ်းဆီးသည်
<i>Ditto</i> , to overtake,	hnee-the	မီသည်
<i>Ditto</i> , as with a striking motion,	let-khök-the	လက်ခုပ်သည်
<i>Ditto</i> , by leaping upon as a cat,	khök-the	ခုပ်သည်
<i>Ditto</i> , as by a nail, or any projection,	hnyee	ဥြိသည်
<i>Ditto</i> , in a net or snare,	kyau-the	ကျော့သည်
Caterpillar,	khoo, po:-toun-g-tai	ရှု, ပိုးတောင်တဲ

Cauldron,	o:-keng:	အိုးကင်း
Cause, or reason of a thing,	a-kyoung:	အကြောင်း
<i>Ditto</i> , original source,	a-kyoung:-yeng:	အကြောင်းရင်း
Cause, v. (verbal affix)	tsā-the	စေသည်
Cauterize,	than-poo-hto:-the	သံပူဆိုးသည်
Cautious, to be,	tha-de-pyo-the	သတိပြုသည်
Cavalry,	myeen:-tsee:-thoo-yai	မြင်းစီးသူရဲ
Cave,	o-hmeng, hloing	ဥဒ္ဒင်း, လှိုင်
Cease, discontinue,	tsai-the	စဲသည်
<i>Ditto</i> ,	yat-tsai-the	ရပ်စဲသည်
Ceaseless, to be,	ma-tsai-myai-the	မစဲမြဲသည်
Cement,	ga-hā	ဂလ္လာ
Censer,	mce:-ka-lat	မီးကလပ်

Censure,	tswöt-tshwai-the	စွပ်သွေသည်
<i>Ditto</i> ,	shök-khya-the	ရှုတ်ချသည်
Centipede,	keng:-khyā-mya:	ကင်းခြေများ
Centre,	a-khyet-a-khya	အချက်အချာ
<i>Ditto</i> , central point, hav- ing dependencies,	a-khyök-a-khya	အချုပ်အချာ
<i>Ditto</i> , a middle place, or part,	a-lay	အလယ်
Certain true, to be,	hman-the, hök-the	မှန်သည်, ဟုတ်သည်
Certainly,	hman-kan	မှန်ကန်
<i>Ditto</i> ,	ai-kan-a-hman	ကောက်အမှန်
<i>Ditto</i> ,	tshet-tshet	ဆက်ဆက်
Chafe, wear away,	pwon:-the	ပွန်းသည်
Chaff,	hpwai-kyan:	ခွဲကြမ်း

Chaffing-dish,	mee:-o	မီးခိုး
Chain, (of iron)	than-kyo:	သံကျိုး
<i>Ditto</i> , fetters,	than-khyā-khyen:	သံခြေခြင်း
<i>Ditto</i> , to fether with,	than-khyā-khyen:-hta:-	သံခြေခြင်းထားသည့်
Chair,	ko-la:-htoing [the	ကုလားထိုင်
Chalk,	htōn-hpyoo	ထုပ်မြူ
Chamelion,	pōk-theng	ပုတ်သင်
Champion,	thoo-yai-goung:	သူရဲကောင်း
Change, exchange,	lai-the	လဲသည်
<i>Ditto</i> , remove,	pyoung:-the	ပြောင်းသည်
Changed, different in ap- pearance,	hpouk-pyan-the	ဖောက်ပြန်သည်
Chapter, section,	khan:, pōk	ခန်း, ပုတ်
<i>Character</i> ,	kyau-tsau	ကျော်စော

Charcoal,	mee:-thwā:	မီးသွေး
Charge with, criminate,	yō:-tswōt-the	ရိုးစွပ်သည်
Chariot,	ya-hta:	ရထား
Charioteer,	ya-hta:-tsee:-thoo-yai	ရထားစီသူရဲ
Charity, alms-giving,	tsa-ga	စာဂ
Charm, n.	man-ta-ya	မန္တရာ
Charm, lure, decoy,	hnyō-the	ညှို့သည်
Chase, pursue,	pyā:-loik-the	ပြေးလိုက်သည်
Chastisement,	dan	ဒဏ်
Cheat,	hle-za-the	စွည့်စာသည်
Cheek,	pa:	ပါး
Cheerful, to be,	myoo:-htoo:-the	မြူးထူးသည်
Cheese,	dien-khai	ဒိန်ခဲ
Cherish,	mwā:-the	မွေးသည်

Chesnut,	ta-nyen-thee:	တညင်းသီး
Chess, to play at,	tseet-bo-yeng-ka-za:-the	စစ်ဘုရင်ကစားသည်
Chess-men,	an-tsa, kya-bo	အံစာ, ကျားဗိုလ်
<i>Ditto</i> -board,	kya:-khwet	ကျားခွက်
<i>Ditto</i> -board, squares of,	an-yā	အံရ
Chest, box,	theet-h̄ta:	သစ်ထား
Chew,	wa:-the	ဝါးသည်
<i>Ditto</i> , as the cud,	myōn̄-the	မြိုသည်
Chicken,	kyet-kha-lā	ကြက်ခလေ
Chief, n.	a-kai-a-kyee:	အကဲအကြီး
<i>Ditto</i> , of executioners,	a-whon	အဂ္ဂနိ
<i>Ditto</i> , excellent, to be,	myat-the	မြတ်သည်
Child,	thoo-ngay, a-kha-lā	သူငယ်, အခလေ
<i>Ditto</i> ,	tha:-tha-mee:	သားသမီး

Chin,	mā:	မေး
<i>Ditto</i> , extremity of,	mā:-tse	မေးစေ
Chissel,	tshouk	ဆောက်
<i>Ditto</i> , circular edged,	tshouk-won	ဆောက်ဝန်
Choke,	nen-the	နင်သည်
Choose,	yawāy-the, yawāy-kouk- the	ရွယ်သည်, ရွယ်ကောက် သည်
Chop, cut,	khök-the	ခုတ်သည်
Chronicles of kings,	ra-dza-weng	ရာဇဝင်
Chunam,	htön:	ထုံး
Church, or any commu- nity,	tha-beng	သာဓ်
Churata,	kan-na-kho	ကန်နို
Churn, n,	yet	ရက်

Cinnabar, mineral,	tshōn	ဆုန်
Cinnamon,	theet-kya-bo	သစ်ကျာဗို
Circle,	a-won:	အဝန်း
<i>Ditto</i> , semi,	a-won:-ta-khyan	အဝန်းတချွန်
<i>Ditto</i> , quarter,	a-won:-ta-tsiet	အဝန်းတစိတ်
<i>Ditto</i> , to form a,	kweng-the	ကွင်းသည်
Circumstance, affair,	a-ya	အရာ
Circumvent,	hle-pat-the	လှည့်ပတ်သည်
Citizen,	myō-tha:	မြို့သား
<i>Ditto</i> , a common man,	a-thae	အသည်
Citron,	shouk-thee:	ရှောက်သီး
City,	myō	မြို့
Civil, respectful, to be,	aa:-na-the	အားနာသည်
<i>Clamorous</i> , to be,	ok-kyet-the	အုတ်ကျက်သည်

Clamorously,	ok-ok-kyet-kyet	ဆုတ်ဆုတ်ကျက်ကျက်
<i>Ditto</i> ,	ongꣳ-ongꣳ-eng-eng.	အုံးအုံးဆင်ဆင်
Clap, as the hands,	let-khök-hte-the	လက်ခုပ်ထိသည်
Claw, talon,	khyā-thee-khyoing.	ခြေသည်ချိုင့်
Clay,	tha-rwot, shwon	သရွတ်, ရွှန်
Clean, to be,	tseng-the	စင်သည်
<i>Ditto</i> , to make clean by rubbing, scouring, washing, &c.	tshā:-the	ဆေးသည်
<i>Ditto</i> , to clean away rubbish, filth, &c.	shengꣳ-the, thanꣳ-shengꣳ- the	ရှင်းသည်, သန့်ရှင်းသည်
Cleanse, as clothes by beating, or rice by pounding, &c.	hpwöt-the	ဖွတ်သည်

Clear, pure, unmixed, to

be,

tsen-the, tsen-hpyoo-the စင်သည်, စင်မြူသည်

Clear, as water, to be,

kyee-the, kyee-leng-the ကြည်သည်, ကြည်လင်သည့်

Ditto, manifest, to be,

hten-sha-the ထင်ရှာသည်

Cleat, or Cleet, socket,

or any thing of the

kind,

pa-wöt

ပါဝတ်

Cleave, cling to,

tswai-the, kat-the

စွဲသည်, ကပ်သည်

Climate, zone,

tsat-kya:

စပ်ကြား

Climb,

tet-the, khon-tet-the

တက်သည်, ခုံတက်သည်

Clinch, hold fast in the

hand,

tshök-the

ဆုပ်သည်

Cloak,

a-paū-yōn

အပေါ်ရုံ

Close, near, to be,

nee-the

နီးသည်

Close, crowded,	htoo-the, tsiet-the	ထူသည်, မိတ်သည်
Cloth,	a-wōt	အဝတ်
<i>Ditto</i> , cotton,	piek	ပိတ်
<i>Ditto</i> , piece of,	piek-ok	ပိတ်အုတ်
Clothes,	a-wōt	အဝတ်
Cloud,	tien	တိမ်
Cloves,	lā'-hnyen-pweng.	လေးညှင်ပွင့်
Cluster,	a-pywōt	အပြုံတ်
Coal,	mee-thwā:	မီးသွေး
Coast,	kōn	ကုန်
Coat,	eng-gyee:	အင်ဂျီ:
Coax,	khyau.-the	ချောသည်
<i>Ditto</i> ,	khyau.-mau.-the	ချောမောသည်
Cob-web,	peng.-koo-hmyā	ပင့်ကူမြေ

Cob-web,	peng.-koo-ieng	ပင့်ကူဆိမ့်
Cock,	kyet-hpa	ကြက်ဇ
Cock's comb,	a-mouk, la-pō	အဆောက်, လပို
Cock-roach,	po:-hat	ပိုးဟပ်
Cocoa-tree,	on-beng	ချန်ပင်
<i>Ditto</i> , fruit,	on-thee:	ချန်သီး
<i>Ditto</i> , milk,	on-yay	ချန်ရည်
<i>Ditto</i> , oil,	on-tshee	ချန်ဆီ
Coffee,	ka-hpce	ကာဖီ
Coffin,	ta-la:	တလား
<i>Ditto</i> , maker of,	tsat-tha-ma:	စပ်သွား
Cohabit, as an unmarri- ed man and woman,	then.-nā-the	သင့်နေသည့်
<i>Coin</i> ,	den-ga:	ဒင်ဂါး

Cold, to be,	khyan:-the, ai-the	အေးသည်, နေသည်
<i>Ditto</i> , to have a,	kh young:-tsho:-the	ရှောင်ဆိုးသည်
Collar-bone,	hnyat-yo:	ညှပ်ရိုး
Collar, pit of the,	tsa-weng	စာဝင်
Collect, assemble,	tso-wā-the	စုဝေးသည်
<i>Ditto</i> , materials of any		
kind,	tso-the, tso-hia:-the	စုသည်, စုထားသည်
<i>Ditto</i> , as taxes,	thien:-the	သိမ်းသည်
Collection, assembly,	a-poung:-a-tso	အပေါင်းအစု
<i>Ditto</i> , of materials,	a-tso, a-pon	အပု, အပုံ
Collector of land reve-		
nue,	a-khwon-woon	အခွန်ဝန်
<i>Ditto</i> , of port customs,	a-kouk-woon	အကောက်ဝန်
Colour,	a-young:	အရောင်

Comb, n.	<i>hpee:, bee:</i>	ဗီး, ဘီး
<i>Ditto</i> , v.	<i>hpee:-the</i>	ဗီးသည်
Come,	<i>la-the, youk-the</i>	လာသည်, ရောက်သည်
Comely, to be,	<i>ten-tay-the</i>	တင့်တယ်သည်
Comfortable, to be,	<i>thet-tha-the</i>	သက်သာသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>tha-ya-the</i>	သာယာသည်
Command, v.	<i>hma-the, hma-hta:-the</i>	မှသည်, မှာထားသည်
Commandment,	<i>pa-nyat</i>	ပညတ်
Commend,	<i>koung:-khyee:-pā:-the</i>	ကောင်းချီးလေးသည်
Commentary,	<i>a-ta-ga-hta, tee-ga</i>	ဆဋ္ဌကထာ, ဇီကာ
Commentator,	<i>a-ta-ga-hta-tsha-ya</i>	ဆဋ္ဌကထာဆရာ
<i>Ditto</i> ,	<i>tee-ga-tsha-ya</i>	ဇီကာဆရာ
Commissary General,	<i>kyee-zo:</i>	ကျိဖိုး
<i>Commission</i> , to give a,	<i>khan_-hta:-the</i>	ခန့်ထားသည်

Commit, deliver up,	at-the, pā:-hnen:-the	အပ်သည့်, လေးနှင်းသည့်
Compact, close, to be,	tsoing-the.	စိုင်းသည့်
Companion,	a-poung:-a-hpaū, (vulg. pron. pouk-paū)	အလင်းအခမ္ပ
<i>Ditto,</i>	kheng-pwon:	ခင်ပွန်း
Company, congregation,	a-tso-a-wa:, a-poung:	အစုအဝေး, အလင်း
Compare,	pyoing:-the	ပြိုင်းသည့်
<i>Ditto,</i>	pyoing:-hnoing-the	ပြိုင်းနှိုင်းသည့်
Comparison, similitude,	o-pa-ma, pōu	ဥပမာ, ပုံ
<i>Ditto,</i> subject of,	o-pa-mā-ya	ဥပမာသျှ
Compartment,	a-kwet	အကွက်
Compass, (mariner's)	ieng-hmyoung	အိမ်မြောင်း
<i>Ditto,</i> (carpenter's)	dza-ga-na, kom-pa	ဒွာဂကာ, ကုမ္ပပါ
Compassion,	ka-yo-na, a-tha-na	ကရုဏာ, အသနာ

Compassionate, to be,	tha-na-tat-the	သနာတတ်သည်
Compel, constrain,	a-hnoing-a-htet-pyo-the	အနှိုင်းအထက်ပြုသည်
Complain, murmur,	tsho-mee-the	ဆိုမည်သည်
Complaint, to lodge le-	tsa-tswai-the, tsa-hta:-	
gally,	the	စာစွဲသည်, စာထားသည်
Completed, as a work,		
to be,	pyee:-byee:	ပြီးပြီး
Completed, fulfilled as		
any event, to be,	pyee-tsōn-the	ပြည့်စုံသည်
Complexion,	a-thwā-a-yā	အသွေးအရောင်
Compliment, v.	hmyouk-the	မြှောက်သည်
<i>Ditto</i> , n.	myouk-thau-tsa-ga:	မြှောက်သောစကား
Compose, write,	tsa-tsee-tsa-yā:-the	စာစီစာရေးသည်
<i>Ditto</i> , to set types,	pōn-tsee-the	နှိပ်သည်

Composed, stedfast, un-

moved, to be,

tee-kyee-the

တည်ကြည်သည်

Computation,

a-k/lan-a-twet

အခန့်အတွက်

Compute, reckon,

k/lan-twet-the

ခန့်တွက်သည်

Concave, to be,

khweng-the

ခွင်သည်

Conceal, hide,

pōn:-hta:-the

ပုံးထားသည်

Ditto,

htien-hwet-the

ထိမ်ဝှက်သည်

Concealed, to be,

pōn:-nā-the

ပုန်းနေသည်

Ditto,

kway-nā-the

ကွယ်နေသည်

Concerned, anxious, to

be,

tso:-yien-the

စိုးရိမ်သည်

Ditto,

kyoung-kyā-the

ကြောင့်ကြသည်

Concerning, relative to,

as to, (noun affix)

kyoung,

ကြောင့်

Conciliate,	khyā-ngan-the	ချေငြသည်
<i>Ditto</i> ,	pyā-the	ငြိသည်
Conclude, decide,	tshōn:-hpyat-the	ဆုံးဖြတ်သည်
Concord, harmony,	a-gnyee-a-gnwot	အညီအညွတ်
Concordant, of the same opinion, to be,	gnyee-gnwot-the	ညီညွတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-too-the	စိတ်တူသည်
<i>Ditto</i> , harmonious, ac- cord, as in vocal or instrumental music,	ta-than-tae-she-the	တသတည့်ရှိသည်
Concubine, or woman kept by a foreigner,	mōk-thōn-pyan	ရက်သံဖြန်
Condemned, to be,	shōn:-the	ရှုံးသည်
~~Conduct~~ , lead to,	po,-tshoung-the	ပို့ဆောင်သည်

Confess, own, acknowledge,	won-khan-the	ဝံသည
<i>Ditto</i> , show, make known,	hpaū-pya-the	ဖေါ်ပြသည
Confide, trust in,	yōn-the	ရှုံသည
<i>Ditto</i> , as in a teacher, guide, &c.	ko:-tsa:-the	ကိုးစားသည
Confidence, faith,	a-yōn [the	ဆရုံ
Confine, imprison,	khyōk-the, khyōk-ha:-	ချုပ်သည, ချုပ်ထားသည
Confiscate, v.	yōk-yoo-the	ရတ်သုသည
Confused, jumbled, to be,	shōk-the	ရှုတ်သည
<i>Ditto</i> , scattered, dispersed,		
ed,	pyan-lweng-the	ပျန်လွင့်သည
Confusedly, adv.	ba-yōn:-ba-yeng:	ဗန်းဗရင်း

Congee, starch,	ka-tsec, ka-tsec-yā	ကစီ, ကစီရေ
Congenial, to be,	tsket-tshan-the	ဆက်ဆံသည်
Congregation, company,	a-theng, a-tso-a-wā	အသင်း, အစုအဝေး.
Conjugal relation, to form,	ieng-toung-the	အိမ်တောင်သည်
Conjurer,	tsōn:, nat-weng	စုံ, နတ်ဝင်.
Connect,	tsat-the, sheen-the	စပ်သည်, ရှည်သည်.
<i>Ditto</i> , successively,	tsket-the, tseen-the	ဆက်သည်, စည်သည်
Connexion, succession,	a-tseen-a-tsket	အစဉ်အဆက်.
Connubial intercourse,		
to enjoy,	ieng-toung-the.	အိမ်တောင်သည်
Conquer,	hnoing-the, oung-the	ရှင်သည်, အောင်သည်.
Conquerer,	oung-thoo	အောင်သူ
Consent, assent,	won-khan-the	ဝံ့သည်
<i>Ditto</i> ,	aa-ma-khan-the	အမံသည်

Consent, acquiesce in,

agree to,

gnyee-gn wōt-the

ညီညွတ်သည်

Consequence, result,

a^htwet

အထွက်

Consider,

tseen:-tsa:-the

စဉ်းစားသည်

Ditto,

tshen-khyen-the

ဆင်ခြင်သည်

Ditto, contemplate,

hmyaū-hten-the

မျှော်ထင်သည်

Consign

at-the, at-pā:-the

အပ်သည်, အပ်လေးသည်

Consistent, to be,

tshee:-lyāū-the

ဆီးလျော်သည်

Consolation,

thet-tha-khyeng:

သက်သာခြင်း

Console,

thet-tha-zā-the

သက်သာစေသည်

Consoled, to be,

thet-tha-the

သက်သာသည်

Ditto,

thet-tha-khyeng:-ya-the

သက်သာခြင်းရသည်

Consolidated, to be,

tsoing-the

စိုင်သည်

Conspicuous, to be,

hten-sha:-the

ထင်ရှားသည်

Conspicuous, to be,	pañ-the	လီသည့်
Conspicuously,	hten-hten	ထင်ထင်
Constable,	meng:-lo-leng, or men- da-len	မင်းလှလင်
Constant, immutable, to be,	myai-myan-the	မြဲသည့်
<i>Ditto</i> , firm, resolute, to be,	tsiet-tee-kyee-the	စိတ်တည်ကြည်သည့်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-ma-shau_-boo:	စိတ်မရွှေ့ဘူး
Constantly, from day to day,	ta-nā-det-ta-nā	တရုနထက်တရုန
Consult,	toing-beng-the	တိုင်ပင်သည့်
Consumed, to be, with fire,	kywon:-the	ကျွမ်းသည့်

Consumption, (disease)	<i>kha-ya-yōk-na</i>	ခရုရ်နာ
Contact, to meet in,	<i>twā-kyōn-the</i>	ရထွကြိသည်
Contain, hold,	<i>tshoung-the, tshan_o-the</i>	ဆောင်သည်, နှံသည်
Contemplate,	<i>myaū-liten-the</i>	မျှော်ထင်သည်
Content, to be,	<i>pyaū-the</i>	ပြေသည်
<i>Ditto</i> , satisfied with,	<i>aa:-ya-the</i>	အားရသည်
Continue, remain,	<i>nā-the, she-thā-the</i>	နေသည်, ရှိသည်
Continually, for ever,	<i>a-tseen-ma-pyat</i>	အစဉ်မပြတ်
Continuity,	<i>a-tseen</i>	အစဉ်
Contract, wrinkle,	<i>twon_o-the</i>	တွန့်သည်
Contracted, narrow-		
minded, to be,	<i>tsiet-twōn_o-to-the</i>	စိတ်တွန့်တိုသည်
Contradict,	<i>ngyeng:-k/hōn-the</i>	ငြင်းခုံသည်

Contradict, as an inferior

a superior,

hnök-hlan-hto:-the

နှုတ်လွန်ထိုးသည်

Contrarily, perversely,

adv.

taū-ya-yaū

တော်ရရန်

Ditto, to act,

kan-lan-pyo-the

ကန်လန်ပြုသည်

Convenient, to be,

a-khan-taū-the

အခန့်တော်သည်

Ditto,

a-khan-then-the

အခန့်သင့်သည်

Converse,

tsa-ga:-a-too-pyau-the

စကားအဘျဉ်းပြောသည်

Converted, from one sen-

timent to another,

to be,

tha-bau-pyoung:-the

သဘောပြောင်းသည်

Convex, to be,

mouk-the

မောက်သည်

Convey,

ts'houng-the

ဆောင်သည်

Conveyance, to be the natural medium of,	ts'houng-pā:-tat-the	ဆောင်လးတတ်သည်
Convinced, believe,	yōn-the	ရံသည်
Cook, v.	khyet-the	ချက်သည်
<i>Ditto</i> , n.	o:-thoo-gyee:, tsa:ho-thae	အိုးသူကြီး, စားပိုသည်
Cook-house,	mee:-hpo, tsa:-hpo-ieng	မီးပို, စားပိုအိမ်
Cool, to be,	ai-the, khyan:-the	သေးညှိ, ချမ်းသည်
Copper,	kyā:-nee	ကြေးနီ
Copperas,	thien-twai-tsien	သိန်ထွေငါး
Copulate,	than-wa-tha-pyo-the	သံဝါသပြုသည်
<i>Ditto</i> ,	mā-htōn-pyo-the	မေထုန်ပြုသည်
<i>Ditto</i> , to enter into the connubial and domestic relation,	ieng-toung-the	အိမ်တောင်သည်

Copulate, as fowls, birds,

&c.	kök-the	ကုတ်သည်
Copulation,	than-wa-tha, mā-htōn	သံဝါသ, မေသုန်
Coral,	than-ta	သန္တာ
Cord, n.	kyo:	ကြိုး
<i>Ditto</i> , v.	khyye-the	ချည်သည်
Cordial, sincere, to be,	kyee-gnyo-the	ကြည်ညိုသည်
Coriander,	da-nee-ya-ze	ဒင်္ဂါယာစေ
Cork, (of a bottle)	boo-zo.	ပျံ့ခို
Cormorant,	dieng-gnyen	ခိန်ညည်
Corn, maize,	pyoung-hoo	ပြောင်ပူ
Cornelian,	ma-hoo-ya	မဟူရာ
Corner,	a-toung.	အတောင့်
<i>Ditto</i> , of a road,	lan:khwa	လမ်းခွ

Corpse,	thā-goung	သကောင့်
Correct by discipline,	tshōm-ma-the	ဆုဗ္ဗသည်
Corrupt, mouldered to		
earth, to be,	myā-tsa:-the	မြေစားသည်
Cost,	a-hpō [piek-the	အဖို့
Costive, to be,	won:-khoing-the, won:-	ဝမ်းခိုင်သည်, ဝမ်းပိတ်သည့်
Cot,	kha-deng	ခတင်
Cotton, the raw material, gwon:		ဂွမ်း
<i>Ditto</i> , dressed or picked, wa-gwon:		ဝါဂွမ်း
<i>Ditto</i> , white cloth of		
home manufacture,	hpyeen	ဖျင်
Couch,	kha-deng	ခတင်
Cough, v.	khyoung:-tsho:-the	ချောင်းဆိုးသည်
<i>Ditto</i> , n. a disease,	khyoung:-khyouk	ချောင်းချောက်

Council, senate,	hlwöt-daū	လွတ်တော်
<i>Ditto</i> ,	hlwöt-tha-beng	လွတ်သာဓိ
Counsellor, adviser,	toing-beng-thoo	တိုင်ပင်သူ
Count,	yā:-the, yā-twet-the	ရေးသည်, ရေးတွက်သည်
Countenance,	myet-hna	မျက်နှာ
<i>Ditto</i> , to give, to favour,	aa:-pā:-the	အားပေးသည်
<i>Ditto</i> , dejected, to be,	myet-hna-kya-the	မျက်နှာကျသည်
Counteract, oppose,	hpee-tshan-the	ဗီဇသည်
Counterpane,	iek-ya-kheng	အိတ်ရံခင်း
Country,	pyee	ပြည်
Country-man, of the		
same country,	a-myo:-tha:	အမျိုးသား
Country-woman, <i>ditto</i> ,	a-myo'-tha-mee	အမျိုးသမီး
Courage,	tha-yay-bau, aa:-an	သရလ်ဟော, အားအန်

Courageous,	yai:-the, yai:-yeng:-the	ရဲသည်, ရဲရင့်သည်
Course, natural or fixed		
order,	ta-ya:	တရား
Court, n.	yōn:-daū	ရုံးတော်
<i>Ditto</i> , high, or king's		
court,	hlwōt-daū	ဏ္ဍိတ်တော်
Courteously, to behave	yeen-kyā-the	ယည်ကျေသည်
Courtesy, politeness,	lau-ka-wōt	လောကဝတ်
<i>Ditto</i> ,	yeen-kyā-khyeng:	ယည်ကျေခြင်း
Cover, v.	ok-the, hpon:-the	စုပ်သည်, ဖုံးသည်
<i>Ditto</i> , as with a cloak,	yōn-the, kh'yōn-the	ရံသည်, ခြံသည်
<i>Ditto</i> , as with a coverlet,	hlwon:-the	ဖွင့်သည်
<i>Ditto</i> , as with a roof or		
umbrella,	mo:-the	

Cover, as with any weight

or pressure,

pe-the

ပိသဉ်

Ditto, to make secure or

whole by covering,

lön-the

လုမ်သဉ်

Cover, n.

a-ok

အအုတ်

Ditto, of a dish,

tsa-loung

စလောင်

Ditto, of a box, &c.

a-pon:

အပုင်း

Ditto, any fastening or

stopper,

a-piek

အပိတ်

Ditto, any thing used for

spreading over,

a-hpön:-a-hlwon:

အပိုးအကွင်း

Ditto, worn as covering, a-paū-yōn

အပါချုံ

Ditto, of a carriage, boat,

or palankeen,

poung:-mo:

လှိုင်းခိုး

BURMAN VOCABULARY.

77

Cover, weight or pressure, a-pe		
Coverlet,	iek-ya-kheng	အဝိ
Covet,	tat-met-the	အိတ်ရခင်
Ditto,	ya-met-the	တပ်မက်သည်
Covetous, desirous of		ရမက်သည်
gain, to be,	lau-ba-kyee:-the	
Covetousness,	wot-to-ka-ma	လောဘကြီးသည်
Ditto,	lau-ba-tsiet	ဝတ္တုကာမ
Cow,	nwa:	လောဘစိတ်
Ditto, wild,	tsoing	ခွဲး
Cowry,	kywā	စိုင်း
Crab.	ga-nān:	ကျွ
Crabbed, in bad temper,		ဂန့်နိုး
to be,	khai-tshat-the	

Crack, v.	et-the, kwai-the	ဆက်သည်, ကွသည်
<i>Ditto</i> , n.	a-et, a-kwai	အဆက်, အကွဲ
<i>Ditto</i> , n.	a-kya:	အကြား
Cradle,	po-khet	ပုခက်
Crafty, to be,	pa-lee-the	ပလီသည်
Cram, stuff,	thiek-the	သိတ်သည်
Crane, a bird,	gyo:-gya	ဂျိုးဂျာ
Crawl,	twā:-the [the	ထွားသည်
Crazy, to be,	yoo:-the, a-yoo:-hpyeet-	ရှူးသည်, အရှူးဖြစ်သည်
Cream,	nō-tshee	နို့ဆီ
Create,	hpyeet-tsā-the	ဖြစ်စသည်
<i>Ditto</i> ,	hpan-tsheng-the	ဖန်ဆင်းသည်
Credit, n.	a-kywā:	အကျေး
Creditor,	kywā:-shen:	ကျေးရှင်

Creep,	twa:-the	တွားသည်
Cresses,	tsa-mön-nee	စမ့်နီ
Cricket,	pa-yeet	ပရစ်
Crime,	a-pyeet	အပြစ်
Criminal, to be,	a-pyeet-she-the	အပြစ်ရှိသည်
<i>Ditto,</i>	a-pyeet-thö-youk-the	အပြစ်သို့ရောက်သည်
<i>Ditto,</i>	ra-dza-wöt-then-the	ရာဇဝတ်သင့်သည်
Criminate,	a-pyeet-ten-the	အပြစ်တင်သည်
<i>Ditto,</i>	tswat-tshwai-the	စွပ်ဆိုသည်
Crimson,	kyet-thwā:	ကြက်သွေး
Cringe-tree,	tsoung-sha:-beng	စောင်ရှားပင်
<i>Ditto,</i> fruit of,	tsoung-sha:-thee:	စောင်ရှားသီး
Crocodile,	mee:-gyoung	မီးကြောင်
Crooked, to be,	kouk-the	ကောက်သည်

Crop or crawl,	tsa-lök	စလုပ်
Cross, for crucifixion,	let-wa:-kat-toing	လက်ဝါးကပ်သိုင်း
Cross, mark of a, in writ- ing or signatures,	kyet-khyā-khat	ကြက်ခြေတ်
Cross, or go over,	koo-kyau-the	ကူးကျော်သည်
Cross-bow,	doo:-lā:	ဒူးလေး
Cross-eyed, to be,	myet-tse-tsoung:-the	မျက်စိစောင်းသည်
Cross-legged, to sit,	htet-way-pwai-the	ထက်ဝယ်ပွဲသည်
<i>Ditto</i> , adv.	htet-way	ထက်ဝယ်
Cross-wise, to be,	a-nan-loik-the	အနုလျှိုက်သည်
Crow, raven,	kyee:, kyee:-gan	ကျီး, ကျီးကန်
Crow, v.	twön-the	တွန်သည်
Crowd, press upon,	wen:-yan-the	ဝန်းရံသည်
Crowded, huddled, to be,	htoo-htat-mya:-the	ထူထပ်ချွေးသည်

Crowded, full, as any

vessel, adj.

a-pyee-a-net

အပြည့်အနက်

Crown, n.

tha-ra-hpoo

သင်္ဃာတု

Crucify,

let-wa:-kat-the

လက်ဝါးကပ်သည်

Cruel, to be,

yet-tset-the

ရက်စက်သည်

Ditto,

yet-yau-the

ရက်ရောသည်

Cruet,

boo-ga-lā

ဗူးခလေ

Crumbs,

tsa:-hnök-tsa:-pouk, or

စားနှပ်စားလိက်

tsa-hnök-tsa-pouk.

Crupper,

a-myee:-pyan

အမြီးပျမ်

Crush,

kyiek-the

ကြိတ်သည်

Cry, weep,

ngo-the

ငိုသည်

Cubit,

a-toung

အတောင်

Cuckoo,

o-au

ဗွေသြာ

Cucumber,	tha-khwa:-thee:	သခွားဘီး
Cud,	tsa:-myön.	စားမြူ
<i>Ditto</i> , to chew,	tsa:-myön-pyan-the	စားမြူဝှံသည့်
<i>Ditto</i> , n. of beetle,	a-ya	ဆယာ
Cudgel,	hlyeng-dan	လျှင်တန်
Cultivate, till the earth,	lay-lök-the	လယ်လုပ်သည့်
Cummin-plant,	dze-ya	ဒီယာ
<i>Ditto</i> , black,	tsan-mön-net	စံနုနက်
Cunning, to be,	lien-ma-the	လိမ္မာသည့်
<i>Ditto</i> ,	pa-lee-the	ပထိသည့်
<i>Ditto</i> , devise, art, n.	pa-re-yay	ပရိယာယ်
Cup,	khwet	ခွက်
<i>Ditto</i> , earthen,	eng-khwet	အင်ခွက်
<i>Ditto</i> , silver,	hpa-la:	ဖလား

Cup, glass,	<i>hpan-khwet</i>	ဖန်ခွက်
<i>Ditto</i> , for cupping,	<i>tweng-khok</i>	တွင်ချပ်
Curd,	<i>nō-tsat</i>	နို့စာတ်
<i>Ditto</i> ,	<i>nō-khai, nō-tsoing</i>	နို့ခဲ, နို့စိုင်း
Cured, healed,	<i>a-na-pyouk-the</i>	အနာပြောက်သည်
<i>Ditto</i> , as a sore,	<i>khyet-the</i>	ချက်သည်
Curl, v.	<i>khwā-the, liek-the</i>	ခွေသည်, လိပ်သည်
Curre, or curry,	<i>heng</i>	ဟင်
Curse, v.	<i>kyien-tshai-the</i>	ကျိန်ဆဲသည်
Curtains, for a bed,	<i>khyen-doung</i>	ချင်းတောင်
<i>Ditto</i> , hangings,	<i>ko-la-ka</i>	ကျလားကာ
Curved, to be,	<i>kwā-the</i>	ကွေးသည်
Cushion,	<i>nā-ya-toing</i>	နေရာတိုင်
Custom, usage,	<i>htōn-zan</i>	ထုံးစံ

Customs, port,

Ditto, land,

Custom-house,

Ditto,

Cut, gash,

Ditto, in slices,*Ditto*, to cut down, or

fell, as timber,

Ditto, to cut wood,*Ditto*, to cut fuel,*Ditto*, cut off, sever,*Ditto*, as any soft sub-

stance, with a knife, hlee-the

a-kouk

a-khwon

dā-won-toik

toik-daū

sha-the

hnyeng:-the

lai-the

khök-the

hten:-pouk-the

hpyat-the

အကောက်

အခွန်

ဒေဝတိုက်

တိုက်တော်

ရှည်

ညှင်းသည်

ခဲသည်

ခုတ်သည်

ထင်းပါးက်သည်

ဖြတ်သည်

မှိသည်

Cut, with scissors, snuf-
fers, &c.

hnyat-the

ညှက်သည်

Ditto, to make sharp or
pointed,

khywon-the

ချိသည်

Ditto, in a slanting di-
rection,

het-the

ဟက်သည်

B.

Dagger,

da:-hmyouk

ခေးရမြွက်

Daily, adv.

na-toing

နေ့တိုင်

Ditto,

ta-nā-ta-nā

တနေ့တနေ့

Damp, to be,

tso-the

စိုသည်

Dance, v.

ka-the, ka-khōn-the

ကသည်, ကခုသည်

Dancer,

ka-khyā-thae

ကရေသည်

Danger,
 Dare, (verbal affix)
 Dark, to be,
 Ditto,
 Dark colour, to be,
 Date, n.
 Ditto, v.
 Date tree,
 Ditto, fruit,
 Daub,
 Daughter,
 Ditto, in law,

kyouk-tsa-ya
 won-the
 moik-the
 moun-g-moik-the
 hmoing-the
 a-khyin-ka-la
 a-khyin-ka-la-hmat-the
 tswon-pa-lwon-peng
 tswon-pa-lwon-thee:
 lien:kyan-the
 tha-mee:
 khywā:ma
 khyin:khyouk-the
 khyouk-van

ကြောက်စရာ
 ဝံ့သည်
 မိုက်သည်
 မောင်မိုက်သည်
 မှိုင်းသည်
 အချိန်ကာလ
 အချိန်ကာလမှတ်သည်
 စွန်ပလွံပင်
 စွန်ပလွံသီး
 ထိမ်းကျံသည်
 သွေး
 သွေးမ
 ချိုင်းချောက်သည်
 မိလ္လာသောက်ဆံ့

Dawn,	a-yōn	အရက်
<i>Ditto</i> , to be,	mo:-leng-the	မိုးလင်းသည်
Day, 24 hours,	a-yet, yet	အရက်, ရက်
<i>Ditto</i> , as distinguished from night,	nā	ရက်
Day-time,	a-kha-nā-yet	အခါရက်ရက်
Day to day,	ga-nā, ya-nā	ဂရု, ယရု
<i>Ditto</i> ,	ya-kho-nā	ယခုရက်
Day before yesterday,	ta-myan-nā	တချိန်ရက်
Day after to-morrow,	tha-bet-nā	သီတက်ရက်
On a day,	ta-nā-tha-hnoit	တနေ့သို့
Every day,	nā-toing, ta-nā-ta-nā	ရက်တိုင်း, တနေ့တနေ့
Dazzle,	touk-the	တောက်သည်
Dead, to be,	thā-lwōn-the	သေလွန်သည်

BURMAN VOCABULARY.

Deaf, to be,

Death,

Ditto, personified,*Ditto*, applied to great
personages,

Debar,

Debilitated, to be,

Ditto, to have no strength,

Debility,

Debt,

Decay, v.

Deceive,

Ditto, allure, decoy,

na:-peng:-the

a-thā, ma-ra-na

ma-ra-na-meng;

a-niet-tsa

ka-the

nai,-the

aa:-ma-she-boo:

aa:-mai.

kywā:

tshwā:-myā-the

hle-tsa:-the, hle-pat-the

hmya:-the

tshōn:-hpyat-the

နားပင်းသည်

အသေ, မေ့ကာ-

မေ့ကာမင်

ဆန့်စွ

ကားသည်

နဲ့သည်

အားရှိသူ

အားမဲ့

ကျွေး

ဆွေးမြေသည်

ထည့်စားသည့်, ထည့်ပတ်သည့်

ရှားသည်

ဆုံဖြတ်သည်

Decided, unwavering,

to be,

khok-yet-the

ခေါက်ရက်သည်

Ditto,

pyat-tha-the

ဖြတ်သာသည်

Declare, make manifest, *hpaū-pya-the*

ဖော်ပြသည်

Declaration, by Govern-

ment, royal order,

a-mien-daū

အမိန့်တော်

***Ditto,* manifestation,**

a-hpaū-a-pya

အဖော်အဖြေ

Declivity,

tsoung

စောင်း

Decoction,

a-pyök

အပြုတ်

***Ditto,* medicinal,**

a-pyök-tshā:

အပြုတ်ဆေး

Decoy, v.

thwā:-the, hmya:-the

သွေးသည်, မျှားသည်

Deed,

a-hmo-a-pyo

အမှုအပြု

Ditto,

ahmo-a-kyeng,

အမှုအကျင့်

***Ditto,* a good,**

koung:-hmo

ကောင်းမှု

Deed, a bad,	ma-koung:-hmo	မကောင်းမှု
Deep, to be,	net-the	နက်သည်
Deer,	dyay	ခြယ်
Defective, incomplete, to be,	ma-pyee-zön-boor	မပြည့်စုံဘူး
<i>Ditto</i> ,	khyō-the	ချို့သည်
Defend, oppose	tshee-hta:-the	ဆီထားသည်
<i>Ditto</i> , by placing some thing to interpose,	ka-the	ကာသည်
Defendent, in law,	ta-ya:-khan	တရားခံ
Deficient, to be,	khyō-the	ချို့သည်
<i>Ditto</i> ,	ma-pyee-zon-boor	မပြည့်စုံဘူး
Degrade,	a-ya-khya-the	အရောချသည်
Dejected, to be,	myet-hna-kya-the	မျက်နှာကျသည်

Delay, tarry,	kya-the, ts ^h oing-the	ကြာသည်, ဆိုင်းသည်
Deliberate, ponder,	tsoing-pyeen-the	စိုင်းဖြင်းသည်
<i>Ditto</i> ,	twā-tau-the	ထွေးတောသည်
<i>Ditto</i> , be in doubt,	tsha-twā-the	ဆေးထွေးသည်
Delicate, tender, to be,	no-the	နုသည်
Delight in, enjoy,	hneet-thet-the	နှစ်သက်သည်
Delighted, to be,	mwā-lyau-the	မွေ့လျော်သည်
Delightful, pleasant,	.	
to be,	tha-ya-the	သာယာသည်
Deliver, release,	hlwot-the	လွှတ်သည်
<i>Ditto</i> , save, help, extri-		
cate,	kay-ma-the	ကယ်မည်
<i>Ditto</i> ,	kay-ten-the	ကယ်တင်မည်
<i>Ditto</i> , surrender,	at-hnan-the	စပ်နှံသည်

Demand, ask,	toung-the	တောင်းသည်
Demerit,	a-ko-tho	အကုသိုလ်
Demon,	nat-tsho:	နတ်ဆိုး
Demonstrated, evident,		
to be,	thet-thā-she-the	သက်သေရှိသည်
Denominate,	tweng-the, tha-mök-the	တွင်သည်, သရတ်သည်
Dense, crowded, to be,	htoo-the, htoo-htat-the	ထူသည်, ထူထပ်သည်
Deny, contradict,	ngyeng:-the	ငြင်းသည်
<i>Ditto,</i>	ngyeng:-khön-the	ငြင်းခုန်သည်
Deny, refuse assent,	ma-won-khan-boo:	မဝခံဘူး
Depart,	htwet-the	ထွက်သည်
<i>Ditto,</i>	htwet-thwa:-the	ထွက်သွားသည်
<i>Ditto, go! begone!</i>	tshök-thwa:	ဆုတ်သွား
Depend, rely on,	hmee-kho-the	မှီခိုသည်

Dependence,	hnee-kho-ya	မိမိရ
Deposit, v.	kha-hta-the	ချထားသည်
Depress, put down,	hniet-the	နှိတ်သည်
Deputy,	ko-za	ကိုယ်စား
Descend,	tsheng-the	ဆင်းသည်
Ditto,	tsheng-thet-the	ဆင်းသက်သည်
Ditto, a river,	tsön-the	စုံသည်
Descendant,	a-myo-a-hnway	အမျိုးအနွယ်
Deserve,	htoik-the	ထိုက်သည်
Design, intend,	hten-hmat-the	ထင်မှတ်သည်
Desire, v.	lo-khyen-the	လိုချင်သည်
Destiny,	kan	ကန်
Destitute, to be,	mai-the, khyö-tai-the	မဲ့သည်, ချိုသာသည်
Destroy,	kpyet-the	ဖြိုက်သည်

Destroy,

Detain,

Detect,

Detention, moderate

confinement,

Determine, decide,

Determinate, decided in

mind, to be,

Deviate,

Device, artifice,

Devil, evil spirit,

Dew,

Ditto, drop of,

hpyet-tshee-the

khyök-the

twä-the

tan:

tshön:-hpyat-the

tsiet-hta:-the

lwai-the

pa-re-yay

nat-tsho:

hnen:

hnen:-o

then-kyeet

မြက်ဆီသည်

ချုပ်သည်

ရုတ္တသည်

တန်း

ဆုံးဖြတ်သည်

စိတ်ထားသည်

ထွဲသည်

ပရိယာယ်

ခုတ်ဆိုး

နှင်း

နှင်းဆူ

သင်ကျစ်

Diamond,	tsien	စိန်
Dictate, teach by		
mouth,	hnök-toik-the	နှုတ်တိုက်သည်
Dictionary,	a-be-dan	ဆာဘိဇန်
Die,	thā-the, kan-hpyeet-the	သေသည်, ကန်မြင်သည်
Ditto,	tso-tā-the	ရုတေသည်
Ditto, applied to great		
personages,	a-niet-tsa-youk-the	ဆန့်စွရောက်သည်
Ditto, applied to priests,	pyoung-the	ပြောင်သည်
Different, to be,	ma-too-boo:	မတူဘူး
Difficult, to be,	khet-the, khai-the	ခက်သည်, ခဲသည်
Difficulty,	a-khet-a-khai	ခက်ခဲ
Diffuse, spread through-		
out,	hnan-pya-the	နှံ့ပြာသည်

Diffuse, as perfume,	<i>hloik-the</i>	လှိုက်သည်
Dig,	<i>too:-the</i>	တူးသည်
Digest, as food,	<i>a-tsa-kyā-the</i>	အစာကျေသည်
Dignity,	<i>a-young:-a-wa</i>	အရောင်းအဝါ
Dike,	<i>ka-dzeng-yo</i>	ကမ္ဘင်ရိုး
Diligence,	<i>lön-la, we-re-ya</i>	လုတ္တ, ပိရိယ
Diligent, to be,	<i>lön-la-pyo-the</i>	လုတ္တပြုသည်
Dill,	<i>tsa-mön-hpyoo</i>	စမုံမြဲ
Dim, as the eyes, to be,	<i>myet-tse-hmön-the</i>	မျက်စိမှုံသည်
<i>Ditto</i> , not a clear light,		
to be,	<i>hmoing-the</i>	မှိုင်သည်
Diminish, v. a.	<i>shau-the</i>	ရှောသည်
<i>Ditto</i> , v. n.	<i>yau-the</i>	ရောသည်
<i>Ditto</i> , in extent,	<i>tshök-yök-the</i>	ဆုတ်ယုတ်သည်

Dinner,	mwon:-tai _o -tsa:	မွန်းတည့်စား
Dip, take out of, as with a dipper,	khat-the	ခပ်သည်
Dipper, cup,	khwet	ခွက်
<i>Ditto</i> , for water,	yā-khwet	ရေခွက်
<i>Ditto</i> , made of a cocoa- nut shell,	on-hmōk	အုန်မှုတ်
Direct, order,	tsee-yeng-the	စီရင်သည်
<i>Ditto</i> ,	hma-loik-the	မာလိုက်သည်
Directly, straight for- ward,	shā-sho	ရှေ့
Dirt,	a-gnyeet	ဆည်
<i>Ditto</i> ,	a-gnyeet-a-kyā	ဆည်အကျော
Dirty, to be,	gnyeet the	ညစ်သည်

Dirty, impure, to be, as

water,

nouk-the

နောက်သည်

Disappear,

pyouk-thwa:-the

ပြောက်သွားသည်

Ditto, to vanish,

kway-thwa:-the

ကွယ်သွားသည်

Disappoint,

tsiet-hlen-shau,-the

စိတ်ထင်ရှေ့သည်

Disappointed, to be,

tsiet-hlen-yau,-the

စိတ်ဆင်ရေသည်

Disburden, unlade,

won-khya-the

ဝန်ချသည်

Discern,

kyee,-myen-the

ကြည့်မြင်သည်

Discharge, dismiss,

hlwot-the

လွှတ်သည်

Ditto, written acquittal,

pyā-tsa

ပြေစာ

Disciple,

ta-byee.

တပည့်

Discipline,

a-tshōm-a-ma

အထူးအမ

Discordant, in sounds,

to be,

a-than-ma-gnyee-boo:

အသံမညီဘူး

Discriminating, to be,	tse-tseet-the	စိစစ်သည်
Discuss,	hnee:-hnau-the	နှိုးနှောသည်
<i>Ditto</i> ,	ts/wā:-nwā-the	လွှားလွှဲသည်
<i>Ditto</i> , consult together,	toing-beng-hnee:-hnau-	တိုင်ပင်နှိုးနှောသည်
Disease,	a-na [the	အနာ
Disengaged, at leisure,		
to be,	aa:-the, aa:-lat-the	အားသည်, အားလတ်သည်
<i>Ditto</i> , to be not in use,	aa:-the, lat-the	အားသည်, လတ်သည်
Disgrace, put out of fa-		
vour,	a-ya-khya-the	အရသူသည်
Disguise,	a-thweng-yoo-the	အသွင်ယူသည်
Disgusting, to be,	tset-tshok-the	စက်ဆုပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	ywon-sha-the	ရွံရှာသည်
Dishonest, to be,	theet-tsa-ma-she-boo:	သစ္စာမရှိသူ

Dismiss, v.	hlwot-the	စွတ်သည်
<i>Ditto</i> , from office,	a-ya-khya-the	ဆရာသည်
Disobedient, to be,	na'-ma-htoung-boo:	နားမသင့်သူ
Disobliging, to be,	khyök-khay-the	ချုပ်ချယ်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-to-the	စိတ်တိုသည်
Dispensation, religious,	tha-tha-na-daū	သာသနာတော်
Disperse,	hpyan.-thwa:-the	ဖြန့်သွားသည်
Dispersed, blown away,	lweng.-the	ထွင့်သည်
Display, [to be,	pya-hpweng.-the	ပြခွင့်သည်
Displeased, to be,	ma-na:-lo-boo:	မနားလိုသူ
<i>Ditto</i> , to be angry,	tsiet-tsho:-the	စိတ်ဆိုးသည်
<i>Ditto</i> , to feel displeased, on 'account of any <i>event</i> ,	won:-nee:-the	ဝမ်းနည်းသည်

Disposed towards, to be, tsiet-gnwot-the	စိတ်ညွတ်သည်
Disposition, inclination of mind,	စေတနာ
Dispute, v., ngyeng:-khön-the	ငြင်းခုံသည်
<i>Ditto</i> , contradict, [sy, hlan-pyan-pyau-the	လွန်မြန်ပြောသည်
Disputation, controver- a-nyeng:-a-khön	ဆငြင်းဆခုံ
Disrespectful, to be, ma-yo-thā-boo:	မရှိသဘူး
Dissatisfied, to be, aa:-ma-ya-bōo:	အားမရဘူး
Dissemble,	လိမ်လည်သည်
Dissimulation,	စိတ်ကောက်
Distant, to be, wā:-the	ဝေးသည်
<i>Ditto</i> , in time, to be, kya-the	ကြာသည်
Distance, space, a-wā:	အဝေး
<i>Ditto</i> , in time, a-kya, a-shae	အကြာ, အရှည်

Distil,	poung:-the	ပေါင်းသည်
Distilling-pot,	poung:-khyoung	ပေါင်းချောင်း
Distinguish,	poing:-khyā:-the	ပိုင်းချားသည်
Distracted, by anxiety, care, or love,	yooṭ-moo:-the	ရှူးနိုးသည်
Distressed, in mind, to be,	tsiet-poṭ-pan-the	စိတ်ပူပန်သည်
<i>Ditto</i> , to feel mental pain, anguish, &c.	tsiet-kyeng-na-the	စိတ်ကြင်နာသည်
Distribute,	wā-hnga-the	ဝေငှသည်
<i>Ditto</i> , by allotment,	khwai-khan.-the	ခွဲခန့်သည်
District,	kha-yoing, kyā:-	ခရိုင်, ကျေး
Disturb, trouble, vex,	hmwā-hnouk-the	စွေရှောင်သည်

Disturb, move, excite,

arouse,

hno:-tshaū-the

နှိုးစော်သည်

Ditch,

myoung:

မြောင်း

Ditto, moat, trench,

around a fortification, kyön:

ကျိုး

Dive,

ngök-the

ငုပ်သည်

Diverse, diversely, adv.

a-htoo:-htoo:-a-pya:-pya:

အထူးထူးအပြားပြား

Divert, amuse,

ka-loo-the

ကလှသည်

Divide,

khwai-wā-the

ခွဲဝေသည်

Ditto, into two equal

parts,

khyan:-the

ချင်းသည်

Ditto,

hneet-hpö-khwai-the

နှစ်ဖျိခွဲသည်

Ditto, lengthwise,

khwai-the

ခွဲသည်

Ditto, crosswise,

khyo:-the

ချိုးသည်

Divide, into quarters,	tsiet-the	စိတ်သည်
<i>Ditto</i> , into several parts,	'khwai-pya:-the	ခွဲပြားသည်
<i>Ditto</i> , arithmetically,	wā-twet-the	စာတွက်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsa:-the	စားသည်
Divination,	diek-tan-pau-nee	ခွိတ္တံလိနီ
Diviner,	ne-miek-hpat-thoo	နိဒိတ်ဖတ်သူ
<i>Ditto</i> ,	ne-miek-hpat-pōn-na	နိဒိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏား
Division, distinction, separation,	a-paing:-a-khya:	ဆပိုင်းဆချား
<i>Ditto</i> , section, chapter,	khan	ခက်
Divorce, n.	kwa-tsa	ကွာစာ
Divorced, to be,	kwa-the	ကွာသည်
Dizzy, to be,	moo:-the	မူးသည်
	pyo-the, moo-the	ပြည်သည်, မူးသည်

Do, to work,	lök-the	လုပ်သည်
<i>Ditto</i> , to practise,	kyeng-the	ကျင့်သည်
Done, finished, to be,	pyee-bye:	ပြီးပြီ
Doctor, physician,	tsā:tha-ma:	ဆေးသွား
Doctrine,	a-yoo-wa-da	အယူဝါဒ
Dog,	khwā:	ခွေး
Doll, puppet,	yök-kha-lā, yeet-meng	ရုပ်ခလေး, ရုပ်မင်း
Dominion, to have,	a-tso:-ya-the	အစိုးရသည်
Door,	ta-ga:	တံခါး
<i>Ditto</i> , small side-door or gate,	ma-lway	မထွယ်
Doorean fruit,	doo-yee-thee:	ဒူရည်သီး
Dot,	bien-do, a-pouk	ပိန္နု, အပေါက်
<i>Ditto</i> , to make a,	pouk-the	ပေါက်သည်

Doubt, n.	dza-wet	၍ဝက်
<i>Ditto</i> , v. not to believe,	ma-yön-boo:	မချံသူ:
<i>Ditto</i> , to be in suspense,	hnoung-hnā:-the	နှောင့်နှေးသည်
Dove,	gyo:	ဂျိုး
<i>Ditto</i> , small kind,	gyo:-ka-ya	ဂျိုးကရ
<i>Ditto</i> , large kind,	gyo:-leng-pya	ဂျိုးလင်ပြာ
<i>Ditto</i> , another species,	kho	ခို
Dove-house,	kho-tseng	ခိုစင်
Dove-tail, to join by in- tersection,	shet-the, shet-tsai-the	ရှက်သည်, ရှက်စပ်သည်
Down, to go, descend,	tsheng:-the, tsheng:-thet-	ဆင်းသည်, ဆင်းသက်သည်.
<i>Ditto</i> , below, under-	[the	
neath, (noun affix)	ouk-hmā	အောက်မှာ

Down-cast, in counte-

nance, to be,

myet-hna-gnyo-the

မျက်နှာညိုသည်

Ditto,

myet-hna-kya-the

မျက်နှာကျသည်

Dowry,

let-hpwai-ot-tsa

လက်ငွေဥစ္စာ

Draw, pull,

tshwai-the, ngeng-the

ဆွဲသည်, ငင်သည်

Ditto, as water,

yā-khat-the

ရေပ်သည်

Ditto, pull out, extract, htök-the, hnök-the

ထုတ်သည်, နှုတ်သည်

Drawer,

an

ဘေ

Dread, fear, n.

than-wā-ga

သံဝေဂ

Dreadful, to be,

kyouk-hpway-she-the

ကြောက်စွယ်ရှိသည်

• Dream, v.

ieng-met-the

အိမ်မက်သည်

Ditto,

myeng-met-the

မြင်မက်သည်

Ditto, n.

ieng-met

အိမ်မက်

Dregs,

a-neet

အနှစ်

Dress, v.	wöt-the	ဝတ်သည်
<i>Ditto</i> , n.	a-wöt	အဝတ်
Drink, v.	thouk-the	သောက်သည်
<i>Ditto</i> , n.	thouk-tsa-ya	သောက်စရာ
Drive,	hnen-the	နှင်သည်
<i>Ditto</i> ,	hnen-loik-the	နှင်လိုက်သည်
<i>Ditto</i> out, expel,	hnen-htök-the	နှင်ထုတ်သည်
<i>Ditto</i> , fast, in riding,	tsoing:-hnen-the	စိုင်းနှင်သည်
Drop, n.	a-tset, a-pouk	အစက်, အပေါက်
<i>Ditto</i> , of rain,	mo:-tset, mo:-pouk	မျိုးစက်, မျိုးပေါက်
<i>Ditto</i> , to leak, ooze,	yo-kya-the	ယိုကျသည်
<i>Ditto</i> ,	yo-the	ယိုသည်
Dropsy,	thwā:-hpyeen-na	သွေးဖျည်နာ
Dross,	khyau	အချွန်

Drown,	hmyök-the	မြုပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	hmyök-thā:-the	မြုပ်လေးသည်
Drowsy, to be,	myouk-mye-e-the	ချောက်ချည်သည်
Drug, of any kind,	tshā:	ဆေး
Druggist,	pa-ra-tshā:-thae	ပရဆေးသည်
Drum,	byau	ဇျော
Drummer,	byau-tee:-tha-ma:	ဇျော တီးသမား
Drumstick,	byau-let-khat	ဇျောလက်ခတ်
Drunk, to be,	yeet-the	ရစ်သည်
Dry, to be,	thwā-the	ရေ့သည်
<i>Ditto</i> ,	khyouk-the	ချောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	khyouk-thwā-the	ချောက်ရေ့သည်
<i>Ditto</i> , become dry as any soft or liquid substance, iek-thā-the		ခိတ်သေသည်

Dry, as tanks, rīvu-

lets, &c.

khyouk-khan-the

ချောက်ခန့်သည်

Duck, plunge into

water,

hneet-the

နှစ်သည်

Duck, a fowl,

wom:-bai

ဝမ်းဘဲ

Due, as a debt, to be,

kywā:-the

ကျေးသည်

Dull, not sharp, to be,

htōn:-the

ထုံသည်

Ditto,

ma-htet-boo:

မထက်ဘူး

Ditto, stupid, to be,

htōn:-hnā:-the

ထုံးရှေးသည်

Ditto,

gnyan-ma-htet-boo:

ညာဏ်မထက်ဘူး

Dumb, to be,

a-the

အသည်

Dung,

khyee:, ma-tseng

ချည်, မစင်

Durable, firm, to be,

khoing:-the

ခိုင်သည်

Durable, imperishable,
to be,

myai-the

မြသည့်

During, throughout, af-
fixed to words of time, pat-lön:

Ditto, the same idea is expressed by prefixing *ta* တ and affixing *lön*: လုံး
to the noun used, as *ta-nā-lön*: တနေ့လုံး, all day, or during the day.

Dusk, evening, to be, *mo:-khyök-the*

ပတ်လုံး

Duty, of a religious
kind,

thee-la

ရိုးစီးရသည့်

Ditto, any obligation,

won

သီလ

Dwarf,

loo-po, loo-kwa

ဝ

Dwarfish, stunted, to be,

po-the, kwa-the

ယုပု, ယုကွ

Dwell,

tee-nā-the

ပုသည့်, ကွသည့်

Dwelling-place,

nā-ya

တည်နေသည့်

နေရာ

Dye, stain, v.	tsho:-tat-the	ဆိုးတပ်သည့်
<i>Ditto</i> ,	tswon:-the	စွန်းသည့်
Dyer,	pan:-tsho:-tha-ma:	ပန်းဆိုးသွား
Dysentery,	piek-na	ပိတ်နာ

E.

Each, one person,	ko-ze-ko-ze	ကိုယ်စီကိုယ်စီ
<i>Ditto</i> , animals,	ta-goung-ze-ta-goung-ze	တကောင်စီတကောင်စီ
<i>Ditto</i> , things,	ta-ko-ze-ta-ko-ze	တခုစီတခုစီ
<i>Ditto</i> , one by one, of general application,	ta-ze-ta-ze	တစီတစီ
Eagerly,	khön-ta-meng	ချင်ထမင်
Eagle,	ai-to	ဇေယျ
Ear,	na:, na:-yawet	နား, နားရွက်

Ear-wax,	na:-hpa	နားဗွာ
Ear-lock,	na:-pan:-tshan	နားပန်းသံ
Ear-ring,	na:-than	နားသံ
Ear-drop,	na:-than-thee:	နားသံသီး
Ear-pick,	na:-hpa-kaū	နားဖာကော်
Ear or spike of grain,	hnan	နှံ
Early, to be,	tsau-the	စောသည့်
<i>Ditto</i> , adv.	tsau-zau	စောစော
<i>Ditto</i> , very early, adv.	tsau-zau-gyee:	စောစောကြီး
<i>Ditto</i> , when it is light,	mo:-leng-hma	မိုးလင်မ
Earth,	myā, myā-gyee:	မြေ, မြေကြီး
Earth-quake, to be,	myā-gyee:-hlok-the	မြေကြီးထွက်သည့်
East,	a-shā	အရှေ့
<i>Ditto</i> ,	a-shā-a-yat	အရှေ့အရပ်

East,	a-shā-myet-hna	အရှေ့မျက်နှာ
Easy, with facility, com- monly used as a verbal affix,	lway-the tsa:-the	လွယ်သည် စားသည်
Eat,	hpōn:-pa:-the	စိုးလားသည်
<i>Ditto</i> , as a priest,		
Eating-place, such as a trough, &c.	tsa:-kyet	စားကျက်
Eatables,	tsa:-hpway-khai-hpway	စားဖွယ်ခဲဖွယ်
<i>Ditto</i> ,	tsa:-tsa-ya	စားစရာ
<i>Ditto</i> ,	tsa:-bō	စာဖို့
Eaves, of a roof,	a-mo:-tswon	အမျိုးစွန်
<i>Ditto</i> ,	tan-tset	တန်စက်
Ebb-tide, to be,	yā-kyā-the	ရေကျသည်

Ebony,	kyök-tha:	ကျောက်သား
Echo, n.	pai-teng	ပဲတင်
<i>Ditto, v.</i>	pai-teng-htat-the	ပဲတင်ထပ်သည်
<i>Ditto, v.</i>	tau-yoik-the	တောရိုက်သည်
Eclipse, (of the sun)	nă-kyat	နေကြိတ်
<i>Ditto, (of the moon)</i>	la-kyat	လကြိတ်
Economical, to be,	tseet-tsee-the	စစ်စည်သည်
<i>Ditto,</i>	khywā-ta-the	ချွေတာသည်
Edge, of any instru-		
ment,	thwa:	သွား
<i>Ditto, border, fringe,</i>	a-tswon	အစွန်
<i>Ditto,</i>	a-tswon-a-na:	အစွန်အနား
<i>Ditto, to set on edge as</i>		
<i>the teeth,</i>	thwa:-kyin-the	သွားကျိန်သည်

Education, learning,

study,

pa-re-yat

ပရိယတ်

Ditto,

theng-khyeng

သင်ခြင်း

Eel,

nga:-shen.

ငါးရှင်

Egg, (the name of the
fowl or reptile gene-
rally prefixed)

o

ဇ

Ditto, to lay an,

o-pā-the

ဦးလးသည်

Either, or one of, is expressed by the numeral teet တစ် abbrev. ta တ, to which is attached the numeral affix ; as, among the men one man, youk-ya-do_o-dweng-ta-youk, လူသားတို့ထွင်တလူသား. The same form may be used of all beings or things, taking care to use the proper numeral affix ; as, tsa-ok-do_o-dweng-ta-kho, စာအုပ်တို့ထွင်တခု, among the books, one, ~~တစ်ခု~~ hñeng-htök-the နှစ်ထုပ်သည်

Elbow,	ta-doung-tsheet	တံတောင်ဆစ်
Elder, to be,	a-thet-tha-kyee:-the	အသက်သာကြီးသည်
Elect,	yawā:-kouk-the	ရွေးကောက်သည်
Element,	bök, daat	ဘုတ်, ဓာတ်
<i>Ditto</i> ,	mā-ha-bök	ဟောဘုတ်
Four elements,	ma-ha-bök-lā:-ha:	ဟောဘုတ်လေ.ပါး
Elephant,	tsheng	ဆင်
<i>Ditto</i> -driver,	tsheng-oo:-tsee:	ဆင်ဦးစီး
Elephanteer,	tsheng-tsee:-thoo-yai	ဆင်စီးသူရဲ
Elephantiasis,	khyā-gyee:-na	ခြေကြီးနာ
Else, besides this,	the-pyen	သည်ပြင်
Elsewhere,	ta-khya:-hma	တနားမှာ
Emancipate,	hlwot-the	လွှတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	khywot-the	ချွတ်သည်

Embark,

them-bau-tet-the

သင်္ဘောတက်သည်

Embassador,

than-ta-man

သံတမန်

Embellish,

ta-zha-tsheng the

တန်ဆာဆင်သည်

Ditto,

hpan-tsheng-the

ဇန်ဆင်သည်

Embrace,

hpet-the, hpet-yan-the

ဇက်သည်, ဇက်ရံသည်

Ditto,

poik-the

ပိုက်သည်

Embroiderer,

pan:-hto:-tha-ma:

ပန်းထိုးသွား

Embroidery work,¹

tha-kyee

သကြည့်

Emerald,

kyouk-t sien:, mya

ကျောက်စိမ်း, မြ

Emetic,

an-tshā:

ဆံဆေး

Eminent, worthy of

praise, to be,

khyee:-mwon-toik-the

ချီးမွန်ထိုက်သည်

Employ, v.

lök-tsa-ya-a-kweng-pā:

လုပ်ငန်းအခွင့်လေးသည်

Ditto, to hire,

hnga-the

[the, ငှားသည်]

Empty, to be,	lwöt-lat-the	လွတ်လတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	lwöt-the	လွတ်သည်
<i>Ditto</i> , to make void,		
spill out,	thwön-the	သွန်သည်
<i>Ditto</i> ,	thwön-pyeet-the	သွန်ပြစ်သည်
<i>Ditto</i> , adj.	a-lwöt	အလွတ်
Empty-handed, adv.	let-khyee:	လက်ချည်း
Emulate,	aa:-kya-the	အားကျသည်
<i>Ditto</i> ,	pyoing:--the, to-the	ပြိုင်သည်, တုသည်
Encamp,	tat-khya-the	တပ်ချသည်
<i>Ditto</i> ,	theet-tat-tee-the	သစ်တပ်တည်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsa-khan-khya.the	စားခန်းချသည်
Encircle,	yan-the, won:-yan-the	ရံသည်, ဝန်းရံသည်
<i>Ditto</i> ,	khyan-yan-the	မြဲရံသည်

Encompass,

woing-the

ဝိင်သည်

Ditto,

pat-the, won:-the

ပတ်သည်, ဝန်းသည်

Encounter,

toik-the

ထိုက်သည်

End, extremity,

a-tshön:

အဆုံး

Ditto, to be the end,

terminate,

tshön:-the

ဆုံးသည်

Ditto, to cease,

tsai-the

စဲသည်

Ditto, be finished,

completed,

pyee-tsön-the

ပြည့်စုံသည်

Ditto,

pyee:-byee:

ပြီးပြီး

Endeavour, v.

aa:-htök-the

အားထုတ်သည်

Ditto,

kyo:-za:-the

ကြိုးစားသည်

Endure, suffer,

khan-the

ခံသည်

Enemy,

yan-thoo, yan-bet

ရန်သူ, ရန်ဖက်

Engagement, promise,	<i>ga-te-tsa-ga:</i>	ဂထိစကား
<i>Ditto</i> , written,	<i>tsa-khyök</i>	စာချုပ်
Engrave,	<i>hto-the</i>	ထုသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>hto-yā:-the</i>	ထုရေးသည်
Enjoy,	<i>tsan-tsa-the</i>	စံစာသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>khan-tsa-the</i>	ခံစာသည်
Enlarge, increase,	<i>to:-pwa:-the</i>	တိုးပွားသည်
Enlightened, to be,	<i>a-leng-ya-the</i>	အလင်းရသည်
Enough, to be,	<i>louk-the</i>	လောက်သည်
<i>Ditto</i> , to be satisfied,	<i>young.-ya-the</i>	ရောင့်ရသည်
<i>Ditto</i> , applied to eating,	<i>wa-the, won:-wa-the</i>	ဝသည်, ဝမ်းဝသည်
Entangled, to be,	<i>htwā:-the</i>	ထွေးသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>shök-the</i>	ရှက်သည်
Enter, go in,	<i>weng-the</i>	ဝင်သည်

Enter, to introduce into,

to push into,

thwot-the

သွတ်သည်

Ditto, as one river into

another,

tsee-weng-the

စိဝင်သည်

Entertainment,

pwai, pwai-tha-beng

ပွဲ, ပွဲသဘင်

Entrails,

a-oo

အဆူ

Entrap,

htoung-the

ထောင်သည်

Entrance, place of enter-

ing,

a-wa

အဝ

Ditto, access,

a-weng

အဝင်

Ditto,

weng-tsa-ya

ဝင်စရာ

Enumerate,

yā-twet-the

ရေတွက်သည်

Environs,

kyā-let

ကျေးလက်

Envious, to be,

ngyoo-tsoo-the

ငြိူသည်

Envious, to be,	ma-na-lo-boo:	မနာလိုသူ:
Epidemic, to be,	kat-then,-the	ကတ်သင့်သည်
Epoch,	thek-ka-yeet	သက္ခရာ
Equal, on a par, to be,	htat-too-she-the	ထပ်ထူရှိသည်
Equally,	htat-too	ထပ်ထူ
Equity,	ta-ya:	တရား
Equivocal, to be,	tsa-ga:-kouk-the	စကားကောက်သည်
Era, see Epoch.		
Erase,	khyā-the	ရှေ့သည်
Erect, set up,	tsoik-the	စိုက်သည်
<i>Ditto</i> ,	htoung-the	ထားသည်
Err,	hma:-the	မှားသည်
<i>Ditto</i> ,	lwai-the	လွဲသည်
<i>Ditto</i> ,	khywot-lwai-the	ချွတ်လွဲသည်

Escape, flee,

htwet-pyā:-the

ထွက်ပြေးသည်

Espouse,

pā:-tsa:-the

လေးစားသည်

*Ditto,**htien:-mya:-the*

ထိမ်းမြားသည်

Establish,

tee-htoung-the

တည်ထောင်သည်

*Ditto,**tee-hta:-the*

တည်ထားသည်

Esteem,

myat-no-the

မြတ်နိုးသည်

Estimate, set a price
upon,*a-hpo:-pyat-the*

ဆန်းဖြတ်သည်

Ditto, to regard as a
thing of worth,*pa-ma-na-pyo-the*

ပမာဏပြုသည်

Eternal, to be,

a-tseen-ma-pyat-she-the

အစဉ်မပြတ်ရှိသည်

*Ditto,**a-tsa-a-tshōn:-ma-she-*

အစအဆုံးမရှိဘဲ

*Ditto,**myai-myan-the* [boo:

မြေသည်

*Eunuch,**mien-ma-tsoi*

မိစ္ဆရီး

Evade,	shoung-the	ရှောင်သည်
Evanescient, to be,	a-myai-ma-she-boo:	အမြဲရှိသူ
Evaporation, steam,	a-ngwá	အငွေ့
Even, straight, to be,	gnyee-the	ညီသည်
Even, conj. and used as		
an affix,	peng	ပင်
Evening,	gnyen-oo:	ညည့်ဦး
Events, historical af-		
fairs,	a-tök-pat-tè	အတုပ္ပတ္တိ
<i>Ditto,</i>	a-hpyeet-a-ya	အဖြစ်အရာ
<i>Ditto,</i>	a-hpyeet-a-han, abbrev.	
	hpyeet-han	အဖြစ်အဟာန့်
Every, (noun affix)	toing:	တိုင်း
Evidence,	thet-thā	သက်သေ

Evil, to be,	ts'ho:-the	ဆိုးသည်
Evil, calamity,	bhā:-yan	လားရ
<i>Ditto</i> ,	bhā:-o-pat	လားဂ္ဂပါတ်
Exact, nice, particular, to be,	kyeet-leet-the	ကျစ်လစ်သည်
Exactly,	a-tse-a-tsat	အစေအစပ်
Exalt,	khyee:-the	ချီးသည်
<i>Ditto</i> ,	hmyouk-the	မြှောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	khyee:-hmyouk-the	ချီးမြှောက်သည်
Examination,	a-tseet-a-kyau	အစစ်အကြော
Examine,	tseet-the	စစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	tseet-kyau-the	စစ်ကြောသည်
Example,	pōn, o-pa-ma	ပုံ၊ ဥပမာ
Excavate,	hloik-the	ဖွဲ့က်သည်

Exceed,	kyoo:-the	ကြီးသည်
<i>Ditto,</i>	hlwon-the	စွန့်သည်
<i>Ditto,</i> to be more,	tha-the	သာသည်
Exceedingly, adv.	eng-ma-tan	အင်မတန်
<i>Ditto,</i>	a-hlwon	အစွန့်
Excellence, virtue,	pa-ra-mee	ပါရမီ
Excellent, to be,	myat-the	မြတ်သည်
Exchange, v.	lai-the	လဲသည်
<i>Ditto,</i> n.	a-lai	အလဲ
Excite,	hno:-tshaū-the	နှိုးဆော်သည်
<i>Ditto,</i> to urge, impel,	toik-twön-the	တိုက်တွန်းသည်
Exclaim,	kywā:-kyaū-the	ကျေးကျော်သည်
<i>Ditto,</i>	heet-kyaū-the	ဟစ်ကျော်သည်
Excrement,	khyee:	ချည်:

Excrement,	ma-tseng	မစင်
<i>Ditto</i> , to evacuate,	won:-thet-the	ဝမ်းသက်သည်
<i>Ditto</i> , (vulg.)	won:-thwa:-the	ဝမ်းသွားသည်
Exculpate,	a-pyeet-hlwot-the	အပြစ်လွှတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	a-pyeet-keng-hlwot-the	အပြစ်ကင်လွှတ်သည်
Excuse, v.	yo:-may-the	ယိုးမယ်သည်
Execute, kill,	that-the	သတ်သည်
Executioner,	aa-na-tha:	အာဏသား
Exert,	aa:-htök-the	အားထုတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	kyo:-za:-the	ကြိုးစားသည်
Exertion,	lön-la-we-re-ya	လှူလွှပ်ရိယာ
Exhalation,	[be, a-ngwä	အငွေ့
Exhausted, dried up, to	khyouk-khan: the	ရှောင်ခန်းသည်
<i>Exhibit</i> ,	pya-the	ပြသည်

Exhibit,	<i>hpaū-pya-the</i>	ဖော်ပြသည်
Exhibition,	<i>a-hpaū-a-pya</i>	အဖော်အပြ
Exist, (as beings)	<i>a-thet-she-the</i>	အသက်ရှိသည်
<i>Ditto</i> , (as vegetation)	<i>shen-the</i>	ရှင်သည်
Expand, spread out,	<i>hlan:-the</i>	ထွန်းသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>hpyan,-the</i>	ဖြန့်သည်
<i>Ditto</i> , to open,	<i>hpweng,-the</i>	စွင့်သည်
Expanse, vacant space,	<i>heng-leng</i>	ဟင်လင်
<i>Ditto</i> ,	<i>koung:-geng</i>	ကောင်းကင်
Expect,	<i>hmyaū-the</i>	မျှော်သည်
<i>Ditto</i> ,	<i>hmyaū-leng-the</i>	မျှော်လင်သည်
Expedient, device,		
artifice,	<i>pa-re-yay:</i>	ပရိယာယ်
<i>Ditto</i> ,	<i>o-pay</i>	ဥပါယ်

Expedite, to be quick,	myan-the	မြန်သည်
Expel,	hnen-htök-the	နှင်ထုတ်သည်
Experienced, skilled		
in, to be,	kyeng:-lee-the	ကျင်းလည်သည်
Experiment, to make,	pya-tsan:-the	ပြုစမ်းသည်
Expiate,	pyā-the	ပြေသည်
Explain,	hpaū-pya-the	ဖော်ပြသည်
<i>Ditto,</i>	a-diek-bay-htök-pyan-	အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ပြောသည်
Explanation, meaning,		
illustration,	a-diek-bay	အဓိပ္ပာယ်
Explode,	whon-the	ငွန်သည်
<i>Ditto,</i>	whon-tet-the	ငွန်တက်သည်
<i>Ditto,</i> burst,	khwai-whon-the	စွဲငွန်သည်
Explosion, of a cannon,	a-myouk-than	အမြောက်သံ

Explosion, of a gun,	thā-nat-than	သေနတ်သံ
<i>Ditto</i> , of fire-works,	mee-kyee-than	မီးကြည်သံ
Exports,	a-htwet-kön	အထွက်ကုန်
<i>Ditto</i> ,	a-htwet-ot-tsa	အထွက်ဥစ္စာ
<i>Ditto</i> ,	a-htwet-kön-tsee	အထွက်ကုန်စည်
<i>Ditto</i> ,	them-bau-a-htwet-kön	သင်္ဘောအထွက်ကုန်
<i>Ditto</i> ,	them-bau-a-htwet-won	သင်္ဘောအထွက်ဝန်
<i>Ditto</i> ,	them-bau-a-htwet-kön-	သင်္ဘောအထွက်ကုန်စည်
Expose,	htök-hpaū-the [tsee	ထုတ်ဖော်သည်
Expound,	a-diek-bay-pya-the	အဓိပ္ပာယ်ပြသည်
Expunge,	khyā-the	ချေသည်
Extensive, to be,	kyay-the	ကျယ်သည်
<i>Ditto</i> ,	kyay-kyā-the	ကျယ်ကြားသည်
<i>Ditto</i> ,	kyay-won-the	ကျယ်ဝန်းသည်

Extensive, to be,	kyay-woing-the	ကျယ်ဝိုင်းသည်
Extent, measure,	a-toing:	အတိုင်း
Extent, immeasurable,	a-toing:-ma-thee,	အတိုင်းမသိ
External, on the out- side, to be,	pyeen-hma-she-the	ပြင်မှာရှိသည်
Extinct, to be,	kön-bye:	ကုန်ပြီ
Extinguish, as a fire or light,	that-the	သတ်သည်
Extract,	htök-the	ထုတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	hnök-the	နှုတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	htök-yoo-the	ထုတ်ယူသည်
Extraordinarily,	a-htoo:-tha-hpyen,	အထူးသဖြင့်
Extraordinary, to be,	htoo:-tshan:-the	ထူးဆန်းသည်
~~Ex~~ <i>Extremely</i> ,	a-toing:-tshön:	အတိုင်းဆုံး

Extremity,	a-tshön:	အဆုံး
<i>Ditto</i> , top, point,	a-htet, a-hpya:	အထက်, အဖျား
<i>Ditto</i> , summit,	htiek	ထိပ်
Extricate, deliver,	kay-ma-the	ကယ်မသည်
<i>Ditto</i> ,	kay-khywot-the	ကယ်ချွတ်သည်
<i>Ditto</i> , release, loose,	hlwot-the, hpyä-the	လွှတ်သည်, ရွတ်သည်
Exult,	myoo:-htoo:-the	မြူးထူးသည်
Eye,	myet-tse	မျက်စိ
Eye-ball,	myet-lön:	မျက်လုံး
Eye-socket,	myet-ieng	မျက်ခွံ
<i>Ditto</i> ,	myet-kweng	မျက်ကွင်း
Eye, pupil of,	myet-tshan	မျက်ဆန်
Eye, corner of,	myet-htoung,	မျက်ထောင့်
Eye, iris of,	myet-net	မျက်ခွက်

Eye, white of,	myet-hpyoo	မျက်ဖြူ
Eye, arch of the eye brow,	myet-khōn:	မျက်ခုံး
<i>Ditto</i> ,	myet-hmoung	မျက်မျှောင်
Eye-brow,	myet-khōn:-mwā	မျက်ခုံးမွှာ
Eye-lid,	myet-khan:	မျက်ခမ်း
Eye-lashes,	myet-toung	မျက်တောင်
Eye, asquint, to be,	myet-tse-tsoung:-the	မျက်စိစောင်းသည်
Eyes, medicine for,	myet-tseen:	မျက်စည်း
Eye of a needle,	na-hpa:-pouk	နဖားလျက်

F.

Fable,	dan-da-yee	ဒဏ္ဍာရီ
Face,	myet-hna	မျက်နှာ
<i>Face to face</i> , adv,	tā-tā-ten-ten	လှာလှာဘက်တစ်

Facilitate,	lway-zā-the	ထွယ်စေသည်
Fact,	a-hpyeet	အဖြစ်
Faculty, ability,	a-tat-a-tswōn	အတတ်အစွမ်း
<i>Ditto</i> ,	a-tswōn-that-te	အစွမ်းသတ္တ
Fade,	hpyau _o -the	ဈေးသည်
Fail,	lyau _o -the	လျှော့သည်
<i>Ditto</i> , of strength,	aa-lyau _o -the	အားလျှော့သည်
<i>Ditto</i> , in making effort,	lōn-la-lyau _o -the	လုတ္တလျှော့သည်
Faint, to be,	mau-the	မောသည်
Faith,	yōn-kyee-khyeng	ရကြည်ခြင်း
<i>Ditto</i> , creed, doctrine,	a-yoo-wa-da	အယူဝါဒ
<i>Ditto</i> , credit, trust, confidence,	theet-tsa, ga-te-hman	သစ္စာ, ဂုဏ်တရား
Fall,	kya-the	ကျသည်

Fall, as leaves, &c.

kywā:-the

ကြွေသည်

Ditto, from an upright

posture, become pros-

trate,

lai-the

ဆဲသည်

Ditto, fall to pieces, turn-

ble down,

pyo-lai-the

ပြိုဆဲသည်

Ditto, to fall headlong,

tsouk-hto:-kyu-the

စောက်ထိုးကျသည်

False, to be,

hma:-the

မှားသည်

Ditto,

ma-hman-boo

မမှန်ဘူ

Falsehood,

ka-lee-ka-ma

ကလီကမာ

Ditto,

mo-tha

မုသာ

Ditto,

mo-tha-tsa-ga:

မုသာစကား

Fame,

kyau-zau-kiet-te

ကျော်စောက်ကြွေ

Ditto,

gön-a-tha-yā

ဂုဏ်အသရေ

Familiar, on good

terms, to be,

a-kywon:-weng-the

အကျွမ်းဝင်သည်

Family,

ieng-htoung-kya

အိမ်ထောင်ကျ

Ditto, household,

ieng-thoo-ieng-tha:

အိမ်သူအိမ်သား

Famine, to be a,

a-tsa:-sha:-the

အစားရှားသည်

Ditto,

tsa:-tsa:-ya-sha:-the

စားစရာရှားသည်

Ditto, n.

ngat-mwöt-thau-bhā:

ငတ်မွတ်သောဘေး

Famous, to be,

kyāu-zau-the

ကျော်စောသည်

Fan, punka,

yat-toung

ယတ်တောင်

Ditto, v.

yat-the

ယတ်သည်

Ditto, v.

yat-khat-the

ယတ်ခတ်သည်

Ditto, for cleaning grain, tsa-gau

စုံကော

Ditto, to clean grain

with,

pya-the

ပျာသည်

Far, to be,

wā:-the

ဝေးသည်

Farm, field,

lay-kwet

လယ်ကွက်

Ditto, to work upon a

farm,

lay-lök-the

လယ်လုပ်သည်

Fanciful, light, airy-

minded, to be,

tsiet-pyan,-lweng,-the

စိတ်ဖြင့်လွင့်သည်

Farther, to be,

tha-wā:-the

သာဝေးသည်

Fast, to abstain from

food,

a-tsa:-shoung-the

စားရှောင်သည်

Fast, quickly, adv.

myan-myan

မြန်မြန်

Ditto, applied to speak-

ing, adv.

pywot-pywot

ပြတ်ပြတ်

Fasten, see Bind.

Fat, n.

a-tshce, tshee-o

အဆိ, ဆီခွီ

Fat, to be corpulent,	wa-the	ဝသဉ်
<i>Ditto</i> ,	tshoo-the	ဆူသဉ်
<i>Ditto</i> , plump and full, to		
be,	tök-the	တုန်သဉ်
<i>Ditto</i> ,	tök-tök-she-the	ထုန်ထုန်ရှိသဉ်
Fate,	kan	ကန်
Fatigued, tired, to be,	mau-the	မောသဉ်
<i>Ditto</i> , to have the limbs		
ache, by fatigue,	gnyoung-the	ညောင်သဉ်
Father,	a-hpa, kha-mee	အဖေ, မမဉ်
<i>Ditto</i> ,	hpa-ā, hpa-kheng	ဗုဒ္ဓအေ, ဖခင်
<i>Ditto</i> -in-law,	youk-hpa	ယောက်ဖ
Fathers, ancestors,	bho:-bhā:-a-tshet	သိုးလားအဆက်
Fault,	a-pyeet	အပြစ်

Fault, to charge with, to

blame,

a-pyeet-teng-the

အပြစ်တင်သည်

Faultless, to be,

a-pyeet-keng:-the

အပြစ်ကင်းသည်

Ditto,

a-pyeet-mai,-the

အပြစ်မဲ့သည်

Favour, grace,

kyā:-dzoo:

ကျေးဇူး

Ditto, a gift of,

tsho, tsho-lat

ဆု, ဆုလတ်

Ditto, to have, to enjoy

the countenance of

one,

myet-hna-pyo-the

မျက်နှာပြုသည်

Fawn, be obsequious,

pa-loo-the

ပယူသည်

Ditto,

pa-lyet-the

ပယျက်သည်

Fear, n.

than-wā-ga

သံဝေဂ

Ditto, v.

kyouk-the

ကြောက်သည်

Ditto, to be in a panic,

htiek-lan,-the

ထိတ်လန့်သည်

Fearful, frightful, adj.	kyouk-hpway	ကြောက်စွယ်
Feast, n.	pwai, pwai-tha-beng	ပွဲ, ပွဲသဘင်
Feather,	a-toung	အတောင်
Fee, to an officer of justice,	kwon:-ho:	ကွပ်းဘိုး
<i>Ditto</i> , to a constable,	khaū-wot	ခေါင်
<i>Ditto</i> , commission to a banker, &c.	pwai-kha	ပွဲခ
Feel,	twā-the	ရသွသည်
<i>Ditto</i> , feel of,	tsan:-the	စမ်းသည်
Feel for, pity,	tha-na-the	သနာသည်
Feeling, sense of,	ko-a-twā	ကိုယ်အရသာ
<i>Ditto</i> ,	ko-aa-yōn	ကိုယ်အာရုံ

Feeling, to have mutual,		
sympathetic,	yau-shet-poung:-paū-the	ရောရှက်ပေါင်းပေါ်သည်
Feign,	kywōn-the	ကျွန်သည်
Fellow, companion,	a-poung:-a-paū	အပေါင်းအဖော်
Fellowship,	tsā-ta-na	စေတနာ
Female,	a-ma	အမ
Fence,	khyān, a-woing	ခြံ, အပိုင်
<i>Ditto</i> , round a monas-		
tery,	pa-ra-woing	ပရပိုင်
<i>Ditto</i> , round an officer's		
or government house,	weng-daū	ဝင်တော်
Fennel,	nan-nan-yawet	နန့်ချက်
Fern,	da-reng-kouk-peng	ဒရင်ကောက်ပင်
<i>Ferry</i> ,	ko-dō-tshiet	ကုတို့ဆိပ်

Ferry-boat,	ko-dō-hlā	ကုသိုလ္လ
Ferry-man,	ko-dō-thae	ကုသိုလ္လသဉ်
<i>Ditto</i> , a person ferried		
across,	ko-dō-tsee	ကုသိုလ္လီ
Fetch, bring with,	pa-the	ပါသဉ်
Fetters, (iron)	than-khyā-khyen	သံရေခြံ
Fever,	a-hpya:	အဖျား
<i>Ditto</i> , to have a,	hpya:-the	ဖျားသဉ်
Few, to be,	nee:-the	နည်းသဉ်
<i>Ditto</i> , scarce,	sha:-the	ရှားသဉ်
Fiction,	dan-da-ree	ဒဉ္ဇာရီ
Fiddle,	ta-rau	တရော
Fiddle-stick,	ta-rau-hto:-dan	တရောထိုးတန်
Field,	lay-kwet	လယ်ကွက်

BURMAN VOCABULARY.

Fierce, to be,

Ditto, daring,

Fiercely,

Fig-tree,

Ditto, fruit,

Fight in battle,

Ditto, to box,*Ditto*, as fowls, &c.

Figure, numerical,

Ditto, similitude,

File,

Fill,

to be, with food, *pyee-wa-the**kyan:-kyök-the**yai:-the**yet-ta-yau**tee-peng**tec-thee:**tseet-toik-the**let-thee:-hne-hto:-the**khwot-the**ga-nan**pön, o-pa-ma**ta-zen**pyee-the**pyee-wa-the**toik*

ကျွမ်းကျင်သည်

ရဲသည်

ရက်တရော

တည်ပင်

တည်သီး

စစ်ထိုက်သည်

စက်သီးနှံထိုးသည်

ခွတ်သည်

ကောန်း

ပုံ၊ ဥပမာ

တဖွင်

ပြည့်သည်

ပြည့်ဝသည်

အရှိက်

Filthy, to be,	gnyet-the	ညှစ်သည်
<i>Ditto</i> , (morally)	tsho:-gnyet-the	ဆိုးညှစ်သည်
Filter,	tseet-the	စစ်သည်
Fin, of a fish,	nga:-tshoo:	ငါးဆူး
<i>Ditto</i> , the back-fin,	nga:-tshoo:-toun	ငါးဆူးတောင်
Final, adj.	a-tshōn:-tswon	အဆုံးစွန်
Find,	twā-the	ရှာသည်
Fine, (legal)	a-yau,	အရေး
Fine, not coarse, to be,	gnyan,-the	ညှိသည်
<i>Ditto</i> ,	no-the	ညီသည်
<i>Ditto</i> , to be smooth,	k/yau-the	ချောသည်
Finger,	let-k/young	လက်ချောင်း
<i>Ditto</i> , fore-finger,	let-gnyo	လက်ညှိ
<i>Ditto</i> , second,	let-lay	လက်လယ်

Finger, third,	let-tha-kyway	လက်သက္ကယ့်
<i>Ditto</i> , fourth,	let-than.	လက်သန့်
<i>Ditto</i> , thumb,	let-ma	လက်မ
<i>Ditto</i> , joint,	let-tsheet	လက်ဆစ်
Finish,	tsōn:-hpyat-the	ဆုံးဖြတ်သည်
<i>Ditto</i> , done, completed,	pyee:-byee:	ပြီးပြီ
<i>Ditto</i> , fulfilled,	pyee:-tsōn-the	ပြည့်စုံသည်
Fire,	mee:	မီး
Fire-place, hearth,	mee:-bhō	မီးခိုး
Fire, to make or kindle a,	mee:-mwā:-the	မီးရှို့သည်
Fire-works,	mee:-kyee	မီးကြည်
Fire-fly,	po:-yee-myoo	ပိုးရည်မြီး
<i>Ditto</i> ,	po:-tsōn:-kyoo	ပိုးစုံကြွ
<i>Firm, to be,</i>	khoing-the	ခိုင်သည်

Firm, to be,	<i>khuing-ma-the</i>	ခိုင်မာသည်
<i>Ditto</i> , unyielding, inflexible, adhering to one's purpose,	<i>tee-kyee-the</i>	တည်ကြည်သည်
First, beginning,	<i>a-tsa, a-oo:</i>	အစ, အဦး
First-born son,	<i>tha:-oo:</i>	သားဦး
First, previous to, in the order of time,	<i>a-shā:-ga</i>	အရှေးက
<i>Ditto</i> ,	<i>a-lyeng-ga</i>	အလျှင်က
<i>Ditto</i> ,	<i>a-htet-ga</i>	အထက်က
Fish,	<i>nga:</i>	ငါး
<i>Ditto</i> , dried,	<i>nga:-khyouk</i>	ငါးချောက်
<i>Ditto</i> , salted,	<i>nga:-pe</i>	ငါးပိ
<i>Ditto</i> , hook,	<i>nga:-hmya:</i>	ငါးဖျာ.

Fish-hook,

than-hmya:-khyik

သံချားချိပ်

Ditto, rod,

nga:-hmya:-dan

ငါးချားတန်

Ditto, trap,

hmyōn:

မိုး

Fissure,

a-et

အောက်

Fist,

let-thee:

လက်သီး

Ditto,

let-thee:-tshök

လက်သီးဆုပ်

Fit, suitable, to be,

at-the

အပ်သည်

Ditto,

taū-the

တော်သည်

Ditto,theng_o-the

သင့်သည်

Ditto, accord with,

tshee-lyaū-the

ဆီလျော်သည်

Ditto, consistent, becom-

ing, to be,

lyouk-pat-the

လျောက်ပတ်သည်

Fix, in or on,

tat-the, tswot-the

တပ်သည်, ခွပ်သည်

Flabby, loose, hanging

down, adv.

twai-lwai

ထွဲလွဲ

Flag, standard,

a-lan

မာလ်

Ditto, of victory,

oung-lan

အောင်လံ

Ditto, presented as an
offering, and display-

ed from a high pole, ta-gwon

တံခွန် or တွင်ခွန်

Flame, n.

mee:-hlyan

မီးဖျှန်

Flank, of an army,

ta-zoung-tat

တခြောင်တပ်

Flannel,

thek-ka-lat

သက္ကလတ်

Flash, v.

twön-the

ထွန်သည်

Ditto,

touk-the

တောက်သည်

Flat, to be,

khyat-the

ချပ်သည်

Ditto,

pya:-the

ပျားသည်

Flatter,
 Flatteringly, adv.
 Flavour,
 Flea,
 Flee, run,
Ditto,
 Flesh,
Ditto, of beasts,
 Fling, hurl,
Ditto,
 Flint,
 Float,
 Floatingly, adv.
 Flock, herd,

khyau-mau-the
pa-lien:-pa-gyan
a-ya-tha
khwā:-lā:
pyā:-the
htwet-pyā:-the
a-tha:
a-mai-tha:
pyeet-the
tswon-pyeet-the
mee-khat-kyouk
tsee:-myau-the
pau-lau
a-tso-a-wā

မြော့သောသည့်
 ပလိမ်းပကျန်
 အရသာ
 ရွေးလေး
 ရပြေးသည်
 ထွက်ပြေးသည်
 အသား
 အမဲသား
 ပြစ်သည်
 စွန့်ပြစ်သည်
 မီးခပ်ကျောက်
 စီးရောက်သည်
 ပေါလော
 အစုအဝေး

Flood, to be a,	yā-hlwon-the	ရေဖွန်သည်
Floor,	kyan:	ကျွန်း
Flour,	mōn-gnyet	မှုန့်
Flow, run in a stream,	tsee:-the, tsee:-yo-the	စီးသည်, စီးရသည်
Flower,	pan	ပန်
<i>Ditto</i> -tree,	pan-beng	ပန်ပင်
Flute,	parwā	ပြွန်
Fly, n.	yen	ရင်
<i>Ditto</i> , large,	hmet	မှက်
<i>Ditto</i> , large green fly.		
or bug,	po:-mai-toung	ပိုးမဲတောင်
<i>Ditto</i> , green, bred in filth,	yen-ma-mai-yee	ရင်မဲရည်
Fly, as a bird,	pyan-the	ပြန်သည်

Fly away, blow away,

disperse as chaff,

Ditto,

Foetus,

Ditto, first stage of,

Ditto, of an animal,

Focus-glass,

Fog,

Fold, v.

Ditto, n.

Follow,

Ditto, and go,

Foment, v.

Food,

hlweng-the

hlä-the

ko-won

yā-kyee

dzee:

thoo-yeng-ka

tshee:-hneng:

khouk-the

a-khouk

loik-the

loik-thwa:-the

kyat-htök-hto:-the

tsa -tsa-ya

ဖွင့်သည်

ပွေသည်

ကိုယ်ဝန်

ရေကြည်

နီး

သုရင်က

သီးနှံ:

ခေါက်သည်

အခေါက်

လိုက်သည်

လိုက်သွားသည်

ကြပ်တုပ်ဆိုသည်

စားစရာ

Fool,	thoo-moik	သူမိုက်
Foolish, to be,	moik-the	မိုက်သည်
Foot,	khyā	ခြေ
<i>Ditto</i> , upper part of,	khyā-hpa-mō:	ခြေဖမ်း
<i>Ditto</i> , sole of,	khyā-hpa-wa:	ခြေခင်း
<i>Ditto</i> ,	hpa-wa:	ခင်း
<i>Ditto</i> , track of the,	khyā-ya	ခြေရာ
Foot-stool,	khyā-nen-ya	ခြေဆင်ရာ
Foot, base,	khyā-yeng	ခြေရင်း

For, is expressed by affixing to the noun or root *bho:* ဗိုး, from the noun *a-bhō:* a portion, or what is for, as *thoo-bho:*, for him, *young-bho:*, for sale.

For, because of,	gyoung,	ကြောင့်
Forbear, restrain,	oung-the	အောင့်သည်

Forbear, to be long suffer-

ing under injuries, &c. *thee:-khan-the*

သည်းခံသည်

Ditto, to be patient, not

soon angry,

tsiet-shae-the

စိတ်ရှည်သည်

Forbid,

myeet-ta:-the

မြစ်ဘားသည်

Force, power,

aa:-an

အားအန်

Forcibly,

a-hnoing-a-poing

အနှိုင်းအပိုင်

Ditto,

a-hnoing-a-htet

အနှိုင်းအထက်

Forces, troops,

bo-ba

ဗိုလ်ပါ

Forehead,

na-hpoo:

နူး

Foreigner,

aa-gan-to

အာဂန္တု

Foreknow,

a-shā:-ga-thee-the

အရှေးကသိသည်

Foreknowledge,

a-na-ga-tan-tha

အနာဂတ်သ

Forenoon,

mwon-ma-tee-kheng

မွန်မတည်ခင်

Forepart,	a-oo:, or oo:	အဦး, ဦး
Foretel,	a-shā:-ga-kya:-h̄ma-the	အရှေးကကြားမှသည်
<i>Ditto</i> ,	a-shā:-ga-pyau-the	အရှေးကပြောသည်
Forget,	mā:-the	မေးသည်
<i>Ditto</i> ,	ma:-lyau-the	မေးလျော့သည်
Forgive,	a-pyeet-hlwot-the	အပြစ်လွှတ်သည်
Fork,	kha-yeng:	ခရင်း
Forked, branching off,		
to be,	khwa-the	ခွသည်
<i>Ditto</i> , place, or angle of		
branching,	a-khwa	အခွ
Form,	tha-daan	သဏ္ဌာန်
<i>Ditto</i> , image,	a-yōk	အရုပ်
Former-time,	a-sha:	အရှေး

Formerly, in time past,	a-sha:-ga	အရှေးက
Fornication, to commit,	hma:-yweg:-the	မှားယွင်းသည်
Forsake, abandon,	tswon-pyeet-the	စွန့်ပြစ်သည်
Fort,	myō-yo:	မြို့ရိုး
<i>Ditto</i> ,	tat	တပ်
Fortify,	myō-yo:-tee-the	မြို့ရိုးတည်သည်
<i>Ditto</i> ,	tat-tee-the	တပ်တည်သည်
Fortunate, to be,	kan-koung:-the	ကန်ကောင်းသည်
Fortune,	kan	ကန်
Foul, dirty, to be,	gnyeet-the	ညစ်သည်
<i>Ditto</i> , as water,	nouk-the	နောက်သည်
<i>Ditto</i> , (morally)	tsho:-gnyeet-the	ဆိုးညစ်သည်
Foundation,	a-yeng:	အရင်း
<i>Ditto</i> ,	khyā-yeng:	ခြေရင်း

Founder, one who works

in a foundry,	pan:-thwon:	ပန်းသွန်း
Fragrant, to be,	hmwā:-the	မွှေးသည်
Frame or stand,	khōn	ခုံ
Fraudulent, to be,	hle-pat-the	ထွဋ်ပတ်သည်
Free, disengaged, to be,	aa:-the	အေးသည်
<i>Ditto</i> , not under obli-		
gation, to be,	lwot-the	လွတ်သည်
Frequently,	a-kha-kha	အခါခါ
Fresh, to be,	tsien:-the	စိမ်းသည်
Friction, to use, to rub,	pwōt-the	ပွတ်သည်
<i>Ditto</i> , to wear away by,	pwon:-the	ပွန်းသည်
Friend,	miek-tshwā	မိတ်ဆွေ
<i>Ditto</i> ,	poung:-hpau	မင်းမောင်

Friend,	poung:-hpet	ပေါင်းဖက်
Friendship,	māt-ta	မေတ္တာ
<i>Ditto</i> ,	miek	မိတ်
<i>Ditto</i> ,	miek-tha-ha-ya	မိတ်သာယာ
Frighten,	khyouk-the	ချောက်သည်
Fringe,	a-tswon	အစွန်
<i>Ditto</i> , (gilt)	bhai-yan	ဘဲရ်
From, (noun affix)	ga, hma	က, ခြ
Front,	a-oo:	အဦး
<i>Ditto</i> , line of troops,	tat-oo:	တပ်ဦး
Frost,	tshee:-khai	ဆီးခဲ
<i>Ditto</i> ,	tshee:-hnen:	ဆီးနှင်း
Froth,	a-hunyok	အမြှော်
Frown, v.	myet-tse-to-kyee.-the	မျက်စိထုံကြည့်သည်

Fruit,	a-thee:	အသီး
Fry,	kyaū-the	ကျော်သည်
<i>Ditto</i> , parch,	kyaū-hlaū-the	ကျော်ဆွတ်သည်
Fuel,	hten:	ထင်း
Fulcrum,	ouk-khan, a-kho	အောက်ခံ, အခ
Fulfil,	pyee-tson-the	ပြည့်စုံသည်
Full, to be,	pyee-the	ပြည့်သည်
Full, as the belly, to be,	pyee-wa-the	ပြည့်ဝသည်
<i>Ditto</i> ,	wa-the	ဝသည်
Full-moon, to be,	la-pyee-the	လပြည့်သည်
Fullness,	a-pyee.	အပြည့်
Fund,	a-yeng:	အရင်း
<i>Ditto</i> , of money,	ngwā-yeng:	ငွေရင်း
Funeral,	ma-lha	မဿ

Fungus, toad-stool, &c.	<i>hmo</i>	မှို
Fur,	<i>a-mwā:</i>	အမွှေး
Furnace,	<i>mee:-hpō</i>	မီးပွို
Furniture, equipage, utensils, &c.	<i>a-thon:-a-tshoung</i>	အသုံးအဆောင်
Futurity, time after the present,	<i>a-nouk</i>	အနောက်
Future, to be,	<i>nouk-the</i>	နောက်သည်

G.

Gain, n.	<i>a-myat</i>	အမြတ်
Gale,	<i>mōn-toing:</i>	မုတ်တိုင်း
Gallop,	<i>ka-tshōn-khya-thwa:-the</i>	ကဆံ့ချသွင်းသည်
Gamble,	<i>kywā:-ka-za:-the</i>	ကျွေးကစားသည်

Gape, make wide the

mouth, *ha-the*

တသည့်

Ditto, yawn, than-the

သန်သည်

Garden, *o-yeen*

ဥယျာဉ်

Gargle, n. *lok-tshā:*

လုပ်ဆေး

Garment, outer covering, *a-paū-yōn*

အလင်ချုံ

Garnish, *ta-tsha-tsheng-the*

တန်ဆာဆင်သည်

Ditto, hpan-tsheng-the

ဖန်ဆင်သည်

Gash, *sha-ya, khök-ya*

ရှုရ, ခုတ်ရ

Gate, *ta-ga:*

ထိခါး

Gather, collect, *tso-yōn:-the*

စုရမ်းသည်

Ditto, thien:-yoo-the

သိမ်းယူသည်

Ditto, as an assembly, tso-wā-the

စုဝေသည်

Gather, as clothes, &c.

when spread out, yök-the

ရတ်သည်

Ditto, as fruit, leaves, tshwot-the

ဆွတ်သည်

Ditto, into a point of

union, khyök-khya-the

ချပ်ချာသည်

Gauze, kya-kyeng

ကျကျ

Gayal, species of cow or

ox, tsoing

စိုင်း

Gelding, horse, myen:-bye:

မြင်းပြီး

Ditto, myen:-tseng

မြင်းစင်

Gem, ya-ta-na

ရတနာ

General, bo-khyök, bo-gyee

မိုက်ချပ်, မိုက်ကြီး

Generalissimo, a com-

~~mander~~ in Chief, tseet-bo-yeng

စစ်ဘုရင်

Generations,	a-myo:-tseen-tshet	အမျိုးစဉ်ဆက်
Generously, liberally,	lwot-lwot-yet-yet	ထွတ်ထွတ်ရက်ရက်
Genitals, (male)	en-ga-zat	အင်္ဂါဓာတ်
<i>Ditto</i> , (female)	et-te-lieng	အုတ္တိလိင်
<i>Ditto</i> , (<i>ditto</i> , vulgar)	tsouk-pat	စောက်ပတ်
Genius, natural propen-		
sity or aptitude,	wa-tha-na	ဝါသနာ
Gentle, mild, tame, to be,	yeen-the	ယဉ်သဉ်
<i>Ditto</i> , of quiet mind,		
to be,	tsiet-shae-the	စိတ်ရှည်သဉ်
<i>Ditto</i> , still, calm, to be,	ngyin-the	ငြိမ်သဉ်
Gently, kindly, to speak,	khyaу-mau-pyau-the	ချော့ချော့ပြောသဉ်
Genuine, adj.	a-te-a-tseet	အတိအစစ်
Germ, bud,	a-hnyouk	အညွှောက်

Get,	ya-the	ရသည်
Get away!	tshök-thwá:	ထွက်သွား
Ghaut,	ko-dō-tshiet	ကုတိုစိတ်
Ghaut-manjee,	ko:-dō-thoo-gyee:	ကုတိုသုကြီး
Ghec,	htau-bat	ဘောဗတ်
Ghost,	ta-tshā	တဆ
Gift, present,	let-tshoung	လက်ဆောင်
<i>Ditto</i> , given from religi- ous motives,	a-hloo	အတ္ထု
Gild,	shwā-kat-tla	ရွှေကပ်သည်
Gilding, or picture-work in gold colours,	dza-wa	ဇဝါ
Gimlet,	lwon-boo	လွန်ဘု
<u>Ginger</u> ,	khyeng-tsien	ချင်းစိမ်

Ginger, dried,	khyeng:-khyouk	ချင်းချောက်
Gird,	tsee:-the	စည်းသည်
Ditto,	khyce-tsee:	ချည်စည်းသည်
Ditto, as the loins,	kha:-tsee:-the	ခါးစည်းသည်
Ditto,	kha:-tounṅ:-kyoik-the	ခါးထောင်းကျိုက်သည်
Girdle,	a-tsee:	ဓာစည်း
Ditto, for the loins,	kha:-tsee:	ခါးစည်း
Ditto,	kha:-pat	ခါးပတ်
Girl,	mien-ma-ga-lā	မိစ္ဆာလေ
Ditto,	loo-ma-ga-lā	လူမာလေ
Ditto, daughter,	tha-mee:	သမီး
Girth,	hte-ka-pouk-kyo:	ထိကပေါက်ကျိုး
Give,	pa:-the, pa:-khya-the	ပေးသည်, ပေးချသည်

Give, as a present to an

inferior,

tsho-khya-the

ဆုသည်

Ditto, as a religious gift, a-hloo-hloo-the

ဆုလှူသည်

Ditto, in marriage, pā-tsa:-the

လေးစားသည်

Glad, to be,

won:-myouk-the

ဝမ်းမြောက်သည်

Ditto,

[of, won:-tha-the

ဝမ်းသာသည်

Glance at, have a glimpse yiek-me-the

ရိတ်မိသည်

Ditto, to cast a stern

side-look,

myet-tse-tsoung:-hto:-the

မျက်စိစောင်းထိုးသည်

Ditto, to slip aside from

a given direction,

khyau-thwa:-the

ချော့သွားသည်

Glass,

hpan

ဖန်

Ditto, cup,

hpan-khwet

ဖန်ခွက်

Ditto, tumbler,

hpan-ka-tōn

ဖန်ကဘူ

Glass, wine-glass,	hpan-ka-te	ဖန်ကော့
Glazing,	tseen	စဉ်
Glimpse,	a-yiek, a-ngwā	ဆရိတ်ဆရင့်
Glitter,	young-htwet-the	ရောင်ထွက်သည်
Ditto,	yo:-yet-the	ရိုးရက်သည်
Ditto,	pyo:-pyat-the	မြို့ပြတ်သည်
Ditto,	touk-the	တောက်သည်
Ditto, in a terrifying manner, as a burnish- ed instrument of war;	yai:-yai:-touk-the	ရဲ:ရဲ:တောက်သည်
Globe, the earth,	myā-ka-ba-lōn:	မြေကမ္ဘာလုံး
Ditto, representing the earth,	myā-ka-ba-pōn	မြေကမ္ဘာပုံ
Gloomy, to be,	hmoing-the	မျိုင်းသည်

Gloomy, to be,	hmoung-the	မှောင်သည်
Glory,	aa-no-baū	အာနုဘော်
<i>Ditto</i> ,	bhōn:-a-tha-yā	ဘုန်းအသရေ
Glossy, to be,	lweng-the	လွင်သည်
Glove,	let-tswot	လက်စွပ်
Glow,	poo-lo-nee-the	ပူလို့သည်
Glow-fly,	po:-tson:-kyoo:	ပိုးစုံကြီး
Glue,	kaū	ဓာတ်
Glutinous, sticky, adhesive, to be,	neet-pyeet-the	ခုတ်ပျစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	kyee-the	ကျိသည်
Glutton,	tsa:-kyoo:-thau-thoo	စားကြူးလာသူ
Gluttony,	a-tsa:-lau-ba	အစားလာဘ
Gnash,	thwa:-kyiek-the	သွားကျိတ်သည်

Gnat,	yen	ရင်
Gnaw,	koik-the, koik-khai-the	ကိုက်သည်, ကိုက်ခသည်
Go,	thwa:-the	သွားသည်
<i>Ditto</i> , (respectful)	kywa-the	ကျသည်
<i>Ditto</i> , walk about,	lee-pat-the	လည့်ပတ်သည်
Goat,	tshiet	ဆိတ်
God,	hpo-ra:	ဘုရား
Go-down,	toik, toik-kyee	တိုက်, တိုက်ကျိ
Goglet,	yā-ta-goung	ရေတကောင်
Gold,	shwā	ရွှေ
Gold leaf,	myet-pa	မျက်ပါ
Gold-smith,	pa-dien	ပန်းတိမ် or ပဒိမ်
Gong,	moung	မောင်
Gonorrhoea,	ye-na	ရိနာ

Gonorrhoea, to have the,	ye-na-tswai-the	ရိနာစွဲသည်
Good, to be,	koung:-the	ကောင်းသည်
Good for, useful, to be,	a-thōn-weng-the	အသုံးဝင်သည်
Goose,	ngan:	ငန်း
Gouge, chisel,	tsa-lwon	စက္ကနီ
Gourd,	bhoo:	ဘူး
Govern, rule,	a-tso:-ya-the	အစိုးရသည်
Ditto,	ok-the, ok-tso:-the	ဆုတ်သည်, ဆုတ်စိုးသည်
Governor,	meng:	မင်း
Gown,	ga-ka-ya	ဂါကာရာ
Grace,	kyā:-dzoo:	ကျေးဇူး
Grain,	tsa-ba:	စပါး
Gram,	ko-la:-pai	ကုလားပဲ
Granary,	tsa-ba:-kyee	စပါးကျို

Grand-child,	myā:	မြေး
Grand-daughter,	myā:-tha-mee:	မြေးသို့
Grand-son,	myā:-tha:	မြေးသား
Grand-father,	bho:-ā	ဘိုးအဖေ
Grand-mother,	hpwa:-ā	ဘွားအမ
Grape,	tsa-pyeet-thee:	စပြစ်သီး
Ditto, vine,	tsa-pyeet-nway	စပြစ်နွယ်
Grass,	myet, myet-peng	မျက်, မျက်ပင်
Grass-hopper,	hnan-goung	နှကောင်
Grave,	dweng, then-gyo-dweng	တွင်း, သင်ပြိုဟ်တွင်း
Grave-yard,	then-gyoing	သင်ပြို
Gravel,	kyouk-tsa-yeet	ကျောက်စရစ်
Gravy,	hen:-lya, tsa-maj	ဟင်းလျာ, စမဲ
Gray or grey, to be,	tshan-hpyoo-the	ဆံဖြူသည်

Gray applied to horses,	hpoung:-wöt-the	ဖောင်းဝတ်သည်
Gray head,	goung:-hpyoo	ခေါင်းဖြူ
Grease,	a-tshee	အဆီ
Great, to be,	kyee:-the	ကြီးသည်
<i>Ditto</i> , excellent, to be,	myat-the	မြတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	a-hlwön-myat-the	အတ္ထန်မြတ်သည်
<i>Ditto</i> , adj.	ma-ha	မဟာ
Greater, to be,	tha-kyee-the	သာကြီးသည်
Great-grand-father,	bhā:	ဘေး
<i>Ditto</i> , — mother,	bhā:-ma	ဘေးမ
<i>Ditto</i> , father's father,	a-bhe	အဘိ
<i>Ditto</i> , mother's mother,	a-bhe-ma	အဘိမ
Green, unripe, to be,	tsien:-the	စိမ်းသည်
<i>Ditto</i> , colour, to be,	<i>Ditto</i>	<i>Ditto</i>

Green, bright green, to

be,

tsien:-mya-the

စိမ်းမြသည်

Greens, vegetables,

hen-yawet

ဟင်ရွက်

Greet,

hnök-tshet-the

နှုတ်ဆက်သည်

Grenadier,

tseet-thae-myeng

စစ်သည်မြင့်

Grid-iron,

kyat-tseng

ကျပ်စင်

Grief,

hneet-lön:-ma-the

နှစ်လိုဒဿ

Grievance,

hnoung-shet-tsa-ya

ခန့်ခွဲရှက်စရာ

Grieved, to be,

kyā-kwai-the

ကျေကွသည်

Ditto,

hnyo:-nwon:-the

ညှိခွမ်းသည်

Grill,

kyat-ten-the

ကျပ်တင်သည်

Grin,

thwa:-pya-the

သွာပြသည်

Ditto,

hnök-khan:-hpai-the

နှုတ်ခမ်းပြသည်

Grind,

kyiek-the

ကြိတ်သည်

Gristle,	a-yo: no	အရိုးခို
Groan, v.	gnyee:-twax-the	ညည်းတွားသည်
Groin,	poung-khyan	လင်းခြံ
<i>Ditto</i> , swelling of,	poung-po:	လင်းပိုး
Groom,	myeen:-hien:	မြင်းထိန်
Ground, earth,	myā-gyee:	မြေကြီး
Groundless, without foundation, to be,	a-myeet-ma-she-boon	အမြစ်မရှိဘူ
Grove,	ga-noing	ဂနိုင်း
Grow, increase,	kyee:-pwa:-the	ကြီးပွားသည်
Growl,	hien-the, hōn:-the	ဟိန်သည်, ဟုန်သည်
Grudge,	won:-to-the	ဝမ်းထိုသည်
Grumble,	tsho-mee-the	ဆိုမည်သည်
<i>Guard</i> , watch, v.	tsoung.-the	စောင့်သည်

Guard, n.	a-tsoṅg.	အစောင့်
Guards, attendants,	a-khyan-a-yan	အချီအရံ
<i>Ditto</i> , to surround with,	khyan-yan-the	ချီရံသည်
<i>Ditto</i> , body-guard,	ko-yan	ကိုယ်ရံ
Guava tree,	ma-la-ka-peng	မာလကာပင်
<i>Ditto</i> , fruit,	ma-la-ka-thee	မာလကာသီး
Guess, v.	yan-the, yan-tsha-the	ရန်သည်, ရန်ဆသည်
Guest,	ga-me-ka	ဂမိက
Guide, v.	lan:-pya-the	လမ်းပြသည်
Guile,	hle-za:-khyeng:	လှည့်စားခြင်း
Guilt,	a-pyeet	အပြစ်
Guilty, to be,	a-pyeet-she-the	အပြစ်ရှိသည်
<i>Ditto</i> , as a public criminal,	ra-dza-wot-then,-the	ရာဇဝတ်သင့်သည်

Guiltless, to be,	a-pyeet-keng:-the	အပြစ်ကင်းသည့်
Guitar,	oung	အောင်
Gulp, swallow at once,	kyoik-the	ကျိုက်သည့်
Gum,	a-tsā:	အစေး
Gumbla,	eng-dōn	အင်တုံ
Gun, musket,	thā-nat	သေနတ်
<i>Ditto</i> -barrel,	thā-nat-pyoung	သေနတ်ပြောင်း
<i>Ditto</i> -lock,	mee:-moung	မီးခောင်း
<i>Ditto</i> -pan,	na-k/hwet	ခာခွက်
<i>Ditto</i> , cover for the pan,	let-wa-ka	လက်ဝကာ
<i>Ditto</i> , touch hole,	na-hpouk	ခာဖောက်
<i>Ditto</i> , hammer,	moung:	ခောင်း
<i>Ditto</i> , place for the flint,	wom-bhai-hnök-thee:	စင်တဲနွယ်သီး
 er,	let-hlök	လက်ထွတ်

Gun-stock,

Ditto-powder,

Gurgle,

Gut,

Gutter,

thā-nat-ieng

yan

tee-twā-the

a-oo, oo

myoung

သေနတ်ခွက်

ရန်

တိရစ္ဆာန်သည်

ဆရာ, ဆရာ

မြောင်း

Habit, custom,

hōn:-zan

H.

ထုံးစံ

Habitually, customary, to be, is expressed by affixing tat-the, တတ်သည်, to the verb used, as, accustomed to do, pyo-tat-the, ပြုတတ်သည်, &c.

Hail, n.

mo:-thee:

မျိုးသီး

Hair, of the head,

tsha-ben

ဆံပင်

Ditto, knot of,

tsha-dhōn:

ဆံထိုး

Ditto, of the body,

a-mwa:

BURMAN VOCABULARY.

Hair, stiff, or bristles,

Half,

Ditto,

Hall, large room,

Halloo,

Hallow, revere,

Ham, thigh of pork,

Hammer,

Hand,

Ditto, right,

Ditto, left,

Ditto, palm of,

Ditto, back of,

a-hmeng

ta-wet, ta-khyan:

ta-boing

a-khan-gyee:

aū-heet-the

yo-thā-the

wet-poung-tha:

too

let

let-ya-let

let-wai-let

let-hpa-wa:

let-hpa-mo:

let-ta-tshök

ဆွင်

တဝက်, တချင်း

တပိုင်

ဆစ်ကြီး

ဆော်ဟန်သည်

မိုးသည်

ဝက်ပေါင်သာ

တူ

လက်

လက်ျာလက်

လက်ဝဲလက်

လက်ဖဝါး

လက်ခမိုး

လက်တဆုပ်

Handkerchief,	pa-wa	ပဝါ
<i>Ditto</i> , for the head,	goung-boung	ခေါင်းလိင်
<i>Ditto</i> , for the neck,	lee-beng-tsee:	လည်ပင်စည်း
Handle, n.	a-koing, a-yo	ဆက်ိုင်, ဆရို
<i>Ditto</i> , v.	let-koing-the	လက်ကိုင်သည်
Handsome, to be,	hla-the	လှသည်
Hang, suspend,	tshwai-the	ဆွဲသည်
Hang upon, cleave to,	tswai-the	စွဲသည်
Hang down the head,	ngoik-tshoik-the	ငိုက်ဆိုက်သည်
Happen,	kan-she-the	ကန်ရှိသည်
<i>Ditto</i> , well, right,	kan-koung:-the	ကန်ကောင်းသည်
<i>Ditto</i> , not well,	kan-ma-koung:-boo:	ကန်မကောင်းသူ
<i>Ditto</i> , to hit the matter exactly,	a-khyet-kya-the w 2	ဆချက်ကျသည်

Happiness,	khyan:tha	ချမ်းသာ
Happy, to be,	khyan:-tha-the	ချမ်းသာသည်
<i>Ditto</i> , a mind, to have,	tsiet-tha-ya-the	စိတ်သဘောသည်
Harass, vex,	hnoung-shet-the	နှောင့်ရှက်သည်
Harbour, n.	tskiet	ဆိပ်
Hard, quality in matter,		
to be,	ma-the	မာသည်
<i>Ditto</i> , difficult, to be,	khet-the	ခက်သည်
Hardened, obstinate,		
to be,	tsiet-ma-the	စိတ်မာသည်
Hardness,	a-ma, a-khai	မာမာ, မာခဲ
Hare, n.	yõn	ယုန်
Harmonious, mutually		
inclined, to be,	gnyee-gnwol-the	ညီညွတ်သည်

Harmonious, vocally, *ta-than-dae*

Harp, [adv. *tsoung:*

Harper, *tsoung:tha-ma:*

Harrow, n. *htwōn*

Harshly, adv. *khet-ta-yau*

Harvest, *tsa-ba:-yiek-ka-la*

Hasten, *myan-the*

Ditto, go quickly, *myan-myan-thwa:-the*

Hat, *tho:*

Ditto, large and flat,

made of bark, *kha-mouk*

Hate, v. *mōn:-the*

Ditto, *mōn:-ta:-the*

Have, to possess, *poing-the*

တပ်တည်

စောင်း

စောင်းသွား

ထွန်

ခက်တရုတ်

စပါးရိတ်ကာလ

မြန်သည်

မြန်မြန်သွားသည်

ထိုး

ခမောက်

မုန်းသည်

မုန်းတားသည်

ရိသည့်

Have, in possession of,

to have any thing as

being present,

Haughty,

Ditto,

Hawk, n.

Hay!

Hay, dried grass,

He, she, or it,

Head,

Ditto, top of,

Head-strong, to be,

Headlong, to fall,

she-the

tae-the, *htoung-hta:-the*

maū-ga:-the

tswon

hă, hai,

myet-khyouk

thoo

o-khoung:, khoung:

o-htiek

goung:-khoing-the

tsouk-hto:-kya-the

khyet-the

ရှိသည်

တည်သည်, ထောင်ထားသည့်

မော်ကားသည့်

စွန်

ဟေ, ဟဲ

မျက်ချောက်

သူ

ဦခေါင်, ခေါင်

ဦထိပ်

ခေါင်ခိုင်သည်

စောက်ထိုးကျသည်

ချက်သည်

Health, to be in,	ma:-the	မားသည့်
<i>Ditto</i> ,	kyam:-ma:-the	ကျမ်းမားသည့်
Heap, v.	põn-the	ပုံသည့်
<i>Ditto</i> , n.	a-põn	အပုံ
<i>Ditto</i> , to raise above the level or surface,	po-the, mouk-the	ပိုသည့်, မောက်သည့်
Hear,	kyai:-the	ကြားသည့်
<i>Ditto</i> , indistinctly, mis- hear,	na:-young-the	နားယောင်သည့်
Hearing, sense of,	na:-aa-yõn	နားအာရုံ
Heart,	hneet-lõn:	နှုတ်လုံး
<i>Ditto</i> , seat of the affec- tions,	tsiet-hneet-lõn:	စိတ်နှုတ်လုံး
Heart-burn,	yeng-bhat-na	ရင်ဖတ်နာ

Hearth, see Fire-place.

Heat, to be a hot sun,

nā-poo-the

နာပူသည်

Heaven,

koung:-geng

ကောင်းကင်

Ditto, expanse of,

mo:

မြို့ယံ

Heavy, to be,

lā:-the

လေးသည်

Heed, attention,

tha-de

သတိ

Heedful, to be,

tha-de-pyo-the

သတိပြုသည်

Ditto,

tha-de-ya-the

သတိရသည်

Heedless, to be,

tha-de-leet-the

သတိလစ်သည်

Ditto, to be gazing about

in a careless, indiffer-

ent manner,

young-the

ယောင်သည်

Ditto,

young-yan:-the

ရောင်ရန်းသည်

Heel,

khyā-hpa-noung

ရြေဖရောင်

Heir,	a-mwā-poing-tha:	အမွေပိုင်သား
Heir-apparent to a throne,	ieng-shā-meng:	အိမ်ရှေ့မင်း
Hell,	nga-yai.	ငရဲ
Helm,	tet-ma	တက်မ
<i>Ditto</i> , to put starboard,	tet-ma-khoing-the	တက်မချိုင်းသည်
<i>Ditto</i> , to put larboard,	tet-ma-met-the	တက်မမက်သည်
Helm's-man,	pai-nen:	ပဲခင်း
<i>Ditto</i> ,	tet-ma-koing	တက်မကိုင်း
Helmet,	hmouk, hmouk-loo	မျှောက်, မျှောက်လူ
Help, v.	woing-lök-the	ပိုင်လုပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	koo-woing-the	ကူပိုင်သည်
Hem, edge,	a-na:	အနား
Hem, to cough,	khyoung-han-the _x	ချောင်းဟန့်သည်

Hemp,

poik-tshan

ပိုက်ဆံ

Hen,

kyet

ကြက်

Ditto, seller of,

kyet-thae

ကြက်သည်

Henbane,

tsa-mök-tsa-ba:

စမုတ်စပါး

Herd,

a-tso

ဆု

Herd's-man

a-kyoung

ဆကျောင်း

Here,

thee-hma

သည်မှာ

Heritage,

let-hpwai-ot-tsa

လက်မွဲမွဲ

Hero,

oung-thoo

ဆောင်သူ

Heroism,

tha-yay-bau

သရယံလာ

Heroic, to be,

yai:-the

ရဲသည်

Heron,

nga-heet

လာစ်

Hesitate,

twā:-tau-the

ထွေးတာသည်

Hew,

khok-the

ခုတ်သည်

Hew, in stone,	khyouk-tskat-the	ကျောက်ဆတ်သည်
Hiccough, to have a,	kyo _o -hto-the	ကြွေထိုသည်
Hide, to conceal one's self,	hpōn:-nā-the	မှိုးရသည်
<i>Ditto</i> , to conceal any thing,	hpwet-ha:-the	ဗွက်ထားသည်
High, to be,	myen _o -the	မြင့်သည်
Higher part of a river or country, n.	a-guya	အညွှာ
Highest,	a-myen _o -tshon:	အမြင့်ဆုံး
Hill,	kōn:, tounḡ	ကျုံး, တောင်
Him, see Pronouns in the Grammar.		
Hinder, impede,	myeet-ta:-the x,	မြှောက်သည်

Hinge,	pat-ta	ပတ္တာ
Hip,	poung-yo	ပေါင်ရိုး
<i>Ditto</i> , joint,	poung-tsheet	ပေါင်ဆစ်
Hire,	hnga:-the	ငှားသည်
<i>Ditto</i> , as money,	khyā:-the	ရောင်းသည်
History,	a-htōk-pat-te	ဓာတုပ္ပတ္တိ
<i>Ditto</i> , of any particular thing,	tha-moing	သမိုင်း
Hit,	hte-the	ထိသည်
<i>Ditto</i> , go right or true,	hman-the	မှန်သည်
Hoarse, to be,	a-than-pya-the	အသံပြာသည်
Hoe,	pouk-too:	ပေါက်တူး
Hog,	wet	ဝက်
 lift or raise up,	ten-the	တင်သည်

Hold, with the hand,	koing-the	ကိုင်သည်
<i>Ditto</i> , contain in the hand,	tshök-the	ထုပ်သည်
<i>Ditto</i> , in the arms, em- brace,	poik-the	ပိုက်သည်
<i>Ditto</i> , contain, as any vessel,	tshan-the	ဆန့်သည်
Hole, in the earth,	tweng:	ထွင်း
<i>Ditto</i> , an opening through,	a-pouk	အပေါက်
Hollow, concavous, to be,	hloik-the, shoik-the	လှိုက်သည်, ရှိုက်သည်
<i>Ditto</i> , as a tube,	khounḡ-the	ခေါင်းသည်
<i>Ditto</i> , of a tube, n.	oo-kyoung:	ဘူးကြောင်း
Homage, to pay,	she-kho-the	ရှိခိုးသည်

Honey,	pya:-yā	ပျားရည်
<i>Ditto</i> -comb,	pya:-la-po,	ပျားထိပ်
Honour,	a-tha-rā	အသရေ
Hoof,	khwa	ခွာ
<i>Ditto</i> , sole of,	khwa-khwet	ခွာခွက်
Hook,	khyik	ချိတ်
<i>Ditto</i> , used by elephant-		
drivers,	khywon:	ချွန်း
Hoop,	khwā-pat	စွပ်တ်
<i>Ditto</i> ,	a-kwöt	အကွတ်
Hope, v.	hmyaū-the	မျှော်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-khya-the	စိတ်ချသည်
Horn,	gyo	ဂျီ
Hornet,	pa-doo	ပထု

Horror, to be in a state of,	a-mwā-gnyen-htz-the	အလွေးညှဉ်းသော
Horse,	myen:	မြင်း
Horse-radish,	dan-da-lwon	ဒုက္ခိယန်
Hospitality,	ga-me-ka-wōt	ဂမိကာတ်
Host, multitude,	a-poung:	အလင်း
Hot, to be,	poo-the	ပူသည်
<i>Ditto</i> , pungent to the		
taste,	tsat-the	စပ်သည်
House,	ieng	အိမ်
Household,	ieng-thoo-ieng-tha:	အိမ်သူအိမ်သား
How,	bay-nee:	ဘယ်နည်း
<i>Ditto</i> ,	bay-thō	ဘယ်သို့
Howdah,	tsheng-ka	ဆင်က
Howl, as a dog, &c.	oo-the	စူသည်

Hug, embrace,	hpet-the	ဖက်သည်
Hulls, chaff,	hpwai-gyan:	ခွဲကြမ်း
Humble, to be,	hnien-khya-the	နှိမ့်ချသည်
Hundred, see numerals, in Grammar,		
Hungry, to be,	a-tsa-ngat-the	အစားငတ်သည်
Hurry, make haste,	myan-the	မြန်သည်
Husband,	leng	လင်
Husbandman,	lay-lök-thau-thoo	လယ်လုပ်သောသူ
Husbandry,	tsoik-pyo-lök	စိုက်ပျိုးလုပ်
Husk,	a-khwon.	အခွန်
Hut,	tai	တဲ
Hypocritical, to be,	a-pau-pya-the	အလျာ ဖြသည်

I.

I, pron. superior,	nga	ငါ
<i>Ditto</i> , equal,	kywon-ök	ကျွန်တော်
<i>Ditto</i> , inferior,	kywon-daū	ကျွန်တော်
Ice,	yā-kai	ခရစ်
Idea, to have an, to think,	tsiet-hten-the	စိတ်ထင်သည်
Idle, to be,	pyeen:-the	ငြင်းသည်
<i>Ditto</i> ,	pyeen:-ye-the	ငြင်းခိုသည်
Idol,	yök-to	ရုပ်တု
If, (verbal affix)	hlyen	မျှင်
If it be so,	thō-hpyeet-hlyen	သို့ဖြစ်လျှင်
Ignorant, to be,	moik-the	မိုက်သည်
Illegal, to be,	ma-ta-ra-bea	မတရားသူ
Illustration, proof,	pya-yök	ပြသတော်

BURMAN VOCABULARY.

၈၈

Image,	yōk-to, tshēk-to	ရုပ်တု, ဆင်းတု
Imitate,	to-the	တူသည်
Immeasurable, to be,	a-toing-ma-the-boō	တိုင်းမသိသူ
Immerse,	hneet-the	နှစ်သည်
Immodest, to be,	a-shet-ma-she-boō	အရှက်ရှိသူ
Ditto,	ka-let-the	သတိမရှိသူ
Ditto,	nau,-the	ခုနစ်သည်
Immortal, to be,	ma-thā:-hnoing-boō	မေ့သည်
Impede,	myeet-ta:-the	မေးခိုင်းသည်
Impolite, to be,	yoing:-the	မြှောက်တင်သည်
Important, to be,	won-lā-the	မှိုင်းသည်
Importunately, teasing,	na:-poo:-na:-kya	ဝှံလေသည်
curse,	kyin-tsho-the	ဘေးဝှံလေသည်
		ကျိန်ဆိုသည်
		ကျိန်ဆိုသည်

Improper, to be,	ma-then-boo:	မသင့်ဘူး
Ditto,	ma-taū-boo:	မတော်ဘူး
Ditto,	ma-lyouk-pat-boo:	မလျောက်ပတ်ဘူး
In,	hma, tweng, hpa:	မှ, ထွင်, ခိုက် or နှိပ်
Inattentive, to be,	mā-lyan-the	မလျော့သွား
Ditto,	tha-de-leet-the	သတိလစ်သွား
Incessantly,	a-tseen	မစဉ်
Incivility, to behave		
with,	aa-ma-na-ha:	အားမောသွား
Incline, be oblique,	tsoung-the, yien-the	စောင်းသွား, ပိန်သွား
Ditto, mentally,	gnec-gniet-the	ညီညွတ်သွား
Inclination, aptitude of		
mind,	wa-tha-na	ဝါသနာ
Include,	ngon-the	ဝင်သွား

Incomplete, see Deficient.

Increase, v. to:-pwa:-the တိုးပွားသည်

Ditto, in size, kyee:-pwa:-the ကြီးပွားသည်

Ditto, n. a-tsee:-a-pwa: ဆင်းစွန်း

Indecent, to be, ka-let-the, nau,-the ကလက်သည်, နေ့သည်

Indentation, a-k/yet-a-let ဆျက်ဆက်

Indigent, to be, ts/ken:-yai-the ဆင်းရဲသည်

Indigestion, a-tsa:-ma-kyā ဆေးမကျ

Indigo, mai, mai-mai မဲ, မဲ

Individual, person, ta-youk တယောက်

Individually, ta-youk-ta-youk တယောက်တယောက်

Industrious, to be, lön-la-pyo-the လုပ်ပြသည်

Ineffectual, to be, a-kyo:-mai,-the အကျိုးမဲ့သည်

Unable, to be, ma-k/hywot-ma-lwai-boc မချွတ်မထွေး

Infantry,	khyā-thee-thoo-yai	ခြေသည်သူရဲ
Infectious, to be,	koo-tat-the	ကုတတ်သည်
Inferior, to be,	yök-the	ယုတ်သည်
<i>Ditto</i> , an inferior person,	loo-yök	လူယုတ်
Infinite, adj.	a-nan-ta	ဆရာနိ
Infirm, to be,	nai-the	နည်းသည်
Inflamed, to be,	poo-tsat-poo-loung-the	ပူစပ်ပူလောင်သည်
Inform,	kya:-hma-the	ကြားမှသည်
Ingenious, to be,	lien-ma-the	လိမ္မာသည်
<i>Ditto</i> ,	tat-the	တတ်သည်
Inhabitant, of a country,	pyee-thoo-pyee-tha:	ပြည်သူပြည်သား
<i>Ditto</i> , of a city,	myö-thoo-myö-tha:	မြို့သူမြို့သား
<i>Ditto</i> , of a house,	ieng-thoo-ieng-tha:	အိမ်သူအိမ်သား
Inhale,	shoo-the	ရှူသည်

BURMESE VOCABULARY.

198

Inhale,

Inherit,

Inheritance,

Injure,

Injury, to intend an,
think evil towards,

Ink,

Ink-stand,

Innocent, to be,

Ditto,

Inquire,

Ditto, to examine,

shōk-the

a-mwā-khan-the

a-mwā

hpyet-the

a-tsho-kyan-the

hmeng.

hmeng-ō

a-pyeet-keng-the

a-pyeet-mai-the

mā-the

tseet-the

yoo-the

ရှက်သည်

အမွေခံသည်

အမွေ

ဈာန်သည်

အဆိုးကြံသည်

မှန်

မှန်အိုး

အပြစ်ကင်းသည်

အပြစ်မဲ့သည်

မေးသည်

စစ်သည်

ထူးသည်

ရှေးသည်

Insanity,	အယူ a-yoo:	အယူ	အယူ
Inscription,	ကမ္ပေ kam-pee	ကမ္ပေ	ကမ္ပေ
Insect,	ပေခါ pa-hi	ပေခါ	ပေခါ
Insert,	thweng-the	သွင်းသည်	သွင်းသည်
Ditto,	thwot-the	သွတ်သည်	သွတ်သည်
Inside, n.	a-htai, a-twang	အထဲ, အတွင်း	အထဲ, အတွင်း
Insinuate, with a view to injure another,	tsoung-myong-the	စောင်းမြောင်းသည်	စောင်းမြောင်းသည်
Insolent, to be,	tsau-ga:-the	စော်ကားသည်	စော်ကားသည်
Ditto,	yan:-ga:-the	ရမ်းကားသည်	ရမ်းကားသည်
Ditto,	kyan-the	ကြမ်းသည်	ကြမ်းသည်
Inspect,	kyee-the	ကြည့်သည်	ကြည့်သည်
Instant, moment,	kha-na	ကော	ကော
In an instant,	kha-na-hma	ကောမှ	ကောမှ

Instantly,	khyet-khyen:	ချက်ချင်း
<i>Ditto</i> ,	yök-kha-nai	ရက်ခဲ
Instead, instead of, is expressed by using the noun ko-za:, ကိုယ်စား, a substitute or agent.		
Instead of, to act,	ko-za:-weng-the	ကိုယ်စားဝင်သည်
Instigate,	toik-twon:-the	တိုက်တွန်းသည်
Institute,	tsee-yen-the	စီရင်သည်
Insult,	yan:-sha:-the	ရမ်းရှားသည်
Intangle,	hmyā:-the	မြှဲသည်
Integrity,	theet-tsa	သစ္စာ
Intellect,	gnyan	ဉာဏ်
Intelligible, easy to be understood,	tat-lway-the	တတ်ကွယ်သည်
Intend,	kyan-the	ကြံသည်

Intend,	yee-hmat-the	ရည်မှတ်သည်
<i>Ditto</i> , evil,	a-tsho:-kyan-the	အဆိုးကြံသည်
<i>Ditto</i> , good,	a-koung:-kyan-the	အကောင်းကြံသည်
Intent, to be,	ngā:-the	ငေးသည်
Intently,	tsiet-tsiet	မိမိမိ
Intercede,	oung-tsho-the	အောင်ဆိုသည်
<i>Ditto</i> ,	tsat-k/ya-the	စပ်ချာသည်
Intercept, cut off, pre-		
vent,	kan_-that-the	ကန့်သတ်သည်
Intercourse, intimacy,	a-poung:-a-hpaū	အလင်းအဖော်
<i>Ditto</i> , sexual,	than-wa-tha	သံဝါသ
<i>Ditto</i> , to have,	than-wa-tha-pyo:-the	သံဝါသပြုသည်
Interest, increase,	a-to:	အထိုး
Intermit,	kyā:-the	ကြားသည်

Interior,	a-tweng:, a-htai	အတွင်း, အထဲ
Interpose,	kan-the	ကန်သည်
<i>Ditto</i> ,	kan-tshlee-the	ကန်ဆီးသည်
<i>Ditto</i> , by placing any thing between,	ka-the	ကာသည်
<i>Ditto</i> , with a view to set- tle difficulties,	oung-tsho-the	ဆောင်ဆိုသည်
Interpret,	tsa-ga:-pyan-the	စကားပြန်သည်
Interpreter,	tsa-ga:-pyan	စကားပြန်
Interpretation, signifi- cation,	a-net, a-diek-bay	အနက်, အဓိပ္ပာယ်
Intervene,	kan-la-the	ကန်လာသည်
Interrupt,	myeet-ta:-the	ဖြတ်ထားသည်
Intestines,	a-oo, oo	အစာ, အူ

Intimate, on good terms,

to be,

a-kywon:-weng-the

အကျွမ်းဝင်သည်

Into, (affix)

a-htai-hma

အထဲမှ

Intoxicated, to be,

yeet-the, moo-the

ရစ်သည်, မူးသည်

Intractable, to be,

tsiet-ma-the

စိတ်မာသည်

Intranced, to be,

hmeng-kyet-the

မှောင်ကြက်သည်

Introduce,

thweng:-the

သွင်းသည်

Intwine,

hpet-yan-the

ဖက်ရသည်

Invade,

weng-la-the

ဝင်လာသည်

Invaluable, to be,

a-hpo:-a-toing-ma-thee:-

အမိုးအတိုင်မသိရှိသည်

she-the

Invent,

a-tsa-ga-lök-the

အစကလုပ်သည်

Investigate,

tseet-kyau-the

စစ်ကြောသည်

Ditto,

tsau-da-na-the

စောဒနာသည်

BURMAN VOCABULARY.

a-tweng:, a-htai

kan-the

kan-tshee-the

y placing any

ka-the

, between,

with a view to set-

oung-tsho-the

tso-ga:-pyan-the

tso-ga:-pyan

difficulties,

erpret,

erpreter,

nterpretation, signifi-

cation,

a-net, a-diek-bay

kan-la-the

et-ta:-the

အတွင်း၊ အပြင်
ကန်သည်
ကန်ဆီးသည်

ကာသည်

ဆောင်ဆိုသည်
ကေားပြန်သည်
ကေားပြန်

အနက်၊ အဓိပ္ပာယ်
ကန်လှည့်
ပြန်လှည့်
အဆင်

Investigation,	a-tseet-a-kyau	ဆစ်ဆကြော
Invisibility,	a-yoo-pa	အရူပ
Invite,	khyee-peng-the	ချီပင့်သည်
<i>Ditto</i> , (respectfully)	hpiek-the	ပိတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	peng-khaū-the	ပင့်ခေါ်သည်
Irascible, to be,	tsiet-tsho-tat-the	မိတ်ဆိုတတ်သည်
Iron,	than	သံ
Irritable, to be,	tsiet-to-the	မိတ်တိုသည်
<i>Ditto</i> ,	tshat-the	ဆတ်သည်
Irritate,	gōn-toik-the	ဂုံတိုက်သည်
Is,	she-the	ရှိသည်
Island,	kywon:	ကျွန်း
Issue,	htwet-the	ထွက်သည်
<i>Ditto</i> ,	htwet-thwa-the	ထွက်သွားသည်

It, any thing,	thoo	သူ
<i>Ditto</i> , (colloquial)	theng, ha	သင်, ဟာ
Itch, v.	ya:-the	ယားသဉ်
<i>Ditto</i> , n.	ya:-na	ယားနာ
Itinerate,	dā-tha-dza-re-thwa:-the	ဒေသစာရိသွားသည်
Itself, of itself,	a-lo-lo	အလိုလို

Jackal,	myā-khwā:	မြွေခွေး
Jacket,	en-gyee:	အင်္ကျီ
Jack-tree,	pien:-nai-beng	ပိန်းနပ်စ်
<i>Ditto</i> , fruit,	pien:-nai-thee:	ပိန်းနပ်စ်
Jail,	htoung	ထောင်
<i>Ditto</i> ,	hloung-ieng	ထောင်ခိုင်း

Jailor,	htoung-thoo	ထောင်မှူး
Jar, n.	atsee-o:	စည်ခိုး
Jaw, back part of,	aa-poung	ခေါပေါင်
<i>Ditto</i> , upper,	a-htet-mā:	အထက်ခေး
<i>Ditto</i> , under,	ouk-mā:	အောက်ခေး
<i>Ditto</i> , lower bone,	hnyat-yo:	ညွတ်ရိုး
Jay, (blue)	hngat-kha:	ငှက်ခါး
Jest, v.	pyet-yay-the	ပျက်ရယ်သည်
Jewel,	ya-ta-na	ရတနာ
Jews-harp,	okhyee-khyoung:	ချည်ချောင်း
Join,	tsat-the	စပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	sheen-the	ရှည်သည်
<i>Ditto</i> , as two ends,	ts'het-the	ဆက်သည်
<i>Ditto</i> , by intersection,	shet-the	ရှက်သည်

Join, associate, as two or

more persons,

poung:-the

ပေါင်းသည်

Ditto, meet,

kyōn-twā-the

ကြိုဘွယ်သည်

Joint,

a-tsheet, a-tsāt

အဆစ်, အစပ်

Joke, v.

pyet-yay-the

ပျက်ရယ်သည်

Journey,

kha-ree:

ခရီး

Joy,

mo-de-ta

မုဒိတာ

Joyful, to be,

won:-myouk-the

ဝမ်းမြောက်သည်

Judge, v.

tsee-yen-the

စီရင်သည်

Ditto,

tshon-hpyat-the

ဆွဲခြတ်သည်

Ditto, n.

ta-ra:-thoo-gyee

တရားသူကြီး

Ditto, petty officer of,

khon-meng:

ခုံမင်း

Jug,

o:

အိုး

Juggler,

myet-hlec-tha-ma:

မျက်လှည့်သမား

Juice,	yā	ရေ
Jump,	khōn-the	ခုန်သည်
Junction, as of two or more materials,	a-tsāt, a-ts'heet	အစပ်, အဆစ်
<i>Ditto</i> , to form a, as the meeting of two or more persons,	kyōn-twā-the	ကြုံတွေ့သည်
Just, to be,	hpyoung-mat-the	ဖြောင့်မတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	hman-the	ရှန်သည်
Justice,	ta-ra:	ထရား
Justice, or judge,	khon-meng:	ခုံမင်း

K.

Keel of a vessel,	khā-ya	ကျော
-------------------	--------	------

Keen, sharp, to be,	htet-the	ထက်သည်
<i>Ditto</i> ,	myet-the	မြက်သည်
Keep, preserve, lay aside,	thien-hta:-the	သိမ်းထားသည်
<i>Ditto</i> , to watch over, protect,	htien:-the	ထိန်းသည်
<i>Ditto</i> , to nourish, sup- port,	mwā:-the	မွေးသည်
Kernel,	a-tshan, a-tha:	အဆံ, အသား
Kettle,	o:-keng	အိုးကင်
<i>Ditto</i> , for hot water or tea-kettle,	kha-ya:	ခရာ:
Key,	thau,	သော့
Key-hole,	thau-pouk	သော့ပေါက်

Kick, forward,	kyouk-the	ကြွက်သည်
<i>Ditto</i> , backwards,	kan-the	ကန်သည်
<i>Ditto</i> , sideways,	khat-the	စတ်သည်
Kid,	tshiet-kha-lá	ဆိတ်လေ
Kill,	that-the	သတ်သည်
<i>Ditto</i> , slay as in battle,	lók-kyan-the	လုပ်ကြံသည်
Kiln, for burning pots,	o:-hpo	အိုးဖို
<i>Ditto</i> , for bricks,	ok-hpo	ဆုတ်ဖို
Kind, genus,	a-myo:	အမျိုး
Kindle,	htwón-the	ထွန်းသည်
<i>Ditto</i> ,	hnyee-the	ညှိသည်
King,	sheng-bo-yeng	ရှင်ဘုရင်
Kingdom,	noing-ngan	နိုင်ငံ
<i>Ditto</i> ,	toing-noing-ngan	တိုင်းနိုင်ငံ

Kiss,	nan:-shök-the	နှမ်းရှုပ်သည်
Kite,	tswon	စွန်
<i>Ditto</i> , (of paper)	<i>Ditto</i>	<i>Ditto</i>
Knead,	nay-the	နယ်သည်
Knee,	po-tsheets	ပုဆစ်
<i>Ditto</i> ,	doo:	ဒူး
<i>Ditto</i> ,	doo:-yo	ဒူးရိုး
<i>Ditto</i> -joint,	doo:-tsheet	ဒူးဆစ်
<i>Ditto</i> -pan,	doo:-khwet	ဒူးခွက်
Kneel,	po-tsheets-tök-the	ပုဆစ်ထုပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	doo:-tök-the	ဒူးထုပ်သည်
Knife,	dha:	ဓား
<i>Ditto</i> , large,	dha:-ma	ဓားမ
<i>Ditto</i> ,	dha:-ma-gyee:	ဓားမကြီး

Knob,	a-myet-hpoo:	ဆချက်ဗူး
Knobby, to be,	hpoo:-the	ဗူးသည်
Knock,	khouk-the	ခေါက်သည်
Knot,	a-myet-hpoo:	ဆချက်ဗူး
Ditto,	a:-tsheet	ဆဆစ်
Knotty, to be,	tsheet-the	ဆစ်သည်
Ditto,	hpoo:-the	ဗူးသည်
Know,	thee,-the	သိသည်
Knowledge, art, skill, &c.	a-tat-a-tswon	ဆတတ်ဆွံ့
Knuckles,	let-khouk	လက်ခေါက်

L.

Labour, v.	lök-the	လုပ်သည်
Ditto, n.	a-lök	လုပ်

Laborious, to be,	lōn-lā-pyo-the	လက္ခဏာသည်
Lac,	khyiek	ချိတ်
Lace,	dzha	ချာ
Lack, to be deficient,	yau-the	လျော့သည်
Ditto,	lo-tha-the	လိလသသည်
Lacquer, :	sha:-zee: :	ရှားစေး
Lacquerer,	pan:-yawon:	ပန်းသွန်း
Ladder,	hlā-ga:	လှေကား
Ladle,	yā-kāwet	လှေခွက်
Lake,	oing.	ချင်း
Lamb,	thō-ga-lā	သိုးခလေး
Lame, to be,	khyā-tshwōn-the	ခြေဆွန်သည်
Lament,	mee-tan:-the	မည်တမ်းသည်
Lamp,	tshē-mee-kāwet	ဆီမီးခွက်

Lamp-black,	kyat-kho:, hmeng,	ကျပ်နီ, မှင့်
Land, shore,	kön:, kyee	ကုန်း, ကျည်း
Landing-place,	tshiet	ဆိပ်
Lane,	lan-thā	လမ်းသွယ်
<i>Ditto</i> ,	lan-kya	လမ်းကြာ
Language,	ba-tha-tsa-ga:	ဘာသာစကား
Lantern,	mec:-ieng	မီးခွက်
<i>Ditto</i> , used by thieves,	hte-ka-iouk	ထိကတောက်
Lap,	yen-khweng [ma:	ရင်ခွင်
Lapidary,	kyouk-hmat-khan-tha-	ကြောက်မှတ်သွား
Lard,	wet-tshee	ဝက်ဆီ
Large, to be,	kyee:-the	ကြီးသည်
<i>Ditto</i> , great, high,	ngwa:-the	ငါးသည်
<i>Lascar</i> ,	kha-la-thee	လောသီ

Last, opposed to first,	a-nouk-tshōn:	အနောက်သို့
Lasting, to be,	myai-the	မြဲသည်
<i>Ditto</i> ,	myai-myan-the	မြဲမြဲသည်
Latch,	ga-lan	ကံလံ
Late, to be, to tarry,	kya-the	ကြာသည်
Later, posterior, to be,	noung:-the	နောင်သည်
Lathe,	pwōt	ပွတ်
Lathe-turner,	pwōt-tha-ma:	ပွတ်သွား
Laugh,	yay-the	ရယ်သည်
Launch a ship,	them-bau-khya-the	သင်္ဘောချသည်
Law,	ta-ra:	တရား
<i>Ditto</i> ,	ta-ra:-lan	တရားလမ်း
Lawful, to be,	ta-ra:-a-toing-she-the	တရားအထိုင်ရှိသည်
Lawyer,	shā-nā	ရှာရှာ

Lay, recline,

lee:-the

လည်းသည်

Ditto, to place, put down,

hta:-the

ထားသည်

Ditto,

kha-hta:-the

ချထားသည်

Ditto, in regular order,

in a row,

tsec-the

စီသည်

Ditto, to lay aside for

preservation,

tho-hmee:-the

ဆိုပြီးသည်

Ditto,

thien:-hta:-the

သိမ်းထားသည်

Laying along, pronely;

adv.

tön:-lön:

ထူးလုံး

Lazy, to be,

pyeen:-the

ပျင်းသည်

Lead, guide,

pö-tshoung-the

ပို့ဆောင်သည်

Lead, metal,

kyā:

ကြေး

Leaf,

a-yawet

အရွက်

Leak, v.	yo-the, tsee:-yo-the	မိုသည်, စီးမိုသည်
<i>Ditto</i> , ooze,	tsien-the	စိန်သည်
Lean, not fat,	pien-the	မိန်သည်
<i>Ditto</i> , incline against,	tsoung:-the, ngai-the	စောင်းသည်, ဝဲသည်
<i>Ditto</i> , loll, lounge,	lyoung-the	လျှောင်သည်
Leap,	khōn-the	ခုသည်
Learn,	then-the	သင်သည်
Learning, study, &c.	pa-re-yat	ပရိယတ်
Least,	a-ngay-tshōn	အငယ်ဆုံး
Leather,	tha:-yā	သားရေ
Leave, forsake,	tswon-the	စွန့်သည်
<i>Ditto</i> , to remain,	kyan-the, kyan-yeet-the	ကျန်သည်, ကျန်ရစ်သည်
<i>Ditto</i> , permission, n.	a-khweng	အခွင့်
Leech,	hmyau	ချွေ

Left, (opposite to right)	let-wai	လက်ဝဲ
Leg,	khyā-douk	ခြေထောက်
<i>Ditto</i> , from the knee to		
the anclés,	khyā-tha-lon:	ခြေသန့်
Leisure, to be at,	aa:-the	အားသင့်
Lemon,	than-mya-thee:	သံချာသီး
Lemon-grass,	tsa-ba:-leng	စပါးစင်
Lend or let,	hnga:-the	ငှါးသင့်
Length,	a-shae, a-lyā	အရှည်, အလျှ
Lengthen,	shae-the	ရှည်သည်
Lengthwise, to be,	a-lyā-loik-the	အလျှလိုက်သည်
Leopard,	kya:-theet, kya:-khyōk	ကျားသစ်, ကျားချပ်
Leper,	noo:-na-thau-thoo	နူးနာသောသူ
<i>Leprous</i> , to be,	noo:-na-the	နူးနာသည်

Less, to be,	tha-ngay-the	သာငယ်သည်
Lessen, diminish,	shau-the	ရှောသည်
Lesson,	nee:	နည်း
Lest, for fear that, (affix)	tso:-lo, tso:- ~~shau~~ -gyoung	စိုးလိ, စိုးသာကြောင့်
Let, (causal affix)	tša	စေ
Lethargic, to be,	nōn-the	နှံသည်
Letter, of the alphabet,	ek-ka-ya, tsa:-lōn:	ဓကရာ, စာလံ
Ditto, message,	tša, lēt-hmat-tša	စာ, လက်မှတ်စာ
Level, to be,	gnyee-the, kyan:-the	ညှိသည်, ကျမ်းသည်
Lever,	kōk, kōk-kaū	ကုတ်, ကုတ်ကော့
Ditto,	yawōt	ရွတ်
Ditto, to apply,	yawōt-tōik-the	ရွတ်ထိုက်သည်
Levy taxes,	ngwā-khwai-the	ငွေခွဲသည်
Liberate,	hlwōt-the	ဖွတ်ခွင့်

Lick,

Lid, cover,

Lie, be recumbent,

Lie, falsehood, n.

Lieutenant,

Lt. General,

Life,

Lift,

Ditto, with a lever,

Light, perch, as a bird,

Light, not heavy, to be, pau-the

not dark, to be, leng:-the

[&c. a-leng:

lyet-the

tsa-loung:

lee:-the

ka-lee-ka-ma

tat-hmo

tseet-kai

a-thet

khyee-the, kywa-the

kaū-the

na:-the

pau-the

leng:-the

လျက်သည်

စလောင်း

လည်းသည်

ကထိက

တပ်မှ

စက်

အသက်

ချိသည်, ဖြသည်

ကော်သည်

ခားသည်

ပေါသည်

လင်းသည်

အလင်း

Lightning,	<i>hlyat-tseet</i>	လျှပ်စစ်
Like, love,	<i>khyeet-the</i>	ချစ်သည်
<i>Ditto</i> , to be contented with,	<i>aa:-ya-the</i>	အားရသည်
<i>Ditto</i> , as any object of sense,	<i>kyoik-the</i>	ကြိုက်သည်
<i>Ditto</i> , to be similar,	<i>too-the</i>	တူသည်
<i>Ditto</i> , in nature, to be,	<i>tha-bau-too-the</i>	သဘောတူသည်
Like as, (affix)	<i>gai-thö, lo</i>	ကဲသို့လီ
Liken, by simile,	<i>pön-pya-the</i>	ယှဉ်သည်
Likeness,	<i>a-yök, a-thweng</i>	အနုပုံ, အသွင်
<i>Ditto</i> ,	<i>tha-dan</i>	သဘာဝ
<i>Ditto</i> , exactly similar, adv.	<i>ta-thweng-dae</i>	တသွင်တည်း

Likewise,	thee-hma-ta-pat	သည်မှတပါး
<i>Ditto</i> , besides this,	thee-pyeen	သည်ဖြင့်
Lily, (white, land)	hnen:-pweng,	နှင်းပွင့်
<i>Ditto</i> , (water)	kya-pweng.	ကြာပွင့်
Limb, (of the body)	en-ga	ဧကန်
<i>Ditto</i> , of a tree,	a-ket, a-koing	အကက်, အကိုင်း
Limber, to be,	pyoung-the	ပျော့သည်
<i>Ditto</i> ,	nwai-noung-the	ခွဲရောင်သည်
Line, territorial limit,	yat-tswon	ရပ်စွန်
<i>Ditto</i> , for measuring,	myeen:-tan:	မျဉ်းတန်း
<i>Ditto</i> , drawn on paper,	tan:-tha:	တန်းသား
<i>Ditto</i> , printed,	tsa-tan:, tsa-kyoung:	စာတန်း, စာကြောင်း
<i>Ditto</i> , v. to draw a,	tha:-the, yā-tha:-the	သားသည်, ရေးသားသည်
<i>Lineage</i> ,	a-myo-tseen-tshet	အမျိုးစဉ်ဆက်

Linen,	piek-tshan	ပိတ်ဆံ
Linguist,	tsa-ga:-pyan	စကားပြန်
Lining,	a-tweng-khan	အတွင်း
Lion,	khyen-thā	ချင်းသ
Lip,	hnök-khan:	နှုတ်ခမ်း
Liquid,	a-yee-a-pyeen	အရည်အပြင်
Liquorice,	nway-khye	ခွယ်ချို
List, catalogue,	hmat-tsa	မှတ်စာ
Listen,	na:-htoung:-the	နားထောင်သည်
Ditto,	hmat-the	မှတ်သည်
Ditto, attentively, adv.	tsoik-tsoik-mat-mat	စိုက်စိုက်မတ်မတ်
Little, small, to be,	ngay-the	ငယ်သည်
Ditto, small part, n.	tshiet-tse-ga-lā	ဆိတ်ဖိခလ
Ditto,	ta-tshiet-ta-pouk	တဆိတ်တပေါက်

Live, as animals,	a-thet-sheng-the	အသက်ရှင်သည်
<i>Ditto</i> , as vegetation,	sheng-the	ရှင်သည်
Lively, in high spirits,		
to be,	ee-tha-the	အိသာသည်
Livelihood,	a-thet-mwā-hmo	အသက်မွေမှု
Liver,	a-thai	အသဲ
Lizzard,	ieng-hmyoung	အိမ်မြှောင်
<i>Ditto</i> , green-headed,	pök-then	ပုသင်
<i>Ditto</i> , large speckled,	touk-tai	တောက်ထဲ
<i>Ditto</i> , large brown,	tet-too	တက်တူ
Load, n.	won	ဝန်
<i>Ditto</i> , v.	won-ten-the	ဝန်တင်သည်
Load-stone,	than-loik-kyouk	သံလိုက်ကြောက်
<i>Loaf</i> ,	mön-ta-lön	မုတလုံ

Lock,	thau.-ieng	သော့အိမ်
<i>Ditto</i> , pad-lock,	thau.-ga-louk	သော့ခလောက်
<i>Ditto</i> , v.	thau.-khat-the	သော့ခတ်သည်
Locust,	gyoing, hnan-goung	ဂျိုင်, နှံ့ကောင်
Log-wood,	tien:-gnyet	တိန်းညက်
Loins,	kha:	ခါး
Loll, lounge,	lee:-lyoung-the	လည်းလျောင်းသည်
Long, not short, to be,	shae-the	ရှည်သည်
<i>Ditto</i> , time to be,	kya-the	ကြာသည်
Long for, desire,	khōa-meng-the	ခံစားသည်
Long-suffering, to be,	tsiet-shae-the	စိတ်ရှည်သည်
<i>Ditto</i> ,	thae:-khan-the	သည်းခံသည်
Look,	kyee-the, sho-the	ကြည့်သည်ရှုသည်
Looking-glass,	hman	မှန်

Loom,

Loose, unbind,

Ditto, to slacken,

Ditto, to be slack,

Ditto, not tense, to be,

Ditto, not snug or tight,

Loquacious, to be,

Lost, to be,

Lots, chance,

Ditto, to cast,

Lotus,

yet-kan:

hpyā-the

shau-the

yau-the

ma-teet-boo:

ma-ten-boo:

tsa-ga:-mya:-the

pyouk-the

tsa-yā:-tan

tsa-yā:-tan-pyo-the

kya-pa-dom-ma

ngouk-the

kyo:

ရက်ကန်း

ရေသန့်

ရှေ့သန့်

ရေသန့်

တော်ဘု

တော်ဘု

စကားများသန့်

ပျောက်သန့်

စာရေးထံ

စာရေးသပြီသန့်

ဇာတ်ပုဒ်

ငြိတ်သန့်

ကျီးကျီး

ချစ်သန့်

Love,	myat-no:-the	မျတ်နိုးသည်
Lovely, to be,	khyeet-htoik-the	ချစ်ထိုက်သည်
Louse,	than	သန်
Low, to be,	nieng-the	နိမ့်သည်
<i>Ditto</i> , to make low,	hnieng-khya-the	နှိမ့်ချသည်
Lower part, of a thing,	ouk	အောက်
<i>Ditto</i> , of a river or coun- try,	a-kyā	အကျ
Lucrative, to be,	ngwā-to:-pwa:-the	ငွေတိုးစွမ်းသည်
Lump, any adhesive mass,	a-tsoing	အပိုင်
Lungs,	a-thet-ieng	အသက်အိမ်
Lust, sexual desire,	ke-lā-tha	ကိလေသာ
<i>Ditto</i> , to covet,	tat-met-the	တတ်မက်သည်

Luxuriant, to be,	shwon-the, tshwings-the	ရွှံ့သည်, ဆိုင်သည်
Lying, falsehood,	ka-lee-ka-ma	ကလီကမ
<i>Ditto</i> , to be addicted to,	ka-lee-ka-ma-tat-the	ကလီကမတတ်သည်
Lying, on one side, adv.	tsoung-bee	စောင်းဘီး
Lying along, prone, adv.	tōn:-lōn:	ထိုးလုံး

M.

Machinery, of wheels,	yan-da-ra-tset	ယန္တရာဇက်
Mad, angry, to be,	tsiet-tsho-the	မိတ်ဆိုသည်
<i>Ditto</i> ,	a-myet-hlwet-the	အချက်ထွက်သည်
<i>Ditto</i> , insane, to be,	yoo:-the	ရှူးသည်
Mad dog,	khwā-yoo:	ခွေရှူး
Maggot,	lōuk	လောက
<i>Magician</i> ,	myet-hlee-tha-ma:	မျက်သွဉ်သွား

Magician,	nat-weng	နတ်ဝင်
Magnificence,	bön:-aa-no-bau	သုန်းဆာနုဗော
Mail, coat of,	than-khyat	သံချပ်
Maintain, support,	mwā-the	စွဲသည်
Maize,	pyoung-boo	ပြောင်းပု
Majority, to be a,	tha-mya:-the	သာများသည်
Make,	lök-the, lök'tat-the	လုပ်သည်, လုပ်ထားသည်
<i>Ditto</i> , create,	pan-tshen-the	ပန်ဆင်သည်
<i>Ditto</i> , by tying, twist- ing, &c.	kyau-the, kwot-the	ကြွေသည်, ကွပ်သည်
Male, n. (human)	youk-ya	ယောကျ်ား
<i>Ditto</i> , (animal)	a-htee	ဆတ်း
<i>Ditto</i> , (of fowls)	a-hpa	ဆဖ
Malevolent, to be,	ngyoo-tsoo-the	ငြူသည်

Malevolent, to be,	a-tsho:-kyan-the	ဆိုးကြံသည်
Malicious, to be,	yan-gnyo:-the	ရန်ညိုးသည်
<i>Ditto</i> ,	mön:-hta:-the	မှူးထားသည်
Mallet, wooden hammer,	tshouk-pök	ဆောက်ပုတ်
Man,	loo-youk-ya	လူယောက်ျား
Man, race of,	loo-a-myo:	လူအမျိုး
Mane,	hmen-g,tshan:	မင်းသံ
Mango-tree,	tha-yet-peng	သရက်ပင်
<i>Ditto</i> , fruit,	tha-yet-thee:	သရက်သီး
Maniac,	loo-yog:	လူရူး
Manifest, to be,	hten:-sha-the	ထင်ရှားသည်
Manner, custom,	hlon:-zan	ထုံးစံ
Manufacture,	let-tat-hmo	လက်တတ်မှု
<i>Many</i> , to be,	mya:-the	များသည်

Map,	pōn	ပုံ
Marble, (white)	kyouk-hpyoo	ကျောက်ဖြူ
March,	khyee-thwa:-the	ချီသွားသည်
Mark, designate,	hmat-the	မှတ်သည်
<i>Ditto</i> , n.	a-hmat	အမှတ်
Market,	dzhā:	ဈေး
Marrow,	khyen-tshee	ချင်ဆီ
Marry,	let-htat-the	လက်ထပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	htien:-mya:-the	ထိမ်းမြားသည်
Marsh,	tsien.	မိရ်း
Marvel, v.	an.-au-the	အံ့သြသည်
Mason,	pa-yan	ပရန်
Mast,	a-yawet-toing	အင်္ဂုက်ဆိုင်
Master,	tha-k/ten, a-shen	သခင်, အရှင်

Mat,	hpya:	ဗျား
<i>Ditto</i> , of bamboo,	kat	ကပ်
Materiality,	bhök	ဘုတ်
Matrimonial connexion, to form,	ieing-toung-the	ဆိမ်တောင်သည်
Matrix,	won:	ဝမ်း
Mattrass,	mwä-ya	မွဒုရ
Matter, material element,	bök	ဘုတ်
Mature, to be,	nat-the	နပ်သည်
Mean, signify,	ts'ho-lo-the	ဆိုလိုသည်
<i>Ditto</i> , intend,	yee-hmat-the	ရည်မှတ်သည်
<i>Ditto</i> , inferior, to be,	yök-the	ယုတ်သည်
Meaning,	a-diek-bay, a-net	အဓိပ္ပာယ်, အနက်

Measles,	wet-thet-pouk	ဝက်သက်ပေါက်
Measure, as length or duration, v.	toing:-the	တိုင်းသည်
<i>Ditto</i> , as with a measure of capacity,	khien:-the	ချင်းသည်
Measuring line,	myeen:-tan:	မျဉ်းတန်း.
<i>Ditto</i> , to measure with, or apply,	myeen:-tan:-kheng-the	မျဉ်းတန်းခင်သည်
Measurement,	a-toing:-a-shae	အတိုင်းအရှည်
<i>Ditto</i> ,	pa-ma-na	ပမာဏ
Mechanism,	yan-da-ra	ယန္တရား
Meddle, touch, handle,	let-koing-the	လက်ကိုင်သည်
Meddlesome, rude, to be,	tshau:-the	ဆော့သည်
Mediate,	oung-tsho-the	ဆောင်ဆိုသည်

Midiate,	tsat-khya-the	စပ်ချာသည်
Mediator,	oung-thae	အောင်သည်
Medicine,	tshā:, tshā:-wa	ဆေး, ဆေးဝါ
Meditate,	kyan-tsce-the	ကြံစည်သည်
<i>Ditto</i> ,	tshen-khyen-the	ဆင်ချင်သည်
<i>Ditto</i> ,	tscen:-tsa-the	စည်းစာသည်
Meek, to be,	tsiet-noo:-gnyan,-the	မိတ်နူးညံ့သည်
Meet, as persons from different directions,	kyön-twā-the	ကြုံ့တွသည်
<i>Ditto</i> , breast to breast,	yen-tshoing-the	ရင်ဆိုင်သည်
<i>Ditto</i> , go forth to meet,	kyo-tsho-the	ကြိုဆိုသည်
Melon,	hpa-yai-thee:	ဖရဲသီး
<i>Ditto</i> , water,	yā-hpa-yai-thee:	ရေဖရဲသီး
<i>Melt, as ore, &c.</i>	kyc-the	ကြိုသည်

Melt, dissolve,	pyaū-the	ဖြေသည်
Member, of the body,	en-ga	အင်္ဂါ
Memorandum,	tsa-yen:	စာရင်း
Memorial,	a-hmat-tsa	အမှတ်စာ
Memory,	tsiet-hmat	စိတ်မှတ်
Mend, repair,	pyeen-the	ဖြင်သည်
<i>Ditto</i> , by patching,	hpa-the	ဖာသည်
<i>Ditto</i> , to join and stitch,	khyök-tsai-the	ချုပ်စပ်သည်
Menses,	mee-yat	မီးရပ်
<i>Ditto</i> ,	o-to-yā	ပွထရ
Mensuration, art of,	a-toing:-a-twa:-a-tat	အတိုင်းအတွေးအတတ်
Merchandize,	kön	ကုန်
Merchant,	kön-thae	ကုန်သည်
Merciful, to be,	tha-na:-tat-the	အေးနားတတ်သင့်

Mercy,

Merely, but just, (verbal
affix)

Merit, n.

Meritorious, to be,

Merry, to be,

Mess, community,

Messenger,

Metal,

Meteor,

Middle,

Mid-night,

My wife,

a-tha-na:, ka-ro-na

ka-hmya

ko-tho, kOUNG:-hmo

kOUNG:-hmo-weng-the

shwen-the

a-then,

ta-man, than-ta-man

daat

ok-ka

a-lay

than-ghoung

won:-tswai

that-te

အသား, ကရုဏာ

ကာမျှ

တုသိုလ်, ကောင်းမှု

ကောင်းမှုဝင်သည်

ရှင်သည်

အသင့်

တခပ်, သဘာခပ်

ဒါဝ်

ဗွဒ္ဓိ

အလယ်

သံခေါင်

ဝမ်းစွဲ

သတ္တိ

Mild, pleasant, to be,	tha-ya-the	သာယာသည်
<i>Ditto</i> , indisposition, to be,	tsiet-shae-the	စိတ်ရှည်သည်
Military affairs,	tseet-hmo	စစ်မှု
<i>Ditto</i> , apparatus,	tseet-ta-tsha	စစ်တံဆာ
<i>Ditto</i> , baggage,	tseet-wot-tseet-tsa:	စစ်ဝတ်စစ်စား
Militia,	khyā-thae-thoo-yai	ခြေသည်သူရဲ
Milk, n.	nō.	နို့
<i>Ditto</i> , v.	nō.-hnyeet-the	နို့ညှစ်သည်
Milky-way,	tien-na-ga-ngwā	ထိန်နဂါးငွေ့
Mill, for husking grain, grinding, &c.	kyiek-tshon	ကြိက်ဆုံ
Mina bird,	dza-yet-hnget	ဇရက်ငှက်
Mince, v.	tseen-kau-the	စည်းကောသည်

Mind, n.	tsiet, tha-bau	မိတ်, သာသနာ
Mine, n.	tweng	တွင်း
<i>Ditto</i> , my property, the thing is mine, (collo- quial)	nga-ha, kywon-ok-ha	ငါဟာ, ကျွန်ုပ်ဟာ
Mingle,	yau-hnau-the	ရောနှောသည့်
<i>Ditto</i> ,	tsa-ra-nay-the	စုရယှပ်သည့်
Minister, apply, v.	toik-the	ထိုက်သည့်
Minister of state,	won-gyee:	ဝန်ကြီး
<i>Ditto</i> , of foreign affairs,	pyeen-won	ပြင်ဝန်
<i>Ditto</i> , of internal affairs,	a-twen:-won	အတွင်းဝန်
Mint, (for coining)	den-ga-pön	ဒင်္ဂါပုံ
Mint, (an herb)	picn-tsien-peng	ပိန်စိန်ပင်
<i>Minute</i> ,	kha-na	နာ

Minutely, adv.	tsc-ze	ငှစငှစ
<i>Ditto</i> ,	thă-thă-khya-khya	သေသေချာချာ
Mirror, of polished me- tal,	kyā:-myen	စကြးမြင်
Miscarry,	ko-won:-pyet-the	ကိုယ်ဝမ်းပျက်သည်
Mischief-maker, slan- derer,	gön:-thae	ဂုံးသည်
Mischievous, trouble- some, to be,	tshau-the	ဆောသည်
Miser,	loo-tsā:-nai	လူစေးနဲ
Miserable, to be,	tshen-yai-the	ဆင်းရဲသည်
Miserly, to be,	tsā:-nai-the	စေးနဲသည်
Misguide,	pya-lwai-the	ပြယွဲသည်
Misinform,	kyā:-lwai-the	ကြားယွဲသည်

Miss, deviate,	lwai-the	လွဲသည်
<i>Ditto</i> , omit,	kya:-the	ကြားသည်
Mist,	hnen:, tslee:	နှင်း, ဆီး
Mistake, err,	hma:-the	မှားသည်
Mistress, matron,	tha-khen-ma	သခင်မ
<i>Ditto</i> , (concubine)	then-nā-mien-ma	သင့်နေမိစ္ဆ
Mistrust,	ma-yōn-boo:	မချာသူ
Misunderstand, not to hear distinctly,	na:-young-the	နားလောင်သည်
<i>Ditto</i> , to take one word for another, so that an answer agree not with a question,	taū-laū-the	တော်လော်သည်
<i>Mix</i> ,	yau-hnau-the	ရောနှောသည်

BURMAN VOCABULARY.

241

Moat,	kyōn:
Mob,	loo-shōk
Mock,	htoo:-the
Moderate, gentle, to be,	ngwā-the
Moderately, slowly,	pyā-byā
Modest, to be,	shet-tat-the
Moist, to be,	tswot-the, tso-the
Molasses,	ten-lai
Mole, wart,	hmay.
Moment,	kha-na
In a moment,	kha-na-hma
Ditto, instantly,	khyet-khyen
Money,	ngwā, kyā:-ngwā
Ditto, coin,	den-ga

ကျိုး
လူရှပ်
ထူးသည်
ငွေသည်
မြေမြေ
ရှက်တက်သည်
စွပ်သည်, စိုသည်
တင်လဲ
မှယ့်
ခဏ
ခဏမှာ
ချက်ချင်း
ငွေ, ကြေးငွေ

Monkey,	myouk	မျောက်
Mons-veneris,	a-hpök	အမှတ်
Month, or Moon,	la	လ
Moon, change of,	la-koo	လကူ
<i>Ditto</i> , disappearing of,	la-kway	လကွယ်
<i>Ditto</i> , waxing of,	la-tshan:	လဆန်း
<i>Ditto</i> , full,	la-byeə,	လပြည့်
<i>Ditto</i> , past full,	la-byeə-kyaū	လပြည့်ကြော်
<i>Ditto</i> , waning,	la-tshök	လဆုတ်
<i>Ditto</i> , light,	la-leng, la-young	လလင်း, လရောင်
<i>Ditto</i> ,	la-tha	လသာ
<i>Ditto</i> , eclipse of,	la-kyat	လကျပ်
Moor, as a vessel,	tshoik-the	ဆိုက်သဉ်
<i>Morality</i> ,	a-tshom-a-ma	အဆုန်အမ

Moral writing,	tshom-ma-tsa:	ဆုစာ:
More than, to be,	tha-mya:-the	သာများသည်
<i>Ditto</i> ,	ma-ka-boo:	မကဘူး
Moreover,	thee-pyeen	သည်ပြင်
Morning,	na-net, ma-net	နံနက်, မနက်
Mortal, to be,	thā:-tat-the	သေးတတ်သည်
Mortality,	a-niet-tsa	အနိစ္စ
Mortar, cement,	en-ga-dā	အင်္ဂါတော
<i>Ditto</i> , for pounding,	tshōn	ဆုံ
<i>Ditto</i> , for cleaning rice, mounge:	[the	မောင်း
Mortgage, v.	poung-the, poung-hnan:	ပေါင်သည်, လိင်နှသည်
Mortise,	tsa-rwā-pouk	စရွေလိက်
Most,	a-mya:-tshōn:	အများဆုံး
Moth,	po:, po:-goung	ပိုး, ပိုးတောင်

Motion, a moving for-	a-thwa:	ဆသွား
Mould, [ward,	hmo	မြို့
Mouldy, to be,	hmo-tet-the	မြို့တက်သည့်
Mount, ascend,	tet-the	တက်သည်
Mountain,	toung	တောင်
Mounted; on any conveyance, to be,	tsee:-the	စီးသည်
Mourn,	ngo-kywā-the	ငိုကျေသည်
Mouse,	kywet-kay-loung	ကြွက်ကယ်လောင်
Mouth,	hnök, pa-zat	နှုတ်, ပခပ်
Move, stir;	hlok-the	လှုပ်သည့်
Ditto, to shove,	shwā-the	ခုခံသည်
Ditto, to withdraw, get out of the way,	tsnök-the	ဆုတ်သည်

Move, excite, arouse,	hno:-tshau-the	နှိုးဆော်သည်
Moved, agitated, to be,	tshoo-hloik-the	ဆူထွက်သည်
Much, to be,	mya:-the	များသည်
<i>Ditto</i> , n.	a-põn-gyee:	အပိုင်ကြီး
Mud,	shwon	စွန်
Mug,	khwet	ခွက်
Mulberry-tree,	po:-tsa-beng	ပိုးစာပင်
Mule,	myeen-la: ;	မြင်းလား
Multiply, calculate,	twet-the	ထွက်သည်
Multitude of people,	loo-a-poung:, loo-mya:	လူအပေါင်း, လူများ
Mumps,	on:-lwai-na	စိုးယွဲနာ
Murder, to commit,	loo-that-the	လူသတ်သည်
Murmur,	tsho-mee-the	ဆိုဉာဏ်သည်
Muscle,	a-kyau	အကြော

Music, to produce by beating and blowing,	tee:-hmök-the	တီးမှုတ်သည်
Music, instrument of,	a-gnieng.	ဆညိဇံ
Musician,	a-gnieng-tha-ma:	ဆညိဇံသွား
Musket, see Gun.		
Muslin,	ka-yat, kha-th.	ကရုတ်, ခါသာ
Musquito,	khyen	ချင်
<i>Ditto</i> curtains,	khyen-htoung	ချင်ထောင့်
Must, see Grāmmar, verbal affixes.		
Mustard plant,	mön-gnyen:-beng	မျှည်းပင်
<i>Ditto</i> seed,	mön-gnyen:-se	မျှည်းစေ့
Muster, specimen,	tsan:, bhan:	စုံ, ဘန်း
<i>Musty, to be,</i>	ouk-the	ဆောက်သည်

Mutually, adv.	a-khyen:-khyen:	အချင်းချင်း
Myself,	nga-ko, kywon-ök-ko	ငါကိုယ်, ကျွန်ုပ်ကိုယ်
<i>Ditto</i> , of, or by,	nga-ko-doing:	ငါကိုယ်ထိုင်း
Mysterious, to be,	net-nai-the	နက်နဲသည်

N.

Nail,	than-khywon, than-hmo	သံချွန်, သံမှို
<i>Ditto</i> , of the fingers,	let-thae	လက်သည်
<i>Ditto</i> , of the toes,	khyā-thae	ခြေသည်
Naked, without clothes,	a-khyee:-tsee:	အချည်းစည်း
Name, n.	[adv, a-mee, na-ma	အမည်, နာမည်
<i>Ditto</i> , v.	a-mee-hmee-the	အမည်မှည်သည်
Namely, to wit, <i>viz.</i>	hoo, hoo-rwa	ဟု, ဟု၍
Nap, nod, v.	iek-myee-the, hme-the	အိပ်ရှည်သည်, မှိသည်

Narrow space, to be,	kyeen-the	ကျဉ်းသည်
<i>Ditto</i> , and long, as a		
channel, to be,	myoung-the	မြောင်းသည်
<i>Ditto</i> , and slender, to be,	thway-the	သွယ်သည်
Narrow-minded; to be,	tsiet-twön-to-the	စိတ်တွန့်တိုသည်
Nasty, to be,	gnyeet-the	ညစ်သည်
Nation,	pyee, noing-ngan	ပြည်, နိုင်ငံ
<i>Ditto</i> , race,	loo-a-myo:	လူအမျိုး
Nature,	pa-ga-de	ပကဘိ
Natural aptitude,	wa-tha-na	ဝါသနာ
Natural course, way,	dam-ma-ta	ဓမ္မတရား
Navel,	khyet-ma	ချက်ခ
Near, to be,	nee:-the	နီးသည်
<i>Nearness</i> ,	a-na;	အနား

Near to, (affix).	na:-hna	နားမှာ
<i>Ditto</i> , (verbal affix)	lo-nec:-byee:	လုနီးပြီး
Nearly, almost, to be,	ta-tshiet-lo-thā-the	တဆိတ်လို့သေသည်
Neat, to be,	tseng-the	စင်သည်
Necessity,	kan	ကန်
Neck,	lee-beng	လည်ပင်
<i>Ditto</i> , back part of,	kök-tshet	ကုပ်ဆက်
Neck-cloth,	lee-beng-tsee:	လည်ပင်စည်း
Neck-lace,	lee-yawai	လည်ခွေ
Needle,	at	အပ်
Needy, poor, to be,	tsheng:-yai-the	ဆင်းရဲသည်
Neglect, v.	mā-lyau-the	မေ့လျော့သည်
Negligently, heedlessly,	a-young-young-a-hma-	အရောင်ရောင်အဖွားဖွား
Neigh,	hee-the [hna	ဟီသည်

Neighbour,   ieng-nee:-ghyen: ဆိမ်နီးချင်း

Neither, is expressed by adding lee:, လည်း, to other affixes of nouns and verbs, as the case may require. See Grammar, verbal affixes.

Nephew,   too   ဖု

Nest,   a-thoik   အသိုက်

Nct,   poik-kwön   ပိုက်ကွန်

Ditto, to cast,   poik-kwön-khya-the   ပိုက်ကွန်ချသည်

Never, is expressed by prefixing *ma*, မ, and affixing *tsa-boo:*, စာဘူး, to the verb used, as *ma-she-tsa-boo:*, မရှိစာဘူး, it never is, or has never been.

New, to be,   theet-the   သစ်သည်

Ditto, adj.   a-thcet   အသစ်

News,   tha-den-tsa-ga: သတင်းစကား

Nice, smooth, to be,   khyau-the   ချောသည်

Niece,   too-ma   ဖုခ

Niggardly, to be,
 Night,
Ditto, abbrev.
 Nilgau, an animal,
 Nip,
 Nipah-tree,
 Nippers,
 Nipple,
 Nit, egg of a louse,
 No, not so, to be,
 Noble, excellent, to be,
 Nobleman,
 Nod, the head,
Ditto, be drowsy,

tsee:-nai-the
 gnyeen
 gnya
 pyoung
 tshiet-the, hnyat-the
 da-nee-peng
 hnyat
 no-thee:
 than-o
 ma-hök-boo:
 myat-the
 moo-mat
 gnyiet-the
 ngoik-the

စည်းနဲသည်
 ညည်
 ည
 ဖြောင်
 ဆိတ်သည်, ညှပ်သည်
 ဒနိုဝင်
 ညှပ်
 နို့ဘီး
 သန်ငြိ
 မထုတ်ဘူး
 ဖြော်သည်
 မူမတ်
 ညှိတ်သည်

Noise,	a-thăn	အသန်
<i>Ditto</i> , of rapid motion,	a-than-hôn	အသန်ဟန်
Noisy, tumultuous, to be,	on-eng-the	အံ့ဆင်သည်
None, there is none,	ma-she-boo:	ရှိဘူး
Non-existence,	niek-baan	နိဗ္ဗာန်
Noon, to be,	mwon-tae-the	မွန်တည်သည်
Noose,	kyau-kweng:	ကျော့ကွင်း
North,	myouk	မြောက်
North-east,	a-shā:-myouk	အရှေ့မြောက်
North-west,	a-nouk-myouk	အနောက်မြောက်
Nose,	hna-goung:	နှာခေါင်း
Nostril,	hna-goung:-pouk	နှာခေါင်းလိက်
Not, it is not,	ma-she-boo:	မရှိဘူး
<i>Note</i> , observe,	hmat-the	မှတ်သည်

Note, chit, letter,	hma-tsa	မှာစာ
Notice, attention,	a-hmat	အမှတ်
<i>Ditto</i> , written,	hmat-tsa	မှတ်စာ
Nothing, to be,	lha-hmya-ma-she	ဘာမျှမရှိ
Nothing but, only, adv.	khyye:-thet-thet	ချည်း, သက်သက်
Notoriety, see Fame.		
Nourish,	mwā:-the	မွေးသည့်
Nourishment,	aa-ha-ya	အာဟာရ
Novel, romance,	dan-da-yee-tsa	အညှို့စာ
Novice, novice,	da-ya-ka	ဒါယကာ
Now,	ya-kho	ယခု
Numb, to be,	htōn-the, kyeen-the	ထုံသည်, ကျည်သည်
Number, n.	a-yee:-a-hmat	အရေအမှတ်
<i>Ditto</i> ,	a-yee:-a-twet	အရေအတွက်

Number, v.	yee:-twet-the	ရေထွက်သည်
Numerous, to be,	mya:-the	များသည်
Nuptial enjoyment, to have,	ieng-toung-the	အိပ်ထောင်သည်
Nurse, v.	nö-tsö-the	နှိုက်သည်
<i>Ditto</i> , n.	h tien:	ထိမ်း
Nursling, infant,	nö-tsö	နှိုက်
Nutmeg,	dza-diek-hpo-thee:	ဓာဒိပိတီး

O.

Oak,	h ten-yoo-tha:	ထင်ယူသား
Oakum and Tar, calking material,	ma-gyee:	မာကြီး
<i>Oar</i> ,	khat-tet	ခက်တတ်

Oath, to take an,	theet-tsa-pyo-the	သစ္စာပြုသည်
<i>Ditto</i> , on a religious book,	kyan:-koing-the	ကျမ်းကိုးသည်
<i>Ditto</i> ,	kyan:-tsho-the	ကျမ်းဆိုသည်
Obeys,	na:-htoung:-the	နားထောင်သည်
<i>Ditto</i> ,	loik-na:-the	လိုက်နားသည်
Obeisance, to make,	she-kho-the	ရှိခိုးသည်
<i>Ditto</i> ,	let-ök-khyee-the	လက်အုပ်ချီသည်
Object, n.	aa-yõn	အာချက်
<i>Ditto</i> , of sight,	yoo-pa-yõn	မျှပါချက်
Object, v.	ngyen-khõn-the	ငြိင်ခံသည်
Objection, [ment. a-nyen-than.		အငြိင်သံ
Obligation, see Engage-		
Oblique, to be,	tsoung:-the, hngai:-the	စောင်းသည်, ဝှေ့သည်

Oblique, to be,	lwai:-the	လွဲသည်
Obscure, to be,	hmoing-the	မှိုင်းသည်
Obsequious, to be,	pyat-wat-the	ပျပ်ဝပ်သည်
Observe v.	hmat-the	မှတ်သည်
Obstinate, to be,	khoing-ma-the	ခိုင်မာသည်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-hta:-the	ငိတ်ဘာသည်
Obstruct,	tshee-hta:-the	ဆီးတာသည်
Obtain,	ya-the	ရသည်
Ocean,	peng-lay	ပင်လယ်
<i>Ditto</i> ,	tha-mog-da-ra	သမုဒ္ဒရာ
Odious, to be,	a-kyee:-tan-the	အကြည့်တန်သည်
<i>Ditto</i> ,	a-yök-tsho:-the	အချပ်ဆိုသည်
Odoriferous, to be,	hmwā:-the	ငန့်သည်
<i>Offended, to be,</i>	tsiet-tsho:-the	ငိတ်ဆိုသည်

Offensive, to be,	yawon-sha-the	ရွှံ့ရှာသည်
Offer,	pā-lo-yoo-the	လေးလိုသူသည်
<i>Ditto</i> , in a religious man-	ten-hloo-the	တင်စွသည်
<i>Ditto</i> ,	[ner, a-hloo-ten-the	အတ္တတင်သည်
Offering, religious,	a-hloo	အတ္တ
Office,	won, a-ya	ဝန်, အရာ
Offspring,	a-thwā-a-tha:	အသွေးအသား
Often, adv.	ta-kha-ta-kha	တခါတခါ
Oh!	o-o, au-au	အိုအို, အောအော
Oil, n.	a-tshee	အဆီ
<i>Ditto</i> , to anoint with,	lien-gyan-the	လိမ်းကြန့်သည်
<i>Ditto</i> ,	tshee-the	ဆီသည်
Ointment,	thōk-tsa-ya-a-tshee	သုပ္ပစရာအဆီ
Old, aged, to be,	o-the, a-thet-kyee-the	အိုသည်, အသက်ကြီးသည်

Old, applied to things,	houng-the	ဟောင်သည်
Ditto,	a-houng-she-the	ဆဟောင်ရှိသည်
Old age, time of,	o-khoik	အိုချိက်
Omen,	ne-miek, lek-a-na	မိုးဝိတ်, လက္ခဏာ
Ominous, to be,	lek-a-na-she-the	လက္ခဏာရှိသည်
Omit,	kya:-the	ကြာသည်
Omnipotent, to be,	ta-kho:-hneg-pyee, tsön-	တံခိုးရှင်မြည့်စုံသည်
Once,	ta-kha	[the တခါ
Once only,	ta-kha-tee:	တခါတည်း
One time or turn,	ta-khouk	တခါက်
One, any one individu-	ta-zön-ta-kho	တစ်စုံတခု
al thing,	ta-zön-ta-youk	တစ်စုံတယောက်
Ditto, person,	thet-thet	သက်သက်

Only, (affix)	tha, khyee:	သာ, ချည်း
Open, v.	hpweng-the	စွင့်သည်
<i>Ditto</i> , as the hand,	hpyan-the	ဖြန့်သည်
<i>Ditto</i> , as a book,	hlan:-the	ထွန်းသည်
<i>Ditto</i> , to pull open, to stretch,	hpyai-the	ပြိုင်သည်
<i>Ditto</i> , to make wide the mouth,	ha-the	ဟသည်
Opening,	a-wa	ဆဝ
Opening, a hole or passage through,	a-pouk	ဆပေါက်
Openly, manifest, public, to be,	hten-sha-the	ထင်ရှားသည်
Opinion, doctrine,	a-yoo-wa-də	ဆယူဝါဒ

Opium,	bhien:	ဘိန်း
<i>Ditto</i> , to smoke,	bhien:-shoo-the	ဘိန်းရှည်
Opportunity,	a-khweng.	အခွင့်
Oppose, counteract,	hpee-tshan-the	မီဆန်သည်
Opposition,	tshan-gyen-bet	ဆန့်ကျင်ဘက်
Oppress,	hniet-tset-the	နှိတ်စက်သည်
Opulent, to be,	kyway-wa-the	ကြွယ်ဝသည်
Ordeal, to be tried by,	theet-tsa-pyo-the	သစ္စာပြုသည်
Order, direct, judge,	tse-yeng-the	စီရင်သည်
<i>Ditto</i> , as a master a ser-		
vant,	tse-za:-the	စေခားသည်
Order, command, n.	a-mien, a-hma	အမိန့်, အမ္မာ
<i>Ditto</i> , method,	a-theng.	အသင့်
<i>Ditto</i> ,	a-tsee-a-tsech	အစီအစဉ်

Origin,	a-yen, a-myeet	အရင်, အမြတ်
Ornament,	ta-tsha	တံဆာ
Ostentatious, to be,	kywa-the, pa-hlwa-the	ကြွသည်, ပစ္စာသည်
Other,	ta-khya:, ta-pa:	တနား, တပါး
Otherwise,	thō-ma-hōk	ထိုမဟုတ်
Over, above, to be,	a-hpañ-she-the	အဖော်ရှိသည်
Overcome,	hnoing-the, ounge-the	နိုင်သည်, အောင်သည်
<i>Ditto</i> , to surmount a difficulty;	koo-myouk-the	ကူးမြောက်သည်
<i>Ditto</i> , to be overcome, vanquished,	shōn:-the	ရှုံးသည်
Overflow,	hlyan-thwa:-the	ကျန်သွားသည်
<i>Ditto</i> ,	hlyan-the	ကျန်သည်
Overplus,	a-hlwōn:	အဖွန်

Oversee,	tsoung-kyat-the	စောင့်ကြပ်သည်
Overspread,	hlwön:-the	ဖွန်းသည်
<i>Ditto</i> , to spread or cover	hlwön:-mo:-the	ဖွန်းချိုးသည်
Overtake,	[over, hmee-the	မှီသည်
Overwhelm,	hlwön:-myök-the	ဖွန်းမြုပ်သည်
Ought, fit, proper, to be, then,-the, at-the		သင့်သည်, အပ်သည်
Ourang-outang,	loo-won	လူဝံ
Out, out-side,	pyeen, a-pyeen	ပြင်, အပြင်
Out-run,	pyā:-lwon:-the	ပြေးလွန်းသည်
Owl, one kind,	dzee-kwet	ဇိက္ခက်
<i>Ditto</i> , another kind,	kheng-pök	ခင်ပုပ်
<i>Ditto</i> , another kind,	dee:-dök	တီးထုတ်
Own, possess,	poing-the	ပိုင်သည်
<i>Or</i> ,	nwa:-pyee:	နွားဖြီး

Oyster,	ka-no-ka-man	ကန့်ကမာ
<i>Ditto</i> , pearl,	po-lai-kha-yo	ပုလဲခရ

P.

Pacify,	hpyaū-hpyā-the	ပျော်ဖြေသည်
<i>Ditto</i> ,	khyau-mau-the	ချော့မော့သည်
Pack, v.	htök-the	ထုတ်သည်
Packet,	a-htök	အထုတ်
Paddle, v.	tet-hlaū-the	ထက်လှော်သည်
<i>Ditto</i> , see Oar.		
Paddy,	tsa-ba:	စပါး
Paddy-bird,	byoing:-hnget	ပျိုင်းငှက်
Paddy-mill,	kyoik-tshōn	ကြိုက်ဆုံ
Pagoda,	tsā-dee, hpo-ra:	စေတီ, ဘုရား

Pain, .	a-na-a-kyeng	ဆာနာအကြင်
Paint, n.	tshā:	ဆေး
Ditto, v.	tshā:-yā:-the	ဆေးရေးသည်
Painter,	pa-gyee:	ပန်းချီ
Pair, to form a, v.	tsön-the	စုံသည်
Ditto, one pair,	ta-tsön	တစ်စုံ
Palace,	nan:-daū	နန်းတော်
Palate,	aa-khoung	အာခေါင်
Pale, to be, look sickly, hpyau-the		ပျောက်သည်
Ditto, as colour, to be, thwet-the		သွက်သည်
Palm, of the hand,	let-hpa-wa:	လက်ဖဝါး
Palm-tree,	htan:-peng	ထန်းပင်
Ditto, liquor of,	htan:-yā	ထန်းရေ
Palma-christi,	kyet-tshoo-beng	ကျက်ဆူပင်

Palmyra-tree	pā-beng	ပေပင်
Pan, frying pan,	than-o-keng:	သံဒိုကင်း
<i>Ditto.</i> any flat plate,	po-gan-hya:	ပုကန်ပွား
Panic, to be in a,	kyouk-lan,-the	ကျောက်လန့်သည်
Pant,	ban:-the, hoik-the	ပန်းသည်, ဟိုက်သည်
Pantaloons,	poung:-bee	ပေါင်းပီ
Papaya-tree,	them-bau-tha-khwa:beng	သင်္ဘောသခွားပင်
<i>Ditto</i> , fruit,	them-bau-tha:-hwa:-thee:	သင်္ဘောသခွားသီး
Paper,	tsek-ko	စက္က
Parable,	o-pa-ma	ဥပမာ
Parch,	hlaū-the	လျှော်သည်
Parade, of troops,	tat-tsee-tseen	တပ်စီစဉ်
Pardon, for give an offence,	a-pycet-hlwot-the H h	အပြစ်လွှတ်သည်

Pardon, to beg pardon,

“Pardon me,” ka-dau-ba ကတော့ပါ

Pare, to cut away, make

tapering, khywon-the ချိန်သည်

Parents, me-hpa မိဘ

Parrot, (green) kyel-ton-yawā: ကျက်တူခွေး

Ditto, small kind, kyā:-kyök ကျေးကျွတ်

Parsimonious, to be, won:-to-the ဝမ်းဘိုသည်

Part, of a thing, a-tsa-a-na အစအခု

Ditto, small part of, a-tsa-ga-lā အစခလေ

Ditto, v. separate, kwa-the ကွာသည်

Ditto, part with, give up, tswon-the စွန့်သည်

Partial, to be, tsiet-ngai-kwet-the မိတ်ခွဲကွက်သည်

Partiality, ta-bet-lsec-nen: တဘက်စီးခင်း

Particularly,	tsc-ze	စဉ်းစဉ်း
Partition, to make a,	ka-the	ကာသည်
Partner,	tsön-bet	စုံဘက်
<i>Ditto</i> , in trade,	kön-bet	ကံ့ဘက်
Partridge,	kha	ခါ
Parturition,	a-hpwa-a-myeen	အဝွားအမြင်
Pass, go by,	hlwön-the	လွန်သည်
<i>Ditto</i> , passed by,	lwön-the	လွန်သည်
Passion,	ien-dyā	အိုးခြံ
Passion-flower,	aa-tha-wa-dec-pweng.	အသောဝတိပွင့်
Past time,	a-shā-ka-la	အရှေးကာလ
Paste,	kaū	ကော်
Patch, v.	tsoo-hpa-the	စုစသည်
Path,	lan:	လမ်း

268.

Patient, to be,

Ditto,

Pattern,

Pave,

Paw, n.

Pawn, v.

Pay,

Paymaster-General,

Peace,

Ditto, friendly terms,

Peaceable, to be,

Peacock,

Pearl,

BURMAN VOCABULARY.

tsiet-shae-the

thae:-khan-the

pön

tsee-hta:-the

let

poung-hnan-the

tshat-the

a-thae-won-gyee:

a-ngien-a-thet

miek-tha-ha-ya

ngien-nā-the

o-doung

po-lai

a-kh-won

စိတ်ချသည့်

သည့်ခံသည့်

ပုံ

စီထားသည်

စက်

ပေါင်နှံသည့်

ဆပ်သည်

အသယ်ဝန်ကြီး

အငြိမ်အသက်

မိသားစု

ငြိမ်နေသည်

ဥဒေါင်း

လှေ

အခွံ

Peel, v.	hnwen-the	ခွင်သည့်
Peep, look skily,	khyoung-kjee-the	ချောင်းကြည့်သည်
Peg, n.	tsö	စို
Pelican,	won-po, den-gyee	ဝန်ပို, ဒင်ဂျီ
Pen,	hmeng-dan	မှင်တံ
Pencil, of stone,	kan-kho-tshan	ကန်ချစ်
Ditto, lead,	khai-tshan	ခဲခဲ
Ditto, hair,	tsok-dan	စုတ်တံ
Pendant,	tshwai-lwai-nā	ဆွဲလွှဲချေ
Penetrate,	hpouk-the	ဖောက်သည်
Ditto,	hpouk-hto-the	ဖောက်ထိုးသည်
Ditto, pierce as a thorn,	tsoo-weng-the	စူဝင်သည်
Penis,	lee:	လီး
Ditto, scrotum,	lee-o	လီးခို

Penis, hair about the,	lee:-mwā:	လီးမွေး
Penitent, to be,	noung-ta-ya-the	ရောင်တရသည်
People,	loo-mya:	လူများ
Pepper, red,	nga-yök-thee:	ဇရုတ်သီး
<i>Ditto</i> , black,	nga-yök-koung	ဇရုတ်ကောင်
Perceive,	the-myen-the	သိမြင်သည်
Perch,	na'-the	ခုခးသည်
Perfect, to be,	pyee.-tsön-the	ပြည့်စုံသည်
Perform, practise,	kyeng.-the	ကျင့်သည်
Perfume, v.	hm wā:-the	မွှေးသည်

Perhaps, is expressed by affixing kóung:-the, ကောင်းသည်, to the verb used as thwa:-goung:-the, သွားကောင်းသည်, perhaps he goes.

Peril,	kyouk-yan	ကြောက်ရန်
--------	-----------	-----------

Period, in punctuation, pök

ပုတ်	:	"	:	:
------	---	---	---	---

Period, to make a,	pök-khya-the	ပုတ်ချသည့်
Perish,	pyet-the	ပြက်သည်
<i>Ditto</i> , to moulder,	myā-tsa:-the	မြေးသည်
Perishable,	pyet-tat-the	ပြက်တတ်သည်
Perjury,	a-kyien-yai	အကြိမ်ရဲ
Permanent, to be,	myai-the	မြဲသည်
Permission,	a-khweng	အခွင့်
<i>Ditto</i> , to obtain,	a-khweng-ya-the	အခွင့်ရသည်
Permit,	a-khweng-pā:-the	အခွင့်ပေးသည်
Perpendicular, to be,	mat-the	မတ်သည်
Perpendicularly, adv.	mat-tan	မတ်တန်
Perpetual, to be,	a-tseen-she-the	အစဉ်ရှိသည်
Perpetually,	a-tseen-ma-pyat	အစဉ်မပြတ်
Perplexed, to be,	tsiet-shök-the	စိတ်ရှက်သည်

Persecute, vex,	<i>hnoung-shet-the</i>	နေ့ငိုရှက်သည်
Persevere,	<i>kyan-khoing-the</i>	ကြံ့ခိုင်သည်
Person,	<i>ta-youk</i>	တယောက်
Person, some one,	<i>ta-tsön-ta-youk</i>	တစ်စုံတယောက်
Perspicuous, to be,	<i>hten-sha-the</i>	ထင်ရှာသည်
Perspire,	<i>khwā-htwet-the</i>	ခွေးထွက်လည်
Persuade,	<i>hpya-young-the</i>	ပျားယောင်းသည်
Pertain,	<i>tshoing-the</i>	ဆိုင်သည်
Pervade,	<i>hnan-pya-the</i>	နှံ့ပြာသည်
Perverse, to be,	<i>kouk-kyeet-the</i>	ကောက်ကျစ်သည်
Peruse,	<i>tsa-kyee-the</i>	စာကြည့်သည်
Pestle,	<i>kyeen-pwā</i>	ကျည်ငွေ
Petre, salt,	<i>yan-tshien:</i>	ရန်ဆိန်:
<i>Petition, n.</i>	<i>hlyouk-tsa</i>	ဓမ္မာဏ်စာ

BURMAN VOCABULARY.

273

Petition, v.	hlyouk-the	ကျောက်သည်
<i>Ditto</i> , v. the King,	than-daū-oo-ten-the	သံတော်ဦးတင်သည်
Petticoat,	hta-mien	ထိပ်
Pewter,	kyā:-hpyoo, thwot	ကြေးဖြူ, သွတ်
Pheasant,	ōk-au	ဗျပ်အော
Phial,	boo-ga-lā	ဘူဂလ
Phlegm,	tha-liek	သလိပ်
<i>Ditto</i> , to raise,	khyoung:-het-the	ချောင်းတက်သည်
Physician,	tshā:-thā:-ma;	ဆေးသွား
Pick up, take up,	kouk-the	ကောက်သည်
Pickle, n.	tha-na;	သနပ်
Picture,	pōng	ပုံ
Piece, bit,	a-tsa-ga-lā	အစခလ
<i>Ditto</i> , of cloth,	a-wōt-ta-tae	အဝတ်တည်

Pierce,	hpouk-the	ဖောက်သည့်
<i>Ditto</i> ,	hto-the	ထိုးသည့်
Pig,	wet-kha-lā	ဝက်ခေလ
Pigeon,	ngoo	ငှက်
Pile, n.	a-pōng	အပုံ
<i>Ditto</i> , v.	pōng-hta:-the	ပုံထားသည်
Piles, a disease,	myeen:-tha-yoik	မြင်းသရိုက်
Pillow,	goung-ōng:	ခေါင်းအုံး
Pilot,	yā:-khyoang-ma-lieng	ရှေးချောင်မာလိန်
Pimple,	a-hpoo	အဖူး
<i>Ditto</i> , to break out,	a-hpoo-pouk-the	အဖူးပေါက်သည့်
Pincers,	hnyat	ဗြတ်
Pinch, v.	tshiet-the, hnyat-the	ဆိတ်သည်, ဗြပ်သည်
<i>Ditto</i> , n.	a-tshiet	အဆိတ်

Pine away, be poor,	píen-the	ပိန်သည်
Pine, or fir-tree,	hten:-yoo:	ထင်းရှူး
Pine-apple,	na-nat-thee:	နာနတ်သီး
Pious, to be,	a-kyo:-sha:-the	အကျိုးရှားသည်
Pipe, tube for liquids to pass through,	pywon	ပွန်
<i>Ditto</i> , for smoking tobac-	tshā:-dan	ဆေးတံ
<i>Ditto</i> , bowl of,	[co, tshā:-o	ဆေးခို
<i>Ditto</i> , stem of,	tshā:-dan	ဆေးတံ
<i>Ditto</i> , mouth-piece,	a-lípya:-khwai	အဖြားခွဲ
Pistol,	myeen:-thā-nat-kha-lā	မြင်းလှေပုတ်လေး
Pit,	tweng:	တွင်း
Pith,	a-ka	အကာ
Pity, v.	tha-na:-the	သနားသည်

Pity, n.	a-tha-na:	အသနား
Place, n.	a-yat	ဆရာ
<i>Ditto</i> , of a thing, or where any thing is,	she-ya-a-yat	ရှိရာဆရာ
<i>Ditto</i> , v.	[ther, hta:-the	ထားသည်
<i>Ditto</i> , v. one upon ano-	htat-the	ထပ်သည်
<i>Ditto</i> , in a row, or series,	tsee-tseen-the	စီစဉ်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsee-tsee-hta:-the	စီစီထားသည်
Placenta, after-birth,	thwā-ieng	သွေးအိမ်
Plain, level ground,	ta-leng:-pyeen	တလင်းပြင်
<i>Ditto</i> , to be easy, intelli-	lway-the	ကွယ်သည်
Plaintiff,	[gible, ta-ra:-lo	တရားလို
<i>Ditto</i> , and defendent, in-		
<i>changeably</i> ,	ta-ra:-twā-bet	တရားရဲတွဲသက်

Plaister, n.	en-ga-dā	အင်္ဂါတ
<i>Ditto</i> , of clay,	tha-rwot	သစ္စတ်
Plait, braid,	kyeet-the	ကျစ်သည်
Plane, carpenter's tool,	yawā-baū	ရွှေပေါ်
<i>Ditto</i> , v.	yawā-the	ရွှေသည်
Planet,	gyo	ဂြိုဟ်
Plank,	sheen-pyeen	ရှည်ပျဉ်
<i>Ditto</i> ,	pyeen-bya:	ပျဉ်ပျား
Plant, n.	a-peng	အပင်
<i>Ditto</i> , v.	tsoik-the, pyo:-the	စိုက်သည်, ပျိုးသည်
Plantain, fruit,	hnget-pyau-thee:	ငှက်ပျောသီး
Plate, n.	po-gan-bya:	ပုဂံပျား
Play, v.	ka-tsa:-the	ကစားသည်
Playfully, adv.	ka-loo-ka-lai	ကလွဲကလဲ

BURMAN VOCABULARY.

Plea,

Plead,

Pleader,

Pleasant, to be,

Pleased with, to be,

Ditto, gratified, to be,

Pledge, earnest,

Ditto, pawn, mortgage, a-poung-a-hnan*Ditto*, give a pawn,

Plenteous, to be,

Pleurisy,

Plough, n.

Pluck, gather fruit,

shā-nā-tsa-ga:

shā-nā-pyau-the

shā-nā

tha-ya-the

hneet-thet-the

aa-ya-the

tsay-an

poung-hnan-the

mya:-the, pau-the

lā-ta-kyeng

htay

tshwot-the

lo-the, lo-yet-the

ရှေ့ရောက်ကား

ရှေ့ရောက်ပြာသည်

ရှေ့ရောက်

သယံသည်

နှစ်သက်သည်

အာရသည်

စရန်

အပေါင်အနှံ

ပေါင်နှံ

များသည်, လိုသည်

လေတကျင်

ထယ်

ဆွတ်သည်

လှသည်, လှကပ်သည်

Plunge, in water,	<i>hneet-the, hnyōk-the</i>	နှစ်သည်, ဖြစ်သည်
Pocket, or fold in the		
waist-cloth,	<i>kha:poik</i>	ခါးပိုက်
Pod, with contents,	<i>pai-bhee:</i>	ပဲဘီး
<i>Ditto</i> , merely,	<i>pai-khwon</i>	ပဲခွံ
Poetry,	<i>leng-ka</i>	လင်ကာ
Point, sharp end,	<i>a-khywon</i>	အချွံ
Pointed, to make,	<i>khywon-the</i>	ချွံသည်
Point at, show,	<i>hnwon-the</i>	ညွှန်သည်
Poison, n.	<i>a-tshiet</i>	အဆိပ်
Pole,	<i>dōk-shae</i>	ဒုပ်ရှည်
Polish, v.	<i>tshā-kyau-the</i>	ဆေးကြောသည်
Polite, civil, to be,	<i>yeen-the</i>	ယဉ်သည်
Pond, lake,	<i>eng:, oing</i>	အင်း, အိုင်

Poor, to be,	tsheng:-yai-the	ဆင်းရဲသည်
Porch,	ieng-oo:	ဆိပ်ခို:
Porcupine,	hpyoo	မြ
<i>Ditto</i> , quill of,	hpyoo-tsoo	မြချ
Pore,	a-mwā-myeet	အမွှေမြစ်
Pork,	wet-tha:	ဝက်သား
Porpoise,	leng-poing	လင်ပိုင်
Porter, bearer,	htan:-tha-ma:	တမ်းသွား
Portion,	wā-tso, a-hpö	ဝေစု, အမျှ
Possess,	poing-the	ပိုင်သည်
<i>Ditto</i> ,	poing-htoik-the	ပိုင်ထိုက်သည်
<i>Ditto</i> , as a spirit,	hpan:-tsa:-the	ဗမ်းစားသည်
Possession, property,	poing-net	ပိုင်နက်
<i>Post</i> ,	toing	ထိုင်

Posterity,	a-myo:-a-hnway	ဆမျိုးဆန္ဒယ့်
Postpone,	tshoing:-the	ဆိုင်သည်
Pot,	o:	အိုး
<i>Ditto</i> , having a spout,	ka-ra:	ကရား
Potato,	ka-tswon:-myeet	ကစွန်းမြစ်
Potter,	o:-hpo-thoo-gyee:	အိုးပိုသူကြီး
Pound, beat,	htoung-the	ထောင်သည်
Pour,	loung:-the	လောင်းသည်
<i>Ditto</i> ,	thwōn:-loung:-the	သွန်းလောင်းသည်
Powder, (gun)	yan	ရန်
<i>Ditto</i> , of any kind, dust, hmōn.		မြှံ
<i>Ditto</i> , used by the women for rubbing the face,	tha-nat-ka-hmōn.	သရုပ်ကာမြှံ
Power,	ta-go:	တံခိုး

Power, strength, virtue, gōng-that-te

ဂုဏ်သတ္တိ

Ditto, bodily strength, aa:

အား

Ditto, of life and death,

to have,

dha:-poing-the

စားပိုင်သည်

Powerful, to be,

tswōn:-hnoing-the

စွမ်းရှိသည်

Ditto, strong, vigorous to aa:-she-the

အာရှိသည်

Pox, small, [be, kyōuk-pouk-na

ကျောက်ပေါက်နာ

Ditto, to be an irruption kyōuk-pouk-the

ကျောက်ပေါက်သည်

Practice, custom, [of, htōn-tsan

ထုံးစံ

Practicable, to be,

hpyeet-koung:-the

ဖြစ်ကောင်းသည်

Ditto,

hpyeet-hnoing-the

ဖြစ်နိုင်သည်

Practise, v.

kyeng:-the

ကျင့်သည်

Ditto, to promote any

tshouk-tee-the

ဆောင်တည်သည်

Praise, v.	khyee:-mwön:-the	ချီးမွမ်းသည်
<i>Ditto</i> , n.	a-khyee:-a-mwön:	အချီးအမွမ်း
Prawn, shrimp,	po-tswon	ပုစွန်
Pray, v.	tsho-toung:-the	ဆုတောင်းသည်
Prayer,	pa-hta-na	ပဌာနာ
Preach,	ta-ya:-hau-the	တရားဟောသည်
Precede, go before,	shā:-ga-thwa:-the	ရှေးကသွားသည်
Precedent, rule, produc- ed as authority,	kouk-tan:	ကောက်တမ်း
Precipice,	kan:-pa-tsouk	ကမ်းပါးစောက်
Precept,	o-pa-dā-tha.	ဥပဒေသ
<i>Ditto</i> ,	a-tshom-a-ma	အဆုန်အမ
Predestinate,	shā-ga-khan,-hta:-the	ရှေ့ကခန့်ထားသည်
Predict,	shā-ga-pyau-the	ရှေ့ကပြောသည်

Prefer, as an object of

affection, [sense, tha-k^hyeet-the

Ditto, as an object of tha-k^hyoik-the

Pregnant, to be, hnōk-poik-the

Ditto, to be large, won:-kyee:-the

Ditto, to be, applied to

animals, dzee:-she-the

Prepare, pyeen-the

Ditto, pyeen-tsheng,-the

Ditto, to put things in

readiness, a-theng,-hta:-the

Presence, htan, tshee, shā

Ditto, before one's face, myet-hmouk

Ditto, to be here, thee-hma-she-the

သာချစ်သည်

သာကြိုက်သည်

နှစ်လိုက်သည်

ဝမ်းကြီးသည်

စီးရှိသည်

ပြင်သည်

ပြင်ဆင်သည်

စာသင့်ထားသည်

ထံ၊ ဆီ၊ ရှု

မျက်မှောက်

သည်မှာရှိသည်

Present,	she-the	ရှိသည်
Present, gift,	let-tshoung	လက်ဆောင်
<i>Ditto</i> , to give a, to a		
King, &c.	ts/et-the	ဆက်သည်
Preserve, saye,	kay-ma-the	ကယ်မသည်
<i>Ditto</i> , as meat, &c.	tsien:-the	စိမ်းသည်
Preside,	ök-the	ဆုပ်သည်
Press, bear upon,	hniet-the	နှိတ်သည်
<i>Ditto</i> , as with a weight,	pe-the	ပိသည်
<i>Ditto</i> , to crowd around,	won:-yan-the	ဝန်းချသည်
Pretend,	a-paū-pya-the	အပေါ်ပြသည်
Prevail, overcome,	hnoing-the, oung-the	ရှိုင်သည်, အောင်သည်
Prevent,	mycet-ta:-the	မြစ်တားသည်
<i>Ditto</i> ,	tshec:-ta:-the	ဆီးတားသည်

Previous, former, adj.

and n.

a-shā:

အရှေး

Previously, formerly, is expressed by prefixing *ma*, မ, and affixing *kheng* ခင် or *hnee* ြ် to the verb used, as *ma-thwa:kheng*, မသွားခင်, before or previous to going.

Price,

a-hpo:

အဖိုး

Prick,

hto:-the

ထိုးသည်

Prickly-pear tree,

sha:-zoung-beng

ရှားခြောက်စင်

Pride,

ma-na, maan

မာန, မာန်

Priest,

hpōn:-gyee:

သုန်းကြီး

Prince,

tha:-daū

သားတော်

Princess,

tha-dō-tha-mee:

သမီးသို့

Principle, root,

a-mycet

အမြစ်

~~Sentiment~~

a-yoo-wa-da

အယူဝါဒ

Print, v.	pöng-hniet-the	ပုံနှိတ်သည်
Printer,	pöng-hniet-tha-ma:	ပုံနှိတ်သွား
Printing apparatus,	pöng-hniet-ta-tsha:	ပုံနှိတ်တံဆာ
Prison,	htoung	ထောင်
<i>Ditto</i> ,	hloung-ieng.	ထောင်အိမ်
Prisoner, one in prison, <i>htoung-tha:</i>		ထောင်သား
<i>Ditto</i> , one not at liberty, <i>khyök-thoo.</i>		ချုပ်သူ
<i>Ditto</i> , of war,	let-ya	လက်ရ
Privately,	tiek-tiek.	ထိတ်ထိတ်
Privilege,	a-k/hweng,	အခွင့်
Probably, is expressed by affixing <i>koung:-the</i> , ကောင်းသည်, to the verb used as <i>she-koung:-the</i> , ရှိကောင်းသည်, it probably is..		
Proboscis,	hna-moung	နှာမောင်း
Proceed from, issue,	htwet-the	ထွက်သည်

Proclaim,

Procrastinate,

Procure,

Produce,

Ditto, bear fruit,

Profession, trade,

Profit, advantage,

Ditto, gain,

Profound, to be,

Progressively, by degrees, a-tshan:-tshan

Project, v.

Projection,

Prolong,

kywā:-kyañ-the

hnwai-the

ya-the

htók-hpau-the

thee:-the

a-tat

a-kyo:, kyā:-dzoo:

a-myat

net-nai-the

ngoo-the

a-ngoo

kya-the, hnwai-the

yau-hnau-the

ကျေးကျေးသည်

နွဲ့သည်

ရသည်

ထုတ်ဖော်သည်

သီးသည်

ဓာတ်

အကျိုး, ကျေးဇူး

အမြတ်

ခုတ်နုသည်

အဆန်းဆန်း

ငှသည်

အငှ

ကြသည်, နွဲ့သည်

ရောနှောသည်

Promise, n.	ga-te-tsa-ga:	ဂတိစကား
<i>Ditto</i> ,	ga-te-theet-tsa	ဂတိသစ္စာ
Promontory,	a-ngoo, a-hnwnon	ဆူ, ဆဉ္ဇွန်
Promote, exalt,	hmyouk-the	မြှောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	khyec-hmyouk-the	ချီးမြှောက်သည်
<i>Ditto</i> , to promote any cause,	tshouk-tee-the	ဆောက်သည်သည်
Pronounce,	an-the	အံသည်
Proof,	thet-thā	သက်သေ
<i>Ditto</i> , illustration,	pya-yōk	ပြဟုတ်
Prop, n.	a-touk	အတောက်
<i>Ditto</i> , v.	touk-the	တောက်သည်
Propagate,	tshouk-the	ဆောက်သည်
Proper, to be,	taū-the, theng _{kk} -the	တော်သည်, သင့်သည်

Property,	poing-net	ပိုင်နက်
Propitiate,	hpyā-the	ဖြေသည်
Proportion, part,	a-hpō.	ဆမ့်
Prospect,	myeen-tsa-ya	မြင်စရာ
Prosperity, honour, riches, &c.	tsee-tsieng	စည်းစိမ်
Prostitute,	mien-ma-shweng	မိမ္မိရှင်
Prostrate, to be,	pyat-wōt-the	ပျက်ဝတ်သည်
Protect,	let-kan-the	လက်ခံသည်
Protection,	a-hmee, a-yiek-kho	ဆုဒ္ဓိ, ဆရိတ်ခို
Protocol,	shā-daū-yā:	ရှုတော်ရေး
Protract, delay,	tshoing-the	ဆိုင်းသည်
Protuberance,	a-hpoo:	ဆူး
Protrude, baughty, to be,	htoung-hlwa:-the	ထောင်ရွာသည်

Prove,	[up, thet-thā-shet-he	သက်သေရှိသည်
Provide, collect and lay thieng:-hta-the		သိမ်းထားသည်
Province,	kha-yoing	ခရိုင်
Provisions, food, &c.	tsa-riek	စရိတ်
Provoke, seek to quarrel, yan-sha-the		ရန်ရှာသည်
<i>Ditto</i> , excite,	toik-twön-the	တိုက်ထွန်သည်
Provost,	goung:-meng:	ခေါင်းမင်း
Prow,	oo:-hpya:	ဦးဈာ:
Prudence,	tha-de	သတိ
Pry, investigate, v.	tseet-the	စစ်သည်
<i>Ditto</i> , look narrowly into, khyoung:-kyee,-the		ချောင်းကြည့်သည်
Puberty, age of,	a-yaway	အရွယ်
Public, manifest, to be,	hten-sha:-the	ထင်ရှားသည်
Publish,	kyaū-the	ကျော်သည်

Pucker, as the lips,	tswā-the	စုစွသည်
Pull,	tshwai-the	ဆွသည်
Pulpit,	dam-ma-tha-na	ဓမ္မဿ
Pulverize,	khyā-the, gnyet-the	ချေသည်, ညှက်သည်
Pump,	pywon-dan	ပြွန်ဘ
Pumpkin,	hpa-yōn-thee	ဖရုံသီး
Pumplenoos,	kywai-kau-thee	ကျွဲခကာသီး
Punch, n.	tsoo: tsō	စူး, စို
Punish, discipline,	tshōm-ma-the	ဆဒ္ဒသည်
Punishment, judgment,	daan	ဒါဏ်
<i>Ditto</i> , judicial,	ra-dza-wot	ရာဇဝတ်
Puppet,	yeet-meng, yōk-kha-lā	ရစ်မင်, ရုပ်ခလေး
Purchase, buy,	way-the	ဝယ်သည်
<i>Ditto</i> , ransom as a slave,	yawā-the	ရွေးသည်

Pure, clear as water, to be,	kyee-the	ကြည်သည်
<i>Ditto</i> , clean, to be,	tseng-the	စင်သည်
<i>Ditto</i> ,	than-sheng-the	သန့်ရှင်းသည်
Purge, v.	won:-thet-the	ဝမ်းသက်သည်
<i>Ditto</i> , n. a purgative,	won:-hnök-tshā:	ဝမ်းနှုတ်ဆေး
Purpose, to have a, to intend,	ya-way-hmat-the	ရွယ်မှတ်သည်
Purse,	kha:-poik-iek	ခါးပိုက်ဆိတ်
Pursue,	loik-the	လိုက်သည်
Pus,	pyee	ပျဉ်
Push,	hto:-the, twön-the	ထိုးသည်, တွန်းသည်
Put,	hta:-the	ထားသည်
Put, or cast down,	khya-the, khya-hta:-the	ချသည်, ချထားသည်
Put upon,	ten-hta:-the	တင်ထားသည်

Put into,	htai-the	ထည့်သည်
<i>Ditto</i> ,	thweng:-hta:-the	သွင်းထားသည်
<i>Ditto</i> , as an ingredient,	khat-the	ခတ်သည်
Put on as clothes, &c.	tswot-the	စွပ်သည်
Put off, as <i>ditto</i> ,	khywot-the	ချွတ်သည်
Putrid, to be,	pök-the, pök-tsat-the	ပုပ်သည်, ဝပ်စပ်သည်

Q.

Quadrant,	nä-toing	ရနုတိုင်
Quail, a bird,	ngön:	ငှက်
Quake, with fear,	khyouk-khya:-the	ချောက်ချားသည်
Quality, good attribute,	gön-kyā:-dzoo:	ဂုဏ်ကျေးဇူး
Quarrel, v.	yan-twā-the	ရန်စွဲသည်
	khoik-yan	မျိုက်ရန်

Quarter, n.	a-tsiet	အဝိတ်
Queen,	me-hpo-ra:	မိဘုရား
<i>Ditto</i> , chief or first,	nan:-ma-daū	နန်းမတော်
Quench, as fire,	that-the	သတ်သည်
Question, n.	a-mā:	အမေး
Quick, to be,	myan-the	မြန်သည်
Quickly, adv.	myan-myan	မြန်မြန်
Quicksilver,	pa-da:	ပဒး
Quiet, to be,	ngieng:-the	ငြိမ်သည်
Quill,	a-toung	အတောင်
Quiver, shake,	hlök-the	လှုပ်သည်
<i>Ditto</i> , n. bunch of arrows,	mya:-kyee-touk	မြားကျည်တောက်
<i>Ditto</i> ,	toung,	တောင့်

R.

Rabbit, hare,	yõn	ယုန်
Radish,	mõn-la	မုလာ
Rag,	a-wot-tsok	အဝတ်စုတ်
<i>Ditto</i> ,	po-tsho -gyan:	ပုဆိုးကျန်း
Rage,	a-myet, dau-tha	အမျှက်, ဒေါသ
Ragged, to be,	tsok-the	စုတ်သည်
Rain, n.	mo:-yawa-khyen:	မိုးရပ်ရွာခင်း
<i>Ditto</i> , v.	mo:-yawa-the	မိုးရပ်ရွာသည်
<i>Ditto</i> ,	mo-kyā the	မိုးရပ်ကျသည်
<i>Ditto</i> ,	mo-thet-the	မိုးရပ်သက်သည်
<i>Ditto</i> , to beat in or against, as rain,	mo:-pet-the	မိုးရပ်သက်သည်
Rain-drop,	mo: pouk	မိုးရပ်လက်

BURMAN VOCABULARY.

297

Rain-bow,	thet-toung	သက်တောင်
<i>Ditto</i> ,	thet-tan	သက်တန်
Raise, lift up,	<i>hmyeng</i> .-the	မြင့်သည်
<i>Ditto</i> , exalt, elevate,	<i>hmyouk</i> .-the	မြှောက်တည်
<i>Ditto</i> , to be elevated,	<i>myouk</i> .-the	မြှောက်သည်
Rake, n.	<i>htwōn</i>	ထွန်
<i>Ditto</i> , v.	<i>htwōn-khyeet</i> .-the	ထွန်ခြစ်သည်
Rammer, of any kind,	<i>hto:-dan:</i>	ထိုးတန်း
Ramtoory,	<i>yōn-ba-dā-thee:</i>	ရုံပတော့:
Rank, as meat to be, &c.	<i>hngouk-hnyee</i> .-the	ငြိုက်ညှိသည်
Ransom, v.	<i>yawā:-the</i>	ခွေးသည်
Rap, v.	<i>khouk</i> .-the	ခေါက်သည်
Rapid, to be,	<i>myan</i> .-the	မြန်သက်
Rapidly,	<i>myan-m</i> .-	

Rare, thin, as liquid, to kye:-the

ကျည်းသည်

Rat, [be, kywet

ကြွက်

Ratan, kyien-lön:

ကြိမ်လုံး

Rather, adv. of preference, is expressed by prefixing *tha*, သာ, to the verb used, as *tha-khyeet-the*, သာချစ်သည်, he loves in preference, or loves more; but when used as comparative, to qualify another adverb, it is expressed by *khat*, ခပ်, prefixed to the adverb, as, *khat-tsho:-tsho:*, ခပ်ဆိုးသိုး, rather wickedly, *khat-to-do*, ခပ်တိုတို, rather shortly.

Rational being, that-ta-wa

သတ္တဝါ

Ravenous, to be, koik-tat-the

ကိုက်တတ်ဆွတ်

Raw, to be, tsien-the

စိန်သည်

Raw-flesh, tha:-tsien

သားစိန်

"Raw hand," loo-tsien

လူစိန်

Ray of light, young-khyee

ရောင်ခြည်

Razor,	theng-dón:	သင်တံး
Reach,	h-mee-the	ရှိသည်
<i>Ditto</i> , moving near to,	kat-the	ကပ်သည်
Read, audibly,	hpat-the	ဖတ်သည်
<i>Ditto</i> , peruse,	tsa-kyee-the	စာကြည့်သည်
<i>Ditto</i> , as a religious book		
publicly,	hpat-yawöt-the	ဖတ်ရှုတ်သည်
<i>Ditto</i> , as a scholar,	an-the	အသည်
Ready, to be, to put		
things in a fit state of		
arrangement,	a-theng-hta-the	အသင့်ထားသည်
<i>Ditto</i> , to prepare a thing		[the
for use,	pyeen-the, pyeen-tsheng	ပြင်သည်, ပြင်ဆင်သည်
Realize,	myet-hmouk-pyo-the	မျက်မှောက်ပြုသည်

BURMAN VOCABULARY.

Reap,

Reason, intellect,

Ditto, cause,

Rebel, v.

Rebellious, disobedient,

to be,

Rebus,

Receive,

Reckon, calculate,

Recollect,

Ditto, to have a fond re-

collection for,

Recommendation,

yiek-the

gnyan

a-kyoung:

pön-gan-the

thoung-gyan-the

tsa-ga:-lieng

yoo-the, khan-yoo-the

twet-the, yā-twet-the

hmat-the, tha-de-ya-the

oung:-mā-the

kyā:-dzoo:-tsa-ga:

nvā-pha

ရိတ်သည်

ညွှာက်

အကြောင်း

ပျက်သည်

သောင်ကျန်သည်

စကားလိမ်

ယူသည်, ခံယူသည်

ထွက်သည်, ရေထွက်

မှတ်သည်, သတိရသည်

အောင်းရမည်

ကျေးဇူးစကား

ပြေသည်

Reconciled, to be,	tse-tsai-the	စုစပ်သည်
Reconnoitre,	keng:-tsan:-the	ကင်းစမ်းသည်
<i>Ditto</i> ,	keng:-hto:-the	ကင်းထိုးသွင်း
Record, n.	tsa-yeng:	စာရင်း
Recumbent, to be,	lae:-the	လည်းသည်
<i>Ditto</i> ,	lae:-lyoung:-the	လည်းလျောင်းသည်
Red, to be,	nee:-the	နီသည်
Redeem,	yawā:-the	ရွေးသည်
Reduce,	shau:-the	ရှေ့သည်
Reduced, to be,	yau:-the	ရော့သည်
Reed,	kyo-beng	ကျပ်
Refuge,	hmee-kho-tsa-ya	မြှိုစရာ
<i>Ditto</i> , to take refuge in, hmee-kho-the		မြှိုသည်
Refuge, to take refuge in, a-hmee-pyo-the		အမြှိုသည်

BURMAN VOCABULARY.

Refrain,

Ditto,

Refuse, reject,

Ditto,

Refute,

Regard, v.

Ditto, love,

Ditto, be attached to a

thing,

Ditto, to refrain from
doing a thing out ofrespect, or regard to
another's feelings,

oung-the

khyök-tes-the

hpai-the

hpai-shai-the

khyā-pa-the

ngai-kwet-the

hneet-thet-the

hneet-myau-the

aa-na-the

tat

ဆောင်သည်

ချုပ်တည်သည့်

မည်

မရှာသည်

ချေပသည်

ဝဲတွက်သည်

နှစ်သက်သည်

နှစ်မြို့သည်

ဆားနာသည်

တပ်

BURMAN VOCABULARY.

Register,	tsa-yeng:, amat-tsa	စာရင်း, မှတ်စာ
<i>Ditto</i> , of evidence,	ts/heng-khyā	ဆင်ခြေ
Regret, n.	noung-ta	နောက်တ
<i>Ditto</i> , v.	noung-ta-ya-the	နောက်တလည်
Regular, even, to be,	gnyee-the	ညီသည်
<i>Ditto</i> , in a row, to be,	tsee-the	စီသည်
Reign, n.	let-htet	လက်ထက်
<i>Ditto</i> , v.	meng-pyo-the	မင်ပြီသည်
<i>Ditto</i> ,	a-tso:-ya-the	ဆိုးလည်
Reins,	k/ha	ခါး
Reject,	pay-sha:-the	ပယ်ရှာသည်
<i>Ditto</i> ,	swon:-pyeet-the	စွန့်ပြစ်သည်
Rejoice,	won:-myouk-the	ဝမ်းမြောက်သည်
Relate,	pyan-kya:-the	လေ့

Relation, kindred,

a-tshwā-a-myo:

Relative to, concerning, gyoung.

hlwot-the, khywot-the

Release, v.

hpyā-the

Ditto, untie,

khyan:-tha

Relief, ease,

kay-ma-the

Relieve, save,

ba-tha, tha-tha-na

Religion,

kat-that-the

Reluctant, to be,

yōng-the

Rely, trust in,

a-hmee-pyo-the

Ditto, depend upon,

nā-the

Remain, continue,

nā-yeet-the, kyan-the

Ditto, as a residue,

a-kyan

Remainder,

hmat-the

Remark.

အလွှာအမျိုး

ကြောင့်

စွတ်သည်, ချွတ်ဆည်

မြေသည်

ချင်းသာ

ကယ်သောသည်

ဘာသာ, သာသနာ

ကတ်သတ်သည်

ရုံသည်

အကြံပြုသည်

နေသည်

နေရပ်သည်, ကျန်

အကျန်

မှတ်သည်

Remark,	<i>hman:-hta:-the</i>	မှန်းထားသည်
Remember,	<i>hmat-the</i>	မှတ်သည်
<i>Ditto</i> , with affection,	<i>oung:-mā-the</i>	အောင်ရမည်
Remit,	<i>tsā-loik-the</i>	စေလိုက်သည်
Remote, to be,	<i>wā:-the</i>	ဝေးသည်
Remove,	<i>pyoung:-the</i>	ပြောင်းသည်
<i>Ditto</i> , push or shove aside, <i>shwā-the</i>		ရွှေသည်
Rend,	<i>tshok-the</i>	ဆုတ်သည်
Repair,	<i>pyeen-the</i>	ပြင်သည်
Repay,	<i>tshat-the</i>	ဆပ်သည်
Repeat, speak again,	<i>tsho-pyan-the</i>	ဆိုပြန်သည်
<i>Ditto</i> , rehearse,	<i>tha-ra-tshay-the</i>	သရဆပ်သည်
Repeatedly,	<i>a-kha-kha</i>	အခါခါ
Repent,	<i>noung-ta-ya-the</i>	နောင်တရသည်

Repentance,

Reply, v.

Ditto, n.

Report, n.

Representative,

Reprimand,

Request, v.

Ditto, n. a desire,

Rescue,

Resemble,

Resent,

Ditto, resent an insinua-

Reside,

nounge-ta

payn-pyau-the

a-pyā, tsa-ga-ton,

a-pyau-tsa-ga:

ko-za:

tshōm-ma-the

hma:-loik-the

a-lo, tshan-da

kay-ma-the

too-the

[tion, yan-ton-pyo-the

tsa-ga:-tau-the

nā-the, tee-na-the

nā-ya

နောင်တ

ပြန်ပြောသည့်

အဖြေ, စကားတို့

အပြောစကား

ကိုယ်စား

ဆုသည်

မှားယွင်းမှုတို့

အလို, ဆန္ဒ

ကယ်သော

တူသည်

ရန်ကုန်သည့်

စကားတော့သည့်

နေသည်, တည်နေသည်

နေရာ

Residue,	a-kyan	ဆကျန်
Resign,	a-ya-tswon-the	အရလွန်သည်
Resin,	eng-twai	ဆင်သွေ
Resist,	myeet-ta:-the	ဖြစ်ထားသည်
Resolute,	kyan-the	ကြံ့သည်
<i>Ditto</i> ,	tsiet-khoing-the	စိတ်ချလှသည်
<i>Ditto</i> ,	yai-the	ရဲသည်
Resolve, determine,	tha-bau-khya-the	သဘောချသည်
Resound,	a-than-lai-the	အသံလဲသည်
Respect, v.	yo-thā-the	ရှိလှသည်
<i>Ditto</i> , n.	a-yo-a-thā	အရှိအလှ
Respectful, to be, to feel		
restraint,	aa:-na-the	အားနာသည်
Respire,	shoo-the	ရှူသည်

Rest, v.	ngieng-thet-the	ငြိမ်သက်သည်
Restlessly,	ko-ta-kywa-kywa	ကိုယ်တကြွကြွ
Restore,	pyan-pā:-the	ပြန်ပေးသည်
Restrain,	khyök-the	ရုပ်သည်
<i>Ditto</i> ,	khyök-tae-the	ရုပ်တည့်သည်
<i>Ditto</i> , as passion, &c.	oung-the, thae:-khan-the	အောင်သည်, သည်းခံသည်
<i>Ditto</i> , stop, arrest the course of,	tshay-the	စပ်သည်
Restraint, to feel, as in the presence of a su- perior,	aa:-na-the	အားနာသည်
Retain, keep, lay up,	thieng:-hta:-the	သိမ်းထားသည်
Retaliate,	a-tong-pyo-the	ဆန္ဒပြသည်
Retaliate, in anger,	yan-tong-the	ရန်သူသည်

Retire,	tshök-the, yök-the	ဆုတ်သည်, ယုတ်သည်
Retreat,	tshök-thwa:-the	ဆုတ်သွားသည်
Return, and come,	pyan-la-the	ပြန်လာသည်
<i>Ditto</i> , give back,	pyan-pā:-the	ပြန်လေးသည်
Revealed, to be,	pweng.-leng:-the	ငွင်းလင်းသည်
Revelation, (divine)	bya-diek	ဗျာဒိတ်
<i>Ditto</i> , to receive a,	bya-diek-ya-the	ဗျာဒိတ်ရသည်
Revengeful, to be,	mōng:-hta:-the	မျှားထားသည်
Revenue, (land)	a-khwon-daū	အခွန်တော်
<i>Ditto</i> , (sea)	a-kouk-daū	အကောက်တော်
Revere,	yo-thā-the	ရှိသသည်
Revile,	kai-yai-the	ကဲရဲသည်
<i>Ditto</i> ,	tshai-the	ဆဲသည်
Reward,	a-kyo:	အကျိုး

Reward, bestowed by a

superior,

tsho

ဆ

Rheumatism,

doo-la-na:

ဒူးလာနား

Rhinoceros,

kyan-goung

ကျီကောင်

Rhinoceros-bird,

ouk-khyeng

အောက်ချင်

Ribs,

nan-yo

နဂို

Rice,

tshan

ဆဲ

Ditto, paddy,

tsa-ba:

စပါး

Ditto, boiled,

hta-meng

ထမင်း

Ditto, broken,

tsha-gwai

ဆဲကွဲ

Ditto, half-cleaned,

tshan-lön:-de

ဆဲယုံထိ

Riches, grandeur,

tsee:-tsien

စည်းစိမ်

Rich man,

ya-tat-thoo

ရတာသူတ်

Riddle,

tsa-ga:-lieng

စကားလိန့်

Ride,	tsee:-the, tsee:-nen-the	စီးသည့်, စီးနိုင်သည့်
Ridge of a house,	a-htet-khoung-lyouk	အထက်ခေါင်ယောက်
Ridicule, v.	pyet-yae-the	ပျက်ရယ်သည့်
Right, to be,	hman-the, hōk-the	မှန်သည်, ယုတ်သည်
<i>Ditto</i> , "to hit right,"	a-khyet-kya-the	အချက်ကျသည်
Right, (not left)	let-ya	လက်ျာ
<i>Ditto</i> hand,	let-ya-let	လက်ျာလက်
<i>Ditto</i> side,	let-ya-bet	လက်ျာဘက်
Righteousness,	dam-ma-wot	ဓမ္မဝတ်
Rind of fruit,	a-khwon	အခွံနီ
Ring,	khwā:, a-kweng:	စွန်း, အကွင်း
<i>Ditto</i> for the finger,	let-tswot	လက်စွပ်
<i>Ditto</i> ,	let-khyoung-kweng:	လက်ခြောင်ကွန်း
Ring-worm,	pwā	လှ

Ripe, mellow, to be,	<i>hmai</i> -the	မှည့်သည်
<i>Ditto</i> ,	[soft, <i>yen</i>]-the	ရင့်သည်
<i>Ditto</i> , to be very ripe,	<i>pyaū</i> -the	မြှော်သည်
Rise,	<i>hta</i> -the	တသည်
<i>Ditto</i> , ascend,	<i>htet</i> -the	တက်သည်
Risk, v.	<i>tswon</i> - <i>tsa</i> :-the	စွန့်စားသည်
River,	<i>myeet</i>	မြစ်
Road,	<i>lan</i> :	လမ်း
<i>Ditto</i> , corner of,	<i>lan</i> :- <i>khwa</i>	လမ်းခွ
Roar,	<i>twon</i> -the	ထွန်သည်
Roast,	[fire, <i>keng</i> -the	ကင်သည်
<i>Ditto</i> , by putting into the	<i>hpök</i> -the	ဖုတ်သည်
Rob, plunder,	<i>lo</i> -the	ရသည်
<i>Ditto</i> , as a robber,	<i>dha</i> :- <i>mya</i> - <i>toik</i> -the	ခေးမြတိုက်သည်

BURMAN VOCABULARY.

313

Robber,	dha:-mya	သေးမြ
Robe,	en-gyee:-kha:-twön.	အင်ဂျီးခါးတွန်
Rock,	kyouk	ကျောက်
Rocket,	mee:-tset, kha-reet	မီးစက်, ခရုတ်
Rod,	dök-kha-jā	ဒုတ်ခလံ
Ditto, ratan,	kyieng-lön:	ကျိမ်လုံး
Rogue,	loo-tsho:	လူဆိုး
Roll, as waves,	khön-the	ချန်သည်
Ditto, over and over,	lieng. the	လိမ်သည်
Ditto, as paper, cloth, &c. liek-the	tsa-khwā, tsa-liek	လိပ်သည်
Ditto, written roll, n.	boing:-lön:	စာခွေ, စာလိပ်
Ditto, of cotton for spin.	[ning, mo:	မျိုးလုံး
Roof,	yieng-mo:	မျိုး
Ditto, of a house,		

Roof, ridge,	<i>khoun-g-hpön</i>	ခေါင်ရံ
Room,	<i>a-khan, k/yan:</i>	ခခပ်, ချမ်း
Root, n.	<i>a-myeet</i>	ခမြစ်
<i>Ditto</i> , principle,	<i>moo-la</i>	မူလ
<i>Ditto</i> , v. to root up,	<i>pet-the, too:-the</i>	ပက်သည်, ထူးသည်
Rope,	<i>kyo:</i>	ကြိုး
Rose-tree,	<i>hnen:-tshee-peng</i>	နှင်းဆီပင်
<i>Ditto</i> , flower,	<i>hnen:-tshee-pweng.</i>	နှင်းဆီပွင့်
<i>Ditto</i> , water,	<i>hnen:-yā</i>	နှင်းရည်
Rot, decay,	<i>tshwā:-the</i>	ဆွေးသည်
Rough, to be,	<i>kyan:-the</i>	ကြမ်းသည်
Round, to be,	<i>lön:-the</i>	လုံးသည်
Rouse, excite,	<i>hno:-tshaū-the</i>	နှိုးဆော်သည်
<i>Ditto</i> , instigate,	<i>toik-twon-the</i>	ထိုက်ထွန်သည်

Row, n.	tan:	တန်း
<i>Ditto</i> , v. to place in a,	tan:-tsee-the	တန်းစီသည်
<i>Ditto</i> ,	tsee-tsee-hta:-the	စီစီထားသည်
Row, as a boat,	tet-khat-the	တက်ခတ်သည်
Royal, affixed to words expressive of royal property,	dan	တော်
Rub, v.	pwöt-the, tōik-the	ပွတ်သည်, တိုက်သည်
<i>Ditto</i> , wear as by friction,	pwōn:-the	ခွန်းသည်
<i>Ditto</i> , whet, sharpen,	thwā:-the	လွှဲသည်
Ruby,	pat-ta-mya-nee	ပတ္တမြာနီ
<i>Ditto</i> ,	kyouk-nee	ကျောက်နီ
Rudder,	tet-ma	တက်မ
Rude, to be,	tsau-ga:-the	စော်ကားသည်

BURMAN VOCABULARY.

ide, unpolished, wild, yoin:-the
 uin, destroy

Ditto, to fall to pieces,

Ruins,

Rule, govern,

Ditto,

Ditto, precept,

Rules, an instrument to

draw lines,

Ditto, ruling line,

Run,

Ditto, flow as water,

hpyet-the

pyo-the

a-pyo-a-pyet

a-tso:-ya-the

ök-the

nee:, o-pa-dā-tha

myeen:-dan

myeen:-kyo:

pyā:-the

tsee:-the

khyā:

tet-the

ခိုင်းသည်

မျက်သည်

ပြိုသည်

ဆပြိုချက်

ဆိုးရသည်

စုတ်သည်

ရည်း, ပြုဒေသ

မျည်းထ

မျည်းကြီး

မြည်းသည်

စီးသည်

ချေး

ချေးတက်သည်

S.

Sacrifice, n.	yeed-po-dzaū	ရန်ပုဒ္ဓိ
Sad, to be,	hnyo-ngay-the	ညိုငယ်သည်
Saddle,	kön:-nee:	ကုန်းနီး
Safe, to be, not to be in a state of concern,	tso:-yieng-tsa-ya-ma-she	စိုးရိမ်စရာမရှိ
Saffron,	tha-nwen	သခွင်
Sail, n.	toing-yawet	ထိုင်ခွက်
Ditto,	a-yawet	ခွက်
Ditto, v. as a ship,	hlweng-thwa:-the	ထွင့်သွားသည်
Saint,	thoo-dau-koung:	သူတော်ကောင်
Sake, for the sake of, be- cause of, (affix)	gyoung.	ကြောင့်
Sal-ammonia,	dza-wet-tha	ဇွက်သ

Salt,

Ditto, to be,

Salt-petre,

Salvation,

Salute,

Same, alike, adv.

Sample,

Sand,

Sandal,

Ditto,

Sandal-tree,

Sap,

Sapphire,

tsha:

ngan-the

yan-tsien

kay-ma-khyen:

hnök-tshet-the

a-too-doo

tsan, bhan:

thai

bhe-nat

khyā-tat

ka-ra-met

theet-peng-yā

nee-la

kha:-tsee:

ဆာ:

ငန်သည့်

ရန်မိန်

ကယ်မခြင်း

နှုတ်ဆက်သည့်

ဆာတူ

စီ, ဘန်း

သဲ

ထိနတ်

ရေတပ်

ကရမက်

သစ်ပင်ရေ

နီလာ

ခါးစည်း

Satiate,	yeet-wa-the	ရစ်သည်
Satisfied with, pleased		
with, to be,	aa:-ya-the	ဆားရသည်
Ditto,	[ing, kneet-thet-the	နှစ်သက်သည်
Ditto, satisfied with eat-	woon:-wa-the	ဝမ်းဝသည်
Saturn, (planet)	tsa-nā	စနေ
Sauce,	hen:-lya	ဟင်းလျာ
Saucer,	ouk-khan-po-gan	ဆောက်ခံပုကံ
Saucy, impudent, to be,	tsaū-ga-the	စော်ကာသည်
Savage, fierce, to be,	kyan:-kyök-the	ကျမ်းကြပ်သည်
Save,	kay-ma-the	ကယ်မသည်
Ditto,	[be, kay-ten-the	ကယ်တင်သည်
Saving, parsimonious, to	khyoo-khya-the	ချူချာသည်
Ditto,	tsā:-nai-the	စေးနဲသည်

Saw, (an instrument)

Ditto, to saw, v.

Say,

Saying, word,

Scab, to form a,

Scale, escalade,

Scales, balances,

Ditto, small,

Ditto, large,

Scales, lamina,

Scalp,

Scar,

Scarce, to be,

hlwa

hlwa-toik-the

tsho-the, pyau-the

tsa-ga:

khyet-the, hpā:-the

tet-the

khyin-gweng

kap-pay

ya-dzoo

a-kyā:

o-khoung:-yā

a-na-yawöt

sha:-the

moung:-the

ဣာ

ဣာထိုက်သည်

ဆိုသည်, ပြောသည်

စကား

ချက်သည်, လေးသည်

တက်သည်

ချိန်ခွင်

ကတ်ပယ် or ကပ္ပယ်

ရခူ

အကျေး

ပြက္ခာင်းရေ

အနာရွတ်

ရှားသည်

မောင်းသည်

Scarf,	ta-bet	တာဘက်
Scatter,	kyai-hpyan.-the	ကြိမ်းသည်
Scattered, adv.	hpa-yo-hpa-yai	မရှိဘဲ
<i>Ditto</i> , be dispersed as an assembly,	hpa-yo-hpa-yai-kwai-the	မရှိဘဲရဲကွဲသည်
<i>Ditto</i> , as dust,	lweng-the	တွင်းသည်
Scent,	a-nan	အနံ့
School,	tsa:-theng-ya	စားသင်ရုံ
Science,	a-tat-pe-gnya	အထက်ပညာ
Scissors,	kat-kyee, hnyat	ကတ်ကျည်, ညှက်
Scoff,	kai-yai-the	ကဲရဲသည်
Scold,	ngouk-the	ငေါက်သည်
<i>Ditto</i> , to be a scold,	knök-thee:-kounge:-the	နှုတ်သီးကောင်းသည်
Scorch,	hmyoik-the	မြှိုက်သည်

Scorn, v.	mön:-the	မှ်းသည်
Scorpion,	keng:-po-tswon	ကင်ပုစွန်
Scour,	hpwöt-the, tshā-the	ဇွတ်သည်, ဆေးသည်
Scourge, v.	yoik-hnet-the	ရိုက်နှက်သည်
Scowl,	myet-tse-hto:-kyee-the	မျက်စိထိုးကျညှိသည်
Scrape,	khyeet-the	ခြစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	yet-the	ရက်သည်
Scratch,	khyeet-the	ခြစ်သည်
<i>Ditto</i> , to prevent itching, hpyouk-the		ဈောက်သည်
<i>Ditto</i> , with finger nails, kök-the, khyet-the		ကုတ်သည်, ချက်သည်
Scream,	aū-the	ဆော်သည်
Screen, n.	ka	ကာ
<i>Ditto</i> , v.	ka-the	တာသည်
Screw, n.	wet-oo	ဝက်ဆူ

Scribe,	tsa-yā:	စာရေး
Scriptures, (holy)	kyan-tsa	ကျမ်းစာ
Scrotum,	lee:-o	ထီးဦး
Scrupulous, to be,	tsā-pwot-the	ရဲစွတ်သည်
Scrutinize,	tseet-the, tseet-kyau-the	စစ်သည်, စစ်ကြပ်သည်
Scuff, v.	a-shat-toik-the	ဆရှပ်တိုက်သည်
Sculpture, carved work,	yök-hto	ရုပ်တု
<i>Ditto</i> , to carve,	hto-the	တုသည်
<i>Ditto</i> , a carver,	yök-hto-tha-ma:	ရုပ်တုသွား
Scum,	a-hmyok	ဆမြှတ်
Sea,	peng-lay	ပင်လယ်
Sea-shore,	peng-lay-na:	ပင်လယ်နား
Seal, n.	ta-tshiet	တံဆိပ်
<i>Ditto</i> ,	pön-hniet-ta-tshiet	ပုံနှိပ်တံဆိပ်

Seal, v.	ta-tshiet-khat-the	ထဆိတ်ခတ်သည်
Sealing wax,	khyik	ချိတ်
Seam, in a garment,	khyök-yo, a-tsat	ချပ်မိုး, အစပ်
Search,	sha-the	ရှာသည်
Season,	o-to, ka-lă	ဦးထု, ကာလ
<i>Ditto</i> , rainy,	mo:-ka-lă, mo:-o-to	မိုးဇာ:ကာလ, မိုးဦးထု
<i>Ditto</i> , cold,	tshoung-ka-lă	ဆောင်းကာလ
<i>Ditto</i> ,	tshoung-o-to	ဆောင်းဦးထု
<i>Ditto</i> , warm,	nwā:-ka-lă, nwā:-o-to	နွေးကာလ, နွေးဦးထု
Seat,	toing-bō, toing-ya	တိုင်မိုး, တိုင်ရံ
Secluded, to be,	pon:-the	ပုံးသည်
Secret, to be,	shyo-whet-the	ထိုးဂှက်သည်
Secretly,	tiek-tiek	တိတ်တိတ်
Secretary,	tsa-yā	စာရေး

Section, of a book,	khan, tsa-htwai	ခက်, စာထွဲ
Secunny,	tet-ma-koing	တက်မကိုင်
Secure, by binding,	kyat-tsee-the	ကြပ်စည်းသည်
<i>Ditto</i> , by shutting up,	khyōk-the	ချုပ်သည်
Security,	aa-ma-khan	အာမခံ
Sediment,	a-hneet	အနှစ်
Seduce,	hpya:-young-the	လှားယောင်သည်
See,	myeen-thō	မြင်သည်
<i>Ditto</i> , look at,	kyee-the, kyee-shō-the	ကြည့်သည်, ကြည့်ရှုသည်
Seeing, sense of,	myet-tse-aa-yōn	မျက်စိအာရုံ
<i>Ditto</i> ,	tsek-kō-ya-tā-na	စက္ကလတန
Seed,	a-tsā	အစေ့
<i>Ditto</i> , genital,	ka-ma-yā	ကာမဓူ
<i>Ditto</i> , (vulgar)	tsouk-tsee:	စောက်စီး

Seek,	sha-the	ရှာသည်
Seive,	tsha-ga	ဆကာ
Seize, hold,	koing-the	ကိုင်သည်
<i>Ditto</i> , catch,	hpan-the, hpan:-tshee-	ဖမ်းသည်, ဖမ်းဆီးသည်
Select, choose,	yawā:-the [the	ရွေးသည်
<i>Ditto</i> ,	yawā:-kouk-the	ရွေးကောက်သည်
Self one's self,	ko	ကိုယ်
Self-important, to be,	young-yan:-the	ရောင်ရမ်းသည်
Selfishness,	ko-bō-tha	ကိုယ်ဗိုသာ
Self-possession, to have,		
to remain unmoved,	tee-kyee-the	တည်ကြည်သည်
Sell,	young-the	ရောင်းသည်
Semen, see Seed.		
<i>Semblance</i> ,	oa-to	ဓာတု

Senate,	hlwot-tha-beng	ဗွတ်သာင်
Send,	tsā-loik-the	စေလိုက်သည်
<i>Ditto</i> ,	hlwot-the	ဗွတ်သည်
Senna leaves,	pwā:-koing:-yawet	ငွေ့ကိုင်းရွက်
Sensation,	wā-da-nek-khan-da	ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
Sense, wisdom,	gnyan	ညဉာဏ်
Sensual, to be,	ka-ya-myoo:-htoo:-the	ကာယမြူးထူသည်
<i>Ditto</i> , lascivious, to be, <i>Ditto</i>		<i>Ditto</i>
Sentence, paragraph,	a-poik	အပိုက်
<i>Ditto</i> , legal, to pass,	tsee-yeng-the	စီရင်သည်
Sentiment,	tha-bau	သဘော
Sentinel,	keng:, keng:-tsoung,	ကင်း, ကင်းစောင့်
Separate,	kwa-the	ကွာသည်
Sepulchre,	then:-gyoing:	သင်းမြိုင်း

Serang,	<i>kha-la-thee-khoung</i>	ခလာထီခေါင်
Sergeant,	<i>a-kyat</i>	အကြပ်
Serpent,	<i>mrwā</i>	မရြ
Series, to place in a,	<i>tsee-tsee-hta:-the</i>	စီစီထားသည်
Servant,	<i>a-tsā-khan</i>	အစေခံ
<i>Ditto</i> ,	<i>let-pa-tsā</i>	လက်ပါစေ
Serve,	<i>lōk-kywā-the</i>	လုပ်ကြွသည်
Sesame-tree,	<i>hnan-beng</i>	နှံပင်
<i>Ditto</i> , oil of,	<i>hnan-tshee</i>	နှံဆီ
Set, as a post, plant,	<i>tsoik-the</i>	စိုက်သည်
<i>Ditto</i> , erect a pillar,	<i>tee-htoung-the</i>	တည်ထောင်သည်
Set, appoint a time,	<i>khying:-khyet-the</i>	ချိန်းချက်သည်
Settle, as any affair or <i>account</i> ,	<i>pyā-the</i>	ပြေသည်

Settle, determine, resolve, <i>tha-bau-khya-the</i>	သဘောချသည်
<i>Ditto</i> , as sediment, <i>a-neet-kya-the</i>	အနစ်ကျသည်
Settlings, <i>a-neet</i>	အနစ်
Sever, cut asunder, <i>hpyat-the</i>	ဖြတ်သည်
Severally, <i>a-thee:-a-thee:</i>	အသီးအသီး
Severe, to be, <i>khet-htan:-the</i>	ခက်ထန်သည်
Severely, strictly, <i>kyat-kyat</i>	ကြပ်ကြပ်
Sew, v. <i>khyök-the</i>	ချုပ်သည်
Shade, v. <i>a-yiek-hpyan:-the</i>	အရိတ်ဖျန်းသည်
<i>Ditto</i> , n. shadow, <i>a-yiek</i>	အရိတ်
Shake, quiver, tremble, <i>hlök-the</i>	လှုပ်သည်
Shake off or out, with the hand, <i>kha:-the</i>	ခါးသည်
Shallow, to be, <i>tieng-the</i>	တိမ်သည်

Shame,	a-shet	အရှက်
Shape, figure, appear-	a-yök-a-wa	အချပ်အဝါ
<i>Ditto</i> , [ance,	tha-dan	သဘာဝန်
Share, portion,	a-hpö	အဖို့
Shark,	nga:-man	ငါးမန်
Sharp, as a knife, &c.	htet-the	ထက်သည်
<i>Ditto</i> , as intellect,	gnyan-htet-myet-the	ညွှာဏ်ထက်မြက်သည်
Shave,	yiek-the	ရိတ်သည်
Shawl,	ta-bet	တပက်
She, he, or it,	thoo	သူ
Sheaf,	hloing:	လှိုင်
Shears,	kat-kyee	ကတ်ကျည်
<i>Ditto</i> ,	hnyat	ညွတ်
<i>Sheath, n.</i>	dha:-ieng	သေးအိမ်

Sheath, v.	ḍha:thwot-the	စားသွတ်သည်
Shed, hovel,	ten-kök	တင်ကုပ်
<i>Ditto</i> , v. as a tree its leaves,	kywā-the	ကြွေ
<i>Ditto</i> , to divest as a snake its skin,	tswon-the	စွန်သည်
Sheep,	tho:	သိုး
Sheet, bed-covering,	iek-ya-kheng	ခိတ်ရာခင်
<i>Ditto</i> , of paper,	tsek-ko-ta-khyat	စက္ကူတချပ်
Shelf,	hta:-ya	ထားရာ
Shell, of fruit,	a-khwon.	အခွန်
<i>Ditto</i> , in Conchology,	kywā	ကြွေ
Shelter, n.	hmec-kho	မိခို
<i>Ditto</i> , v.	kho-the, kho-nā-the	ခိုသည်, ခိုနေသည်

Shepherd,	tho:-kyoung	သိုးကြောင်
Sheriff,	htoung-hmoo	သောင်မှူး
Shin-bone,	gnyo-kyee:	ညိုကျည်း
Shield,	doing, hlwa:	ခိုင်, ဖွား
Shine,	touk-the	တောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	htwön-the	ထွန်သည်
Ship,	them-bau	သင်္ဘော
Shirt,	ka-me-dza:	ကာမိဌား
Shiveringly,	khoik-khoik	ခိုက်ခိုက်
Shoe,	khyā-nen	ခြေခင်
<i>Ditto</i> , Burman,	be-nat	ဘိနပ်
Shoot,	pycet-the	ပြစ်သည်
Shop,	tshoing	ဆိုင်
<i>Short, to be,</i>	to-the	လျော့သည်

Short, not tall,	[be, nieng.-the	နိမ့်သည်
Shortened, curtailed, to	yau.-the, ts ^h ök-yök-the	ရော့သည်, ဆုတ်ယုတ်သည့်
Shot, for a fowling piece, dza-yiek		ဒရိုက် or စရိုက်
<i>Ditto</i> , musket, cannon,	kyee-ze	ကျည်ဇု
Shoulder,	pa-khôn:	ပခုံး
<i>Ditto</i> , blade,	pa-khôn:-tshet	ပခုံးဆက်
Shout,	aū-heet-the	အော်ဟစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	heet-kyau-the	ဟစ်ကျော်သည်
Shove, push,	twön-the, to:-the	တွန်သည်, တိုးသည်
<i>Ditto</i> , push aside,	shwä-the	ရှုသည်
<i>Ditto</i> , in and out,	lo:-the	လှိုသည်
Show,	pya-the, hnwon-the	ပြသည်, ညွှန်သည်
<i>Ditto</i> ,	hpaū-pya-the	ဖော်ပြသည်
Shrimp,	po-tswon	ပုစွန်

Shrink,	yǒn-the, kyǒn-the	ယုံသည်, ကျုံသည်
<i>Ditto</i> , shrivel,	shǒn-the	ရှုံ့သည်
Shrub, bush,	ya-kǒn, ya-koing	ရကုန်, ရကိုင်
<i>Ditto</i> , collection of,	khyǒn	မြို့
Shun,	shoung-the	ရှောင်သည်
Shut,	piek-the	ပိတ်သည်
Shut up, confine,	khyǒk-the	ချုပ်သည်
<i>Ditto</i> , [clouds,	hloung-the	ထောင်သည်
<i>Ditto</i> , as the sky with	mo:-khyǒk-the	မိုးဗားချုပ်သည်
<i>Ditto</i> , as a flower bud, or		
to hold in the mouth,	ngǒn-the	ငုံသည်
Shuttle,	lwon	လွန်
Sick, to be,	[be, na-the	နာသည်
<i>Ditto</i> , at the stomach, to an-ghyen-the		ဆန့်ချင်သည်

Sick,	yen-poo-the	ရင်ပူသည်
Sickle,	ta-zeen	တဒြည်
Sickly, to appear,	pyau.-the	ပျော့သည်
Side,	[ture, bet	ဘက်
<i>Ditto</i> , of any living crea-	nan	န
<i>Ditto</i> , right,	let-ya-bet	လက်ျာဘက်
<i>Ditto</i> , left,	let-wai-bet	လက်ဝဲဘက်
Sieve,	tsha-ga	ဆကာ
Sift,	tsha-ga-hnen.-khyā-the	ဆကာနှင်ချသည်
<i>Ditto</i> , (figuratively) to		
examine,	tseet-the	စစ်သည်
“To sift one,” by using		
indirect language,	tsa-ga:-way-the	စကားဝယ်သည်
Sigh, v,	shoo-the	ရှူသည်

Sight, reach of the eye

sight,

myet-tse-khyā

မျက်စိခြေ

Ditto, to be removed

out of,

myet-tse-kway-the

မျက်စိကွယ်သည်

Ditto, end or termina-

tion of,

myet-tse-ta-tshōn:

မျက်စိတဆုံး

Ditto, sense, object of,

myet-tse-aa-yōn

မျက်စိအာရုံ

Sign, omen,

ne-miek, let-ka-na

နိမိတ်, လက္ခဏာ

Sign, of the zodiac,

ya-thee

ရာသီ

Aries,

miek-tha

မိက်သ

Taurus,

pyoik-tha

ပြိုက်သ

Gemini,

mā-dhōn

မေဇော်

Cancer,

ka-ra-kat

ကရကတ်

Leo,

thien

ထိင်

Sign, virgo,	<i>ku-gnya</i>	ကညာ
Libra,	<i>htoo</i>	ထူ
Scorpio,	<i>pyoik-tsa</i>	ပြိုက်စ
Sagittarius,	<i>dha-no</i>	ဓနု
Capricornus,	<i>ma-ka-ya</i>	မကာရ
Aquarius,	<i>kön</i>	ကိ
Pisces,	<i>mien</i>	မိန်
Signature,	<i>let-hmat</i>	လက်မှတ်
Signify, mean, as an interpretation,	<i>tsho-lo-the</i>	ဆိုလိုသည်
Signification,	<i>a-net</i>	အနက်
Silence, to put to, by argument,	<i>tsa-ga:-go-piek-ta:-the</i>	စကားကိုပိတ်ထားသည်
Silent, to be,	<i>tiek-tshiet-the</i>	တိတ်ဆိတ်သည်

Silent, to remain still,	tiek-tiek-nā:-the	တိတ်ဆိတ်နေသည်
Silently,	tiek-tiek	ထိတ်ထိတ်
Silk, thread,	po:-khyee	ပိုးချည်
<i>Ditto</i> , cloth,	po:-po-tsho	ပိုးပုဆိုး
Silly, to be,	hnan:-the, thwot-the	နှမ်းသည်, သွပ်သည်
Silver,	ngwā	ရင
Silver-smith,	pa-dieng	ပဒိမ်
Simile,	o-pa-ma, pon	ဥပမာ, ပုံ
Sin,	a-pyeet, do-za-yoik	အပြစ်, ဒုစရိုက်
Sincere, cordial, to be,	kyee-gnyo-the	ကြည်ညိုသဖြင့်
Sinew,	a-kyau, a-kyau-ma	အကြော, အကြောမ
Sing,	thee-khyen:-tsho-the	သီချင်းဆိုသည်
<i>Ditto</i> , to sing together,	a-than-pyoing-tsho-the	အသံပြိုင်ဆိုသဖြင့်
<i>Singing, vocal music,</i>	thee-khyen:-a-than	သီချင်းအသံ

Singe, scorch,	myoik-the	မြိုက်သည်
Sink, v.	neet-the, myök-the	ချစ်သည်, မြိုက်သည်
<i>Ditto</i> , to cause to sink,	hneet-the, hmyök-the	နှစ်သည်, မြိုက်သည်
Sir, my lord,	kheng-bo-ya:	ခင်ဘုရား
Sister,	hna-ma	နှမ
<i>Ditto</i> , elder,	eet-ma	အစ်မ
<i>Ditto</i> , younger,	gnyee-ma	ညှိမ
Sit,	toing-nā-the	ထိုင်နေသည်
Size, measurement,	a-toing:	အတိုင်း
<i>Ditto</i> ,	pa-ma-na	ပမာဏ
Skein, of thread,	khyee-kheng	ချည်ခင်
Skeleton,	a-yök	အရုပ်
Skill,	a-tat-a-tswon	အတတ်အစွမ်း
Skillful, to be,	tat-the	တတ်သည်

Skillful, cunning,

Skin, of animals,

Ditto, v.*Ditto*, n. of fruit,*Ditto*, v.

Skirt,

Skull,

Sky,

Slack, to be,

Ditto,

Slander, v.

Ditto,

Slanting, to be,

Slap, v.

lieng-ma-the

a-yā, tha:-yā

tha:-yā-khywot-the

a-khwon

hnwen-the

a-tswon

ok-goung-khwon

mo:

khyoung-the

yau-the

gön:-toik-the

gön:-khyau-the

tsoung:-the

pök-the

လိမ္မာသည်

အရေ, သားရေ

သားရေချွတ်သည်

အခွန်

နှစ်သည်

အစွန်

ဥက္ကောင်းခွံ

မိုးဗ်း

ချောင်သည်

ရေသည်

ဂုံးထိုက်သည်

ဂုံးချောသည်

စောင်းသည်

ပုတ်သည်

Slap, as the arms by way

of challenge,

ma-lan:-pouk-khat-the

မလမ်းပေါက်ဆတ်သည်

Slate, n.

kyouk-theng-pōn

ကျောက်သင်္ဃ

Slave,

kywon

ကျွန်

Sleek, smooth, to be,

khyau-the

ချောသည်

Sleep, v.

iek-the

အိတ်သည်

Ditto,

iek-pyaū-the

အိတ်ပြေသည်

Ditto, (honorific)

tset-dau-moo-the

စက်တော်သူသည်

Sleepy, to be,

iek-khyen-the

အိတ်ချင်သည်

Slender, to be,

tseen:-the

စည်းသည်

Slice, to cut in slices,

hlwa-hlee-the

စွာစိုသည်

Ditto,

hnwā:-the

စွဲသည်

Slide,

shyau-the

ရွှေသည်

Slim, see Slender.

Slime,	yā-hnye	ရေညှိ
<i>Ditto</i> , mucus,	a-khywai	အရူး
Sling, any thing suspen- ded in order to bear a weight,	tshoing	ဆိုင်း
<i>Ditto</i> , for hurling stones, louk-hlwai:		လောက်လွှဲ:
Slip,	khyau-the	ချောသည်
Slippery, to be,	<i>Ditto</i>	<i>Ditto</i>
Sloping, to be,	shoing:-the	မှိုင်းသည်
Slow, to be,	hmyen:-the	မျှင်းသည်
<i>Ditto</i> ,	hnā:-the	နှေးသည်
Slowly, moderately,	pyā-byā	ဖြေဖြေ
Small, to be,	ngay-the	ငယ်သည်
<i>Small</i> , adj. or n.	a-kha-lā	အခလေ

Smart, pungent, to be,	tsat-the	စပ်သည်
Smell, v.	nan:-the	နမ်းသည်
<i>Ditto</i> , scent,	a-nan:	အနမ်း
<i>Ditto</i> , sense of smelling,	na-khoung-aa-yõn	နခေါင်အာရုံ
Smelt, or melt as any	kyo-the	ကြိုသည်
Smile,	[metal, pyõn:-the	ပြုံးသည်
Smite,	pök-khat-the	ပုတ်ခတ်သည်
Smoke, n.	mee:-kho:, a-kho:	မီးခိုး, အခိုး
Smooth, to be,	khyau-the	ချောသည်
Snail,	kha-yo-myet-pyai	ခရုမျက်ပွဲ
Snake,	mrwā	မြွေ
Snarl, growl,	hien-the, hak-the	ဟိန်သည်, ဟဲသည်
<i>Ditto</i> ,	hõn:-the	ဗျံ့သည်
Snap, with the finger,	let-pyeet-the	လက်ပြစ်သည်

Snatch,	tōk-tshwai-the	ထုတ်ဖွဲသည်
Sneeze,	khyā-the	ချေသည်
<i>Ditto</i> ,	khyā-tshat-the	ချေဆတ်
Snore,	houk-the	ဟောက်သည်
Snot, mucus of the nose, <i>hnat</i>		နှုတ်
Snout,	hna-khoung	နှုခေါင်
Snuff, v. as a candle,	mee:-hnyat-the	မီးညှတ်သည်
Snuffers,	mee:-hnyat	မီးညှတ်
So, thus,	hto-a-too, thō-moo	ထိုအထူ, ထိုမျှ
Soak,	yā-tsien:-hta:-the	ရေစိမ်းထားသည်
Soap,	tshap-pya	ဆပ်ပျာ
Soar,	vai-pyan-the	စံပြန်သည်
Sob,	shoik-the	ရွက်သည်
<i>Socket, for a pillar,</i>	pa-wōt	ပါဝတ်

BURMAN VOCABULARY.

Socket, of the eye,	myet-tse-ieng	မျက်စိခွံ
Society,	a-theng.	အသင်း
Soft, to be,	no-the	နှာညှပ်
<i>Ditto</i> , as pulp,	pyau-the	ပျော့သည်
<i>Ditto</i> , as any metal,	<i>Ditto</i>	<i>Ditto</i>
Softly, not loudly,	to:-do:	တိုးတိုး
Soiled, to be,	hmā:-the	မြှေးသည်
Solder, v.	tshaū-the	ဆော်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsā:-tshaū-the	စေးဆော်သည်
<i>Ditto</i> , n.	ga-hā	ဂဟ
Soldier,	tseet-thae	စစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	khyā-thae-thoo-yai	မြေသည်သူရဲ
<i>Ditto</i> ,	let-net-koing	ထက်နက်ကိုင်း
Sole, of the foot,	khyā-hpa-wa:	

Solid, heavy, to be,	lā-the	လေးသည့်
Solidity, substance, op- posed to pith or soft- ness,	a-hneet	အနှစ်
Some,	a-khyo, ta-khyo	အချို့, တချို့
Some one person,	ta-zōn-ta-youk	တစ်စုံတယောက်
Some one thing,	ta-zōn-ta-kho	တစ်ခုတခု
Sometimes,	ta-kha-ta-lee	တခါတလည်
Son,	tha:	သား
Song,	thee-khyeng:	သီချင်း
Soon,	a-thau	အလွန်
Soot,	kyat-kho, hmeng	ကျွတ်ချိုး, မြင့်
Soothe,	pyā-the	ငြိမ့်သည့်
Soothsayer,	ne-miek-hpat-tsaka-ya	နိမိတ်ဖတ်ဆရာ

Sorcerer,	tsōn:, nat-tsōn:	စိုး, ခတ်စိုး
Sore, to be,	na-the [the	နာသည်
Sorrowful, to be,	hneet-lōn:-ma-tha-she-	နှစ်လုံးသေကြသည်
<i>Ditto</i> ,	won:-nee:-the	ဝမ်းနည်းသည်
Sort, kind,	a-myo:	အမျိုး
Soul,	we-gnyeen	ဝိညာဉ်
Sound,	a-than	အသံ
<i>Ditto</i> , v. to measure the		
depth of water,	yā-tsan:-the	ရေခင်းသည်
Soup,	tha-pywon	သားပြွန်
Sour, to be,	khyeen-the	ချဉ်သည်
Sourness,	a-khyeen	အချဉ်
South,	toung	တောင်
South-east,	a-shā-toung	အရှေ့တောင်

South-west,	a-nouk-toung	အနောက်တောင်
Sovereign,	ā-tsee-reet	ဇေယျာဓိ
Sow, as seed, [tween, kyai-the		ကြွယ်
Space, or opening be-a- ^k ya:		အကြား
<i>Ditto</i> , vacuity,	la-ha	လဟာ
<i>Ditto</i> ,	aa-ka-tha	အာကာသ
Spade,	ta-yaweng	တချွင်
Span, n.	a-htwa	အထွာ
Spare, or leave,	k/yan-the	ချန်သည်
Sparrow,	t ^s a-hnget	စာငှက်
Spasm,	a-k/lyee.	အချဉ်
Speak,	pyau-the, t ^{sh} o-the	ပြောသည်, ဆိုသည်
<i>Ditto</i> , (honorific)	mien ^o -daū-moo-the	မိန့်တော်မူသည်
<i>Spear</i> ,	hlan	ထွန်

BURMAN VOCABULARY.

349

Specimen,	b/lan, tsan	ဘန်, တ်
Spectacles,	myet-hman	မျက်မှန်
Speech,	tsa-ga:	စကား
Spend or use,	thōn-the	သုံးသည်
Spider,	peng-koo	ပင့်ကူ
Spill, (designedly)	thwon-the	သွန်သည်
Ditto, (accidentally)	hpiek-the	မိတ်သည့်
Spin,	weng-the	ဝင့်သည်
Spindle,	weng-yo	ဝင့်ရိုး
Spindle, of thread,	khjee-weng.	ချဉ်ဝင့်
Spire, steeple,	pyat-thad	ပြာသဒ်
Spirally, to rise,	thwon:-thway-the	သွန်းသွယ်သည်
Spirit,	nan-we-gnyeen	နံဝိညာဉ်
Spit, v.	htwā:-the	

Spittle,	tsa-htwā:	စထွေး
Spitting-pot,	htwā:-eng	ထွေးဆင်
Spit, an iron instrument, ta-zō		တံစွီ
Splendour,	a-young	ဆရာဝင်
Split,	khwai-the	ခွဲသည်
Split, to be,	kwai-the	ကွဲသည်
Spoke, radius of a wheel, a-kan,		ဆက်နံ
Spoil, destroy,	hpyet-the	ဖျက်သည်
<i>Ditto</i> , plunder, v.	lo-yet-the	လုရက်သည်
Spot, stain,	a-tset, a-pouk	အစက်, အပေါက်
<i>Ditto</i> , to make a,	tset-the	စက်သည်
Spotted, to be,	pouk-kya:-the	ပေါက်ကျားသည်
Sponge,	tsök-tsa-ya	စုတ်စရာ
<i>Spout</i> ,	pywon	ပြွန်

BURMAN VOCABULARY.

354

Spoon,	dzwon	စွန်
Spouse,	kheng-bwōn:	ခင်ပွန်း
<i>Ditto</i> ,	icng-htoung-bet	အိမ်ထောင်ဘက်
Spread, as a cloth,	kheng-the	ခင်သည်
<i>Ditto</i> , expand,	hpyan _o -the	ဖြန့်သည်
<i>Ditto</i> , out or open,	hlan-the	လွှန်သည်
<i>Ditto</i> , as an umbrella or mo:-the	tsan:-yā-htwet	မျိုးသည်
Spring of water, [roof, yā-tsan:	hpyan:-the	ရေစမ်း
<i>Ditto</i> ,	yā-hpyan:-the	စမ်းရေထွက်
Sprinkle,	a-gnwon _o	ဖျန်းသည်
<i>Ditto</i> , with water,	a-hnyouk	ရေဖျန်းသည်
Sprout, n.	hnyouk-the	အညွန့်
<i>Ditto</i> ,		အညွက်
<i>Ditto</i> , v.		

Spy, n.	ta-shyo	တံရှီ
<i>Ditto</i> , one sent to an ene- my's camp,	keng:-tsan:, keng:-hto:	ကင်းစမ်း, ကင်းထိုး
<i>Ditto</i> , v.	keng:-tsan:-the	ကင်းစမ်းသည်
<i>Ditto</i> ,	keng:-hto:-the	ကင်းထိုးသည်
Square, n.	lā:-htoung.	လေးထောင့်
Squat, v.	poung-htoung-the	ပေါင်ထောင်သည်
<i>Ditto</i> , to sit down,	toing-the	ထိုင်သည်
Squeeze,	hnyeet-the	ညှစ်သည်
<i>Ditto</i> , embrace,	hpet-the, poik-the	ဖက်သည်, ဝိုက်သည်
Squint, with one eye,	myet-tse-tswā-the	မျက်စိစွသည်
Squirrel,	shen.	ရှင်
Squirt,	pywot-the	ပြွတ်သည်
Slab,	to:-the	တုံးသည်

Stable,	dzoung, ten:-kōk	ရှောင်, တင်းကုတ်
Staff,	toung-wā:, toung-mwā	တောင်ဝေး, တောင်ရွေး
Stage, scaffold,	pya-tseng, len-tseng	ပြောင်, စင်စင်
<i>Ditto</i> , resting place,	tsa-gan	စခမ်
Stagger,	moo:-thwa:-the	မူးသွားသည်
Stain, v.	tswon:-the	စွန်းသည်
Stairs,	hlā-ga:, tsoung:-tan	လျှောက်ခန်း, စောင်းတန်း
Stake, driven into the ground,	tan-theng:	တံသင်း
Stale, to be,	oo-the	အူသည်
Stallion,	myeen:-la:	မြင်းလား
Stammer,	ts/won_-the	ဆွန်သည်
<i>Ditto</i> ,	tsa-ga:-hteet-the	စကားစပ်သည်
Stamp, n.	ta-tshiet	တံဆိပ်

Stamp, ၵ.

Stand, stop,

Ditto, uprightly,

Ditto,

Stanza,

Star,

Ditto, north-star,

Starboard, to put helm tet-ma-khoing-the

Start, through fear,

Starve,

State, being,

Stature,

ta-tshiet-khat-the

yat-the, yat-nā-the

mat-the

mat-tat-nā-the

ga-hta

kay, nek-kat

[to, dhon-won

lan-the, htiék-lan-the

ngat-nā-the

a-hpyeet

a-yat

nā-the

တိဆိတ်ခတ်သည့်
ရပ်သည်, ရပ်နေသည့်

မတ်သည့်

မတ်တတ်နေသည့်

ဂါထာ

ကယ်, နေ့ကတ်

ဓူဝ

တက်မိုင်းသည့်

လန်သည်, ထိတ်

ငတ်နေသည့်

အမြစ်

အရပ်

နေသည့်

ကိုယ်စား

Steadily, uniformly,	ta-yā-yā:	တရားရား
Steady, firm, to be,	khoing:-the	ရှိင်းသည်
<i>Ditto</i> , to one's purpose,	tee-kyee-the	တည်ကြည်သည်
Steal,	[to be, kho:-the	ချိုးသည်
Steam,	a-ngwā	အငွေ့
Stedfast, see Steady.		
Steel,	thān-mā-ne	သံမဏိ
Steel-yard,	tseen:-khying	စည်းချိန်
Steep, soak,	[pice, tsieng-the	စိမ်သည်
<i>Ditto</i> , as a bank or preci-	tsouk-the	စောက်သည်
<i>Ditto</i> , a precipice, decli-		
vity, n.	kam:-pa:-tsouk	ကမ်းပါးစောက်
Steeple,	pyat-thad	ဌာသင်္ဃိ
Step, v.	lan:-the	လမ်းသည်

Step over,	kyaū-the	ကျော်သည်
<i>Ditto</i> , n.	ta-hpa-wa:-pyan	တမဝါးမြန်
Stern, of a vessel,	pai	ပဲ
<i>Ditto</i> , severe, to be,	khet-tan:-the	ခက်တန်းသည်
<i>Ditto</i> ,	kyan:-tan:-the	ကြမ်းတန်သည်
<i>Ditto</i> , to cast a stern glance of the eye,	myet-tse-tsoung:-hto:-the	မျက်စိစောင်းထိုးသည်
Stew, v.	kyet-pyōk-the	ကြက်ပြုတ်သည်
Stick, rod,	dōk	ဒုတ်
<i>Ditto</i> , v. to adhere,	kat-the	ကပ်သည်
<i>Ditto</i> up or out,	ngoo-the, ngouk-the	ငူသည်, ဝေါက်သည်
<i>Ditto</i> , to be adhesive,	tsā:-the	စေးသည်
<i>Ditto</i> ,	neet-pyeet-the	နစ်မြစ်သည်
	ten:-the, kheing:-the	တင်းသည်, ခိုင်းသည်

Stiff, to be,	khoing:-ma-the	ခိုင်မာသည်
Stifle,	mwön:-the	မွန်းသည်
Still, not noisy, to be,	tick-tshiet-the	တိတ်ဆိတ်သည်
<i>Ditto</i> , quiet, calm, to be,	ngyieng-thet-the	ငြိမ်သက်သည်
<i>Ditto</i> , yet, until now,		
(affixed to verbs)	thā:	သး
Stimulate,	hno:-tshaū:-the	နှိုးဆော်သည်
Sting, n.	a-mye:-yo	အမြီးရို
<i>Ditto</i> , v.	tök-the	တုတ်သည်
Stingy, to be,	won:-tö-the	ဝမ်းတိုသည်
Stink, v.	pök-the	ဝုတ်သည်
Stir, move,	hlök-the	လှုပ်သည်
<i>Ditto</i> , round and round,	hmwā-the	ဝှေ့သည်
<i>Ditto</i> , stir up, agitate,	hnouk-the	ရှောက်သည်

BURMAN VOCABULARY.

358 ;

Stirrup,

nen:-khwet

Stitch, n.

khyök-yo

Stock, in trade, [neck, ngwā-yeng:

Ditto, worn round the lee-bengt-tsee:

Stockade of posts or

tat, theet-tat

plank,

Ditto, of posts and em-

bankments,

myā-ga-dök

Stocks,

htiek

Ditto, to confine in,

htiek-khat-hta:the

Stomach, breast,

yen-ghweng

Ditto, the internal part,

soo-noo

Ditto, sickness of the,

au-ga-lee

kvouk, kyouk-khai

ခင်းခွက်

ချပ်ရိုး

ခွက်ရိုး

လည်ပင်းစည်း

တပ်, သစ်တပ်

မြေကထုတ်

တိတ်

မိတ်ခတ်တားသည့်

ရင်ခွင်

ချွန်

ဆက်ဂီထီ

ကျောက်, ကျောက်ခဲ

Stone, of which pencils

are made,

kan-khoo

ကန်ခူ

Ditto, the gravel, a stop-

page of urine,

tshee-oung.

ဆီးရောင့်

Stoop,

gnwot-the, kōn:-the

ညွတ်သည်, ကုန်းသည်

Ditto, through fear or pyat-wōt-the

ပျပ်ဝပ်သည့်

Stop, stand, [respect, yat-the

ရပ်သည်

Ditto, remain,

nā-the

ရေသည်

Ditto, cease, have an end, tsai-the

စဲသည်

Ditto, to be enough, [of, tan-the

တန်သည်

Ditto, to arrest the course tshay-the

ဆယ်သည့်

Ditto, for the sake of rest, na:-nā-the

နားရေသည်

Ditto, to hinder, obstruct, tshee:-ta:-the

ဆီးတားသည်

Ditto, as with a cork,

ts/ō-the

ဆိုသည်

Stop, as any aperture,	piek-the
Ditto, n. in punctuation,	pök.
Ditto, to make a,	pök-khya-the
Stopper of a bottle,	boo-tshö
Store-house,	toik-kyee-kyä
Storm, tempest,	mön:-toing:
Story, or stage in a buil-	a-tsheng.
Ditto, tale,	[ding, a-shā:-tsa-ga:, la-kyā:
Stout, corpulent, to be,	wa-the, tōk-the
Straight, to be,	hpyoung:-the
Straight forward, adv.	shā-sho
Strain, filter,	tseet-the
Straitened, narrow,	
" to be,	kyeen-the

ဝိတ်သည်

ပုတ်

ဝတ်ချသည်

ပုဆိုး

တိုက်ကျိကျ

ရှုံးတိုင်း

ဆဆင့်

ဆေးစကား, လကြေး

ဝသည်, တပ်သည်

မြှင့်သည်

၄၅၅

စစ်သည်

ကျည်သည်

Stranger,	ko-la:, aa-gan-do	ကုလား, အာဂန္တု
Stranguary, to be,	ts/lee:-oung-the	ဆီးအောင့်သည်
Street,	lan	လမ်း
<i>Ditto</i> , row of buildings, tan:		တန်း
Strength,	aa:, aa:-an	အား, အားအန်
<i>Ditto</i> , ability,	that-te	သတ္တိ
<i>Ditto</i> , power or virtue of		
any thing,	a-shien	အရှိန်
Stretch, extend out,	tshan-the	ဆန့်သည်
<i>Ditto</i> , spread out,	tshwai-kyet-the	ဆွဲကြက်သည်
Strict, to be,	kyat-tee-the	ကြပ်တည်းသည်
Strictly,	kyat-kyat	ကြပ်ကြပ်
Stride,	khyā-lan:-the	မြေလမ်းသည်
Strike,	yoik-the, pök-the	မှိုက်သည်, ပုတ်သည်

String, small cord, [row, kyo

Ditto, v. to, connect in a *tshet-the*, *tsee-the*

Stringy, fibrous, to be, *hmyeng-the*

Striped, to be,

kya:-the

Stroke, v.

thök-that-the

Ditto, n. a mark, blow,

impression,

Strong, to be,

khyet, a-khyet

Stubborn, perverse, to be, *yoing-pya-the*

tso-kyee-the

Study, v.

thiek-the

Stuff, cram,

khā-lök-toik-the

Stumble,

lai-the

Ditto, to fall,

a-ngök

ကြို
ဆက်သည်, စီသည်

မြင်သည်

ကျားသည်

သုတ်သတ်သည်

ချက်, ဆချက်

စွမ်းသည်, သန်သည်

မိုင်းမြသည်

စာကြည့်သည်

ထိတ်သည်

ဆုတ်ထိုက်သည်

လဲသည်

အငုတ်

Stump,	theet-ngöök	သစ်ပုတ်
<i>Ditto</i> , sharp stump,	gnyoung.	ညောင်
Stupid, to be,	htōn -hnā:-the	ထုံရူးသည်
Subject, matter, reason,	a-kyoung:	အကြောင်း
Subject, servant, slave,	kywon,	ကျွန်
Subject, of discussion,	pyath-a-na	ပြဿနာ
Subjoin,	loik-tsat-the	လိုက်စပ်သည်
Submerge,	hmyök-the, hneet-the	မြုပ်သည်, နှစ်သည်
Submissive, to be,	nieng-kyā-the	နိမ့်ကျသည်
Subscribe,	let-hmat-hto:-the	လက်မှတ်ထိုးသည်
Subsistence,	aa-ha-ya	အာဟာရ
Substance, materiality,	yoo-pek-khan-da	ရူပက္ခန္ဓာ
Substantial, to be,	myai:-the	မြဲသည်
Substitute, an agent,	ko-za:, ko-za-lay	ကိုယ်စား, ကိုယ်စားလှယ်

BURMAN VOCABULARY.

304

Substitute,
Subtract,
Subtle, to be,
Subvert,
Suburbs,

Succeed, follow,
Successively, one after
another, adv.

Such,
Such as, (affix,)
Suck, as an infant,
Ditto, as a pump,
Sucker, tubule, made of
mill. &c.

tsat-khya
hnök-the
kouk kyeet-the
hmouk-hlan-the
kyā:-let, kyā:-yawa
loik-the

a-tan.-tan.
ee-thō
gai.-thō
nō-tsō-the
tsōk-the

pa-too

စပ်ချာ
နှုတ်သည်
ကောက်ကျစ်သည်
ပျောက်လွန်သည်
ကျေးဇောက်, ကျေးဇူး
လိုက်သည်

ဆတန်ဘန်
ဤသို့
ဣသို့
ခွဲရှိသည်
စုတ်သည်

ပတူ

Suddenly,	yok-kha-nai	ယုတ်ခဲ
Sue, at law,	ta-ra:-twā-the	တရားရုတ္တသည်
Suffer, bear,	khan-the	ခံသည်
Suffering, pain,	wā-da-na	ဝေဒနာ
Suffice, to be enough,	louk-the	လောက်သည်
Suffocate,	mwon:-the	မွှန်းသည်
Sugar,	tha-gya:	သကြား
<i>Ditto</i> ,	tha-gya:-mon.	သကြာမျှ
<i>Ditto</i> -candy,	tha-gya:-pweng.	သကြားပွင့်
<i>Ditto</i> , made of the juice of the palm,	htan:-lyet	ထန်းလျက်
Sugar-cane,	kyan	ကြံ
Suit, fit,	taū-the	တော်သည်
<i>Ditto</i> , proper, to be,	tshee-lyaū-the	စီရော်သည်

BURMAN VOCABULARY.

Sullenly, adv.

Sulphur,

Sum, sum total,

Summit,

Summon,

Sun,

Sundry, various, to be, a-myo:-mya:-the

Sun-flower,

Sun-rise,

Sun-set

Supercilious, to be,

Ditto,

Superintend,

khat-ma-tshiet

kan,

a-poung:

htiek, a-hpya:

khañ-the

nā

a-myo:-mya:-the

nā-kya

nā-htwet

nā-weng

htoung-hlwa:-the

htee-the, kywa-the

tsoung-kyat-the

vat-the

ခပ်မချိတ်

ကန်

အလင်း

ထိတ်, အများ

ခေါ်သည်

ခု

အမျိုးမျိုးသည်

ခုကြာ

ခုထွက်

ခုဝင်

ထောင်စွာသည်

ထည်သည်, ကြွေသည်

စောင့်ကြပ်သည်

မြတ်သည်

Superscription,	kam-pee:	ကမည်း
<i>Ditto</i> , of a letter, &c.	liek-tsa:	လိပ်စာ
Supinely, adv.	pet-let	ပက်လက်
Supper,	gnya-tsa	ညစာ
Support, maintain,	mwā-the	ပွားသည်
Suppose,	hten-the, hten-hmat-the	ထင်သည်. ထင်မှတ်သည်
Suppress, as passion, &c.	kh yok-tée-the	ချုပ်တည်သည်
Sure, to know certainly, a-hman-thee-the		အမှန်သိသည်
Surety,	aa-ma-khan	အာမခံ
Surface,	myet-hna-htet	မျက်နှာထက်
<i>Ditto</i> , outside,	a-pyeen	အပြင်
Surpass,	hlwon-the	လွန်သည်
<i>Ditto</i> , in quality,	a-hlwon-myat-the	အလွန်မြတ်သည်
Surprised, to be,	an-au-the	အံ့အာသည်

Surprising! extraordina- a-kyoung-ma-tan

Surround, [ry, adv. pat-won:-the

Ditto, won:-yan-the

Suspend, hang, [in, tshwai-the, tshoing:-the

Suspense, doubt, to be hnoung-hnq:-the

Suspicious, of a person,

to be,

Sustain,

Swallow, v.

Ditto, at once,

Swamp,

Swear,

Ditto, call to witness,

theng-ka-the

khan-the

myo-the

kyoik-the

tsieng-yo

theet-tsa-pyo-the

toing-tee-the

khywā

အကြောင်းတော်

ပတ်ဝန်းကျင်

ဝန်းရံသည်

ဆွဲသည်, ဆိုင်းသည်

ရှောင့်ရှောက်သည်

သင်ကာသည်

ခံသည်

မျှသည်

ကျိုက်သည်

စိမ်းဖို

သစ္စာပြုသည်

ထိုင်တည်သံ

ရွေး

BURMAN VOCABULARY.

363

Sweat, v. to perspire,	k/hywā:-/htwet-the-	ကျွေးထွက်သည်
Sweep, v.	hlee:-the	ထွန်းသည်
Sweet, to be,	k/hyo-the	ရှိသည်
Sweetness,	a.khyo.	အချို
Swell,	hpoung:-the	ဖောင်းသည်
Ditto,	[blow, young-the	ရောင်သည်
Ditto, as the effect of a	pien _o -the	ပိန်သည်
Ditto, to swell up, to be	pon _o -the, pon _o -pon _o -ky-	ပုံသည်, ပုံပွင့်သည်
plump,	[wa-the.	
Swelling, blister, &c.	a-pien _o	အပိန်
Swift, to be,	myan-the, lyen-the	မြန်သည်, လျင်သည်
Swim,	yā-koo:-the	ကူးသည်
Swine,	wet	
Swing, n.	dan:	

BURMAN VOCABULARY.

368

Surprising! *extraordina- a-kyoung-ma-tan*

Surround, [ry, adv. *pat-won:-the*

Ditto, *won:-yan-the*

Suspend, hang, [in, *tshwai-the, tshoing:-the*

Suspense, doubt, to be *hnoung-hnq:-the*

Suspicious, of a person,

to be,

Sustain,

Swallow, v.

Ditto, at once,

Swamp,

Swear,

Ditto, call to witness,

theng-ka-the

khan-the

myo-the

kyoik-the

tsieng-yo

theet-tsa-pyo-the

toing-tee-the

khywā:

အကြောင်းမတန်

ပတ်ဝန်းသည်

ဝန်းရံသည်

ဆွဲသည်, ဆိုင်းသည်

ရှောင်ရှားသည်

သင်ကာသည်

ခံသည်

မျိုသည်

ကျိုက်သည်

စိမ်သို

သစ္စာပြုသည်

ထိုင်တည်သည်

ခွေး

Sweat, v. to perspire,	khywā:-htwet-the	ဆွေးထွက်သည်
Sweep, v.	hlee:-the	ထွန်းသည်
Sweet, to be,	khyo-the	ချိုသည်
Sweetness,	a:khyo	ဆချို
Swell,	hpoung:-the	ဖောင်းသည်
<i>Ditto</i> , [blow, young-the		ရောင်သည်
<i>Ditto</i> , as the effect of a	pien _o -the	ပိန်သည်
<i>Ditto</i> , to swell up, to be	pon _o -the, pon _o -pon _o -ky-	ပုံသည်, ပုံပုံကြွသည်
plump,	[wa-the.	
Swelling, blister, &c:	a-pien _o	ဆပိန်
Swift, to be,	myan-the, lyen-the	မြန်သည်, လျင်သည်
Swim,	yā-koo:-the	ရေကူးသည်
Swine,	wet	ဝက်
Swing, n.	dan:	ဒန်း

BURMAN VOCABULARY.

370

Swing, v.

Swivel, small cannon,

Sword,

Ditto, point of,

Ditto, two-edged,

Swoon, fainting,

Sympathy,

Ditto, to associate sympa-

thetically,

Syringe,

dan:-tsee:-the

tsien-pyoung

dha:-lway

dha:-oo:

than-lyet

thā-ngay

ka-yo-na

yau-shet-poung:-paū-the ရောဂါကပ်ပါးပါးသည်
pywot ပြွတ်

T.

Tabernacle, tent, &c.

tai

tsa:-bwai

တ

စားပွဲ

ဒန်းစီးသည်

စိန်ပြောင်

စားထွယ်

စားဦး

သံချက်

ဆာလယ်

ကချကာ

Table cloth,	[read, tsa:-bwai-wōt-kheng	စားပွဲဝတ်ဆင်
<i>Ditto</i> , for learning to	theng-pōn:	သင်၍
Tail,	a-myee:	အမြီး
<i>Ditto</i> , root or butt of,	a-myee:-yeng:	အမြီးရင်း
Tailor,	khyok-tha-ma:-	ချုပ်သွား
Tainted, to be,	oo-the	စုသည်
Take, receive,	yoo-the, khan-yoo-the	ယူသည်, ခံယူသည်
<i>Ditto</i> , away,	[with, yoo-thwa:-the	ယူသွားသည်
<i>Ditto</i> with, bring or carry	pa-the	မိသည်
<i>Ditto</i> , out or from,	hnōk-the	နှုတ်သည်
<i>Ditto</i> , out as victuals		
from a pot,	khoo-the	ရုသည်
<i>Ditto</i> hold,	koing-the	ကိုင်းသည်
<i>Ditto</i> , arrest,	hpan-tshee:-the	ဖမ်းဆီးသည်

Take off, divest,	<i>khwyot-the</i>	ချွတ်ဆည်.
<i>Ditto</i> up,	<i>khjee-the</i>	ချီသည်
Tale, story,	<i>a-shā:-tsa-ga:, la-kyā:</i>	အရှေးစကား, လကြေး
Talk,	<i>tsa-ga:-pyau-the</i>	စကားပြောသည်
<i>Ditto</i> , together	<i>a-too-pyau-the</i>	အတူပြောသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>a-khyen:-khyen:-pyau-</i>	အချင်းချင်းပြောသည်
Tall, to be,	<i>myeng,-the</i> [the	မြင့်သည်
Talons,	<i>khyā-thae-khyoing</i>	ခြေသည်ချိုင့်
Tamarind-tree,	<i>ma-gyee:-peng:</i>	မန်ကျည်းပင်း
<i>Ditto</i> , fruit,	<i>ma-gyee:-thee:</i>	မန်ကျည်းသီး
Tame, to be,	<i>yeen-the</i>	ယဉ်သည်
Tangled, to be	<i>htwā:-the, shök-the</i>	ထွေးသည်, ရှုတ်သည်
<i>Ditto</i> , adv.	<i>a-htwā:-htwā:</i>	အထွေးထွေး
Ta	<i>kan</i>	ကန်

Tanner,	tha:-yā-nay-tha-ma:	သားရေယာသွား
<i>Ditto</i> , dyer,	pan:-tsho:-tha-ma:	ပန်းဆိုးသွား
Tap, spout, &c.	pywon	ပြွန်
Tapering, to be,	khywon:-the	ချွန်းသည်
<i>Ditto</i> ,	lya-the	လျသည်
Tar,	kat-ta-ya-tsa:	ကတ္တရစေး
Tarnished, to be,	hmā:-the	ရှေးသည်
Tarry,	nā-the	နေသည်
<i>Ditto</i> , wait for,	tsoung,-nā-the	စောင့်နေသည်
Task,	wot, won	ဝတ်, ဝန်
<i>Ditto</i> , lesson,	nee:	နည်း
Taste, sense of,	shya-aa-yōn	ဗျာဓာရုံ
<i>Ditto</i> , quality in food,	a-ya-tha	အရသာ
<i>Ditto</i> , v. to taste of,	myai:-tsan:-the	မြီးစမ်းသည်

Tattoo, v.	<i>hto:-kweng:-hto:-the</i>	ထိုးကွင်းထိုးသည်
Tattooing,	<i>hto:-kweng:</i>	ထိုးကွင်း
Tattooing-instrument,	<i>tsūk</i>	စုတ်
Tax, on personal pro- perty,	<i>a-khwōn</i>	အခွန်
<i>Ditto</i> , on merchandize,	<i>a-kouk</i>	အကောက်
<i>Ditto</i> , arbitrary,	<i>meng:-toing:</i>	မင်းတိုင်:
<i>Ditto</i> , to levy,	<i>ngwā-khwi-the</i>	ငွေခွဲသည်
Tea-plant,	<i>la-hpet-beng:</i>	လက်ဖက်ပင်:
<i>Ditto</i> , dried, as it is sold,	<i>la-hpet-khyōuk</i>	လက်ဖက်ချောက်
<i>Ditto</i> , decoction of,	<i>la-hpet-yā</i>	လက်ဖက်ရေ
Teach,	<i>theng-the, tsa-theng-the</i>	သင်သည်, စာသင်သည်
Teacher,	<i>tsha-ya:</i>	ဆရာ:
<i>Tear, rend, v.</i>	<i>ts'hók-the</i>	ထုတ်သည်

Tears, n.	myet-yā	မျက်ရေ
Tease, v.	kyee-tsa:-the	ကျီစားသည်
Teat, nipple,	nō-thee:	နို့သီး
Tell,	kya:-the, kya:-hma:-the	ကြားမှားသည်
Temper, disposition,	daat-tha-bau	တော်သကာ
<i>Ditto</i> , to be of a hasty,	won:-to-the	ဝမ်းတိုသည်
Tempest,	mön-loing:	မု်သိုင်း
Temple,	biek-hmau	ဗိတ်ရှာန်
<i>Ditto</i> , side of the head,	na:-pan:	နားပန်း
<i>Ditto</i> ,	na-thay	နသယ်
Tempt,	[be. tsön-tsan:-the	စုံစမ်းသည်
Tenacious, adhesive, to	kat-the	ကတ်သည်
<i>Ditto</i> , of an opinion,	tswai-lan-the	စွဲလမ်းသည်
Tenant of a house,	ieng-thoo-ieng-tha:	အိမ်သူအိမ်သား

Tend, have a direction

towards, pö-tshoung-the

Tender, delicate, to be, no-the

Tendon, sinew, a-kyau

Tenet, a-yoo-wa-da

Tenon, tsa-rwā

Ditto, mortise for, tsa-rwā-pouk

Ditto, tsa-rwā-tweng

Tent, tai

Terrible, adj. kyouk-hpway

Testicle, gwā:-ze

Ditto, retraction of, to be, gwā:-ze-tet-the

Testify, thet-thā-pyo-the

Text, original, tsa-tet-yeng:

မိုးဆောင်သည်

နုသည်

ဆင်ကြော

ဆယုဝါဒ

စင်စွ

စင်စွလျက်

စင်စွတွင်

တဲ

ကြောက်စွယ်

ကွေးစေ

ကွေးစေတက်သည်

သက်သေပြသည်

စာတက်ရင်း

Than, employed in comparison, is expressed by *det*, ထက်, affixed to the noun or verb with which the comparison is made. *See Gram.*

That, pron.	<i>hto</i>	ထို
That thing, (colloquial)	<i>ho-ha</i>	ဟိုဟာ
That, from that, beginning from thence,	<i>hto-hma-tsa-rwă</i>	ထိုမှစ၍
Thatch, leaves used for covering,	<i>da-nce</i>	ဒနီ
Then, that time,	<i>hto-a-kha</i>	ထိုအခါ
Then, therefore,	<i>hto-thō-hpyeet-hlien</i>	ထိုသို့ဖြစ်၍
Then, upon that,	<i>hto-thō-hma</i>	ထိုသို့မှ
Thence,	<i>hto-ga, ho-ga</i>	ထိုက, ဟိုက
There,	<i>ho-hma, hto-hma</i>	ဟိုမှ, ထိုမှ
Thereafter,	<i>hto-nouk-hma</i>	ထိုနောက်မှ

Thereby,	hto-aa-hpyeng.	ထိုအားဖြင့်
Therefore,	hto-gyoung.	ထို့ကြောင့်
Thermometer,	a-poo-toing:	အပူတိုင်း
These, (colloquial)	thee-ha-mya:	သည်ဟာများ
Thick, dense, to be,	htoo-the	ထူသည်
<i>Ditto</i> , as liquid, to be,	pyeet-the	ပျစ်သည်
<i>Ditto</i> , not thin, to be,	htoo-the	ထူသည်
Thickness,	a-htoo	အထူ
Thief,	thoo-kho	သူရိ
Thigh,	poung	ပေါင်
Thimble,	a-khyok-let-tswot	အချက်လက်စွပ်
Thin, to be,	hlwa-the, pa:-the	စွာသည်, ပါးသည်
<i>Ditto</i> ,	hlya-the	ဈာသည်
 as liquid, to be,	kyee:-the	ကျည်းသည်

Thing,	ot-tsa	ဥစ္စာ
Things, articles,	htee-ta-ma	ထိတမာ
Thing, (colloquial)	ha	ဟာ
Think,	hten-the, hten-hmat-the	ထင်သည်, ထင်မှတ်သည်
<i>Ditto</i> ,	kyan-the	ကြံသည်
Thinness,	a-hlya, a-hlwa	အလျှော, အလွှာ
Thirst, v.	yā-ngat-the	ရေငတ်သည်
This,	ee, thee	ဤ, သည်
<i>Ditto</i> , this thing, (collo-	thee-ha	သည်ဟာ
Thorn,	[quial) tshoo:	ဆူး
Thorn-tree,	tshoo:-peng	ဆူးပင်
Thoroughly,	a-kōng:	အကုန်
Thou, (equal)	meng:	မင်း
<i>Ditto</i> , (inferior)	nen	မှို

Thou, (superior)	ko-daū	ကိုယ်တော်
<i>Ditto</i> , (in writing)	then	သင်
Though, (affix)	thaū-lee:	သော်လည်း
<i>Ditto</i> , though it be so,	thö-thaū-lee:	သို့သော်လည်း
Thought,	a-kyan	အကြံ
Thread,	khyee	ချည်
Threaten,	khyieng-khouk-the	ချိမ်းချောက်သည်
<i>Ditto</i> ,	moung:-mai-the	မောင်းမဲသည်
Threshold,	ta-ga:-khön	တခါးခုံ
Throat,	lee-kyoung, lee-myo	လည်ကျောင်း, လည်ချို
Throne,	pal-leng	ပဏ္ဍင်
Through, to penetrate,	hpouk-the	ဖောက်သည်
<i>Ditto</i> , in diameter,	a-khyeng	အချင်း
<i>မူလ</i>	pyeet-the	ပြစ်သည်

Throw down,	<i>khyā-the</i>	ချသည်
<i>Ditto</i> , as dust,	<i>hlweng-the</i>	လွှင့်သည်
<i>Ditto</i> , upon, in order to increase the size of,	<i>hpō-the</i>	ပိုသည်
Thrust,	<i>hto:-the, khyeng:-the</i>	ထိုးသည်, ချင်းသည်
Thunb,	<i>let-ma</i>	လက်မ
Thump,	<i>khauk-the</i>	ခေါက်သည်
Thunder, v.	<i>mo:-khyōn-the</i>	မိုးချန်သည်
<i>Ditto</i> , to rumble, as	<i>mo:-mee-the</i>	မိုးမည်သည်
Thus, [thunder, ee-thō		ဤသို့
<i>Ditto</i> ,	<i>thō-moo</i>	ထိုသူ
Thy, the sign of the pos- sessive case understood,	<i>meng:, ko</i>	မင်း, ကိုယ်
Tick, small insect,	<i>hmwa:-goung</i>	မွှားကောင်

BURMAN VOCABULARY.

382

Tickal,

a-kyat

အကျတ်

Tide,

dee

ဒီ

Ditto, to be flood-tide,

yā-tet-the

ရေတက်သည်

Ditto, to be ebb,

yā-kyat-the

ရေကျသည်

Tie,

khyee-the, knoung-the

ချည်သည်, နှောင်သည်
ကြပ်သည်, တင်းသည်

Tight, to be,

kyat-the, teng:-the

[the

Ditto, as a vessel, to be

lōng:-the, khyōn:-lōng:-

လုံးသည်, ခြိုးလုံးသည်

whole, not to leak,

ōk-kywot

ဇုပ်ကြွပ်
လယ်လုပ်သည်

Tile,

lay-lōk-the

သစ်သား

Till, cultivate,

theet-tha:

ကလ

Timber,

ka-la

အခါ

Time, (generally)

a-kha

အချိန်

Ditto, (particularly)

while, a-khoik

Tin,	kyā:-hpyoo	ကြေးဖြူ
Tired, to be,	mau-the, peng-pan:-the	မောသည်, ပင်ပန်းသည်
<i>Ditto</i> , to have the limbs ache through fatigue, gnyoung:-the		ညောင်းသည်
Title,	bh'wai,	ဘွဲ့
Title-page,	tsa-liek	စာလိပ်
To, (affix)	aa:	အား
Toad,	kha-hpyök	ချောက်
Toad-stool,	hmo	မှို
Toast, v.	kyaū-the	ကျော်သည်
Tobacco,	tshā:	ဆေး
To-day,	ya-nā	ယနေ့
Toddy, liquor of the palm-tree,	tan:-yā	တန်ဆည်

Toe,	<i>khyā-khyoung:</i>	ခြေချောင်း
<i>Ditto</i> , great,	<i>khyā-ma</i>	ခြေမ
<i>Ditto</i> , second,	<i>khyā-hnyo:</i>	ခြေညှိ
<i>Ditto</i> , middle,	<i>khyā-lay</i>	ခြေလယ်
<i>Ditto</i> , fourth,	<i>khyā-thoo-kyway</i>	ခြေသူကြွယ်
<i>Ditto</i> , little,	<i>khyā-than:</i>	ခြေသန့်
Together,	<i>a-khyen:-khyen:</i>	အချင်းချင်း
Together with, (affix)	<i>a-too</i>	အတူ
Tomjan, or Tonjon,	<i>than-lyeng</i>	သံချွင်
To-morrow,	<i>net-hpan</i>	နက်ဖန်
<i>Ditto</i> , day after,	<i>tha-bet</i>	သန့်ဘက်
Tongue,	<i>shya</i>	မျှာ
Tools, instruments of art, <i>ta-tsha</i>		တံဆာ
<i>Tooth</i> ,	[&c. <i>thwa:</i>	သွား

Tooth, double,	an-thwa:	အံသွား
<i>Ditto</i> -brush,	ta-boo	တံပူ
Top, summit,	a-htwöt, a-hpya:	ဆထွတ်, ဆမြား
Top, tetotum, a toy,	gyeng	ဂျင်
Topaz,	ok-tha-hpo-ya:	ဥဿာပုရား
Torch,	mee:-sho:	မီးရှို့
Torn, to be,	tsök-the	စုတ်သည်
Tottering, like an old building,	kha-naū-kha-nai.	ခရော်ခနဲ့
Touch,	hte-the, tō-the	[the ထိသည်, တို့သည်
<i>Ditto</i> ,	koing-the, let-hnen.-tsan:	ကိုင်သည်, လက်နှင့်စမ်းသည်
Touch-stone,	hmat-kyōn-kyouk	မှတ်ကျောက်
Tough, to be,	pyeen-the	ပျဉ်သည်
Towards, (noun affix)	thó	သို့

Track, or trace, n.	tswol-kyoung:
<i>Ditto</i> , of the foot,	khyā-ya
Trade, v.	kōn-thway-the
Tradition,	shā:-tsa-ga:
Trance,	bha-weng
Tranquil, to be,	thet-tha:-the
Transcribe,	koo:-yā:-the
Transfer, as business to	a-vā:-hlwai-the

BURMAN VOCABULARY.

Translator,	<i>tsa-ga:-pyan</i>	စကားပြန်
Transmigrate, enter into another state of exis- tence,	<i>bha-wa-pyoung-the</i>	ဘဝပြောင်းသည်
Transparent, to be,	<i>kyee-the, keng:-the</i>	ကျည်သည်, ကင်းသ
Travel,	<i>kha-yee:-thwa:-the</i>	ခရီးသွားသည်
Traveller,	<i>kha-yee:-thae</i>	ခရီးသည်
Tray,	<i>leng-ban</i>	လင်ပန်
Treasure,	<i>ba-da</i>	ဘဉ္ဇာ
Treasurer,	<i>ba-da-tsö:</i>	ဘဉ္ဇာစိုး
Treasury,	<i>ba-da-kyee, ba-da-toik</i>	ဘဉ္ဇာကျီ, ဘဉ္ဇာဝ
Trec,	<i>a-peng, theet-peng</i>	အပင်, သစ်ပင်
Tremble,	<i>tön-hlök-the</i>	တုန်လှုပ်သည်
Trench,	<i>kyön:</i>	ကျို

Trial, effort,

Ditto, to attempt, make

trial of,

Ditto, to make an effort,

endeavor,

Ditto,

Triangle,

Tribunal, place of jus-

Tribute,

Tributary prince,

Tricks, to play,

Troops, forces,

as a horse,

lön-la-we-re-ya

pyo-tsan:-the

kyo:-tsa-the

aa:-htök-the

thon:-toun

khön, yön:-daū

[tice, ts/et-tsa-ya

tsaū-bhwa

pyet-khyaū-the

bo-ba

lan-to-thwa:-the

လှည့်ရသ

ပြစ်သည့်

ကြိုးစာသည့်

ဆားထုတ်သည့်

သုံးတောင့်

ခုံ, ရှမ်းတော်

ဆက်စရာ

စော်ဘွား

ပျက်ချော်သ

မိလိပါ

လစ်ဆိုဘွား

Troubled, perplexed in		
mind, to be,	tsiet-poo-the	စိတ်ပူသည်
<i>Ditto,</i>	peng-pān:-the	ပင်းပန်းသည်
<i>Ditto,</i> to vex, harass,	h̄nounge-shet-the	ရှောင်ရှက်သည်
True, to be,	h̄man-the, h̄ok-the	မှန်သည်, ဟုတ်သည်
Trumpet,	kha-ya, knai	ခရာ, နှဲ
Trunk, chest, or box,	theet-ta	သစ်တာ
<i>Ditto,</i> proboscis of an		
elephant,	h̄na-moung	နှာမောင်
Trust, confide in,	ko:-tsa:-the	ကိုးစားသည်
<i>Ditto,</i>	a-hmee-pyo-the	အမှီပြုသည်
<i>Ditto,</i> believe, credit,	yōn-the	ရှည်သည်
Truth,	a-h̄man, theet-tsa-ta-ya:	အမှန်, သစ္စာတရား

Try, attempt, is expressed by affixing tsan:-the, စမ်းသည်, to the root of the verb used, as pyo-tsan:-the, ပြုစမ်းသည်, he tries to do.

Try, tempt, prove, tsön-tsan:-the စုံစမ်းသည်

Try strength with ano- an-to-the ဆန့်ထူသည်

Tube, [ther, pyoung ရွှေငွေ

Ditto, sucker for draw-
ing liquids into the

mouth, pa-too ပထူ

Tumbler, glass, hpan-k/wek မန်ခွက်

Ditto, hpan-ka-tön ဖန်ကထူနီ

Tumour, kyat-na ကျပ်နာ

Tumultuous, to be, ök-kyet-the ဆုပ်ကျက်သည်

Tumultuously, ök-ök-kyet-kyet ဆုပ်ဆုပ်ကျက်ကျက်

Tunnel, ka-dau, ကာတော့

Turban,	bo:-yeet, khoung:-boun	ဦးရစ်, ခေါင်းပေါင်
"Turkey,	kyet-tsheng	ကျက်ဆင်
Turmeric,	tha-nweng:	သံဇွင်း
Turn, return,	pyan-the	ပြန်သည်
<i>Ditto</i> round,	hlee,-the	လှည့်သည်
<i>Ditto</i> over, capsize,	hmouk-the, hlan-the	ချောက်သည်, ထွန်သည်
<i>Ditto</i> aside,	hlwai-the	လွှဲသည်
<i>Ditto</i> , as a lathe,	pwöt-khan-the	ဝှတ်သည်
<i>Ditto</i> , upside down, adv.	pyoung:-pyan	ပြောင်းပြန်
<i>Ditto</i> , by turns,	a-hlee,-hnen.	အလှည့်နှင့်
<i>Ditto</i> , a turn or time, applied to going and coming, and affixed to numerals, khouk, ခေါက်, as ta-khouk, တခေါက်, once.		
Turner, upon a lathe,	pwöt-tha-ma:	ဝှတ်သွား
Turpentine,	hten:-yā, hten:-yoo:-yā	ထင်းရေ, ထင်းရှူးရေ

Turtle,	liek	လိပ်
Tusk,	tsway	ဇွယ်
Twig, sprout,	a-gnwon,	ဆညွန့်
Twilight,	tsheer-tsha	ဆည်းဆာ
Twine, twist,	lieng-leet-the	လိမ်လစ်သည်
Twinkle,	hmiek-the	မြိတ်သည်
Twins,	hpwa:-hneet-bhet	ဇွားနှစ်ဇွက်
Twist,	yeet-the	ရစ်သည်
Twisted, to be,	kouk-the, kyeet-the	ကောက်သည်, ကျစ်သည်
Twitch, pluck gently,	htwon-the	ထွန်သည်
Type,	pön	ပုံ
Ditto, to compose,	pön-tsce-the	ပုံစံသည်
Tyger,	kya:	ကျား

U.

Ugly, deformed, to be,	a-yök-tsho:-the	ဆရုပ်ဆိုးသည်
Umbrella,	[state, htee:	ထီး
<i>Ditto</i> , over a throne of	ka-net	ကနက်
Unable, to be,	ma-hnoing-bhoo:	မနိုင်ဘူး
Unanimously,	ta-poung:-tee	တစ်ပါင်းတည်း
Unaffected, unaltered, to		
remain the same,	pyön-the, pyön-pyee:-the	ပြေသည်, ပြေမြည်းသည်
Unbecoming, to be,	ma-htoik-bhoo:	မထိုက်ဘူး
<i>Ditto</i> ,	ma-taū-bhoo:	မတော်ဘူး
Unchangeable, durable, myāi-the, myai-myan-		
to be,	the	မြဲသည်, မြဲမြဲသည်
Uncivil, to be,	yoing-the	မိုက်သည်
Uncle, mother's brother, wa-ree:		ဝိုး

Uncle, father's elder bro-

ther,

hpa-gyee

ဖဏ္ဍိ

Ditto, father's younger

brother,

hpa-htwā

မထွေ

Unclean, to be,

gnyeeet-the

ညစ်သည်

Undermine, (as water) *yā-kyōn-tsa-the*

ရေကျစာသည်

Underneath,

ouk-hma

အောက်မှ

Understand, hear,

na:-lae-the

နားလည်သည်

Ditto, to know how,

tat-the

တတ်သည်

Undertake, as any busi- *tshoung-the, tshoung-*

ဆောင်သည်, ဆောင်

ness,

yawet-the

သည်

Undertaker,

tho-bha-ra-dza

သုဘာရာဇာ

Undetermined, unset-

tled in mind, to be,

tha-bau-ma-khya-bhaon

သဘောမချဘူး

Undo, make loose,	hpyā-the	[the ဖြေသည်
Uneven, to be, [adv.	ma-gnyee-bhoo, kyan:-	မညီဘူး၊ ကြမ်းသည်
Unfeelingly, severely,	khok-khouk-tet-tet	ခေါက်ခေါက်တက်တက်
Unfinished, to be,	ma-pyee-thā-bhoo:	မပြီးသေးဘူး
<i>Ditto</i> , to have something		
yet wanting,	lo-thā-the	လိုသေးသည်
Unfold,	hpyā-the	ဖြေသည်
Ungenerous, to be,	tsiet-twon-the	စိတ်တွန့်သည်
Ungrateful, to be,	kyā:-dzoo:-ma-the-bhoo:	ကျေးဇူးမထိဘူး
Unhappy, to be,	tsiet-ma-tha-she-the	စိတ်မသာရှိသည်
<i>Ditto</i> ,	won:-nee:-the	ဝမ်းနည်းသည်
Unhappiness,	dok-kha	ဒုက္ခ
Uniform, (military)	tscet-wōt-tseet-ta-tshā	စစ်ဝတ်စစ်ဘဲဆာ
Unintermitting, to be,	a-tseen-ma-pyat-bhoo	မရပ်မဖြတ်ဘူး

Union of friendship,	miek-tha-ha-ya	မိတ်သဟာယ
Unite, join,	tsat-the, sheen-the	စပ်သည်, ရှည်သည်
<i>Ditto</i> , as the sexes,	shet-teng-the	ရှက်တင်သည်
Unjust, to be,	ma-ta-ya:-bhoo:	မတရားသူး
Unlade,	won-khya-the	ဝန်ချသည်
Unmannerly, clownish,		
to be,	yoing-the, yōn-yeng-the	ရိုင်းသည်, ရံရင်သည်
Unmerciful, to be,	tha-na-ma:-she-bhoo:	သနာမရှိသူ
Unpleasantly, unhappy,		
to feel,	wōn:-nee:-the	ဝမ်းနည်းသည်
Unprofitable, to be,	a-kyo:-mai,-the	အကျိုးမဲ့သည်
Unreasonable,	a-kyoung-ma-tan	အကြောင်းမတန်
Unroll,	hpyā-the	ဖြေသည်
<i>Unsteady</i> , infirm,	ma-khoing-bhoo:	မခိုင်သူး

Unsteady, in mind, flirt-

ing, to be,

tsiet-pyan.-lweng.-the

စိတ်ပျက်လွင့်သည်

Unsubstantial, to be,

a-myai-ma-she-bhoo:

အမြဲမရှိဘူး

Unsuitable, to be,

ma-taū-bhoo:

မတော်ဘူး

Untie,

hpyā-the

ဖြေသည်

Until, (affix)

toing-oung

တိုင်အောင်

Unworthy, to be,

ma-htoik-bhoo:

မထိုက်ဘူး

Up, see Above.

Ditto, to go up,

tet-the

တက်သည်

Upon, (affix)

paū-hma

ပေါ်မြဲ

Upper, upper part,

a-paū, a-htet

အပေါ်, အထက်

Uppermost,

a-htet-tshōn:

အထက်ဆုံး

Upright, to be,

hpyoung.-mat-the

ဖြောင့်မတ်သည်

Uprightly,

mat-tat

မတ်တတ်

BURMAN VOCABULARY.

၁၀၈

Uproar, to make an,

Upset,

Upside down, adv.

Urethra,

Urge, instigate,

Urine,

Ditto, to void,

Ditto, to be a stoppage of, tshee:-oung:-the

Use, v.

Ditto, n.

Useful, to be,

Ditto,

ök-kyet-the

lai-the

pyoung:-byan

kyeng-ngay-khyoung:

toik-twön-the

yā-houng:

tshee:-thwa:-the

thön:-the

a-thön:

a-thön:-weng-the

a-thön:-ya-the

a-thön:-ma-weng-bhoor

ma-wa-bhoor

အုပ်ကျက်သည်

ထဲသည်

ပြောင်းပြန်

ကျင်လှမ်းချောင်း

တိုက်တွန်းသည်

ရေဟောင်း

ဆီးသွားသည်

ဆီးအောင့်သည်

သုံးသည်

အသုံး

အသုံးဝင်သည်

အသုံးရသည်

အသုံးမဝင်ဘူး

အသုံးမရဘူး

Usury,	a-to:	ဆတိုး
Utensils,	a-thôn:-a-tshóung	အသုံးအဆောင်

V.

Vacant, to be,	lwöt-the, lwöt-lat-the	လွတ်သည်, လွတ်လပ်သည်
Vacuity,	la-ha	လဟာ
Vain, to be,	pa-hlwai:-the	ပစ္စားသည်
<i>Ditto,</i>	htai-the	ထည်သည့်
Vainly, with no effect,	a-la-ga	အလကား
Valley,	khyoing:	ချိုင်း
Valour,	tha-yay-bau	သုယံဝာ
Value,	a-hpo:	ဆိုး
Valuable, to be,	a-hpo:-htoik-the	ဆိုးထိုက်သည်
Vampire, large bat,	len-tshwai	

BURMAN VOCABULARY.

Van, of an army,

Vane,

Vanish,

Vapour,

Variegate, v.

Variously,

Varnish, n.

Vassal,

Vehement, to be,

Velocity,

Ditto, to move with,

Velvet,

Vein, or artery,

tat-oo:

hnget-ma-na:

kway-thwa:-the

a-ngwā

tsee-khyay-the

a-htoo:-dhoo:-a-pya:-pya: အထူးထူးအပြားပြား

kywā

tsaū-bwa

pyeen:-the

a-hōng

hōng-the

ka-tee-ba

a-kyau

loo-dyo-na

တပ်စိုး

ငှက်ခွေး

ကွယ်သွားသည်

အရ ငှ

စီချယ်သည်

အထူးထူးအပြားပြား

ကြွေ

စော်ဘွာ

ပြင်းသည်

အဟုန်

ဟုန်သည်

ကတိဝါ

အကြော

ဗေဒနာ

Venom,	a-tshiet	အဆိတ်
Verandah,	khan-pyeen	ခပ်ပြင်
<i>Ditto</i> , side of,	nan-yan	နံရံ
Verdigris,	theng-twai:, tsien-tshā:	သင်ထွေး, ဖိန့်ဆေး
Verse,	a-pök, ga-hta	အပုတ်, ဂါထာ
Versify,	tsat-tsho-the	စပ်ဆိုသည်
Very, intensive, adv.	a-hlwön, tay	အလွန်, တယ်
<i>Ditto</i> ,	a-kyoung:-ma-tan	အကြောင်းဘာနဲ့
Verily,	a-hman, hman-gan	အမှန်, မှန်ကန်
<i>Ditto</i> ,	a-tat, tsen-zeet	အတတ်, စင်စစ်
<i>Ditto</i> ,	tshet-tshet	ဆက်ဆက်
Vestry,	ko-tee-kyoung	ကျင့်ကျောင်း
Vex,	hnoung-shet-the	နှောင့်ရှက်သည်
Vial,	bhoo:-kha-lā	ဘူး

Vicinity,	a-nee, tshee	အနီး, ဆီ
Vile, to be,	tsho:-gnyeet-the	ဆိုးညစ်သည်
Vine,	a-nway	အခွယ်
Viol,	ta-rau	တရော
Violent, to be,	pyeen:-the	ပြင်းသည်
Virtue, excellence,	pa-ra-mee	ပါရမီ
Visit, to wait upon res- pectfully,	hpoo:-myeen-the	ဖူးမြင်သည်
Vitriol, (blue)	dok-ta-tshā:	ဒုတ္တရဆေး
<i>Ditto</i> , (white)	kyouk-khyeen,-tshā:	ကျောက်ချဉ်းဆေး
Vocabulary,	a-bhe-dhan	အဘိဓာန်
Voice,	a-than	အသံ
Void, to be,	lat-the	လတ်သည်
Volatile, heedless, to be, leet-the		လစ်သည်

Volcano,	mee:-tweng	မီးဘွင်
Volume, written roll, n.	tsa-khwa	စာရွှံ
Voluntarily,	a-lo-lo	အလိုလို
Vomit,	an-au-the	အန်အေသည်
Vow, v.	theet-tsa-pyo-the	သစ္စာပြုသည်
Voyage,	peng-lay-koo	ပင်လယ်ကူး
Vulture,	leng-ta	လင်တ

W.

Wade,	khyeng:-thwa-the	ချင်းသွားသည်
Wages,	a-kha, let-kha	အခ, လက်ခ
Waist,	kha:	ခါး
Waist-band,	kha:-tsee:	ခါးစည်း
Wait,	tsoung-nā-the Y J 3	စောင့်နေသည်

Walk, v. go about,	lai-thwa:-the	သဲသွားသည်
<i>Ditto</i> , upon any thing,	shouk-thwa:-the	ရှောက်သွားသည်
Wall,	ta-toing	တန်တိုင်
<i>Ditto</i> , around a town,	myö-yo:	မြို့ရိုး
Walnut,	theet-kya-thee	သစ်ကြာသီး
Wane, as the moon,	la-tshök-the	လဆုတ်သည်
Want, desire, n.	a-lo	အလို
<i>Ditto</i> , v.	lo-khyen-the	လိုရှင်သည်
Wanting, lacking, to be,	lo-thā-the	လိုသေးသည်
War,	tseet, tseet-met	စစ်, စစ်မက်
<i>Ditto</i> , to fight,	tseet-toik-the	စစ်တိုက်သည်
Warble, [&c.	tee-twöt-the	တီထွတ်သည်
Warm, to be, as water,	nwā-the	နွေသည်

Warm, as the body,
through heat of the
weather,

oik-the

ခိုက်သည်

Wash,

tshā-the

ဆေးသည်

Ditto, as clothes,

hpwöt-the

စွတ်သည်

Washerman,

kha-wa-the

ခဝါသည်

Wasp,

na-kyee

နကျည်

Watch, look out for,

tsoung.-the

စောင့်သည်

Ditto, guard, sentinel,

a-htien-a-kyat

အထိန်အကြပ်

Ditto, a time or turn,

a-hlee.-tsoung

အထွဋ်စောင့်

Ditto, time-piece,

na-ree-khwet

နာရီခွက်

Water,

yā

ရေ

Water-fall,

yā-ta-khwon

ရေတခွန်

Water-pot,

yā-kha-ya

ရေခရာ

Water-spout,	yā-hpwā, yā-hpwā-tet	ရေငွေ, ရေငွေထက်
Wave,	hloing	လှိုင်း
Wax, bees',	hpa-rOUNg	ဖရောင်
<i>Ditto</i> -candle,	hpa-rOUNg-toing	ဖရောင်တိုင်
Way, see Custom, Road.		
Weak, to be,	aa:-mai,-the	အားမဲ့သည်
<i>Ditto</i> , as mixed liquors, colours, &c.	thwet-the	သွက်သည်
Wealth, to have,	kyway-wa-the	ကြွယ်ဝသည်
Wean,	nō-kwa-the	နှိုက္ကသည်
Weapon,	let-net	လက်နက်
Wear, as by friction,	pwon:-the	ပွန်းသည်
Weary, to be,	mau,-the	မောသည်
<i>Weave</i> ,	yet-the	ရက်သည်

BURMAN VOCABULARY.

407

Wedge, n.
Weep,
Weigh, v.
Weight,
Ditto, quantity,
Well, of water,
Well, that's right,
Wen,
West,
Wet, to be,
Wharf,
What,
Ditto, (colloquial)
Ditto, how much,

khoo
ngo-the
khyieng-the
a-lā:
a-khyieng
yā-tweng
kOUNG:-bye:
myeen:-hpo
a-nouk
tso-the, tswot-the
ta-da
a-bhay
bha, or ba-ha
bhay-louk

ဂါ
ဝိသည
ချိန်သည
ဆလး
ဆချိန်
ရေထွင်
ကောင်းဖြီး
မြင်းဗျ
ဆရာဝန်
ဝိသည, စွပ်သည
တန်တေး
ဆဘယ်
ဘာ, or ဘာဘာ

Whatever,	a-kyeng	အကြင်
Whatever there is,	she-tha-hmya	ရှိသမျှ
Wheat,	gyön-tsa-ba:	ဂျုံစပါး
Wheedle,	khyau-mau-the	ချော့ချော့သည်
Wheel,	bhee:	ဘီး
<i>Ditto</i> , radius of,	a-kan,	အကန်
<i>Ditto</i> , circumference of,	bhee-kwöt	ဘီးကွပ်
<i>Ditto</i> , nave of,	po-toung	ပုတောင်
When, see Grammar, verbal affixes.		
Where, in what place,	bhay-tshee-hma	ဘယ်ဆီမှာ
<i>Ditto</i> , to what place,	bhay-go	ဘယ်ကို
Wherever, (affix)	lā-ya-ya, ya-ya	လေရာရာ, ရာရာ
Wherefore, why,	bhay-gyoung. [the	ဘယ်ကြောင့်
	thwā:-the, thwā:-pwat-	လွှဲသည်, လွှဲတတ်သည်

While, (verbal affix)	<i>khoik, dōn:-gha</i>	ခိုက်, ထုန်းခါ
<i>Ditto</i> , little while,	<i>kha-na-gu-lā</i>	နာနာလေ
Whine, cry,	<i>gnyee-the</i>	ညည်းသည်
<i>Ditto</i> ,	<i>mee-the</i>	မည်သည်
Whirl,	<i>hlai-the</i>	ဣသည်
Whirl-pool,	<i>wai</i>	ဝဲ
Whirl-wind,	<i>lā-ḥpwā</i>	လေငွေ
Whiskers,	<i>pa:-mōn:</i>	ပါးမုန်း
Whisper,	<i>to:-do:-pyau-the</i>	တိုးတိုးပြောသည်
Whistle, v.	<i>lā-khywon-the</i>	လေချွန်သည်
White, to be,	<i>hpyoo-the</i>	ဖြူသည်
White-wash,	<i>htōn:-hpyoo</i>	ထုံးဖြူ
Who ?	<i>bhay-thoo</i>	ဘယ်သူ
Whoever,	<i>a-kyeng-thoo</i> z	မကြိင်သူ

Whole, all,	[are, a-kôn:, aax-lôn:	အကင်း, အားထုံး
<i>Ditto</i> , as many as there	she-tha-hmya	ရှိသမျှ
Whore,	mien-ma-shweng	မိမ္မိကျွင်
<i>Ditto</i> ,	ka-myeen-mien-ma	ကမြင်မိမ္မိ
Why, for what reason,	a-bhay-gyoung,	အဘယ်ကြောင့်
Wicked, to be,	tsho:-the	ဆိုးသည်
Wide, to be,	kyay-the, kyay-won-the	ကျယ်သည်, ကျယ်ဝန်းသင့်
<i>Ditto</i> , open as a hole,	houng-loung-the	ဟောင်လောင်သည်
<i>Ditto</i> , to make wide, by stretching open,	khyai,-the	ချဲ့သည်
Widow,	mök-tsho:-ma	မုတ်ဆိုးမ
Widower,	mök-tsho:-bko	မုတ်ဆိုးငိုက်
Width,	a-nan, a-pya	အနံ, အပြာ
Wife,	ma-ya	မယား

BURMAN VOCABULARY.

411

Wife,	tha-mee-kheng-bwōn:	သမီးခင်စွန်း
Wild, not tame, to be,	yoing-the	မှိုင်သည်
Wild beast,	tha:-yai	သားရဲ
Wilderness,	tau	တော
Will,	a-lo	ဧလို
Willingly, according to		
one's pleasure,	a-lo-lo	ဧလိုလို
Willing, to be, to give		
assent,	won-khan-the	ဝံသည်
Wind, n.	[ball, lā	လေ
Wind, as thread into a	htwā:-lōn:-the	ထွေးလုံးသည်
Ditto, incircle,	yeet-the	ရစ်သည်
Window,	pa-teng-pouk	ပြတင်းပေါက်
Wine,	tsa-pyeet-yā	

BURMAN VOCABULARY.

Wine-glass,

hpan-ka-dee

Wing,

a-toung-yo

Wink,

hmick-the

Wipe,

thök-the

Wire,

nan:-khyee

Wisdom,

pa-gnya, gnyan

Wise,

tat-the, lieng-ma-the

Wish, desire, v.

lo-khyen-the

Wish well to,

māt-ta-pó-the

Witch,

tsön:-ma

With, (affix)

hnen,

Withdraw, take out,

hnök-the

Withered, dried, to be,

thwä-khyouk-the

hnvo:-nwon:-the

ဖန်ကပ်

ဆာတင်ရိုး

မှိတ်သည်

သုတ်သည်

ခန်းချည်

ပညာ, ညာက

တတ်သည်, သိပ္ပာသည်

လိုချင်သည်

ခေတ္တာရိသည်

စုံးမ

ခွင့်

ခွတ်သည်

ငွေချောက်သည်

ညှိုးနွမ်းသည်

Within, (affix)	dai- <i>hma</i>	ထဲမှာ
Without, outside, (affix)	pyeen- <i>hma</i>	ပြင်မှာ
<i>Ditto</i> , adv. is expressed by prefixing <i>ma</i> , မ, and affixing <i>bhai</i> , ဘဲ, to the verb used, as <i>ma-thwa:-bhai</i> , မ သွား ဘဲ, without going.		
Witness, n.	thet-thā	သက်သေ
Woman,	mien- <i>ma</i>	မိမ္မ
Wonder, v.	an _o -au-the	အံ့အောသည့်
<i>Ditto</i> , n.	an _o -au-bway	အံ့အောငွယ်
Wood,	theet-tha:	သစ်သား
<i>Ditto</i> , fuel,	hten:	ထင်း
Wood-oil tree,	ka-gnyen-peng	ကညင်ပင်
<i>Ditto</i> , oil of,	ka-gnyen-tshee	ကညင်ဆီ
Wool,	tho:-mwā:	သိုးမွှေး
Woolen cloth,	kam-pa-la	ကမ္ပလာ

Word,	tsa-ga:	စကား
Work,	a-lök	ဆလုပ်
World,	ka-ba	ကမ္ဘာ
World of mankind,	lau-ka	လောက
<i>Ditto</i> , this state of ex- istence,	ya-kho-bha-wa	ယခုဘဝ
Worldly-minded, to be,	lau-bha-kyee:-the	လောဘကြီးသည်
Worm,	po:-goung	ပိုးကောင်
<i>Ditto</i> , long earth-worm, tee		တိ
Worn out, old, to be,	houng:-the	ဟောင်းသည်
<i>Ditto</i> ,	houng:-nwon-the	ဟောင်းခွင်သည်
Worship, v.	ko:-kway-the	ကိုးကွယ်သည်
Worship-day,	o-bök-nä	ဥပုသ်နေ့
~~W~~ <i>value</i> , to be,	htoik-the, tan-the	ထိုက်သည်, တန်သည်

Wound, to cut,	sha-the	ရှသည်
<i>Ditto</i> , be hit,	hte-the	ထိသည်
Wrap,	htök-the	ထုပ်သည်
Wreath, of flowers,	pan:-kôn:	ပန်းကုံး
Wren,	na-pee-tsók	နီပီခတ်
Wrestle,	na-pan-lôn:-the	နာပန်လှဲသည်
<i>Ditto</i> ,	lon:-htwā:-the	လုံထွေးသည်
Wretched, to be,	tshen:-yai-the	ဆင်းရဲသည်
Wrist,	let-myet-tse	လက်မျက်စိ
Wring, squeeze,	hnyeet	ညှစ်သည်
Write,	yā:-the	ရေးသည်
<i>Ditto</i> , compose,	tsa-tsee-tsa-yā:-the	စာစီစာရေးသည်
Writing,	tsa	စာ
<i>Ditto</i> , obligatory,	tsa-khyök	စာချုပ်

Writer, scribe,
Wrong, to be, err,

BURMAN VOCABULARY.

tsa-yā:

hma:-the

စာရေး

မှားသည်

Y.

Yam,
Yard, compound,
Year,
Ditto, one year,
Ditto, two years,
Yeast,
Yell, cry out,
Ditto,

myouk-khoung
weng:, a-waing
a-hneet, hneet
ta-hneet
hneet-hneet
a-neet
aū-heet-the
heet-kyāū-the
āy:, hōk-ba

မျောက်ခေါင်း

ဝင်း, ဆိပ်

ဆွတ်, နှုတ်

တနှုတ်

နှုတ်နှုတ်

အခုတ်

ခေတ်တစ်သည်

တစ်ကျော်သည်

အေး, ယုတ်ပါ

ယမန်ခွေ

Yesterday, day before,	ta-myan-nā	တချန်နေ့
Yesternight,	[affix] ma-nā-gnya	မနေ့ည
Yet, still, as yet, (verbal thā:		သေး
<i>Ditto</i> , although, (affix)	thaū-lee	သော်လည်း
Yoke,	ta-bo:	တစ်ဘိုး
<i>Ditto</i> , bow of,	bhwai-gyo	ဘွဲ့ချို
<i>Ditto</i> , a sling suspended		
at the end of,	tshoing.	ဆိုင်
Young, to be,	pyo-the	ပျိုသည်
<i>Ditto</i> ,	a-pyo-she-the	အပျိုရှိသည်
<i>Ditto</i> , tender, as young		
animals, plants, &c.	no-the	နုသည်
Your,	ko	ကိုယ်
Youth,	a-nyo	အပျို

Youth, time of,

a-pyo-khoik

အပျိုခိုက်

Z.

Zinc,

thwöt

သွတ်

Zodiack,

ya-thee-tset

ရာသီစက်

Ditto, sign of,

ya-thee

ရာသီ

Ditto, see Sign.

SUPPLEMENT.

Adjutant,

than-dau-tsheng,

သံထော်ဆင့်

Admiral,

yā-won

ရေဝန်

Advance guard,

tat-oo:

တပ်ဦး

Army,	tseet, bo-ba	စစ်, ဗိုလ်ပါ
<i>Ditto</i> , main body of,	tat-ma	တပ်မ
Arrest, to put under,	khyök-the	ချုပ်သည်
Balls, shot,	kyee-ze	ကျည်စုစ
Battle, to fight a,	tscet-toik-the	စစ်တိုက်သည်
<i>Ditto</i> , receive, be at-		
tacked,	tseet-khan-the	စစ်ခံသည်
Bullet,	thā-nat-ze	သေနပ်စုစ
Camp,	theet-khet-tat	သစ်ခက်တပ်
Campaign, to commence,	tseet-khyee-the	စစ်ချီသည်
Cannon,	a-myouk	ဆူမြောက်
Captain,	tat-hmoo	တပ်မှူး
Cashier,	a-ya-khya-the	ဆရာချသည်

Cavalry,	myeen:-tsec:- <i>lhoo-yai</i>	မင်းစီးသူရဲ
Charge, v. as a musket or	yan:- <i>hto:-the</i>	ရုန်းထိုးသည်
Colonel,	[cannon, bo- <i>hmoo</i>	ဗိုလ်မှူး
Colours,	a-lan:	အလန်း
Company,	tat- <i>kha-lā</i>	တပ်ခလ
Custom-house,	dā-won-toik	ဒေဝန်ထိုက်
<i>Ditto</i> , head man of,	toik-tso:	ထိုက်စိုး
Defeated, to be,	shōn:-the	ရှုံးသည်
Discharge, as a gun,	pyeet-the	ပြစ်သည်
Elephanteers,	ts ^h en-tsee:- <i>thoo-yai</i>	ဆင်စီးသူရဲ
Engineer,	a-myook- <i>hmoo</i>	အင်္ဂြောက်မှူး
Ensign,	a-lan:- <i>koing</i>	အလန်းကိုင်း
<i>Entrenchment</i> ,	kyōn:	ကျို

Fort,	myō-yo:	မြို့ရိုး
General,	bo-khyōk	ဗိုလ်ချုပ်
<i>Ditto</i> , Commander in	tseet-bo-reng:	စစ်ဘုရင်
Guard, [chief,	keng:-tsoung,	ကင်းစောင့်
<i>Ditto</i> , body,	ko-khwā-yan	ကိုယ်ခြံရံ
Gunner,	a-myouk	အပြောက်မှု
Infantry,	khyā-thae-thoo-yai	ခြေသည်သူရဲ
Jinjal,	tsien-byoung	စိန်ပြောင်း
Lieutenant,	tat-hmoo-kha-lā	တပ်မှူးခလေ
Musket,	thā-nat	သေနတ်
Office, appointment,	a-ya	အရာ
Officer,	a-ya-she	အရာရှိ

Out-posts,

Parole, word of,

Piquet,

Provost-Martial,

Rammer,

Rear,

Reconnoitre,

Reconnoitring party,

Regiment,

Reinforcement,

Report, of cannon,

Ditto, of musketry,

keng:

tsa-ga:-hpwet

keng:-tsoung.

toug-hmoo

hto:-dan:

tat-nouk

keng:-tsan:-the

keng:-hto:-tat

tat-gyee.

tat-koo

a-myook-than

thā-nat-than

a-ya-tswon-the

ကင်း

စကားစွက်

ကင်းစောင့်

တောင်မှု

ထိုးတန်း

တပ်ချောက်

ကင်းစမ်းသည်

ကင်းထိုးတပ်

တပ်ကြီး

တပ်ကူ

အခြောက်

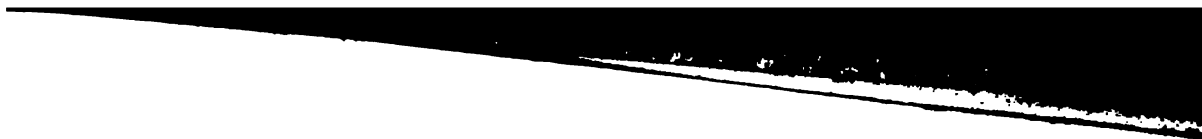
သေနတ်သံ

အရဲစွန်

Retreat,	tshök-thwa:-the	ဆုတ်သွားသည်
Rocket,	mec:-tset	မီးစက်
Sash,	kha:-tsee:	ခါးစည်း
Scale,	tet-the	တက်သည့်
Scaling-ladder,	hlā-ga	လျှောက်
Sentinel,	keng:-tsoung,	ကင်းစောင့်
Sergeant,	a-kyat	အကြပ်
Soldier,	tseet-thae	စစ်သည်
<i>Ditto</i> ,	let-net-koing	လက်ခုက်ကိုင်
Spy,	keng:-tsan:-thoo	ကင်းစမ်းသူ
Stock, for the neck,	lee-beng:-tsee:	လည်ပင်းစည်း
Stockade,	myā-ga-dök	မြေကထုတ်
<i>Ditto</i> ,	theet-khet-tat	သစ်ခက်တပ်
<i>Ditto</i> ,	theet-tat	သစ်တပ်

Store-house,	toik-kyee-kyā	တိုက်ကျိကျ
Sword,	dha-lway	သေဝယ်
<i>Ditto</i> , two-edged,	than-lyet	သံချက်
Troops, forces,	bo-ba, tseet	ဗိုလ်ပါ, စစ်
Uniform, military,	tseet-wōt-tseet-ta-tsha	စစ်ဝတ်စစ်သံဆာ
Van,	tat-oo	တပ်ဦး
Weapons,	let-net	လက်နက်

1.3

